

ΣΗΜΕΡΑ

Ο ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Τιτάνια επέμβαση αποθεραπείας της υγείας με ΓΕΣΥ

Ο σχεδιασμός και το πρόγραμμα εφαρμογής των ολοκληρωτικών μεταρρυθμίσεων στον τομέα της υγείας της χώρας μας για την εγκ

καθίδρυση ενός βέλτιστου και κυρίως ανθρωποκεντρικού ΓΕΣΥ, τίθενται επί τάπητος από τον Φίλιππο Πατσαλή. Ο υπουργός αναφέρεται στην καθολική πρόσβαση σε υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας μέσα από ένα σύστημα λειτουργικό, αποδοτικό, οικονομικά βιώσιμο, που θα παρέχει αποτελεσματική κοινωνική προστασία σε εκείνους που την έχουν ανάγκη και με τρόπο που να σέβεται τα χρήματα των φορολογουμένων. **Σελ. 12**

ΧΑΡΗΣ ΛΟΪΖΙΔΗΣ

Υπάρχει μυστικοπάθεια στον ΚΟΤ

Τη θέση ότι ο ΚΟΤ θα πρέπει να εξειδικευτεί στον σχεδιασμό της τουριστικής στρατηγικής και στο μάρκετινγκ, διατυπώνει σε συνέντευξη στην «Κ» ο πρόεδρος του ΠΑΣΥΣΕ Χάρης Λοϊζίδης, ο οποίος, αν και τονίζει τη σημασία του Οργανισμού, αφήνει αιχμές ότι σε θέματα διαφήμισης υπάρχει μυστικοπάθεια. Αναφέρεται ακόμα στους αριθμητικούς στόχους για αύξηση τουριστών και υποδεικνύει ότι υπάρχουν δυνατότητες για ανοίγματα σε νέες αγορές. **Οικονομική, σελ. 5**

Ποιοι μπλοκάρουν την Τρ. Κύπρου

Αν και μονόδρομος η αύξηση κεφαλαίου, παράγοντες του Δ.Σ. «έστρωσαν νάρκες»

Κρίσιμη για το μέλλον της Τράπεζας Κύπρου είναι η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Τρίτης. Με τις αποφάσεις από πλευράς των μετόχων να θεωρούνται μονόδρομος, οι παρασκηνιακές διαβουλεύσεις τη βδομάδα που διέρρευσε καταδεικνύουν ότι η ΕΓΣ θα προχωρήσει με την αύξηση κεφαλαίου κατά € 1 δισ. ενισχύοντας τα Βασικά Ίδια

Κεφάλιά της στο 15,1%, αν και μία μειοψηφία της τάξης του 25% μπορεί να την μπλοκάρει και προς τούτο κινούνται μέτοχοι και εκπρόσωποι τους. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο το μέλλον της ΤΚ καθίσταται εξαιρετικά αμφίβολο, με την εθνικοποίησή της επί θύρας και τις συνέπειες στην οικονομία δραματικές. Σε περίπτωση αποτυχίας η

ΤΚ θα αναγκαστεί να πωλήσει σε fire sale τα ενεργητικά σε Funds με την πίεση στους δανειολήπτες να γίνεται έως και αφόρητη. Παράλληλα, αλλαγές επίκεινται στο Δ.Σ. με αποχώρηση υφιστάμενων μελών, ενώ παράγοντας του Δ.Σ. «συνελάφθη» να εξυπηρετεί κομματικά συμφέροντα σε βάρος της ΤΚ. **Οικονομική, σελ. 4**

Διά χειρός Ρεμπώ η προεδρική κατοικία Τροόδου

Φυσικό περιβάλλον και ανθρώπινη παρουσία δένουν αρμονικά σε υψόμετρο 1752 μέτρων εκεί όπου στα τέλη του 19ου αιώνα ο δεύτερος Άγγλος κυβερνήτης ανήγειρε τη θερινή του κατοικία που σήμερα χρησιμοποιείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Το θερινό καταφύγιο του Άγγλου κυβερνήτη στοίχισε την εποχή εκείνη 3000 στερλίνες. Επιστάτης ανέγερσης της κατοικίας λέγεται ότι ήταν ο Γάλλος ποιητής Arthur Rimbaud κάτι που αναφέρεται και σε επιγραφή που υπάρχει στην είσοδο του κεντρικού κτηρίου. **Σελ. 14**

Προς ανεξάρτητο Κουρδιστάν

Αποστολή «Κ» στο Ιράκ

Προάγγελος για την ίδρυση ανεξάρτητου ιρακινού Κουρδιστάν αποτελεί η δυτική βοήθεια που εξασφαλίζουν οι Κούρδοι μαχητές Πεσμεργκά στις επιχειρήσεις τους κατά των τζιχαντιστών, διαπιστώνει ο απεσταλμένος της «Κ» στο Αρμπίλ Πέτρος Παπακωνσταντίνου. Όμως οι φιλοδοξίες τους για σύγκληση Πανκουρδικής Συνδιάσκεψης προκαλεί ανησυχία στα όμορα κράτη. **Σελ. 11**

Προσπάθεια για την Ουκρανία

Η διπλωματία κινείται, αν και αργά

Σε μια προσπάθεια επίλυσης της ουκρανικής κρίσης, η Αγκελα Μέρκελ συναντήθηκε στην Ουκρανία με τον πρόεδρο Ποροσένκο και τον πρωθυπουργό Γιάντσενιουκ. Ο Βλαντιμίρ Πούτιν θα συναντηθεί με την εκπρόσωπο της Ε.Ε. Κάθριν Αστον και με τον Ποροσένκο, στις 26 Αυγούστου στο Μίνσκ. **Σελ. 23**

ΦΑ: Επίμονο φλερτ δέχεται η Κύπρος

Ενδιαφέρον από Αίγυπτο, Ιορδανία, Κροατία και Ρουμανία για αέριο

Από το στόμα της κοινοπραξίας ENI-Cogas και τα αποτελέσματα των γεωτρήσεων που ξεκινούν μέσα Σεπτεμβρίου στο τεμάχιο 9 και στη συνέχεια στα τεμάχια 2 και 3 της κυπριακής ΑΟΖ κρέμονται η Λευκωσία και ένθερμοι μνηστήρες για σύμπραξη και προμήθεια κυπριακού φυσικού αερίου. Τα στοιχεία από την πρώτη γεωτρύση της ιταλο-κορεατικής κοινο-

πραξίας θα ανακοινωθούν επίσημα στο τέλος του χρόνου. Οι πρώτες ενδείξεις, όμως, για ύπαρξη αρκετών αποθεμάτων ωθούν χώρες που επειγόνται για να καλύψουν εσωτερικές ανάγκες σε γκάζι να βλέπουν την Κύπρο ως πολύφερνη νύφη. Από τον Σεπτέμβριο ο υπουργός Ενέργειας ξεκινά σχετική με το ζήτημα περιόδια σε τέσσερις χώρες. **Σελ. 7**

Η Αμφίπολη και το... λαχείο

Στον Λοφίσκο, στην τούμπα του Καστά, οι αρχαιολόγοι σκάβουν σπιθαμή προς σπιθαμή τη γη, ελελλιστώντας πως όταν περάσουν τη «φρουρούμενη» από τις δύο ακέφαλες σφίγγες πόρτα και βρεθούν στο εσωτερικό του «πιθανολογούμενου» μακεδονικού τάφου, θα αποκαλύψουν το μεγάλο μυστικό. **Σελ. 17**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΝΤΕΡΒΙΣ ΕΡΟΓΛΟΥ

Αλισβερίσι σε εδαφικό και ομοσπονδία

«Στόχος μας είναι μια ομόσπονδη δημοκρατία, η οποία θα βασίζεται στη συνεργασία των δύο ιδρυτικών κρατών. Σε αυτό έχουμε εστίασει την προσοχή μας και όχι σε όποιο εναλλακτικό σχέδιο», λέει στην «Κ», ο Τ/κ ηγέτης. **Σελ. 6**

► Σε νάρκη το Κυπριακό μέχρι τον Ιούνιο 2015. **Σελ. 3**

► Ο μεγαλύτερος εκθρόνος του Ταγίπ Ερντογάν. **Σελ. 11**

ΕΚΠΟΙΗΣΕΙΣ

Μεγάλη βδομάδα διαβουλεύσεων και αγωνίας

Οδηγείται στην Ολομέλεια της Βουλής το αμφιλεγόμενο νομοσχέδιο των εκποιήσεων. Τα περιβόρια ελεγμών φαίνεται να στενεύουν μετά και από την ολοκλήρωση του παζλ των προστατευτικών μέτρων από πλευράς της κυβέρνησης. Το επίμαχο νομοσχέδιο προκάλεσε νέα δεδομένα στην πολιτική σκακιέρα, αλλά παράλληλα απέδειξε πως τα κόμματα δεν πείθονται από τις κυβερνητικές υποσχέσεις. Θα μπορέσει το ενισχυμένο πλέον νομοσχέδιο να εγκριθεί ή θα οδηγηθεί σε αδιέξοδο προκαλώντας απρόβλεπτες για την κυπριακή οικονομία συνέπειες; **Σελ. 4**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Παιχνίδια με τη φωτιά

Μοιάζει η πολιτική ηγεσία αυτού του τόπου αλλά και οι μεγαλόσχημοι της οικονομίας και της «βιομηχανίας» που δημιουργήθηκε γύρω από τον χρηματοπιστωτικό τομέα από δικηγόρους και ελεγκτές να μην μπορούν να δουν πέρα από συμφέροντα «των μαγαζιών τους». Αυτών των μαγαζιών που συμπεριφέρθηκαν χωρίς υπερβολή σαν γιάφκες πολυτελείας και επέφεραν στον τόπο τόσο καταστροφή. Διότι, αν κοιτάζαν γύρω τους, ξεκινώντας από τη Γάζα, τη Συρία και το Ιράκ και φτάνοντας μέχρι και την Ουκρανία, θα αντιλαμβάνονταν ότι άμα βουλιάζει η χώρα τα μαγαζιά και τα παραμάγαζα πέφτουν με πάταγο και ο σώζων εαυτόν σωθήτω. Η Κύπρος σε αυτό το στάδιο σιγοκαίει σαν κεράκι πολύ κοντά στον τενεκέ με τη βενζίνη. Έχετε όλοι μεγάλη ευθύνη στην αποτροπή μιας νέας τραγωδίας. Σταματήστε τα παιχνίδια με τη φωτιά σε τράπεζες, Βουλή, κυβέρνηση κι αντιπολίτευση όσο είναι ακόμα καιρός.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ K SPORTS

ΟΜΟΝΟΙΑ

Παίζονται πολλά την Πέμπτη

Ενδεχόμενος αποκλεισμός από την Ντιναμό δεν θα πονέσει τα ταμεία, όμως μια πιθανή πρόκριση φέρνει επιπλέον 3,5 εκατομμύρια ευρώ.

ΑΠΟΕΛ

Δέκα «καυτά» ερωτήματα

Παρά την καλή ευρωπαϊκή πορεία, υπάρχει μουρμούρα στις τάξεις των οπαδών του ΑΠΟΕΛ. Με δέκα ερωτήματα βλέπουμε πόσο δίκαιο έχουν.

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Το προφίλ της νέας «Κυρίας»

Νεανικότερη και ταχύτερη θα είναι η νέα σεζόν η Ανόρθωση. Αναλύουμε τους καινούργιους παίκτες και τον ρόλο που θα έχουν στην ομάδα.

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ

Τα πέντε σημάδια της πρόκρισης

Ο Απόλλωνας δεν φοβάται τη Λοκομοτιβ και με τον Σανγκό έσανά στο χορτάρι, πάει στη Μόσχα για την πρόκριση. Οι μπλε μπορούν να κάνουν την έκπληξη.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

DISNEY

ΑΣΤΟ ΠΙΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑ ΠΟΥ ΔΙΑΒΑΖΕΙΣ! ΚΟΝΤΕΨΑΜΕ ΝΑ ΠΕΣΟΥΜΕ ΕΞΩ!

Ο 10ος ΤΟΜΟΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «Κ»

Ζωή, σελ. 8

“Ένα λεπτό,,

winbank

ΛΕΦΤΑ ΣΤΟ ΛΕΠΤΟ

Μάθε πώς! www.leftastolepto.com

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Το μεγάλο μας τσίρκο

Την ώρα που ο πολιτικός μετρά και το τελευταίο του ευρώ για να βγάλει τον μήνα και που οι νοικοκυραίοι που

αγωνίζονται μια ζωή για να βάλουν ένα κεραμίδι πάνω από το κεφάλι τους βλέπουν με αγωνία να απειλείται το τελευταίο καταφύγιο της οικογένειάς τους, το σπίτι τους, γύρω μας εκτυλίσσονται λιγιστάλες μάχες για έλεγχο τραπεζών και κομματικές διαμάχες για εξουσία. Λες και η χώρα δεν βρίσκεται σε μια πρωτοφανή οικονομική κρίση, λες και δεν έχουμε δεκάδες χιλιάδες άνεργους και πολλαπλάσιους υποασχολούμενους. Λες και δεν χόσασμε εισοδήματα και περιουσίες. Θα μου πείτε ότι αυτοί που εξακολουθούν να μάχονται με νύχια και με δόντια δεν έχασαν ούτε τις επαύλεις, ούτε τα εξοχικά τους, ούτε και τα εισοδήματά τους. Απεναντίας μετέτρεψαν την κρίση σε ευκαιρία και συνεχίζουν να απομυζούν είτε ως δικηγόροι μεγιστάνων, είτε ως πολιτικοί νονοί μεγαλοκυβελτών, είτε και ως μεσαζόντες, φυγαδεύοντας με χίλιους δυο τρόπους κεφάλαια με το αζημίωτο. Έτσι την εβδομάδα που μπαίνει θα γίνουμε όλοι μάρτυρες εξελίξεων σε δύο ταμπλό της οικονομίας όπου οι μεγαλόσχηνοι δικηγόροι, ελεγκτές και μεγαλομέτοχοι της Τράπεζας Κύπρου θα δώσουν την έκαστη μάχη επιτήρησης για τον έλεγχο της Τράπεζας, θέτοντας πρώτα και πάνω από όλα τα συμφέροντά τους κι αυτά των πελατών τους άσχετα αν το αποτέλεσμα ενδέχεται να είναι ολέθριο για την οικονομία της πατρίδας μας. Από την έκβαση της σύγκρουσης ίσως κάποιος εξ αυτών χάσουν μερικά των εκατομμυρίων που διαθέτουν. Θα συνεχίσουν όμως να έχουν εκατομμύρια για να ζουν αυτοί και τα παιδιά τους, έως και γενεές δεκατέσσερις, πλουσιοπάροχα. Εκείνοι που θα πληρώσουν το μάρμαρο, ως συνήθως, θα είναι οι φορολογούμενοι που ήδη στε-

νάζουν από το βάρος που τους φόρτωσε η κρίση. Κι όλα αυτά ένα σάρατο χέρι να έσβησε τις πολιτικές εξαγγελίες περί κάθαρσης και απόδοσης δικαιοσύνης που ενάμιση χρόνο πριν δονούσαν την ατμόσφαιρα και τα εργαζιανά. Τώρα αυτοί έχουν ταμπουρωθεί στα κομματικά τους χαρακώματα, τα οποία είναι σίγουρα πως δεν θα εκπονηθούν και πλειοδοτούν ποιος θα προστατεύσει περισσότερο από τον άλλο τον δυσπαραγούτα πολίτη-πελάτη. Από την άλλη η κυβέρνηση, όπως τη συνηθίζει, έμεινε την τελευταία στιγμή να φέρει ενώπιον των κομμάτων το επίμαχο νομοσχέδιο, όπως θα γίνει - και να το θυμηθείτε όταν έρθει η ώρα των ιδιωτικοποιήσεων ημικρατικών οργανισμών - και τώρα τρέχει με μπαλώματα να κλείσει τις τρύπες στο καράβι που βυθίζεται. Από την άλλη είναι και η δικαιοσύνη, η οποία κινείται με ρυθμούς κουτσής χελώνας, διότι οι υποθέσεις είναι εξαιρετικά πολύπλοκες και χρειάζονται εμπειρογνώμονες για να «δεθούν» σωστά ώστε να μπορούν να σταθούν ενώπιον των δικαστηρίων. Λες και δεν υπάρχει ούτε μια υπόθεση που θα μπορούσε αυτεπάγγελτα να σταλεί από τη Νομική Υπηρεσία στα δικαστήρια, όπως για παράδειγμα οι σκληροί δίσκοι που σβήστηκαν από τα αρχεία τραπεζών και για τους οποίους έγιναν σχετικές καταγγελίες και δημοσιεύματα με στοιχεία πολύ ισχυρά. Αλλά κι όταν οι υποθέσεις φτάσουν ενώπιον του δικαστηρίου απέναντί τους θα βρουν τους μεγαλοδικηγόρους που την εποχή των παχιών αγελάδων υπερασπιζόνταν τις τράπεζες και του ελεγκτές που υπέγραψαν ότι οι λογαριασμοί των τραπεζών ήταν καθαροί κρύσταλλοι... Και οι ζομπόβορτοι που ανεχόμαστε αυτή την κοροϊδία θα παρακολουθούμε από τον καναπέ, το τσίρκο να συνεχίζεται.

ΥΓ: Εις μηνμηνή Γιάγκου Μικελιδή paraschos@kathimerini.com.cy

Άλλες εποχές εκείνες, άλλα τα αρώματα και διαφορετική η επιyeυση στον ουρανό της μνήμης. Οι παλιές που λέμε εποχές και που δεν τις φτάσαμε. Τότε, που τα κορίτσια πατούσαν τα σταφύλια ξυπόλυτα και τα αγόρια με τα καρβότσακια γόνατα παίζανε ξυλίκι, ρόδα και αμπάριζα, ενώ την ίδια στιγμή εμφανιζόταν ο μαϊμουδιάρης από τη γωνιά του δρόμου κρατώντας το show μαϊμού, που αργότερα ενέπνευσε μέχρι και τον Αγγελάκα. Ήταν η εποχή που έβλεπες τον Φούντα να περπατά στο λιμάνι και τα βήματα του να τρίζουν από το αντρίλκι, χαράματα μιας συννεφιασμένης μέρας, με την άψογη τσάκιση στο παντελόνι και το μαύρο μοκασίνι, ενώ πίσω διατυμπάνιζε η Ελένη Ροδά: Μην βροντοχτυπάς τις χάντρες η δουλειά κάνει τους άντρες, το γιαπί το πιλοφόρι το μιστρί, σε στίχους Λευτέρη Παπαδόπουλου. Μα και η πολιτική, μια σκαλωσιά είναι κι αυτή. Την ξεκινάς από τα χαμηλά και επικείμενα το επικείμενο, πενά την πενά, επιλογή την επιλογή, την ανεβαίνεις όπως ανεβαίνεις και τα σκαλοπάτια στην κοινωνία κάτι μέρες χωρίς συννεφιά. Θα γίνεις βουλευτής, θα ψηθείς, μετά υπουργός θα δοκιμαστείς, θα κριθείς, θ' ανεβείς τη σκαλωσιά με την τσάκιση πάντα άψογη και με το μοκασίνι ακλιδωτό. Ό,τι έκανε και ο double «Φ» - Φώτης Φωτίου - που πέρα από το «Φ» στο όνομα μοιάζει με τον Φούντα και σε άλλα. Βρήκε τη δουλειά που ήθελε, ανέβηκε με μαγκιά τη σκαλωσιά της πολιτικής και βήμα το βήμα, επιλογή την επιλογή στο σωστό το timing, βρέθηκε στη σωστή τη θέση. Το καλό με το να είσαι πολιτικός στην Κύπρο, είναι ότι η αναγνώριση έρχεται αργά. Δεν είναι Barcelona που θα πετάξει τον 18άρη στο γήπεδο, είναι ΟΣΦΠ που μια χαρά ταιριάζουν φτασμένοι 34άρηδες να κάνουν καριέρα απέναντι σε μικρότερα εγκώρια budget. Αρκεί εσύ να μη βροντοχτυπάς τις χάντρες της ανυπομονησίας και να περιμένεις μέχρι να έρθει η σειρά σου. Και ο Φώτης το έκανε: έγινε υπουργός, δοκιμάστηκε και κρι-

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ / Γράφει ο **ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ**

Η σκαλωσιά του Φώτη

«Έτοιμος και με χαρτοφύλακα που ταιριάζει χρωματικά και με το παρελθόν και με το μέλλον»...

Θηκε όταν ήρθε η ώρα της κρίσης στο ΔΗΚΟ και η αποχώρηση από την κυβέρνηση ΔΗΣΥ, τότε ντε που σημάνανε οι καρπάνες του υπέρ πάντων αντιπολιτευτικού αγώνα του Παπαδόπουλου τζούνιορ. Πρωτίτερα, υπουργός Γεωργίας, με κάποιο έργο στα σίγουρα και παρέα τον Δάκο και τη Μουκρίτσα. Μα είναι εύκολα πράγματα αυτά; Μετέπειτα υπουργός Άμυνας, με κάποιο έργο στα σίγουρα και με μια ωραία δωρεά από το Ομπάν ενόσ πλοίου που κάνει να το βυθίσεις και να το μετουσιώσεις σε τεχνικό ύψολο για δύτες και καταδύτες. Και τι να πεις; Δώρο ήταν. Να επιστρέψεις το δώρο; Μείωση στη στρατιωτική θητεία πάντως, δεν επετεύχθη. Κάποια στιγμή ακούστηκε ο Σκαλιώτης για επικεφαλής του εν Κύπρω Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας, που δεν έγινε. Ούτε το Συμβούλιο ούτε και ο ΦΦ επικεφαλής του. Ταυτόχρονα, το νεανικό ΔΗΚΟ να βγάλει αφρούς ξυρίσματος, να «ξυρίξει» εαυτόν από τη συγκυβέρνηση και ανασχηματισμός ενόψει: Μένει ο golden boy Λακκ στα γκά-

ζια, ο Κυριάκος πάει Αθήνα και μένει πίσω ο Φώτης στο περίμενε και χωρίς τσίτα τα γκάζια. Γιατί έμεινε στη μέση της σκαλωσιάς και τι περίμενε να γίνει, καθώς ο άνεμος του χάλδευε την τσάκιση στο παντελόνι αλλά από το οικοδόμημα της πολιτικής η σκόνη του λέρωνε το μοκασίνι. Πέριμενε το επόμενο βήμα, μην έχοντας πια μέλλον στο ΔΗΚΟ το οποίο με την παραίτηση της Καίτης Κληρίδη, μοιάζει πιο κοντινό από ποτέ. Άλλες εποχές οι τωρινές, με άλλη επιyeυση στον ουρανό της καθημερινότητας. Πλέον τα αγόρια παίζουμε με tablets και τα κορίτσια δεν πατάνε τον βοσκό του βασιλέως Οινέα. Πας με 12ποντα στα πατητήρια; Δεν πας. Οι δε λέξεις, ξυλίκι, ρόδα και αμπάριζα υπάρχουν ως νεκρές έννοιες στα αντίστοιχα αρχικά γράμματα των λεξικών και να. Πλέον, ούτε ο μαϊμουσπαν δεν εμφανίζεται από τη γωνιά του δρόμου και όμως εγώ βλέπω το show να συνεχίζεται και από κάπου τον Μέγκριουρι να κάνει χαρά. Η ορκωμοσία Αναστασιάδη ήρθε με το διορισμό των «αρίστων» και των νέων

μυαλών, κατά το δοκούν. Όπως το μετέφρασε εκείνος και παρά τις όποιες διαφωνίες υπήρχαν - αν υπήρχαν. Με χαρά όμως βλέπω κάτι που ίσως και να μην ξεκίνησε ποτέ, ότι συνεχίζεται ακόμη. Οι άριστοι όμως γενικότερα είναι τελικά όλοι όσοι ξέρουμε, όλοι οι 50+ με τους οποίους φτιάχνουμε την εκάστοτε ομάδα του Υπουργικού αλλά και τις συν αυτών περιφερειακές μονάδες, όπως είναι ο σφοδρός Στυλιανίδης που πάει για Επίτροπος και χαλάει τη Ζαχαρένια του Συλλούρη και ο Φώτης που πάει επίσης για Επίτροπος δίχως να χαλιέται η Ζαχαρένια του. Αυτός που χαλιέται αν και δεν έχει βγει να το φωνάξει, είναι ο Νικόλας του ΔΗΚΟ. Το ότι ο Φώτης, ο Κυριάκος και ο Λακκ, πήραν τις αποφάσεις τους και έφυγαν από τη γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση του ΔΗΚΟ και την εσωτερική, αντιπολιτευτική, οξύτητα η οποία προκαλείται, αφορούσε αποκλειστικά εκείνους. Και καλά έκαναν. Η θέση Λακκοτρίπη στην κυβέρνηση μοιάζει πλέον η πιο κομβική ελέω και του υπουργείου και το πώς αυτό διαχειρίζεται ακόμη και το οικονομικό μέλλον της χώρας, αλλά μη γελιέστε. Δεν φτάνουν τα λεφτά του γκαζιού, όποτε και να έρθουν, για να γίνουμε καλύτεροι σαν άνθρωποι ή σαν κοινωνία: Τα προβλήματα της χώρας με τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι πολλά, όπως πολλά ήταν είναι και θα είναι και των γεωργών καθώς και του στρατεύματος. Αν τελικά ο υπεύθυνος των εκστρατεών προαναφερθέντων μικρο-συστημάτων μέσα στο πολιτικό σύστημα δεν επιλέγεται για να κάνει τη διαφορά με το έργο του, αλλά για να συλλέξει εμπειρίες και ν' ανεβεί τη δική του προσωπική σκαλωσιά στην πολιτική, αυτό κρίνεται από την τελική πενιά και εκεί που έγραψε ο Πρωτοσύγκελος του στίχου, μη βροντοχτυπάς τα ζάρια, όσο είναι παλικάρια, τη ζωή τους την περνούν στις σκαλωσιές. Και στο μεσοδιάστημα τι γίνεται; Είσαι εσύ και εγώ από κάτω να χτυπάμε παλαμάκια...

tsikalasm@sppmedia.com

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / Γράφει ο **ΣΠΟΝΔΑΦΟΡΟΣ**

Με άριστα το 10

1 Στο πτώμα. Στη χώρα έχουμε ένα τραπεζικό σύστημα το οποίο όχι μόνο έχει πεθάνει αλλά έχει βρωμίσει. Αυτή την ώρα εμφανίστηκαν οι γύπες να φάνε σάρκα σε αποσύνθεση. Ουστ.

2 Στην αναγέννηση. Η μοναδική περίπτωση για να δούμε άσπρη μέρα είναι να φτιαχτεί άλλη Τράπεζα από το μηδέν. Καλώς τους νέους μετόχους.

3 Στη συμπάθεια. Βέβαια η συμπάθεια όλων δεν μπορεί να μην είναι σε αυτούς που έχασαν τις καταθέσεις τους αλλά και στην ιώβεια ψυχραιμία που τους διακρίνει. Τι τους θυμίσια τώρα...

4 Στους παλιούς μετόχους. Βέβαια αυτοί που έχουν πραγματικά σιωπήσει είναι οι παλιοί μέτοχοι της ΤΚ και της Λαϊκής. Αυτοί δηλαδή που ψήφισαν και στήριξαν την προηγούμενη διοίκηση. Τι να πουν όμως; Σόρρη που σας φορτώσαμε Βγενόπουλο και Ηλιάδη;

Όλοι πλέον πίνουμε Guinness...

5 Στις εκποιήσεις. Αν όμως δεν έχουμε Τράπεζα τι να κάνουμε τις εκποιήσεις, τα νομοσχέδια, τον Περδίκη, τον Πρίγκιπα, τον Άντρο, τον Χάρη; Πώς θα ζήσουμε χωρίς βαρβάρους;

6 Στη Healthy Κύπρο. Αν βέβαια δεν έχουμε Τράπεζα, δεν έχουμε νομοσχέδιο για εκποιήσεις, μάλλον δεν θα έχουμε Healthy προεδρία ή μάλλον Healthy Κύπρο. Το πιασες το υπονοούμενο Νικ;

7 Στους Ιρλανδούς. Στην αρχή μας έφεραν τον Ιρλανδό Χούριγκαν να σώσει την Τράπεζα Κύπρου (φίδι στον κόρφο σου έφερες Χασάπη), τώρα ένας άλλος επ' ονόματι Ο' Λίρι θα σώσει τις Κυπριακές Αερογραμμές. Μάλιστα εκεί που μας έλεγε πως η εταιρεία είναι περίπου ανέκδοτο, τώρα λέει ίδιος ανέκδοτο πως θα την πάρει και θα φέρνει τρία εκατ. τουρίστες. Φοβού τους Ιρλανδούς και μπύρες φέροντας.

@Anastasiadescy

#Saint Patrick's Day;

8 Στον Τώνω. Βρε Τώνω, σε έφραγαν επειδή έστειλες κρασιά στους πελάτες και «έκλεψες» τις ΚΑ επειδή σου πλήρωσαν τα πρόστιμα της τροχαίας; Πώς γίνεται ξαφνικά να θέλουν όλοι να σε παντρευτούν από το εξωτερικό, ενώ πριν από ενάμιση χρόνο επί Χριστόφια τους δίναμε τη νύφη δωρεάν και δεν ερχόντουσαν; Έξω πάμε καλά, που θα έλεγε και ο Καρμανλής...

9 Στον Healthy. Βρε Πρόεδρε, αυτών τον Τώνω δεν τον βάλαμε να την κλείσει; Τι στο καλό σιορ;

10 Στα μονοπώλια. Το ότι πληρώνει ο κοσμάκης σ' ένα νησί χωρίς άλλη σύνδεση με τον έξω κόσμο για να πάει Αθήνα 300 ευρώ, όσα δηλαδή πληρώνει ο Λονδρέζος για να πετάξει στη Νέα Υόρκη, είναι κάπως. Ryanair που σας χρειάζεταιται...

Αν οι διακοπές σου φέτος θα είναι Κύπρος, οι κάρτες VISA σου δίνουν την ευκαιρία να κερδίσεις το πόδι που ημίρυσες σε οποιοδήποτε ξενοδοχείο.

800 00 800
www.bankofcyprus.com.cy

VISA

Τράπεζα Κύπρου

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ · Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ · Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ · Αρχισυντάκτης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Υπεύθυνος Οικονομικού: ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ · Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΤΟΔΟΥΛΟΥ · Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκομη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΠΑΓΙΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ · Διευθύντρια συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ · ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ · ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΝΤΕΛΛΑΣ

Σε νάρκη το Κυπριακό μέχρι τον Ιούνιο 2015

Η περίοδος μέχρι τις βουλευτικές στην Τουρκία, τα οξυτάτα περιφερειακά προβλήματα και ο Έρογλου γειώνουν τις προσδοκίες

Του **ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ**

Το δύσκολο έργο συντήρησης της διαδικασίας λύσης του Κυπριακού μέχρι τις βουλευτικές εκλογές στην Τουρκία, τον Ιούνιο 2015 καλούνται να επιτελέσουν οι ηγεσίες των δύο κοινοτήτων. Το πολιτικό πρόβλημα του νησιού θεωρείται πραγματικά παρωχημένο αυτή την περίοδο για την Άγκυρα, στην οποία έχει ήδη ξεκινήσει μακρά προεκλογική περίοδος για την ανάδειξη συντακτικής Εθνοσυνέλευσης το επόμενο καλοκαίρι. Ο νέος Πρόεδρος της Τουρκίας, Ταγίπ Ερντογάν, και ο πρωθυπουργός εν αναμονή, Αχμέτ Νταβούτογλου, κατέστησαν σαφές ότι προτεραιότητες είναι η τροποποίηση του συντάγματος για να αλλάξει το πολιτεύμα από Κοινοβουλευτική σε Προεδρική Δημοκρατία. Ταυτόχρονα, η χώρα επιπλέον άμεσα από τα οξυτάτα περιφερειακά προβλήματα που ταλανίζουν την περιοχή, όπως οι σφαγές και τα έκτροπα της οργάνωσης Ισλαμικό Κράτος στη Συρία και το βόρειο Ιράκ. Επιπλέον, ένας άλλος λόγος που ωθεί την Άγκυρα να μη λαμβάνει υπόψη το Κυπριακό είναι το αντιτουρκικό κλίμα που επανέρχεται στην Ε.Ε., με ισχυρές φωνές στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα να τασσονται ανοικτά κατά της τουρκικής ενταξιακής διαδικασίας. Το αρνητικό αυτό κλίμα έρχεται να επιτείνει και η μεγάλη δυσκολία συνεννόησης μεταξύ του Νίκου Αναστασιάδη και του Ντεβρίτ Έρογλου. Οι δύο ηγέτες αδυνατούν να συμφωνήσουν ακόμα και στη μεθοδολογία της διαδικασίας, την εξεύρεση δηλαδή ενός συμφωνημένου, κοινού, πλαισίου επί τη βάση του οποίου θα πρέπει να διεξάγεται η διαπραγμάτευση. Η καταγραφή επομένως των συγκλίσεων και αποκλίσεων, όπως τη ζητά ο κ. Αναστασιάδης αποτελεί, σύμφωνα με συνεργάτες του, προϋπόθεση για

να συνεχιστεί η διαδικασία λύσης τον Σεπτέμβριο. Διευκρινίζεται, πάντως, ότι η προοπτική να υπάρξει κατάληξη στη μεθοδολογία είναι υπαρκτή, ενώ αποκλείεται κατηγορηματικά το ενδεχόμενο κοινής τριμερούς συνάντησης Αναστασιάδη - Έρογλου με τον γ.γ. του ΟΗΕ, Μπαν Κι Μουν, στο τέλος Σεπτεμβρίου στη Νέα Υόρκη στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης του διεθνούς οργανισμού.

Συντροφικά μαχαίρωματα
Οι βουλευτικές εκλογές στην Τουρκία είναι προγραμματισμένες

Ενισχύονται οι φωνές στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα που αντιδρούν στην προοπτική πλήρους ένταξης της Τουρκίας στην Ε.Ε., γεγονός που δεν ευνοεί τις επιδιώξεις της Λευκωσίας, αφού αποδυναμώνει ένα βασικό διαπραγματευτικό χαρτί της στο Κυπριακό.

για τις 13 Ιουνίου 2015. Μέχρι τότε, ο Ταγίπ Ερντογάν και ο Αχμέτ Νταβούτογλου θα πρέπει να διασφαλίσουν είτε την απόλυτη πλειοψηφία του κυβερνώτος κόμματος ΑΚΡ στη νέα Εθνοσυνέλευση που θα προκύψει από τις εκλογές, ή να έχουν συνάψει εκείνες τις συμφωνίες με άλλα κόμματα που θα δώσει πλειοψηφία για να αλλάξει το σύνταγμα. Ο νέος Πρόεδρος της Τουρκίας χρειάζεται οπωσδήποτε την αλλαγή συντάγματος για να αποκτήσει το αξιωματικό εκτελεστικό

Ο νέος Πρόεδρος της Τουρκίας, Ταγίπ Ερντογάν, και ο πρωθυπουργός εν αναμονή, Αχμέτ Νταβούτογλου, κατέστησαν σαφές ότι προτεραιότητα είναι η τροποποίηση του συντάγματος για να αλλάξει το πολιτεύμα από Κοινοβουλευτική σε Προεδρική Δημοκρατία, γεγονός που δεν αφήνει περιθώρια για συμβιβαστικές κινήσεις σε εθνικά θέματα.

εξουσία, την οποία τώρα ασκεί ο πρωθυπουργός. Το δεύτερο σενάριο είναι και το πιο εφικτό, αλλά σε οποιαδήποτε περίπτωση οι κ.κ. Ερντογάν και Νταβούτογλου θα αποφύγουν κινήσεις σε εθνικά θέματα, όπως το Κυπριακό, που θα μπορούσαν να τους κοστίσουν σε ψήφους ή σε στήριξη από άλλες πολιτικές δυνάμεις. Στην όλη εικόνα θα πρέπει να υπολογιστούν και οι προθέσεις του απερχόμενου Προέδρου, Αμπντούλνάζ Γκιουλ, ο οποίος αποκλείστηκε ουσιαστικά από το

να θέσει υποψηφιότητα για την προεδρία του ΑΚΡ και την πρωθυπουργία. Και αυτό διότι το κόμμα, με εντολή του κ. Ερντογάν, όρισε το συνέδριό του στις 27 Αυγούστου, μία μέρα πριν παραδώσει και επίσημα ο κ. Γκιουλ το ανώτατο αξίωμα της Τουρκίας στο νέο Πρόεδρο. Αναλυτές στην Τουρκία αναμένουν ότι ο κ. Γκιουλ δεν θα μείνει με σταυρωμένα χέρια. Θα ροκανίσει την καρδέλα του νέου πρωθυπουργού, Α. Νταβούτογλου, θα επιδιώξει να κρίσει ως υποψήφιο πρόεδρο

το κόμμα, άρα και πρωθυπουργό μετά τις εκλογές, τον πρώην υπουργό Αλί Μπαμπάτζαν, προετοιμάζοντας και τη δική του επάνοδο στην ηγεσία της χώρας.

Περιφερειακά δεδομένα

Η απουσία του Κυπριακού από τις προτεραιότητες της νέας τουρκικής κυβέρνησης φάνηκε και στην ομιλία του Ταγίπ Ερντογάν, την Πέμπτη, όταν σε σύνοδο των ηγετικών στελεχών του ΑΚΡ, όπου δόθηκε το χρίσμα στον κ. Νταβούτογλου, υπήρχε αναφορά στην ανάγκη για λύση του Κουρδικού, αλλά ούτε μία λέξη για το Κυπριακό. Ο λόγος είναι ότι η Τουρκία κηρύχθηκε αυτή την περίοδο να ρυθμίσει τα ζητήματα που αφορούν τους Κούρδους στη νοτιοανατολική της επικράτεια. Ταυτόχρονα, όλοι πιστεύουν πως θα συνδράμει ενεργά τις ΗΠΑ ώστε να επιφέρουν συντριπτικό πλήγμα τη δράση του Ισλαμικού Κράτους (ISIS) που κυριαρχεί έναντι των Κούρδων στο Βόρειο Ιράκ. Τυχόν επικράτηση του ISIS ανατρέπει εκ βάθρων τις γεωπολιτικές ισορροπίες στην περιοχή και κλείνει τη δίοδο για μεταφορά ιρανικού φυσικού αερίου με αγωγούς μέσω Τουρκίας, έναν στρατηγικό στόχο της Άγκυρας στην προσπάθειά της να καταστεί ενεργειακό κόμβος. Το βαρύ κλίμα για το Κυπριακό επιτείνεται και από την ενίσχυση φωνών στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, με αιχμηρά δόρατος τη γερμανική του πτέρυγα, που αντιτάσσονται στην προοπτική πλήρους ένταξης της Τουρκίας στην Ε.Ε. Το γεγονός δεν ευνοεί τις επιδιώξεις της Κύπρου που θέλει να έχει η Άγκυρα ευρωπαϊκά προοπτική για να διατηρεί και η Λευκωσία κάποιο διαπραγματευτικό χαρτί για λύση του πολιτικού προβλήματος.

Τοπική ασυνεννοσία

Τροχοπέδη για πρόοδο είναι και η αδυναμία των ηγετών των δύο κοινοτήτων να βρουν κοινή συνισταμένη και πλαίσιο συζήτησης. Τελικά, όμως, αυτή η πραγματικότητα μπορεί και να μην είναι τόσο άσχημη, αν σκεφθεί κανείς πως οι δύο πλευρές πρέπει απλώς να βρουν τρόπους να ροκανίσουν τον χρόνο και να φθάσουν στις τουρκικές βουλευτικές εκλογές χωρίς να προκαλέσουν κατάρρευση της διαδικασίας. Σε αυτό το πλαίσιο, μια συμφωνία για τη μεθοδολογία της διαπραγμάτευσης εντός Σεπτεμβρίου θεωρείται εκ των υψών ουκ άνευ. Η ε/κ πλευρά θα πάει με νέα βελτιωμένη πρόταση στη συνάντηση των διαπραγματευτών, στις 26 Αυγούστου, με την ελπίδα ότι θα υπάρξει συναίνεση κι ότι θα δεχθεί ο κ. Έρογλου την καταγραφή συγκλίσεων και αποκλίσεων (το πλαίσιο συζήτησης) στη συνάντηση με τον κ. Αναστασιάδη στις 2 Σεπτεμβρίου. Στην Κύπρο αναμένεται το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου, πριν από τη Γεν. Συνέλευση του ΟΗΕ και ο νέος ειδικός σύμβουλος του γ.γ., Έσπεν Μπαρθ Άντε. Διπλωματικές πηγές, τέλος, ξεκαθάρισαν στην «Κ» ότι δεν υπάρχει περίπτωση τριμερούς συνάντησης Αναστασιάδη, Έρογλου, Μπαν, στο περιθώριο της Γεν. Συνέλευσης του ΟΗΕ, ή αμέσως μετά απ' αυτήν.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ προτείνει

→ Σεπτέμβριος 2014

ΘΕΑΤΡΟ

Οιαίτη

Πολιτιστική Προσφορά Συνεργατικού Ταμειοτηρίου Λεμεσού

→ 6 **σάββατο (20.00)**

4 Rock Festival Κράτα

ρε φίλε γερά! Εναρξη σεζόν με τις καλύτερες ροκ μπάντες της Λεμεσού στην Πλατεία Ηρώων. Το Συνεργατικό Ταμειοτήριο Λεμεσού και το Κανάλι 6 διοργανώνουν το 4ο Rock Festival Συνεργατικού Ταμειοτηρίου Λεμεσού. **Είσοδος Ελεύθερη**

→ 10 **τετάρτη**

Φιλαρμονική Ορχήστρα Μέσα Γειτονιάς με τον Δημήτρη Μπάση

Η Φιλαρμονική Ορχήστρα του Δήμου Μέσα Γειτονιάς ζωντανεύει αγαπημένα τραγούδια με τη φωνή του Δημήτρη Μπάση. **Είσητήρια: € 12 - 10**

→ 12 **παρασκευή**

Χορωδία Ήχος

Η χορωδία αποτελείται από φοιτητές πανεπιστημίων του Βερολίνου, διάφορων εθνικοτήτων. Παρουσιάζει χορωδιακή μουσική της εποχής του ρομαντισμού, γκόσπελ και γνωστές άριες από τον κόσμο της όπερας και του αρατορίου. Διεύθυνση: Στέλιος Χατζηκωστής. **Είσητήρια: € 10 - 6**

→ 15 **δευτέρα**

Raskin & Fleischmann

Οι δύο μουσικοί ασχολούνται με τη σύγχρονη μουσική και έχουν επιλεγεί από το Υπουργείο Εξωτερικών της Αυστρίας ως Πρέσβεις του προγράμματος «New Austrian Sound of Music» 2014-2015. Διοργάνωση: Πρεσβεία Αυστρίας. **Είσητήρια: € 15 - 10**

→ 17, 18* **τετάρτη & πέμπτη**

Ομήρου Ιλιάδα

Η επική παράσταση σε σκηνοθεσία Σάθη Λιβαθίου και μετάφραση Δημήτρη Μαρωνίτη. 15 ηθοποιοί αφηγούνται την ιστορία του πιο βίαιου πολέμου και μετατρέπουν το εμπνευσμένο αυτό κείμενο σε μια σειρά από ποιητικές εικόνες, με μια σύγχρονη θεματική. **Είσητήρια: € 10 - 5**

→ 20 **σάββατο (08.00)**

TEDx Limassol

Μια διεθνής διοργάνωση που φιλοδοξεί να συμβάλει στην τοποθέτηση της Λεμεσού στο επίκεντρο των επιστημονικών, τεχνολογικών αναζητήσεων, της καινοτομίας και της δημιουργικότητας. Για συμμετοχή: www.tedxlimassol.com

* Διεθνές Φεστιβάλ Κύπρια 2014

→ 22* **δευτέρα**

Μια Ζωή στην Κόλαση

Ο Γιώργος Χριστιανόκης αναμετράται με την ποίηση του Ρεμπώ σε μια παράσταση ζωντανής μουσικής, λόγου και προβολών. **Είσητήρια: € 10 - 5**

→ 24 **τετάρτη**

The Curious Incident of the Dog in the Night-Time

NT Live Ο δεκαπεντάχρονος Christopher προσπαθεί να λύσει το μυστήριο του θανάτου του σκύλου Wellington. Ελληνικοί & αγγλικοί υπότιτλοι. Διάρκεια: 150'. **13+ Είσητήρια: € 10 - 7**

→ 25 **πέμπτη**

A Haircut Story

Στο ντοκιμαντέρ της Δανάης Στυλιανού, επτά ιστορίες αναδύονται μέσα από τη μαύρη τρύπα των τραπέζων. Ελληνικοί & αγγλικοί υπότιτλοι. Διάρκεια: 75'. **Είσητήρια: € 8 - 5**

→ 26, 27 **παρασκευή & σάββατο**

1st Cyprus Jazz and World Music Showcase

Μέσα από διάφορους σχηματισμούς, οι κύπριοι μουσικοί δημιουργία παρουσιάζουν αυθεντικές και πρωτότυπες συνθέσεις τους. **Είσητήρια: € 6 (€ 10 για τις 2 μέρες)**

→ 29* **δευτέρα**

Η Βασιλοπούλλα τ'ζ' οι Μάισσες

Ένα κυπριακό λαϊκό παραμύθι μεταμορφώνεται σε μια ευφάνταστη χορο-θεατρική παράσταση. Σκηνοθεσία: Γιολάντα Χριστοδούλου. **Είσητήρια: € 10 - 5**

→ 30 **τρίτη**

Nani Bregvadze

Η βραβευμένη ηθοποιός και τραγουδίστρια ερμηνεύει τραγούδια από τη Γεωργία και τη Ρωσία, συνοδευόμενη από την κόρη της Eka Mamaladze και την εγγονή της Natalia Kutateladze, επίσης τραγουδίστριες. **Είσοδος: € 20 - 15**

www.rialto.com.cy Η μειωμένη τιμή ισχύει για υποστηρικτές, μαθητές, φοιτητές και ανέργους

Εκποιήσεις για γερὰ νεύρα και στενά περιθώρια

Ασφυκτικά τα δεδομένα για τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, καθώς η κλειψύδρα μέχρι την 29η Αυγούστου φαίνεται να αδειάζει επικίνδυνα

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Ισορροπίες τρόμου επικρατούν στην πολιτική σκηνή του τόπου ενόψει της ανάγκης ψήφισης του νομοσχεδίου για τις εκποιήσεις ενυπόθηκων δανείων. Οι συνεχόμενες εναλλαγές στις διαβουλεύσεις μεταξύ των αξιωματούχων της κυβέρνησης και των πολιτικών δυνάμεων αλλά και ο ανοικτός διάλογος κυβέρνησης με την Τρόικα συντήρησαν ένα θερμό κλίμα πολιτικών αναταράξεων αλλά σικνά και εσωκομματικών τριβών που έκανε την κοινή γνώμη να παρακολουθεί με αγωνία τα τεκταινόμενα. Κι αυτό διότι το στοίχημα για την κοινωνία αλλά και την οικονομία αυτή τη φορά είναι ίσως πιο ψηλό από ποτέ και από αυτό εξαρτάται εν πολλοίς και η περαιτέρω ενίσχυση ή αποδυνάμωση και των κομματικών σχηματισμών.

Προσωπικό πολιτικό στοίχημα αποτελεί το καυτό νομοσχέδιο για τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος καλείται να εντείνει τις προσπάθειές του σε δύο μέτωπα. Να πείσει τα κόμματα να δεχτούν τα τροποποιητικά μέτρα που εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο και στη συνέχεια να πείσει την Τρόικα να δεχτεί τις αλλαγές ούτως ώστε να ψηφιστεί από την πλειοψηφία της Βουλής το νομοσχέδιο των εκποιήσεων.

Η συνεχής αρνητική και καχύποπτη στάση που έχουν καλλιεργήσει τα κόμματα έναντι του Νομοσχεδίου αλλά και του ίδιου του Προέδρου δυσκολεύουν την κατάσταση. Καθώς η κλειψύδρα αδειάζει και τα περιθώρια στενεύουν μέχρι τις 29 Αυγούστου που θα συνέλθει η Βουλή για την έγκριση ή απόρριψη του νομοσχεδίου από την οποία εξαρτάται και η εκταμίευση της επόμενης δόσης, η κυβέρνηση καλείται να βρει τρόπο να βγει από το αδιέξοδο και να πείσει τα δύσπιστα πλέον κόμματα να

εγκρίνουν το Νομοσχέδιο σε συνδυασμό με τα βελτιωτικά μέτρα.

Βελτιωτικές προεδρικές προτάσεις

Η διήμερη συνεδρία των Επιτροπών Οικονομικών και Εσωτερικών και οι απαιτήσεις τις οποίες πρόβλεψαν τα κόμματα οδήγησαν τον Πρόεδρο να πάρει επάνω του τις πρωτοβουλίες για διαβουλεύσεις και τροποποιήσεις με στόχο την προστασία των μικρών δανειοληπτών. Οι τροποποιήσεις, τις οποίες αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο, παρουσιάστηκαν στα κόμματα, τόσο με την επιστολή του Προέδρου προς αυτά όσο και στη συνεδρία με τους πολιτικούς αρχηγούς, η οποία πραγματοποιήθηκε το πρωί της περασμένης Παρασκευής. Σημειώνεται πως στόχος της κυβέρνησης είναι να παραμείνει το νομοσχέδιο εκποιήσεων ως έχει, αφού και η Τρόικα φαίνεται να μη δέχεται να γίνουν σε αυτό αλλαγές, αλλά να αμβλύνει τις κύριες ανησυχίες των κομμάτων, με πρόσθετα νομοσχέδια που προστατεύουν τον μέσο δανειολήπτη. Οι κύριες τροποποιήσεις έχουν να κάνουν με την κατάργηση των προνομίων των τραπεζών που τους παρέχει ο Νόμος σχετικά με καταχρηστικές ρήτρες και στις δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Θέση την οποία υποστήριζε και το κυβερνών κόμμα, ούτως ώστε να προστατεύσει τους απλούς δανειολήπτες από καταχρηστικές πρακτικές των τραπεζών. Η κυβέρνηση έχει προτείνει την τροποποίηση του περί φιλελευθεροποίησης επιτοκίου νόμου 1999, με την οποία καταργείται το δικαίωμα των τραπεζών για μονομερή αύξηση του περιθωρίου του επιτοκίου σε βάρος των δανειοληπτών. Την ίδια στιγμή προτείνει την εδραίωση της διαφάνειας κατά τρόπο που τα πιστωτικά ιδρύματα να υποχρεώνονται να ενημερώνουν τους οφειλέτες και τους

Την μάλα στη Βουλή ρίχνει η κυβέρνηση μετά και από τα τελευταία βελτιωτικά μέτρα που ενέκρινε το Υπουργικό της περασμένης Παρασκευής.

Το ζήτημα των εκποιήσεων δημιουργεί νέα πολιτικά δεδομένα με ενδεχόμενη αλλαγή ρόλων στην πολιτική σκακιέρα.

Έκκλιση στον ρεαλισμό και την υπευθυνότητα των κομμάτων κάνει πλέον ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μετά και τη συμπλήρωση του παζλ των νομοσχεδίων.

εγγυητές για τυχόν αλλαγές που αφορούν το βασικό επιτόκιο και τις δόσεις του δανείου. Παράλληλα, σημειώνει πως οι τράπεζες θα πρέπει να δηλώνουν και να ενημερώνουν οφειλέτες και εγγυητές για το επιτόκιο υπερημερίας, το οποίο δεν θα υπερβαίνει το 2%.

Τέλος, η Κεντρική Τράπεζα θα δικαιούται να επιβάλλει πρόστιμο στις τράπεζες, οι οποίες δεν προχωρούν σε αναδιαρθρώσεις δανείων, ενώ εισάγεται και το δικαίωμα των δανειοληπτών να καταγγέλλουν είτε

στον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας είτε στον γενικό εισαγγελέα την παραβίαση προνοιών του νόμου.

Πλαίσιο αφερεγγυότητας

Σημειώνεται πως κύρια θέση των πολιτικών κομμάτων κατά τη διάρκεια διαπραγματεύσεων τροποποιήσεων του νομοσχεδίου, αφορούσε το πλαίσιο αφερεγγυότητας. Πιο συγκεκριμένα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας φαίνεται να παραπέμπει στη Βουλή το πλαίσιο για τις βασικές αρχές που διέπουν τη νομοθεσία για την αφερεγγυότητα όχι ως νομοσχέδιο αλλά ως απόφαση της Βουλής με την υπογραφή του Προέδρου.

Με μεγάλο ενδιαφέρον παρακολουθείται η στάση που θα κρατήσουν τα κόμματα μπροστά στις βελτιωτικές προτάσεις που προτείνει το Προεδρικό. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και η στάση των κομμάτων δεν θα επηρεάζει αποκλειστικά το οικονομικό μέλλον του τόπου. Οι εκποιήσεις φαίνεται να αποτελούν την αφορμή για τη δημιουργία νέων ρόλων στο πολιτικό παιχνίδι και ενδεχομένως τη διαφοροποίηση της πολιτικής σκακιέρας όπως την γνωρίζαμε έως σήμερα.

Σκληρό αντι-μνημονιακό μέτωπο

Η Εζεκία Παπαϊωάννου έχει διαφωνήσει εξ αρχής με την ουσία και το περιεχόμενο του νομοσχεδίου. Οι τελευταίες εξελίξεις

και τροποποιήσεις φαίνεται να μην την ικανοποιούν. Μάλιστα, διά αυτού η άλλοτε απομονωμένη αριστερή πτέρυγα της Βουλής φαίνεται να προσπαθεί να εξέλθει από την πολιτική κρίση των τελευταίων χρόνων. Το ΑΚΕΛ σε σχετικές δηλώσεις όχι μόνο διαφωνεί με το νομοσχέδιο, αλλά επιρρίπτει εξολοκλήρου την ευθύνη της δύσκολης θέσης που βρίσκονται οι ευπαθείς ομάδες δανειοληπτών στις πολιτικές της σημερινής κυβέρνησης και στις αποφάσεις του Eurogroup του περασμένου Μαρτίου.

Σκληρή αντιπολίτευση φαίνεται να ασκούν και οι Οικολόγοι, οι οποίοι εμμένουν στη θέση τους ότι το νομοσχέδιο των εκποιήσεων θα πρέπει να αλλάξει ριζικά. Πιο χαμηλό φαίνεται να είναι πλέον οι τόνοι στην ΕΔΕΚ σχετικά με το νομοσχέδιο. Οι σοσιαλιστές δεν θέλουν να ταυτιστούν με απορριπτικό και αναφέροντας πως θα εγκρίνουν το νομοσχέδιο μόνο στην περίπτωση που θα εισαχθούν οι κατάλληλες προνοιές για τη δημιουργία κοινωνικού δικτύου.

Μετριοπαθή στάση φαίνεται να κρατά και το ΕΥΡΩΚΟ, το οποίο παρουσιάζει μια πιο διαλλακτική στάση απέναντι στις τροποποιήσεις που προτείνει η κυβέρνηση, ενώ την ίδια στιγμή σημειώνει πως στόχος του κόμματος είναι να προστατευθούν οι μικροί δανειολήπτες από την καταχρηστική πολιτική των τραπεζών.

Διακοπές ο Νικόλας - βραχυκύκλωμα στο ΔΗΚΟ

Προσωρινή παράλυση φαίνεται να επικρατεί στο Δημοκρατικό Κόμμα το τελευταίο διάστημα. Αποτελεί γεγονός πως ο Πρόεδρος του ΔΗΚΟ Νικόλας Παπαδόπουλος ξεκίνησε με μία σκληρή αντιπολιτευτική και αντιμνημονιακή γλώσσα, ωστόσο, το τελευταίο διάστημα μια σκιά φαίνεται να έχει επικαλύψει τις πραγματικές προθέσεις των δύο τάσεων στο κόμμα, η οποία παραπέμπει σε περαιτέρω κομματικές τριβές που δεν αποκλείεται να εξελιχθούν σε ανοικτή σύγκρουση.

Αυτό προκύπτει και από το γεγονός ότι ο αρχηγός του κεντρικού κόμματος επέλεξε να απουσιάζει στο εξωτερικό την κρίσιμη περίοδο συζητήσεων τροποποιήσεων του νομοσχεδίου και την Παρασκευή που συνήλθε το Συμβούλιο των Αρχηγών στο Προεδρικό, ο κ. Παπαδόπουλος να βρίσκεται στην Ισπανία. Μάλιστα, στο εσωτερικό του κόμματος, φαίνεται να προκαλεί δυσφορία το γεγονός ότι ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ δεν έχει διακόψει τις διακοπές του, ούτως ώστε να συζητηθεί ενδελεχώς ένα νομοσχέδιο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως καταστρεφτικό για την κυπριακή κοινωνία.

Μάλιστα, από πολλούς πολιτικούς κύκλους, η απόφαση του Νικόλα Παπαδόπουλου να βρίσκεται στη Βαρεκλώνη λίγες μέρες πριν από την ψήφιση του νομοσχεδίου παρομοιάζεται και με το περιβόητο τότε ταξίδι του τέως προέδρου του ΔΗΚΟ Μάριου Κάρογιαν στη Μύκονο κατά την περίοδο των μαύρων εποχών για το οποίο και κατηγορήθηκε σφόδρα από την εσωκομματική αντιπολίτευση. Τα υπόλοιπα στελέχη του κόμματος, φαίνεται να κρατούν χαμηλούς τόνους μέχρι και την επιστροφή του κομματικού τους αρχηγού, ούτως ώστε να αποφύγουν δηλώσεις οι οποίες μπορεί να προκαλέσουν σύγχυση και διφωνία.

Το κλειδί για την έγκριση ή καταψήφιση του νομοσχεδίου έχει ο Νικόλας Παπαδόπουλος. Ωστόσο, τη δεδομένη στιγμή κρατά κρυφά τα χαρτιά του, μιας και βρίσκεται για διακοπές στο εξωτερικό.

Πάντως, πηγές της «Κ» υποστηρίζουν πως η εσωκομματική αντιπολίτευση δεν πρόκειται να μείνει απαθής μπροστά στην καταψήφιση του νομοσχεδίου και ενδέχεται—στην περίπτωση βεβαίως που ικανοποιηθούν κάποιες από τις θέσεις της επί του νομοσχεδίου—να το ψηφίσουν, με αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός νέου κύκλου εσωκομματικής κρίσης.

Σε επιφυλακή η Συμμαχία

Τις εξελίξεις στο ΔΗΚΟ, φαίνεται να παρακολουθεί με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και η Συμμαχία Πολιτών. Αναμφίβολα, οι δύο πολιτικοί άντρες, Γιώργος Λιλλήκας και Νικόλας Παπαδόπουλος έχουν

αρκετές κοινές θέσεις τόσο στην οικονομία όσο και στο Κυπριακό. Αυτός ήταν και ο λόγος που οι δύο πολιτικοί αρχηγοί δεν είχαν έρθει μέχρι τώρα δημόσια σε ρήξη, παρά το γεγονός ότι ο Γιώργος Λιλλήκας εμφανίζεται ως η κύρια διαρροή δημοκόπων ψήφων.

Η πιθανότητα ψήφισης του νομοσχεδίου από τον Νικόλα Παπαδόπουλο φαίνεται να δίνει τη δυνατότητα στον Γιώργο Λιλλήκα να διεκδικήσει τη θέση του πρώτου στον αντιμνημονιακό χώρο και να του δώσει για πρώτη φορά την ευκαιρία να ασκήσει κριτική στον πολιτικό του αντίπαλο, κερδίζοντας συνεισώς και περισσότερο έδαφος στη διεκδικητική αντι-

μνημονιακή πτέρυγα. Η Συμμαχία Πολιτών εμφανίζεται να ασκεί σκληρή κριτική απέναντι στην κυβέρνηση και να μην ικανοποιείται με τις εισηγήσεις που φέρνει στο τραπέζι, διασαφηνίζοντας έτσι και τη στάση που θα κρατήσει στην Ολομέλεια της Βουλής.

ΔΗΣΥ χαμηλών τόνων

Ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ, από την άλλη, συστήνει σύνθεση και υπευθυνότητα, με στόχο να διασφαλιστούν οι σωστές ισορροπίες και να διαφυλαχθεί η σταθερότητα. Ωστόσο, στην Πινδάρου βλέπουν με ανησυχία τις εξελίξεις των τελευταίων ημερών. Φαίνεται πως η ηγεσία του κόμματος είχε

εναποθέσει τις ελπίδες της στον άλλοτε κοινοβουλευτικό σύμμαχό της, το ΔΗΚΟ, για την έγκριση του νομοσχεδίου. Το γενικότερο βραχυκύκλωμα στο ΔΗΚΟ, λόγω διακοπών του πολιτικού του αρχηγού, προκαλεί την έντονη ανησυχία της ηγεσίας του κυβερνώντος κόμματος κατά πόσο το νομοσχέδιο εν τέλει θα εγκριθεί.

Κομματικές πηγές, μάλιστα, διερωτούνται κατά πόσο η επιλογή του προέδρου του ΔΗΚΟ να συνεχίσει τις διακοπές θα πρέπει να ερμηνευθεί ως συνέχιση της απορριπτικής στάσης του στο νομοσχέδιο ή ως ένδειξη αδιαφορίας για την έκβαση του καυτού θέματος των εκποιήσεων.

Σφιγγει ο κλοιός για τον Πρόεδρο

Λυδία λίθο αποτελεί το νομοσχέδιο των εκποιήσεων για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Οι πιθανότητες καταψήφισής του δεν επηρεάζει αποκλειστικά την κυπριακή οικονομία αλλά δοκιμάζει και τη δική του διακυβέρνηση. Η έλλειψη εμπιστοσύνης στο πρόσωπο του Προέδρου από τα κόμματα είναι πλέον διάχυτη. Άλλωστε, όλες οι συνομιλίες και οι διαπραγματεύσεις κυβερνησκόμων, πέφτουν στο κενό εξαιτίας της καχυποψίας που έχει προκληθεί. Τα πολιτικά κόμματα φαίνεται να μην εμπιστεύονται τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο θέμα διαπραγματεύσεων με την Τρόικα και να τον χαρακτηρίζουν ιδιαίτερα υποτακτικό απέναντι της. Δύσπιστοι φαίνονται ιδιαίτερα απέναντι σε δεσμεύσεις του Προέδρου Αναστασιάδη, ζητώντας σε κάθε πρότασή του νομική κατοχύρωση για να πιστούν. Το γεγονός ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης για άλλη μία φορά επέλεξε να ενημερώσει εκ των υστέρων τα κόμματα σε στενά χρονικά περιθώρια, έδωσε την αφορμή στις φωνές της αντιπολίτευσης να του ασκήσουν δριμεία κριτική για έλλειψη διαλόγου και διαπραγματεύσεις πίσω από κλειστές πόρτες. Τη δεδομένη στιγμή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ρίχνει την μάλα στα κόμματα, ευχόμενος να αποτιμήσουν ρεαλιστικά τις συνέπειες, αφού όπως όλα δείχνουν πλέον δεν μπορεί να προστεθεί τίποτα άλλο στο παζλ των νομοσχεδίων. Η ιστορική, ωστόσο, δήλωση «με το πιστόλι στον κρόταφο» φαίνεται πως θα στοιχειώνει για καιρό τον Πρόεδρο, αφού κάθε προσπάθειά του να πείσει για το βέτο της Τρόικας σε ενδεχόμενες τροποποιήσεις θα εκλαμβάνεται από τα κόμματα ως τακτική εκβιασμού και πολιτικού εκφοβισμού.

Δεκαπέντε μνηστήρες για τις Κ. Αερογραμμές

Γρίφος η στάση της Ryan Air, η οποία επανέκαμψε στην ουσία στην κούρσα της εξαγοράς του εθνικού αερομεταφορέα

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Με νωπές τις αναφορές ανώτατου διευθυντικού στελέχους της, ότι η Ryan Air δεν «καίγεται» να αγοράσει τις Κυπριακές Αερογραμμές και ότι ουσιαστικά επέδειξε ενδιαφέρον, επειδή της το ζήτησε η κυβέρνηση, η ιρλανδική αεροπορική εταιρεία χαμηλού κόστους είναι μία από τις 15 ενδιαφερόμενες εταιρείες, που

Παρελθόν αποτελεί για τις Κ.Α. ο Τώνης Αντωνίου. Υπέβαλε την παραίτησή του, η οποία έγινε δεκτή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

υπέγραψαν την συμφωνία εμπιστευτικότητας και πέρασαν στον επόμενο γύρο αναζήτησης αγοραστή για τον κρατικό αερομεταφορέα της Κύπρου. Μάλιστα, η Ryan Air ήταν ο πρώτος εν δυνάμει αγοραστής με τον οποίο ξεκίνησε διαπραγματεύσεις η ΚΡΜΓ για λογαριασμό του ιδιοκτήτη της εταιρείας που είναι η κυβέρνηση. Επικεφαλής του κλιμακίου της εταιρείας ήταν το ίδιο πρόσωπο, που προ μηνός είχε ριζήσει στο ναδίρ το ενδιαφέρον για τις Κ.Α, κάτι που προκαλεί ερωτηματικά. Ανεπίσημες πηγές εντοπίζουν σκοπιμότητες πίσω από την αντιφατική, όπως χαρακτηρίζουν την συμπεριφορά του διευθύνοντα συμβούλου της εταιρείας, Μάικλ Ο'Λίρι. Πιο συγκεκρι-

Η Ryan Air και μία δεύτερη εταιρεία από των ευρωπαϊκό χώρο εμφανίζονται ως οι σοβαρές περιπτώσεις να αγοράσουν τις Κυπριακές Αερογραμμές.

μένα, γίνεται λόγος για τακτική που αποσκοπεί στην άσκηση πίεσης προς τη Λευκωσία προκειμένου να επιτύχει την επικορήγηση και νέων πτήσεων. Στη Λευκωσία, παρά τα όσα προηγήθηκαν με τις απαξιωτικές αναφορές του προσώπου, που τώρα διαπραγματεύεται με τον ιδιοκτήτη των Κ.Α., θεωρούν ότι η περίπτωση

της Ryan Air είναι από τις σοβαρές που μπορεί να δώσει περισσότερη ώθηση στο αεροδρόμιο της Πάφου και να το καταστήσει περιφερειακό κόμβο.

Ανεπίσημες πηγές αφήνουν να διαρρεύσει ότι η ΚΡΜΓ έχει ενώπιόν της και μία δεύτερη σοβαρή περίπτωση, που προέρχεται από

τον ευρωπαϊκό χώρο που θα μπορούσε να αναλάβει τις Κ.Α. Το κατά πόσο η Ryan Air θα παραμείνει στην κούρσα πώλησης της εταιρείας, θα φανεί στο άμεσο μέλλον, αφού και οι 15 εταιρείες, με τις οποίες έχουν ξεκινήσει διαπραγματεύσεις θα πρέπει μέχρι το τέλος του μήνα να υποβάλουν μη δε-

μευτικές προτάσεις για τις Κ.Α.

Το πραγματικό ενδιαφέρον για τον κρατικό αερομεταφορέα της Κύπρου θα φανεί τέλος του μήνα, με τις μη δεσμευτικές προτάσεις που θα κληθούν να υποβάλουν οι 15 σημερινοί μνηστήρες.

Προτάσεις που θα οδηγήσουν στην τελική φάση πώλησης της εταιρείας. Η αξιολόγηση των προτάσεων που θα κατατεθούν με βάση

Μέχρι τα τέλη του 2014 θα έχει επιλεγεί ο αγοραστής των Κ.Α., ο οποίος θα διατηρήσει ονομασία και έδρα της εταιρείας την Κύπρο.

τα χρονοδιαγράμματα θα έχει ολοκληρωθεί περί τα τέλη Οκτωβρίου και ουσιαστικά θα οδηγήσει στην επιλογή της εταιρείας που θα ανοίξει ένα νέο κεφάλαιο στην 65χρονη ιστορία της εταιρείας.

Σύμφωνα και με τον πρόεδρο της εταιρείας, το νέο αφεντικό των Κ.Α θα διατηρήσει την ονομασία, καθώς επίσης και την έδρα της εταιρείας, που είναι η Λάρνακα, θέματα που θα τεθούν ως προϋποθέσεις. Στις διαπραγματεύσεις που γίνονται ένα κομμάτι αφορά και το προσωπικό, χωρίς ωστόσο να είναι σίγουρο, αν η νέα κατάσταση να είναι σε θέση να το απορροφήσει στο σύνολό του. Πάντως, στα κεντρικά της εταιρείας υπολογίζουν ότι υπά-

χει ενδεχόμενο οι Κ.Α να αλλάξουν χέρια πριν αλλάξει ο χρόνος.

Παρατήθηκε ο Τώνης

Και ενώ οι Κυπριακές Αερογραμμές βρίσκονται στην πιο δύσκολη στιγμή της 65χρονης ιστορίας τους, παρελθόν για την εταιρεία αποτελεί ο πρόεδρος του διοικητικού της συμβουλίου, Τώνης Αντωνίου. Μετά την έκτακτη συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου την Παρασκευή το βράδυ, έγινε γνωστό ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Νίκος Αναστασιάδης έκανε δεκτή την παραίτηση που του υπέβαλε ο κ. Αντωνίου. Σύμφωνα με το πόρισμα των ερευνών που πραγματοποιήσει ο γενικός διευθυντής του ΥΠΟΙΚ, Χρίστος Πατσολίδης, εντοπίστηκαν παρατυπίες στις διαδικασίες προμήθειας φαγητών και ποτών, κάτι που οδήγησε τον κ. Αντωνίου στο να υποβάλει την παραίτησή του. Ο πρώην πρόεδρος της εταιρείας την Παρασκευή την ώρα της σύσκεψης των πολιτικών αρχηγών υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας βρισκόταν στο Προεδρικό και εμφανιζόταν σίγουρος ότι το πόρισμα του Χρίστου Πατσολίδη τον δικαιώνει απόλυτα. Ωστόσο, ο κ. Αντωνίου επέστρεψε στο Προεδρικό μέγαρο και πάλι την ώρα που ολοκληρώθηκε η σύσκεψη, για να υποβάλει την παραίτησή του στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Η παραίτηση Αντωνίου ήλθε σε μια σημαντική στιγμή για τις Κ.Α αναζήτησης ιδιώτη επενδυτή. Ο ίδιος συμμετείχε στην τεχνική επιτροπή που διαπραγματεύεται με τους 15, που έχουν επιδείξει ενδιαφέρον να αγοράσουν την εταιρεία.

Ευρωπαϊκό
Πανεπιστήμιο Κύπρου

LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES

Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι μέλος του μεγαλύτερου Διεθνούς Πανεπιστημιακού Οργανισμού **Laureate International Universities**. Ο Διεθνής αυτός Οργανισμός αποτελείται από 75 Πανεπιστήμια που λειτουργούν σε 29 χώρες, με σύνολο 850,000 φοιτητές.

Βρείτε μας στο

/EuropeanUniversityCyprus

/EuropeanUniCy

/EUCyprus

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Διογένηους 6, Εγκωμη, Τ.Θ. 22006,
1516 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: 22713000, Φαξ: 22713172
www.euc.ac.cy

Πτυχιακά Προγράμματα

- Marketing Communications and Social Media
- Ψυχολογία

Μεταπτυχιακά Προγράμματα

- Δημόσια Υγεία
- Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)
- Business Administration (MBA)
- Επιστήμες της Αγωγής
 - Ειδική (Ενιαία) Εκπαίδευση
 - Εκπαιδευτική Ηγεσία
 - Πρώτη Αγωγή και Εκπαίδευση
 - Τεχνολογίες Μάθησης και Επικοινωνίας

- Πλήρως αναγνωρισμένα προγράμματα από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου
- Εφαρμογή ενός άρτιου παιδαγωγικού μοντέλου με επίκεντρο τους φοιτητές και τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες
- Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών, εφαρμογών και προγραμμάτων για την εκπαιδευτική διαδικασία
- Παροχή επικαιροποιημένου και έγκυρου εκπαιδευτικού υλικού, προσαρμοσμένου στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης
- Έμπειρο και καταρτισμένο διδακτικό προσωπικό
- Συνεχής υποστήριξη των φοιτητών για τεχνικά ζητήματα
- Υποστήριξη των φοιτητών από ακαδημαϊκούς συμβούλους, καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους

Ο ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΣ ΗΓΕΤΗΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Αλισβερίσι στο εδαφικό θέλει ο Ντ. Ερογλου

«Η εκλογή του κ. Ερντογάν δεν πρόκειται να φέρει καμία αλλαγή στις συνομιλίες - Θα υποστηρίξει μια συμφωνία, η οποία θα έχει την έγκριση του τουρκοκυπριακού λαού»

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Σαράντα χρόνια μετά από τα δραματικά συμβάντα στο Κυπριακό και στον απόηχο των τουρκικών προεδρικών εκλογών, η «Κ» συναντά τον ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας, Ντερβίς Έρογλου. Με τον κ. Έρογλου θέτουμε επί τάπητος όλες τις εξελίξεις στις συνομιλίες. Αδιέξοδο στις διαπραγματεύσεις, υψηλοί τόνοι, μεγάλα εμπόδια, διαφορετικές ερμηνείες σε θεμελιώδη ζητήματα. Ο κ. Έρογλου εκθέτει την δική του οπτική γωνία και επιρρίπτει ευθύνες στην ηγεσία του Νίκου Αναστασιάδη για τη στασιμότητα στο Κυπριακό. Κατά την άποψή του, η ε/κ πλευρά δεν αποδίδει την απαιτούμενη σημασία στις υφιστάμενες πραγματικότητες και στα αιτήματα των Τουρκοκυπρίων. Αναφερόμενος στην τύχη του Βαρώσιου, ο κ. Έρογλου προτείνει ένα συνολικό αλισβερίσι στο εδαφικό. Την ίδια στιγμή, ο έμπειρος Τουρκοκύπριος πολιτικός μιλά για την εκλογή του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στην προεδρία της γειτονικής Τουρκίας. Το μήνυμά του είναι ξεκάθαρο: Η Άγκυρα δεν έχει την πολυτέλεια να αγνοήσει την τελική απόφαση - όποια και αν είναι αυτή - της τ/κ κοινότητας για το Κυπριακό.

—Και στις δύο πλευρές της πράσινης γραμμής, το τελευταίο διάστημα κυκλοφορεί η φήμη ότι οι διαπραγματεύσεις έχουν μπει στην κατάψυξη. Συμφωνείτε με αυτή την άποψη; Ποια είναι η δική σας άποψη για την πορεία των διαπραγματεύσεων;

—Δεν συμφωνίζω με αυτή την άποψη. Οι διαπραγματεύσεις δεν έχουν μπει στην κατάψυξη και δεν έχουν διακοπεί. Κατά διαστήματα, στις συνομιλίες, οι δύο πλευρές υψώνουν τους τόνους. Υπάρχουν φορές που η μία πλευρά αποχωρεί για λίγο από το τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Αυτό δεν σημαίνει ότι έχουν διακοπεί οι συνομιλίες. Πριν από λίγες ημέρες, συναντήθηκα με την εκπρόσωπο του ΟΗΕ στην Κύπρο, Λίζα Μπάτενχαϊμ. Σε αυτή τη συνάντηση συμφωνήσαμε το κείμενο του ανακοινωθέντος της τελευταίας συνάντησης των δύο ηγετών. Μετά από αυτό το ανακοινωθέν, στις 26 Αυγούστου θα συναντηθούν οι δύο διαπραγματευτές. Στην συνέχεια, θα συναντηθούν οι δύο ηγέτες. Όπως βλέπετε οι συνομιλίες συνεχίζονται. Ούτε εγώ ούτε ο κ. Αναστασιάδης επιθυμούμε τη διακοπή τους.

“

Μετά από 40 χρόνια, καμία σύγχρονη χώρα δεν έχει την πολυτέλεια να πει ότι έχει χιλιάδες πρόσφυγες. Ποιος ευθύνεται για την αποτυχία της ένταξης αυτών των ανθρώπων στο νέο περιβάλλον του νότιου κομματιού της Κύπρου;

“

Αυτοί οι άνθρωποι (έποικοι) ζουν εδώ και 40 χρόνια σε αυτό το νησί. Ψήφισαν και στο δημοψήφισμα το 2004. Με ποια λογική, η ε/κ πλευρά αμφισβητεί τα βασικά δικαιώματά τους; Πώς μπορούμε να τους διώξουμε;

—Θα ήθελα να μου αναλύσετε με βάση την πολυχρονη εμπειρία σας στην πολιτική σκηνή του νησιού και την ιδιότητα του ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας, τα βασικά εμπόδια για την λύση του Κυπριακού. Ποια είναι η οπτική γωνία της τ/κ πλευράς; Γιατί εξακολουθούμε να απέχουμε τόσο πολύ από τη λύση;

—Στο τραπέζι των συνομιλιών ο κ. Αναστασιάδης και οι συνεργάτες του θα πρέπει να αποδεχθούν μια πραγματικότητα. Στην Κύπρο οι δείκτες του ρολογιού δεν σταμάτησαν το 1974. Η ζωή συνεχίστηκε και μετά το 1974. Σε σαράντα χρόνια, στην βόρεια Κύπρο άλλαξαν πολλά. Οι πρόσφυγές μας από το νότιο κομμάτι του νησιού εγκαταστάθηκαν σε νέα σπίτια στον βορρά. Ξεκίνησαν μια νέα ζωή. Στον βορρά πραγματοποιήθηκαν σημαντικές επενδύσεις. Την ίδια περίοδο, έλαβαν χώρα σημαντικές πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές. Σήμερα, δεν είναι δυνατόν

«Στις 26 Αυγούστου θα συναντηθούν οι δύο διαπραγματευτές και στη συνέχεια θα συναντηθούμε οι δύο ηγέτες. Όπως βλέπετε οι συνομιλίες συνεχίζονται. Ούτε εγώ ούτε ο κ. Αναστασιάδης δεν επιθυμούμε τη διακοπή τους, λέει στην «Κ» ο Ντερβίς Έρογλου.

να εξασφαλίσουμε τη λύση του κυπριακού προβλήματος αγνοώντας αυτές τις αλλαγές και τις πραγματικότητες. Σαράντα χρόνια μετά το 1974 εγώ, με την ιδιότητα του ηγέτη της τ/κ πλευράς, είμαι στην ευχάριστη θέση να δηλώσω ότι δεν έχω πρόσφυγες. Οι κυβερνήσεις μου εγκατέστησαν τους πρόσφυγές μας σε νέες οικίες.

Παράλληλα, εντάξαμε αυτούς τους συμπολίτες μας στο οικονομικό σύστημα της Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου. Σε αντίθεση με εμάς, η ελληνοκυπριακή πλευρά εξακολουθεί να κάνει λόγο για 160.000 πρόσφυγες.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να αναρωτηθούμε; Ποιος ευθύνεται για την αποτυχία της ένταξης αυτών των ανθρώπων στο νέο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον του νότιου κομματιού της Κύπρου; Μήπως οι προηγούμενες ελληνοκυπριακές κυβερνήσεις απέτυχαν σε αυτό το πεδίο; Μετά από σαράντα χρόνια,

καμία σύγχρονη χώρα δεν έχει την πολυτέλεια να πει ότι έχει χιλιάδες πρόσφυγες.

—Εκτός από το ζήτημα των προσφύγων υπάρχουν και άλλα αγκάθια στις διαπραγματεύσεις;

—Συνεχίζονται οι εντατικές διαπραγματεύσεις στα πεδία του περιουσιακού, του εδαφικού, της διακυβέρνησης και του καταμερισμού των εξουσιών (του ομόσπονδου κράτους). Η ελληνοκυπριακή πλευρά εκφράζει σοβαρές ενστάσεις στα πεδία των εγγυήσεων και των πολιτών μας, οι οποίοι κατάγονται από την Τουρκία.

Η άλλη πλευρά ξεκινά ότι αυτοί οι πολίτες ψήφισαν στο δημοψήφισμα για το Σχέδιο Ανάν. Όπως τόνησα προηγουμένως, αυτοί οι άνθρωποι ζουν εδώ και σαράντα χρόνια σε αυτό το νησί. Θα ψηφίσουν στο νέο δημοψήφισμα. Με ποια λογική, η ε/κ πλευρά αμφισβητεί τα βασικά δικαιώματα αυτών των ανθρώπων; Πώς μπορούμε να διώξουμε από την

πατρίδα τους ανθρώπους, οι οποίοι ζουν στην Κύπρο τα τελευταία σαράντα χρόνια; Σε ό,τι αφορά τις εγγυήσεις, η άποψη της τουρκοκυπριακής πλευράς δεν έχει αλλάξει. Πιστεύουμε ότι υπάρχει ανάγκη για τις εγγυήσεις. Επίσης, οι εγγυήσεις είναι ένα ζήτημα το οποίο θα διευθετηθεί σε μια διάσκεψη στην οποία θα συμμετάσχουν και οι τρεις εγγυήτριες δυνάμεις.

—Από ό,τι κατανοώ τα προβλήματα είναι πολύ μεγάλα...

—Οι δύο πλευρές θα πρέπει να κατανοήσουν την εξής πραγματικότητα: Στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων δεν πρόκειται να εξασφαλίσουμε την επίτευξη όλων των στόχων μας. Η επίτευξη όλων των στόχων των Ελληνοκυπρίων θα φέρει τους Τουρκοκύπριους σε πολύ δύσκολη θέση. Όπως οι Ελληνοκύπριοι έτσι και ο δικός μου λαός έχει κάποια αιτήματα. Καθώς διαπραγματευόμαστε θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας τις ευαισθησίες και των

δύο πλευρών. Τα εμπόδια στις διαπραγματεύσεις θα ξεπεραστούν τη στιγμή που οι δύο πλευρές λάβουν υπόψη τους αυτές τις ευαισθησίες. —Αναφερθήκατε στα διάφορα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζετε στις διαπραγματεύσεις. Ένα άλλο ακανθώδες ζήτημα είναι το μέλλον της κλειστής πόλης της Αμμοχώστου. Και σε αυτό το πεδίο έχουμε οδηγηθεί σε αδιέξοδο. Έτσι δεν είναι;

—Η ελληνοκυπριακή πλευρά έφερε στο προσκήνιο των συνομιλιών το Βαρώσι. Όπως γνωρίζετε το Βαρώσι εντάσσεται στο κεφάλαιο του εδαφικού. Το συγκεκριμένο ζήτημα θα συζητηθεί όταν ανοικτεί ο φάκελος του εδαφικού. Στο πλαίσιο της συνολικής λύσης του Κυπριακού θα εξασφαλίσουμε και την επίλυση του προβλήματος του Βαρώσιου. Αυτή τη στιγμή, ο κ. Αναστασιάδης ζητά από εμένα την επιστροφή του Βαρώσιου δίχως κανένα αντάλλαγμα και δίχως να έχουν διευθετηθεί τα άλλα βασικά ζητήματα στο Κυπριακό. Αυτή είναι μια λανθασμένη στρατηγική.

—Δηλαδή, η δική σας πλευρά θεωρεί ότι το Βαρώσι είναι ένα ζήτημα το οποίο μπορεί να διευθετηθεί με μια διαδικασία πάρε-δώσε στο εδαφικό. Έτσι δεν είναι;

—Εκφράσατε με ορθό τρόπο την οπτική γωνία της τουρκοκυπριακής πλευράς. Αυτή είναι η δική μας πρόταση.

—Τις τελευταίες εβδομάδες, οι δύο ηγεσίες στέλνουν αλληλόκληρα μηνύματα σε ιδιαίτερα υψηλούς τόνους. Πώς θα συνεχιστούν οι συνομιλίες με αυτή την πλεκτισμένη ατμόσφαιρα; Δεν θα έπρεπε να πέσουν πρώτα οι τόνοι;

—Όπως θα πρέπει να έχει παρατηρήσει, προσωπικά αποφεύγω τις τοποθετήσεις στον Τύπο. Έχω περιορίσει τις δηλώσεις μου. Σε αντίθεση με εμένα, η ελληνοκυπριακή πλευρά υψώνει την φωνή της. Ο κ. Αναστασιάδης πιέζεται από τους υποστηρικτές του. Ο κ. Αναστασιάδης έχει αναβαθμίσει το καθεστώς του Εθνικού Συμβουλίου. Αμέσως μετά την εκλογή του δεσμεύτηκε ότι θα ακολουθεί την πολιτική γραμμή του Εθνικού Συμβουλίου. Αμέσως μετά την εκλογή του δεσμεύτηκε ότι θα ακολουθεί την πολιτική γραμμή η οποία θα έχει την υποστήριξη των των μελών του Συμβουλίου. Πώς θα μπορούσε ο κ. Αναστασιάδης να λάβει σημαντικές αποφάσεις για το Κυπριακό με βάση αυτή την συμφωνία; Είναι δυνατόν, τα του Εθνικού Συμβουλίου να συμφωνήσουν με τις δικές μας προτάσεις;

Οι εκλογές στην Τουρκία και τα σενάρια περί σχεδίου Β' στο Κυπριακό

Ο Ντερβίς Έρογλου τοποθετείται και επί των σεναρίων περί αλλαγής πλεύσης στις συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών, που θα ενεργοποιούνταν με την εκλογή του Ταγίπ Ερντογάν στην προεδρία της Τουρκίας, καθώς και στις υποψηφιότητες —της δικής του μη εξαιρουμένης— για τις τ/κ «προεδρικές» τον επόμενο Απρίλη.

—Την προηγούμενη Κυριακή, στην Τουρκία πραγματοποιήθηκαν ιστορικής σημασίας προεδρικές εκλογές. Ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν είναι ο νέος Πρόεδρος της Τουρκίας. Κατά την άποψή σας, ποιος θα είναι ο αντίκτυπος αυτής της εξέλιξης στο Κυπριακό;

—Κατά την άποψή μου, η εκλογή του κ. Ερντογάν δεν πρόκειται να φέρει καμία αλλαγή στις συνομιλίες. Γνωρίζω τον κ. Ερντογάν. Με τον υπουργό Εξωτερικών της Τουρκίας έχουμε πολύ στενή συνεργασία. Ο κ. Ερντογάν θα υποστηρίξει μια συμφωνία, η οποία θα έχει την έγκριση του τουρκοκυπριακού λαού. —Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί μια συμφωνία η οποία θα έχει την έγκριση και των δύο πλευρών, η τουρκοκυπριακή ηγεσία θα θέσει σε εφαρμογή ένα εναλλακτικό σχέδιο; Η ηγεσία σας μελετά ένα εναλλακτικό

«Στόχος μας είναι μια ομόσπονδη δημοκρατία, η οποία θα βασίζεται στη συνεργασία των δύο ιδρυτικών κρατών. Εμείς έχουμε εστίασει την προσοχή μας στην εν λόγω δυσκολία και όχι σε ένα εναλλακτικό σχέδιο», λέει στον Νίκο Στέλγια, ο Ντερβίς Έρογλου.

σενάριο για το Κυπριακό;

—Η ηγεσία μας αποδίδει σημασία στη λύση με βάση τις παραμέτρους του ΟΗΕ. Αποδίδουμε σημασία στη δικαιοσύνη, δικονομική λύση με βάση την αρχή της πολιτικής ισότητας. Στόχος μας είναι μια ομόσπονδη δημοκρατία, η οποία θα βασίζεται στη συνεργασία των δύο ιδρυτικών κρατών. Κατά την άποψή μου, ιδιαίτερη σημασία έχουν η ερμηνεία και το περιεχόμενο αυτών των παραμέτρων με βάση τα αιτήματα των δύο λαών. Αυτή τη στιγμή, οι

“

Πιστεύω ότι εάν καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι δεν είναι δυνατόν να διαιωνιστεί η υφιστάμενη κατάσταση, τότε οι δύο πλευρές θα υποχρεωθούν να επανεξετάσουν το κυπριακό ζήτημα.

δύο πλευρές ερμηνεύουν διαφορετικά τις εν λόγω παραμέτρους. Εμείς από την πλευρά μας έχουμε εστίασει την προσοχή μας στην εν λόγω δυσκολία και όχι σε ένα εναλλακτικό σχέδιο.

—Νοτόσο, εφόσον οι δύο πλευρές εξακολουθήσουν να ερμηνεύουν με διαφορετικό τρόπο τις συγκεκριμένες παραμέτρους, φαντάζομαι ότι η δική σας πλευρά θα εστίασει σταδιακά την προσοχή της σε ένα εναλλακτικό σχέδιο. Έτσι δεν είναι;

—Οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται εδώ και σαράντα χρόνια. Λαμβάνοντας υπόψη μας αυτή την πραγματικότητα ζητήσαμε να καθοριστεί ένα χρονοδιάγραμμα. Ο κ. Αναστασιάδης, όπως και ο κ. Χριστόφιας, δεν αποδέχθηκε αυτή την πρόταση. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να ρωτήσουμε; Είναι δυνατόν να συνεχιστούν οι συνομιλίες επί' αόριστον; Πιστεύω ότι εάν καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι δεν είναι δυνατόν να διαιωνιστεί η υφιστάμενη κατάσταση στο Κυπριακό, τότε οι δύο πλευρές θα υποχρεωθούν να επανεξετάσουν το κυπριακό ζήτημα.

—Αυτό το διάστημα, η τουρκοκυπριακή κοινότητα εισέρχεται σε μια νέα «προεκλογική περίοδο». Διάφοροι πολιτικοί δηλώνουν ότι είναι έτοιμοι να θέσουν υποψηφιότητα στις επερχόμενες «προεδρικές εκλογές». Το 2015 ο Ντερβίς Έρογλου θα είναι υποψήφιος;

—Μας χωρίζουν οκτώ μήνες από τις προεδρικές εκλογές του Απριλίου. Μέχρι στιγμής δεν έχω λάβει καμία απόφαση σχετικά με τις εκλογές. Δεν έχω λάβει ακόμη την τελική μου απόφαση. Αυτή τη στιγμή, ακουίζονται κάποια ονόματα υποψηφίων για τις προεδρικές εκλογές. Ο κ. Ταλάτ, η πρόεδρος της Βουλής,

η κ. Σιμπέρ, ο Μουσταφά Ακιντζί, ο υπουργός Εξωτερικών, Οζντίλ-Ναμί...

—Και ο πρώην συνεργάτης σας, ο Ιρσέν Κιουτσούκ, έχει εκφράσει την πρόθεσή του να συμμετάσχει στην «εκλογική» κούρσα...

—Δηλώνω ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στις εκλογές. Η απόφαση είναι δική του. Δεν γνωρίζω αν τελικά θα θέσει υποψηφιότητα ή όχι. Δεν είμαι σε θέση να του δώσω κάποια συμβουλή.

—Ποια είναι η συμβουλή σας για την τουρκοκυπριακή Δεξιά; Ένας κοινός υποψήφιος ή πολλοί υποψήφιοι;

—Το Κόμμα Εθνικής Ενότητας και το Δημοκρατικό Κόμμα έχουν δηλώσει ότι υποστηρίζουν την υποψηφιότητα του Ντερβίς Έρογλου. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει ένας κοινός υποψήφιος θα διασφαλιστεί το ενιαίο μέτωπο της τ/κ Δεξιάς. —Εφόσον συμφωνούν τα δύο κόμματα, συμφεραίνω ότι θα πρέπει να αναμένουμε την ανακοίνωση της υποψηφιότητάς σας στα τέλη αυτού του έτους ή στις αρχές του 2015; Έτσι δεν είναι;

—Δεν πρόκειται να προβώ σε κάποια δήλωση πριν από τον Νοέμβριο.

Επίμονο φλερτ δέχεται η Κύπρος για το Φ.Α.

Ενδιαφέρον από Αίγυπτο, Ιορδανία, Κροατία και Ρουμανία για το αέριο υπό τον όρο ότι θα δείξει αποθέματα το τρυπάνι της ENI

Του **ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ**

Από το στόμα της κοινοπραξίας ENI-Cogas και τα αποτελέσματα των γεωτρήσεων που ξεκινούν μέσα Σεπτεμβρίου στο τεμάχιο 9 και στη συνέχεια στα τεμάχια 2 και 3 της κυπριακής ΑΟΖ κρέμονται η Λευκωσία και ένθερμοι μνηστήρες για σύμπραξη και προμήθεια κυπριακού φυσικού αερίου. Τα στοιχεία από την πρώτη γεώτρηση της ιταλο-κορεατικής κοινοπραξίας θα ανακοινωθούν επίσημα στο τέλος του χρόνου. Οι πρώτες ενδείξεις, όμως, για ύπαρξη αρκετών αποθεμάτων στα ανωτέρω τεμάχια ωθούν χώρες που επείγονται για να καλύψουν εσωτερικές ανάγκες σε γκαζί να βλέπουν την Κύπρο ως πολύφερνη νύφη. Από τον Σεπτέμβριο ο υπουργός Ενέργειας ξεκινά περιοδεία που θα τον φέρει στις 9 Σεπτεμβρίου στην Ιορδανία, ενώ στη συνέχεια έχει ήδη κλείσει επισκέψεις για το Ομάν, την Ρουμανία και την Κροατία. Οι χώρες αυτές έστειλαν οι ίδιες προσκλήσεις στην κυπριακή κυβέρνηση για να συζητήσουν το ενδεχόμενο πώλησης φυσικού αερίου σε αυτές. Την περασμένη Τρίτη, ο κ. Λακκοτρύπης ήταν στο Κάιρο, επίσης κατόπιν πρόσκλησης της κυβέρνησης της χώρας, για να συζητήσει την προοπτική πώλησης αλλά και εφοδιασμού με αέριο των αδρανών τερματικών υδροποιήσεων της Αιγύπτου. Πρόκειται για μεγάλο deal που έχει και σημαίνουσες γεωπολιτικές προεκτάσεις, καθώς μια σύμπραξη της Αιγύπτου, Ισραήλ και αργότερα Λιβάνου, με συνδυαστικό κρικό την Κύπρο για προμήθεια της Ευρώπης με φυσικό αέριο αποτελεί στρατηγικό στόχο και των ΗΠΑ στην περιοχή. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα έχει συνάντηση για τα θέματα αυτά με τον Πρόεδρο της Αιγύπτου στο

περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, προς το τέλος Σεπτεμβρίου στη Νέα Υόρκη.

Τα πάντα ρει

Η γεωπολιτική σταθερότητα ήταν ανέκαθεν ένα πολύτιμο και δυσέυρετο αγαθό στη λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου και στη Μέση Ανατολή. Αυτή την περίοδο, η αναζωπύρωση της σύγκρουσης της Ισραήλ με τη Χαμάς στη Λωρίδα της Γάζας, η ανήσυχη ηρεμία με τους αδελφούς μουσουλμάνους στην Αίγυπτο και βέβαια οι σφαγές και τα έκτροπα της οργάνωσης Ισλαμικό Κράτος (ISIS) στη Συρία και το Ιράκ καθιστούν πολύ ρευστή την κατάσταση και απομακρύνουν οριστικές αποφάσεις για τον χειρισμό θεμάτων του φυσικού αερίου, τουλάχιστον σε πολιτικό επίπεδο. Στο Ισραήλ, αυτή την εποχή η κυβέρνηση ασχολείται αποκλειστικά με την προσπάθεια επίτευξης μόνιμης εκκευρίας ώστε να σταματήσουν οι βομβαρδισμοί της Γάζας αλλά και η εκτόξευση ρουκετών από τη Χαμάς προς την ισραηλινή επικράτεια. Οι εταιρείες που αποτελούν τις κοινοπραξίες στα κοιτάσματα «Λεβιάθαν» και «Ταμάρ» συνεχίζουν τις επαφές τους για πιθανές εξαγωγές, αλλά για να προχωρήσουν τα πράγματα είναι αναγκαία και η πολιτική έγκριση. Υπενθυμίζουμε ότι η ένοπλη διαμάχη στη Γάζα είχε ως αποτέλεσμα να ακρωθεί η επίσκεψη του υπουργού Εξωτερικών του Ισραήλ, Άβιγκτορ Λιμπερμαν, στην Κύπρο για να προετοιμάσει επίσημη επίσκεψη του πρωθυπουργού της χώρας, Βενιαμίν Νετανιάχου, στο νησί.

Deal με την Αίγυπτο

Τη γεωπολιτική ρευστότητα στην περιοχή θέλουν να ελέγξουν οι ΗΠΑ που βλέπουν με πολύ καλό μάτι και

ο υπουργός Ενέργειας Γεώργιος Λακκοτρύπης, που στη φωτογραφία υπογράφει, εκ μέρους της ΚΔ Μνημόνιο Συναντήσεων με εκπροσώπους της κοινοπραξίας ENI/KOGAS, ξεκαθάρισε στους Αιγύπτιους συνομιλητές του ότι η Κύπρος θα μπορεί να καλύψει ανάγκες της Αιγύπτου σε αέριο, τόσο για την εσωτερική αγορά όσο και για τις μονάδες υδροποίησης, εφόσον έχει καλά αποτελέσματα από τις γεωτρήσεις που ξεκινά η ENI εντός Σεπτεμβρίου.

ενθαρρύνουν τη διαφανή ισχυρή συνεργασία Κύπρου – Αιγύπτου στα θέματα της ενέργειας. Ο Πρόεδρος της Αιγύπτου, Αμπνέλ Φατάχ ελ-Σισί, ζήτησε να συναντηθεί με τον Νίκο Αναστασιάδη στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, τέλη Σεπτεμβρίου στη Νέα Υόρκη. Για το σκοπό προετοιμασίας αυτής της συνάντησης, αλλά και με στόχο τη διερεύνηση μιας ευρύτερης συνεργασίας πώλησης και προμήθειας φυσικού αερίου, μετέβη στο Κάιρο, την περασμένη Τρίτη, ο υπουργός Ενέργειας, Γιώργος Λακκοτρύπης. Αυτή την περίοδο, η Αίγυπτος ταλανίζεται από μεγάλη ενεργειακή κρίση. Χρειάζεται επειγόντως γκαζί για εσωτερική κατανάλωση, αφού ακόμα και η ηλεκτροδότηση δεν είναι δεδομένη στη χώρα. Οι διακοπές στην παροχή ρεύματος σε οικίες και

επιχειρήσεις είναι καθημερινές. Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση της Αιγύπτου αναζητεί λύσεις και για τη λειτουργία δύο τερματικών υδροποιήσεων φυσικού αερίου που έχουν ανήκουν στην British Gas, την ENI και την ισπανική εταιρεία Union Fenosa και τα οποία είτε είναι αδρανή, είτε υπολειτουργούν. Ο κ. Λακκοτρύπης ξεκαθάρισε στους Αιγύπτιους συνομιλητές του ότι η Κύπρος θα μπορεί να καλύψει ανάγκες της Αιγύπτου σε αέριο, τόσο για την εσωτερική αγορά όσο και για τις μονάδες υδροποίησης, εφόσον έχει καλά αποτέλεσμα από τις γεωτρήσεις που ξεκινά η ENI εντός Σεπτεμβρίου. Ο υπουργός τόνισε επίσης ότι αν τα αποθέματα είναι ικανοποιητικά, τότε η Κύπρος θα επιδιώξει διασπορά στις εξαγωγές της, έχοντας υπόψη και ότι με αυτό τον τρόπο ενισχύει τον γεωπολιτικό

ρόλο και απαλύνει κάπως την πίεση για άμεση οικοδόμηση κερματικού υδροποιήσεων (LNG) στο Βασιλικό, που παραμένει στρατηγική της επιλογή.

Ο παράγοντας Ουκρανία

Η προοπτική συνεργασιών με το Ισραήλ και αραβικές χώρες είναι ο ένας άξονας που κινείται αυτή την περίοδο η κυπριακή κυβέρνηση. Ο άλλος έχει να κάνει με το ενδεχόμενο σύναψης διμερών συμφωνιών με ευρωπαϊκές χώρες που επηρεάζονται σε ό,τι αφορά το φυσικό αέριο από την κρίση στην Ουκρανία και την έναρξη ενός νέου ψυχρού πολέμου μεταξύ της Δύσης και της Ρωσίας. Χώρες όπως η Ρουμανία και η Κροατία, που θα μπορούσαν να επηρεαστούν πολύ από μια διακοπή της παροχής ρωσικού φυσικού αερίου

Έρχεται το τρυπάνι

Το γεωτρυπάνι της ENI, που λειτουργεί σε μια τεράστια και υπερσύγχρονη πλατφόρμα, ξεκίνησε από τη Μοζαμβίκη με κατεύθυνση προς την Κύπρο και το τεμάχιο 9 της ΑΟΖ. Η άφιξη του δεν μπορεί να οριστεί με ακρίβεια, αφού εξαρτάται πάρα πολύ από τον καιρό και το γεγονός ότι δεν χωρά από τη διώρυγα του Σουέζ και πρέπει να κάνει κύκλο. Όπως και να έχουν τα πράγματα, η πλατφόρμα αναμένεται να είναι «μάχιμη» εντός του πρώτου δεκαήμερου του Σεπτεμβρίου. Τα πρώτα επίσημα αποτελέσματα για τη συγκεκριμένη γεώτρηση θα γίνουν γνωστά στο τέλος του 2014.

προς την Ευρώπη, έχουν έλθει ήδη σε επαφή με την Κύπρο και διερευνούν πιθανότητα υπογραφής συμφωνιών, σε διμερές επίπεδο, για να προμηθευθούν κυπριακό φυσικό αέριο, όταν η Δημοκρατία θα είναι έτοιμη για εξαγωγές. Στη Ρουμανία και την Κροατία θα μεταβεί ο υπουργός Ενέργειας μετά τις επισκέψεις του σε Ιορδανία και Ομάν. Σημειώνεται ότι οι χώρες της Μεσογείου μπορούν σε πρώτο στάδιο και για σχετικά μικρές ποσότητες να εξυπηρετηθούν με τη μέθοδο της μεταφοράς συμπιεσμένου φυσικού αερίου. Η κυβέρνηση τονίζει ότι το συμπιεσμένο γκαζί (CNG) που μπορεί να μεταφερθεί με πλοία σε αποστάσεις μέχρι 2.500 χιλιόμετρα αποτελεί μία από τις επιλογές που εξετάζει αν και όταν θα αρχίσει η διαδικασία εξαγωγών.

**Πανεπιστήμιο
Νεάπολης
Πάφου**

Νομική

Το πρόγραμμα παρέχει στους φοιτητές πλήρεις νομικές σπουδές στο Κυπριακό και Ελληνικό Δίκαιο (στα ελληνικά) με συνεχή επαφή με τη δικαστική και δικηγορική πρακτική. Το πανεπιστήμιο μας έχει υψηλές πανεπιστημιακές προδιαγραφές για μια επιτυχημένη νομική σταδιοδρομία αναγνωρισμένη από το ΚΥΣΑΤΣ και διεθνώς.

- ▶ **Πτυχίο στη Νομική**
 - Ελληνική Κατεύθυνση
 - Κυπριακή Κατεύθυνση
- ▶ **Μεταπτυχιακό στην Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση**
- ▶ **Μεταπτυχιακό στο Διεθνές & Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο**

Τώρα Μπορείς να πετύχεις!

Αντώνης Μανιτάκης
Κοσμήτορας Νομικών & Κοινωνικών Επιστημών Πανεπιστημίου Νεάπολης και πρώην Κοσμήτορας Νομικής Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Στοιχεία Επικοινωνίας
Λεωφόρος Δανάης 2, 8042 Πάφος, Κύπρος
Τηλ: +357 26843300 E: info@nup.ac.cy
Url: www.nup.ac.cy

ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΤΔ

Πληροφορούνται οι Μέτοχοι της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η "Τράπεζα"), ότι θα πραγματοποιηθεί Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας στα Κεντρικά Γραφεία Διοίκησης του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου (Στασίνου 51, Αγία Παρασκευή, Στρόβολος, Λευκωσία), **την Πέμπτη 28 Αυγούστου 2014 και ώρα 10:00 π.μ.**

Το πλήρες κείμενο της ειδοποίησης σύγκλησης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης καθώς και όλα τα συνοδευτικά έγγραφα αυτής, έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.bankofcyprus.com (επιλέξτε **Σχέσεις Επενδυτών/Αύξηση Κεφαλαίου 2014**).

Ακόμη, ειδοποιήσεις ή/και άλλα έγγραφα της Τράπεζας περιλαμβανομένων, χωρίς περιορισμό, ειδοποιήσεων σύγκλησης γενικών συνελεύσεων αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.bankofcyprus.com (επιλέξτε **Σχέσεις Επενδυτών/Ανακοινώσεις**).

Περαιτέρω, η ειδοποίηση σύγκλησης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης καθώς και όλα τα συνοδευτικά έγγραφα αυτής είναι διαθέσιμα και δύναται να παραληφθούν σε έντυπη μορφή από το Τμήμα Μετοχών και Χρεογράφων της Τράπεζας, στην οδό Εύρου 4, EuroLife House, 3ος Όροφος, Στρόβολος, Λευκωσία.

Διευκρινίζεται ότι η ειδοποίηση σύγκλησης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης και τα σχετικά συνοδευτικά έγγραφα δεν θα σταλούν ταχυδρομικά στον κάθε Μέτοχο.

Υπενθυμίζεται ότι:

- (Α) Έντυπο Διορισμού Πληρεξουσίου πρέπει να κατατεθεί στο εγγεγραμμένο γραφείο της Τράπεζας (ως καθορίζεται στο εν λόγω έντυπο), τουλάχιστον 48 ώρες πριν από το χρόνο που ορίστηκε για τη διεξαγωγή της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, και
- (Β) οι μέτοχοι και/ή οι πληρεξούσιοι αντιπρόσωποί τους που θα παρευθύνονται στη Συνέλευση, θα πρέπει να προσκομίσουν την πολιτική τους ταυτότητα ή άλλο πιστοποιητικό με το οποίο θα καθίσταται δυνατή η διακρίβωση της ταυτότητάς τους.

Τράπεζα Κύπρου

Χωρκάτες, τζιτζιφιόγκοι και πρίγκιπες του banking

Όπου υπάρχει καπνός

Εξυγίανση ακούμε και εξυγίανση δεν βλέπουμε. Όλοι αφυρίζουν αδιάφορα για τις οικονομικές συμφορές που έπληξαν τη χώρα μας. Ο λαός όμως έχει οδηγηθεί σε καταστάσεις δυσάρεστες που σε πολλές περιπτώσεις είναι και τραγικές. Όσοι νοιάζονται για τον τόπο τους θα πρέπει να βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση. Μας ακούει οι τράπεζες; Τουλάχιστον οι άλλοι παρά την καθημερινή υπόσκαψη προχωρούν με ριζικές αποφάσεις. Αναμένουμε να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους και οι φτωχένοι παντογνώστες του banking...

Οι «χωρκάτες»

Τώρα θα μου πείτε μιλά καθαρά ρε κουμπάρε! Να μιλήσω! Οι «χωρκάτες» της Επιτροπείας της Συνεργατικής Κεντρικής, είδαν ότι τα χαρτιά του Δημητράκη της ΣΠΕ Στροβόλου είχαν τρύπες και είτε για να μην μπερδέψουν οι ίδιοι είτε έστω τζιζι σαν «χωρκάτες» που είναι καταλάβουν λίγιν που banking, εστείλαν τον Δημητράκη σε αναγκαστική άδεια και την υπόθεση για τα περαιτέρω. Ως εδώ κατανόητο; Πάμε παρακάτω.

Οι τζιτζιφιόγκοι

Είναι δυνατόν στην Τράπεζα Κύπρου, τη μεγαλύτερη τράπεζα του τόπου ή και στην πάλη ποτέ αγιοτάτη Ελληνική Τράπεζα, οι μπάνκερς περιωπής να μην ήβραν έναν πατάλικον δάνειο; Έναν λοαρκασμόν με τρυπούρες; Τόσον κρίση που μας εταίσαν, τζιζι δεν ήβραν μίαν επιλήψιμη πράξη; Άτε ρε φτάνει κοροϊδία. Δεν σας πιστέφκει κανένας πκιον. Ο κάθε τζιτζιφιόγκος εμφανίζεται σαν αυτόκλητος σωτήρας και στο τέλος βλέπουμε τα χαίρκα μας. Ανάμιση χρόνο το «κοινών Κυπρίων» τρεκλίζει σαν μεθυμένη πολιτεια... η δε «αγιοτάτη» έβγαλε τ' άρματα στους δρόμους έχοντας ζητήσει τη δόξα του Βγενό!

Και οι πρίγκιπες

Εξοκότες Νικολάι Στράκαβιτς, δεν είσαι εσύ που προπαγανδίζεις από πρωςία μέχρι νυκτός πόσο σημαντικές είναι οι ξένες επενδύσεις σε περιόδους κρίσης για τον τόπο. Τώρα γιατί τα βάζεις με το γκρουπ του Wilbur Ross που ήρθε κι αγόρασε την Τράπεζα Κύπρου; Ξαφνικά έγιναν κακοί οι ξένοι γιατί χάσαμε τον έλεγχο των τραπεζών εμείς οι λαμπροί Κύπριοι Bankers και οι μεγαλοδικηγόροι των τραπεζών που ματσώνονταν χοντρά έχασαν το μέλι; Στην αρχή αυτό νόμιζα.

Ο σόλο πατριώτης Αντρέας Κυπριανού, βγήκε παγανά -σε μία πρώιμη προεκλογική προσπάθεια- και προγράφει τους πάντες, χαρακτηρίζοντάς τους ως μειωμένων πατριωτικών αντιστάσεων! Μάλλον ζήλεψε και τον Σίντλερ κι έφτιαξε και λίστες που τις μοιράζει πέρα-δώθε. Κρίμα ρε hunter-patriot, κρίμα που πρόλαβε ο ΜεΛ Γκίμπσον να γυρίσει τον «Πατριώτη»!

Ύστερα όμως μια πηγή της στήλης μου αφύριξε ότι ο Wilbur Ross δεν επέλεξε για εκπροσώπησή του στην Κύπρο, το δικηγορικό Γραφείο Τάσος Παπαδόπουλος κι ο Νικολάι τα πήρε στο κρανίο και του έπεσε και το στέμμα από τον θυμό του!

Ούτε ένα μπράβο!

Από τον ένα Νικόλα στον άλλο. Αυτόν καλέ που είναι πρόεδρος της Επιτροπείας του Συνεργατισμού, τον Χατζηγιάννη (που μεταξύ μας δεν τον λες τζιζι χωρκάτην από γραβατούδαν τζιζι φωτογένεια το κοπέλλιν είναι πρώτων). Βγήκε τις προάλλες στο ΡΙΚ και υποσχέθηκε επαναφορά δανειατικών επιτοκίων σε λογικά επίπεδα, εάν ο δανειολήπτης ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του μετά την αναδιάρθρωση του δανείου του. Σε τρεις μήνες, ο συνεπής κάτοχος αναδιάρθρωμένου δανείου θα επιβραβεύεται με μείωση δανειατικού επιτοκίου, ενώ ύστερα από έξι μήνες και εφόσον παραμείνει συνεπής, το δάνειο θα επανέρχεται στο επίπεδο των όρων της αρχικής συμφωνίας. Ιδού παράδειγμα λαμπρόν και για τις άλλες τράπεζες! Η εξαγγελία της Τράπεζας Κύπρου πριν από δύο βδομάδες περί μείωσης των επιτοκίων,

μπροστά στην εξαγγελία του Συνεργατισμού είναι γιαλαντζι, όπως λένε και οι σύνοικοι Τ/κ. Δεν άκουσα όμως έναν πολιτικό να βγει και να πει, «μπράβο ρε χωρκατούθκια! Μόνο ο φίλος μου ο κόουτς, ο Ανδρέας Μουσκάλλης, μέγας Συνεργατιστής, άκουσα ότι είπε ένα πολύ πετυχημένο, σε ό,τι αφορά τα ΧΠΙ: «Εμείς κάμνουμε, επειδή μπορούμε! Οι άλλοι;». Έβαλε τρίποντο, πήρε και το φάουλ ο μεγάλος!

Ίση κατανομή βαρών

Αφού πήραμε σβάρνα τα τραπέζια καλά ήταν να πούμε και για τις περιπτώσεις των δανειών του Φορέα Ίσης Κατανομής Βαρών. Δεν είναι μυστικό ότι ο Φορέας είναι το γήπεδο των κομμάτων που έπαιζαν τα ματς με τα βολέματα. Ο Φορέας έδινε το δάνειο με εγγύηση την περιουσία του πρόσφυγα στα Κατεχόμενα και εγγυητή το κράτος. Σύμφωνα με πηγή της στήλης στο Υπουργείο των Οικονομικών υπάρχουν σφειλέτες -και είναι πάμπολλοι- που δεν έχουν δώσει ούτε μια δόση. Τα χρήματα ο Φορέας τα έπαιρνε από τον Συνεργατισμό, ο οποίος τώρα θα πρέπει να τρέχει να μαζεύει. Μια τρεχάλα μάταιη, αφού ο άλλος σου λέει «άμα θες πάρε την

περιουσία μου στα Κατεχόμενα» ή απευθύνσου στον εγγυητή. Ο εγγυητής λοιπόν, ο Χάρης με λίγα λόγια είπε στο Συνεργατιστές να κοιτάξουν τι θα κάνουν με τα συγκεκριμένα δάνεια αλλά προνόησε κι έβαλε στην πάντα γι' αυτό τον σκοπό εβδομήντα και κάτι εκατομμύρια... Η στήλη εισιγείται στο Υπουργείο Οικονομικών να κόψει δόσεις από τις κρατικές επιχορηγήσεις των κομμάτων και τους μισθούς των βουλευτών ως φόρο ρουσφιτού, διότι τα 70 και πλέον εκατ. από την τσέπη μίμων των φορολογουμένων θα τα πάρει ο Χάρης... Άμα θέλετε κύριοι πολιτικοί ίση κατανομή βαρών, να βάλετε κι εσείς χέρι στην τσέπη!

Οι σούβλες στο Τρόδος

Το καλοκαίρι που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μετακομίζει για λίγο στην προεδρική κατοικία του Τρόδους, είναι πολύ σύνθησε οι φιλοξενούμενοι του πρώτου πολιτη κατά το γεύμα ή και το δείπνο να τρώνε σούβλα. Σύνθησε με το «σπορ» σχολοίτο η προεδρική φρουρά. Επί Κυπριανού, Βασιλείου και Κληρίδη τουλάχιστον αυτό γινόταν. Τώρα η σούβλα είναι ζήτημα ενός τηλεφωνήματος. Όχι δεν παίρνει ο Νίκος Αναστασιάδης take away

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Νικόλας Παπαδόπουλος

Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ Νικόλας Παπαδόπουλος περιφρόνησε τη σύσκεψη αρχηγών την Παρασκευή για το ζήτημα των εκποιήσεων, διότι είχε άλλες δουλειές πιο σημαντικές, στην Ισπανία! Ρε μπας και δεν του αρέσουν οι κυπριακές ταυρομαχίες και πήγε να δει τις αυθεντικές;

σουβλα! Απλώς εκ των προτέρων τηλεφωνούν από τη θερινή προεδρική κατοικία στον σουβλα man, ο οποίος πάει στο Τρόδος με το φορτηγάκι - φουκού, κουρδίζει τα συμπαράκαλα και σερβίρει βραστή-βραστή!

ΛΕΤΕ;

Ο Μουσταφά Ακκιντζι, πρώην δήμαρχος του τ/κ τομέα της Λευκωσίας, εξήγγειλε την Τετάρτη και επισήμως από τηλεοράσεως την υποψηφιότητά του για τις «προεδρικές εκλογές» του προσεχούς Απριλίου στα Κατεχόμενα. Μάλιστα, όπως είπε στη στήλη, προχθές, όπου πάει τον υποεχόντα πολύ θερμά οι Τουρκοκύπριοι. Να σημειωθεί ότι στις ομιλίες του αλλά και στις εμφανίσεις του στα τ/κ ΜΜΕ, υποστηρίζει τη θέση ότι το Βαρώσι θα πρέπει να επιστραφεί στους νόμιμους κατοίκους του πριν από τη λύση. Σε μια άλλη εξέλιξη, ο διάδοχος του Ακκιντζι στη δημαρχία Κουτλάι Ερκ, γ.γ. τώρα του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, «έδειξε κόκκινη» στον Μ.Α. Ταλάτ -ο οποίος προαίφεται ως υποψήφιος του ΡΤΚ- δηλώνοντας ότι ο κ. Ταλάτ προ πολλού δεν έχει σχέση με το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα, είναι μόνο φίλος... Ο Σενέρ Λεβέντ πάντως εκτιμά ότι σε μια αναμέτρηση μεταξύ Ακκιντζι - Εργολου θα κερδίσει ο πρώτος και η Κύπρος...!

Γράφει Ο ΙΑΝΟΣ

ΑΜΕΡΩΤΑ / Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ Μ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Μια εκτίμηση και μια φούσκα

Διαδικτυακώς, τηλεφωνικώς ή ταχυδρομικώς, η εκτίμηση του κτηματολογίου είναι δυσκολοκάνευτη. Όποιος και αν ήταν ο τρόπος που επέλεξε για να μάθει πόσο κάνει το παλιό μπετό σου με τα νέα, αναθεωρημένα εκτίμηση, το σοκ σου ή η περηφάνια σου, αναλόγως πώς το πήρες, είμαι σίγουρος πως ήταν τεράστιο. Όταν το σπύτι της μάνας μου, ένα σπίτι 133 τετραγωνικά σε μισό οικόπεδο στην Παλλουριώτισσα εκτιμήθηκε στις 490 χιλιάδες, φαντάζομαι πόσο εκτιμήθηκαν ανάλογα σπίτια στην Αγλαντζιά ή στην Έγκωμη. Προφανώς και οι εκτιμήσεις για σκοπούς φορολογίας είναι εκτός τόπου και χρόνου. Δεν ξέρω σε ποιους μυστικούς δείκτες στηρίχτηκαν τα σάβια στο κτηματολόγιο και σε τι εξισώσεις, αλλά τα νούμερα που εκστομίζονται διά τηλεφώνου, οι κατά τα άλλα ευγενικότατοι λειτουργοί του κτηματολογίου είναι εξωπραγματικά.

Το εντιμότερο που θα μπορούσαν να μας πουν από το Υπουργείο Εσωτερικών είναι αυτό που εμμέσως πλην σαφώς μας είπε η Τρόικα, πως η αξία της φορολογίας ακινήτων της ιδιοκτησίας δεν αντανακλά ορθά την αγοραία αξία του ακινήτου και πως η εκτίμηση αυτή γίνεται μόνο για σκοπούς φορολογίας, με άλλα λόγια για να εισπράτουμε και να κλείσουμε καμιά τρύπα. Προβλέπω πως οι ενστάσεις θα είναι τόσες πολλές, που το σύστημα στο Κτηματολόγιο θα μπλοκάρει. Θα έχει τεράστιο ενδιαφέρον να μας βρει η ημερομηνία πληρωμής και να μην έχουν εξεταστεί ακόμα ούτε οι μισές από τις ενστάσεις.

Μία σημαντική συνιστώσα στον χάρτινο πύργο που δημιουργήσαμε στην Κύπρο με τα ακίνητα είναι και αυτά των εκτιμήσεων. Τόσο οι διαπλεκόμενοι υπάλληλοι του κράτους όσο και οι αδειούχοι εκτιμητές, που δεν ξεπερνούν του 100

ανά την Κύπρο, φύσηξαν με όλη τους δύναμη στη δημιουργία της φούσκας. Όταν, την εποχή που περνούσαμε έξω από την τράπεζα και έφευγες με δάνειο, οι εκτιμητές έλεγαν έναν νούμερο για εκτίμηση, που σου μειοτοποιοίσε από τη μία το δάνειο και σου φούσκωνε από την άλλη τα σπύτη με μια επίπλαστη περηφάνια για την αξία του σπιτιού που θα έκτιζες, κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί ότι θα ερχόταν μια μέρα που θα συζητούσαν για την εκποίηση αυτού του ίδιου σπιτιού.

Ας πάρουμε, για χάρην συζήτησης, ως δεδομένο, ότι καμία πρώτη κατοικία δεν θα εκποιηθεί. Ότι οι πρόνοιες των νομοθετημάτων που θα περάσουν αυτή τη βδομάδα από τη βουλή, θα είναι τέτοιες, που θα αναϊούν το απαιτούμενο κοινωνικό δίχτυ για να προστατεύσουν όλους όσοι έχουν ανάγκη προστασίας, ώστε κανείς να μη μείνει στον δρόμο. Τι μας μένει; Μας μένει η μεγάλη πλειοψηφία των μη εξυπηρετούμενων δανειών που αφορούν ακίνητα, αλλά όχι τις πρώτες κατοικίες.

Μία σημαντική συνιστώσα στον χάρτινο πύργο που δημιουργήσαμε με τα ακίνητα είναι και αυτή των εκτιμήσεων. Τόσο οι διαπλεκόμενοι υπάλληλοι του κράτους όσο και οι αδειούχοι εκτιμητές, που δεν ξεπερνούν του 100

Αν λοιπόν σε αυτή την άσκηση, οι εκποιήσεις αποπειραθούν να γίνουν με τις τιμές των εκτιμήσεων του κτηματολογίου, αφενός οι τράπεζες δεν θα προχωρούν σε εκποιήσεις, αφού οι εκτιμήσεις είναι υπερδιογκωμένες, και αφετέρου η φούσκα των ακινήτων δεν θα ξεφουσκώσει. Από την άλλη, αν αγνοηθούν πλήρως αυτές οι εκτιμήσεις, και με την πρόνοια του νομοσχεδίου, θα γίνονται δύο εκτιμήσεις, από δύο ανεξάρτητους εκτιμητές, που δεν θα μιλούν μεταξύ τους, προφανώς και οι αξίες θα είναι πολύ πιο κάτω από την αξία που «πιάνει» σήμερα ένα ακίνητο, η φούσκα μάλλον θα σκάσει και οι τράπεζες θα πάρουν το ζητούμενο, λεφτά από τις πωλήσεις. Σε λίγους μήνες λοιπόν, θα έχουμε δύο εκτιμήσεις για αρκετά ακίνητα. Μία από το κτηματολόγιο για σκοπούς φορολογίας, που θα είναι υπερδιογκωμένη, και μία δεύτερη για σκοπούς εκποιήσεων που θα είναι υποτιμημένη. Χρυσή συνταγή δεν υπάρχει. Το κτηματολόγιο πέταξε στα σκουπίδια την ευκαρία που είχε να καταστεί ένας σημαντικός παίκτης στην όλη ιστορία. Ως εκ τούτου, ο ρόλος των εκτιμητών γίνεται ακόμα πιο καιρός. Ελπίζω, λοιπόν, να φανούν σοβαροί για πρώτη ίσως φορά και να καταλάβουν πως από το πώς θα διαχειριστούν το θέμα διακυβεύονται πολλά περισσότερα από μία εκτίμηση που να βολέψει τον εκάστοτε δανειστή τις υπό εκποίησης περιουσίας. Διακυβεύεται μαζί με τόσα άλλα και το μέλλον της επόμενης γενιάς τουλάχιστον. Αν θα έχουν δικαίωμα αυτοί δημιουργήσαν, συμβάλλοντας δημιουργικά στην περιβόητη ανάπτυξη και διώχνοντας ταυτόχρονα και τη ρετσινιά που κουβαλούν.

www.dmdemetriou.wordpress.com

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ

Επικοινωνιακές γκάφες

Στα μεγάλα και σοβαρά κράτη προηγείται ο επικοινωνιακός χειρισμός πριν από την πρακτική αντιμετώπιση ενός προβλήματος. Πιο απλά, οι πρωθυπουργοί, οι υπουργοί και οι άλλοι αξιωματούχοι σκέφτονται πρώτα τι θα δηλώσουν στα Μέσα Ενημέρωσης και ακολούθως τι εντολές θα δώσουν για να δράσει η κρατική μηχανή. Ο λόγος είναι απλός και στην πράξη στον μύθο της πανούκλας. Η θανατηφόρος τότε ασθένεια θέλησε να μπει σε μια οχυρωμένη πόλη για να πάρει 1000 ανθρώπους. Εισήλθε στην πόλη και άρχισε να μαζεύει ψυχές. Ωστόσο, φεύγοντας, στο σάκι της υπήρχαν 5000 ψυχές. Αιτία ο πανικός, ο οποίος ανέτρεψε κάθε λογική, στον τρόπο αντιμετώπισης του θανατηφόρου εχθρού.

Η πολιτική ζωή του τόπου, εδώ και δεκαετίες, σηματοδοτείται από επικοινωνιακές γκάφες, οι οποίες κάποτε θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο μιας διδακτορικής διατριβής. Οι ταγοί μας ξεκινούν τη σπουδαία παροιμία «μεγάλο βούκο βάλε, μεγάλο λόνον μπν πεϊς». Πάντα έλεγαν μεγάλα λόγια για να συναρπάσουν τον όλο, ξεκινώντας ότι έχουν να διοικήσουν πολίτες και παραγωγίζοντας τις διαβεβαιώσεις στο σύνταγμα και τους νόμους. Οι επιστημονικές ομάδες στήριξης της εξουσίας αποτελούν ακόμη όνειρο απατηλό, ενώ ο σχεδιασμός σεναρίων, σχεδίων β' και γ' για την αντιμετώπιση κρίσεων και προβλημάτων παραμένει θεωρίες και «καλές» προθέσεις. Ακόμη και στις καλύτερες περιπτώσεις ετοι-

μασίας σχεδίων, στην πράξη, στην ώρα της κρίσης, συνήθως παραμένουν στα συρτάρια, με τους αρμοδίους να αυτοσχεδιάζουν και να αυτοκαταστρέφονται.

Στην ιστορία της κυπριακής Δημοκρατίας, τα παραδείγματα επικοινωνιακές γκάφες είναι αμέτρητα. Την εποχή του Μακαρίου είχαμε τις περίφημες δηλώσεις στην Καρπασία, περί Ένωσης με την Ελλάδα και τις αντιδράσεις που προκλήθηκαν. Επί Σπύρου Κυπριανού είχαμε τον περίφημο δρόμο της ατυχίας, δηλαδή τον δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσού, όπως χαρακτήρισε ο αείμνηστος, το σκάνδαλο της Ξέκτη. Ο Γιώργος Βασιλείου προέβη στην περίφημη υπόδειξη, μεταξύ των δύο γύρων των προεδρικών εκλογών, στον τότε ανθυποψήφιο του Γλαύκο Κληρίδη, να παραιτηθεί από την υποψηφιότητα. Αυτό που ακολούθησε ήταν η ήττα στις εκλογές.

Ο Γλαύκος Κληρίδη θα μείνει και αυτός στην ιστορία για τον «λόνον του αδρώπου» και τους \$300 οι οποίοι δεν έφθασαν ποτέ στην Κύπρο. Ο Τάσος Παπαδόπουλος για τη ρήση ότι παρέλαβε κράτος και δεν θα παραδώσει κοινότητα και για τα γεγονότα που ακολούθησαν, με τον κανονισμό της πράσινης γραμμής και την τουρκική επιτροπή αποζημιώσεων, τα οποία αναβάθμισαν το ψευδοκράτος. Ο Δημήτρης Χριστοφίτης για το ΟΧΙ που θα τοιμήτωνε το ΝΑΙ στη λύση του κυπριακού και σίγουρα για την άρνησή του να ζητήσει συγγνώμη για το Μαρί. Και ο Νίκος Ανα-

στασιάδης για τις δεσμεύσεις για το κούρεμα των καταθέσεων και τα σχέδια για αντιμετώπιση της οικονομικής καταστροφής. **Αν οι ηγέτες** βούλευσαν τη γνώση τους στο μυαλό τους πριν μιλήσουν και αν είχαν ομάδες επικοινωνιακής αντιμετώπισης των προβλημάτων, σίγουρα τα αποτελέσματα θα ήταν πολύ διαφορετικά. Αν ο Νίκος Αναστασιάδης «βάρτιζε» το κούρεμα, σε επιβλητά έκτακτης φορολογίας, ή αν πρόσφερε υποχρεωτικά ομόλογα για το φυσικό αέριο, σίγουρα δεν θα φτάναμε στο σημερινό κατάντημα. Ακόμη και σήμερα, αν οι εκποιήσεις ακινήτων, «βαπτίζονταν» εκουγχρονισμός του νόμου του 1965, σίγουρα δεν θα βλέπαμε το σίριαλ των αντιδράσεων και τον πανικό που προκλήθηκε στον φτωχόκοσμο.

Πίσω όμως από τις επικοινωνιακές γκάφες, υπάρχει πάντα και η ουσία και τα ανομολόγητα συμφέροντα ή καλύτερα οι κουτοπονηρίες. Εδώ και ενάμιση χρόνο αφέθηκαν οι τράπεζες να χρησιμοποιούν τοκογλυφικές μεθόδους, «γδέρνοντας» τους πολίτες και τώρα που στοιβάζονται τα χρέη, τρέχουν όλοι να περιορίσουν τα αυθαιρέσια. Αν από τις πρώτες μέρες, άγγιζαν τους μεγαλοσφειλέτες, οι οποίοι εξασφάλισαν δάνεια με σκοτεινές μεθόδους και αν τιμωρούνταν αυτοί που υπεργράψαν για τα δάνεια και αυτοί που ακριβοπληρώνονταν για να ελέγχονταν, σίγουρα η κατάσταση θα ήταν πολύ διαφορετική. Αλλά το σκηνικό του χωρκάτη μονό δεν φτάνει και διπλό φτάνει και περισεύει.

Οδηγίες προς απεσταλμένους

Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ

Ο Έσπεν Μπαρτ Άιντε πρόκειται να αναλάβει ένα από τα πιο άχαρα πόστα στη διεθνή πολιτική σκηνή. Θα είναι ο νέος ειδικός σύμβουλος του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ για το Κυπριακό. «Ούτε ψύλλος στον κόρφο του», είμαι βέβαιος, πως θα ήταν η αντίδραση προηγούμενων ειδικών συμβούλων με πρώτους και καλύτερους τους Αλβάρου ντε Σότο και Αλεξάντερ Ντάουερ. Απεσταλμένους που δεν άντεξαν την πίεση, την καχυποψία, τη μικρότητα και τον κλευασμό που επιφυλάσσει η κυπριακή πολιτική σκηνή σε προσωπικότητες από την αλλοδαπή που φιλοδοξούν να συμβάλουν στη λύση του προβλήματος. Δεν άντεξαν, εκνευρίστηκαν, έκαναν σοβαρά λάθη και στο τέλος έφυγαν νύχτα και άπρακτοι, εξυπηρετώντας τους στόχους ακραίων και παμπόνηρων πολιτικών που στηρίζουν εδώ και χρόνια την επιβίωσή τους στη μη λύση του Κυπριακού.

Ο κ. Μπαρτ Άιντε έχει περγαμινές στις διεθνείς σχέσεις. Ξεκίνησε την καριέρα του ως ερευνητής στο Ινστιτούτο Διεθνών Υποθέσεων της Νορβηγίας και στην πορεία ανέλαβε τη διεύθυνσή του. Διετέλεσε υπουργός Άμυνας και Εξωτερικών της Νορβηγίας και τώρα είναι γενικός διευθυντής του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ. Όσο να 'ναι, κάτι ξέρει από το διεθνές πολιτικό και οικονομικό γίγνεσθαι. Κάτι ξέρει από επίλυση διαφορών και από αναζήτηση συμβιβαστικών λύσεων. Η εμπειρία αυτή θα του είναι χρήσιμη στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων ή ακόμα και στις επαφές του με τους ηγέτες των δύο κοινοτήτων, οι οποίοι λόγω θέσεως κάτι ξέρουν κι αυτοί από τη διεθνή πραγματικότητα. Για να επιβιώσει, όμως, και να ληφθεί υπόψη από τους πολίτες, ο κ. Άιντε θα χρειαστεί ένα καλό φροντιστήριο για το πώς θα αποφυγει τους σκοπέλους και τις παγίδες που θα του στήνουν καθημερινά οι πολιτικοί (και είναι κάμποσοι) που τον βλέπουν ως απειλή. Ως εν δυνάμει φορέα μιας συμβιβαστικής λύσης του Κυπριακού, εξέλιξη που, πάση θυσία, θέλουν να αποτρέψουν.

Ο νέος ειδικός σύμβουλος είναι Σκανδιναβός και, λόγω κουλτούρας, έχει μάθει να λέει κάποια πράγματα με το όνομά τους. Αυτή η αξιολογείωτη σε άλλες χώρες αρετή δεν ευδοκίμει στην Κύπρο. Γι αυτό, τουλάχιστον για κάμποσο καιρό στην αρχή, είναι καλό να ενστερνιστεί το αρχαίο απόφθεγμα «το λακωνίζειν εστί φιλοσοφείν». Σε ένα νησί που τα πολιτικά πρόσωπα αρχίζουν να μιλούν και ξεχνούν να σταματήσουν, το να μη λέει ένας απεσταλμένος πολλά είναι η καλύτερη οδός επιβίωσης. Ούτως ή άλλως, πολιτικά κόμματα από το λεγόμενο ενδιάμεσο χώρο θα περιμένουν τον Έσπεν Μπαρτ Άιντε στη γωνία. Θα περνούν κάθε δημόσια δήλωσή του από ψιλή κρησάρα, θα αναλύουν ακόμα και αναπάντως, διαταγμούς, παύσεις για να βρουν το λάθος, να συντηρήσουν πολιτικά ταμπού και να γκρεμίσουν πολιτικές υπολήψεις στην αέναη μάχη για διατήρηση του στάτους κβο.

Εκεί που ο νέος ειδικός σύμβουλος δεν πρέπει να είναι λακωνικός είναι στη διαπραγμάτευση. Τα τελευταία αρκετά χρόνια οι δύο πλευρές βιώνουν τη διαπραγμάτευση του Κυπριακού με μια δόση σχιζοφρένειας. Από τη μία μεριά εύχονται, φωνάζουν και παρακαλούν να διατηρηθεί η διεθνής παρουσία και διαμεσολάβηση στο Κυπριακό και από την άλλη αντιδρούν σφόδρα σε υποβολή προτάσεων από τη διεθνή κοινότητα. Εδώ η διακριτικότητα, η ανεκτικότητα κι ενδεχομένως η ευγένεια δεν έχουν χώρο. Στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης ο κ. Μπαρτ Άιντε πρέπει να είναι ενεργός. Να μη διατάζει να ξεκοπάζει τεχνάσματα των πλευρών να κερδίσουν χρόνο, να σπρώξουν τα πράγματα παρακάτω ή να σκοράρουν πόντους με μία έναντι της άλλης. Η καθυστέρηση και τα πολιτικά τερίτσια είναι για ριζωμένα στο γενετικό υλικό των διαπραγματευτικών ομάδων.

Υπάρχει όμως, και κάτι πολύ σημαντικό που δεν πρέπει να ξεχνά ποτέ ο κ. Έσπεν Μπαρτ Άιντε. Μπορεί να αποφυγει όλες τις ανωτέρω κακοτοπιές αν έλθει στο νησί με ανοικτό πνεύμα. Αν αποφυγει το λάθος προκατόχων του, όπως ο Α. Ντάουερ, που θεωρήσαν ότι είναι ανώτεροι των ιθαγενών και ότι μπορούν με άνεση να τους χειριστούν και να τους χειραγωγήσουν. Η αυτοπεποίθηση, η γνώση πραγμάτων και καταστάσεων, η δυνατότητα να ακούει κανείς τον άλλο είναι γνωρίσματα που εκτιμώνται από όλους. Αντίθετα, η έπαρση και η αλαζονεία είναι κακό σύμβουλοι και οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια στην αποτυχία.

Επιτόκια Υπερμερίας: Γάγγραινα και Αδικία

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ

Τα πιο κάτω δημοσιεύθηκαν στις 17/01/2014. Σχετική νομοθετική πρωτοβουλία είχε ήδη ληφθεί από τη Συμμαχία Πολιτών πολύ πιο πριν, αλλά ούτε την πόρτα της Επιτροπής Οικονομικών δεν έφτασε. Και αυτά για να γνωρίζουν όλοι τις ευθύνες ενός διαβούλευσης και με το «πιστόλι στον κρόταφο».

«Οι Τράπεζες, με βάση τον Περί Φιλελευθροποίησης του Επιτοκίου Νόμο, Ν160(1)/99, στις περιπτώσεις καθυστερήσεων πληρωμής των δανείων, έχουν το δικαίωμα να επιβάλλουν αυξημένο επιτόκιο κατά το δοκούν ή να αυξάνουν ακόμα και το συμβατικά συμφωνημένο επιτόκιο υπερμερίας με μια απλή ειδοποίηση στον πελάτη.

Το επιβαλλόμενο επιτόκιο υπερμερίας στις περισσότερες περιπτώσεις είναι μεταξύ 6-9% επιπλέον του συμβατικού με συνέπεια το σύνολο του επιτοκίου να καταλήγει γύρω στο 15%! Κανονικά και με τον νόμο τοκογλυφία. Είναι έκδηλο ότι η «φιλελευθροποίηση» και οι «κανόνες της ελεύθερης αγοράς και του ανταγωνισμού», (που συνεχώς επικαλούνται οι κρατούντες), όχι μόνο δεν έχουν συμπίσει τα επιτόκια προς τα κάτω, όπως ήταν η πρόθεση του νομοθέτη, αλλά έχουν δημιουργήσει συνθήκες καρτέλ και κατάχρησης του νόμου.

Επιβάλλεται συνεπώς να αλλάξει το ισχύον καθεστώς. Κατ' αρχάς θα πρέπει να τονισθεί ότι δεν υπάρχει μνημονιακή πρόνοια η οποία να απαγορεύει την τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας. Σε αυτή την περίπτωση, η μνημονιακή πρόνοια είναι άσχετη γιατί δεν ρυθμίζονται τα δανειστικά επιτόκια αλλά τροποποιείται υφιστάμενη νομοθεσία σε σχέση με τους τόκους υπερμερίας και το δικαίωμα των Τραπεζών να αυξάνουν τα επιτόκια κατά το δοκούν. Ο Νόμος μπορεί να τροποποιηθεί, φτάνει να υπάρχει η αναγκαία και απαραίτητη πολιτική βούληση του κοινοβουλίου. Η εισηγήσή μας είναι όπως τροποποιηθεί ο Νόμος ώστε παρόμοιες πρόνοιες στις συμβάσεις δανείων να χαρακτηρίζονται ως ανεφάρμοστες ποινικές ρήτρες με βάση τον Περί Συμβάσεων Νόμο. Τέτοιες ρήτρες θα μπορούν να εφαρμόζονται μόνο και στο μέτρο που συνδέονται με την πραγματική ζημία της Τράπεζας, την οποία η ίδια η Τράπεζα θα πρέπει να αποδείξει ενώπιον Δικαστηρίου. Η νέα ρύθμιση θα πρέπει να έχει αναδρομική ισχύ και να αφορά όλα τα υφιστάμενα δάνεια.

Παράβαση από τις Τράπεζες των προνοιών του Νόμου θα συνιστά το ποινικό αδίκημα της τοκογλυφίας και ως εκ τούτου θα πρέπει να αλλάξει η πρόνοια του Ποινικού Κώδικα που εξαιρεί Τράπεζες από ποινικά αδικήματα τοκογλυφίας (ναι, υπάρχει και τέτοια εξαίρεση!). Η προσέγγιση αυτή (της ανεφάρμοστης ποινικής ρήτρας στις περιπτώσεις αδικαιολόγητων αυξημένων επιτοκίων) στηρίζεται σε σχετική Αγγλική Νομολογία και πρωτόδικες αποφάσεις κυπριακών δικαστηρίων.

Δεν επιλύουμε το πρόβλημα των επιτοκίων στο σύνολο του αλλά τουλάχιστον ένα μεγάλο μέρος του. Η πρόταση δεν είναι μονόπλευρη αλλά δίκαιη. Η Τράπεζα εάν έχει ζημιά εξαιτίας της καθυστέρησης πληρωμής, μπορεί να την διεκδικήσει στο Δικαστήριο υπό μορφή αποζημιώσεων όπως συμβαίνει σε όλες τις περιπτώσεις διαρρήξεως συμβάσεων. Δεν θα έχει όμως το δικαίωμα, το οποίο σήμερα

ασκεί καταχρηστικά, να χρεώνει τοκογλυφικά επιτόκια υπερμερίας, χωρίς δικαίωμα αμφοβιτήτων τους από τους δανειολήπτες και τα δικαστήρια.

Και για ένα παρεπέρφερο ζήτημα: Η περί της Διαχείρισης Καθυστερήσεων Οδηγία, η οποία έχει εκδοθεί από την Κεντρική Τράπεζα με βάση το άρθρο 41 του Περί Τραπεζικών Ιδρυμάτων Νόμου, είναι ατελέσφορη. Παραβίαση της από τις Τράπεζες συνιστά μεν αδίκημα αλλά δεν παρέχει κανένα αγώγιμο δικαίωμα ή βάση υπεράσπισης στους δανειολήπτες. Δεν μπορούν να επικαλεσθούν παραβίαση της Οδηγίας ενώπιον του Δικαστηρίου. Η εισηγήσή μας είναι όπως η Οδηγία και/ή η σχετική συμφωνημένη τροποποιηθεί ώστε:

(α) Η τήρηση της Οδηγίας να αποτελεί προαπαιτούμενο για την έγερση αγωγής από την Τράπεζα σε βάρος του δανειολήπτη.

(β) Η μη τήρηση της Οδηγίας να αποτελεί υπεράσπιση για τον δανειολήπτη ώστε η αγωγή να κρίνεται πρόωρη και να απορρίπτεται ή να αναστέλλεται.

Μόνο έτσι οι Τράπεζες θα εξαναγκαστούν να τηρήσουν την Οδηγία και ταυτόχρονα οι δανειολήπτες θα έχουν ικανή προστασία ενώπιον του Δικαστηρίου. Οι πιο πάνω εισηγήσεις, νομίζουμε, ότι είναι πρακτικές προσεγγίσεις οι οποίες αποκαθιστούν μία δίκαιη ισορροπία στις συναλλαγές μεταξύ Τραπεζών και δανειοληπτών στο ζήτημα των επιτοκίων υπερμερίας.

Επανερχομαι στα σημερινά. Έχει «διαφημισθεί» ότι με την επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας ημερομηνίας 21/08/2014 καταργείται το δικαίωμα των τραπεζών για χρέωση τόκων υπερμερίας.

Αντίθετα, στην επιστολή αυτό το οποίο προβλέπεται είναι (α) οι τράπεζες δικαιούνται να χρεώσουν τόκο υπερμερίας μέχρι και 2% επιπλέον του συμφωνημένου επιτοκίου, δηλ. να αυξάνουν το επιτόκιο κατά περίπου 50% του συμβατικού και (β) αυτή η πρόνοια αφορά αποκλειστικά και μόνο σε «ισχύ συμβάσεις» (δες παράγραφο 3(ε) επιστολής). Με λίγα λόγια δεν αφορά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, γιατί αυτά αφορούν τις περιπτώσεις που οι τράπεζες έχουν ήδη τερματίσει. Συνεπώς αποτελεί δώρο-δώρο για τους κλιμάδες συμπολίτες μας που, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, αδυνατούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, αφού για αυτούς τα ληστρικά επιτόκια υπερμερίας, παραμένουν ως έχουν και οι τράπεζες θα τα απαιτούν στο σύνολο τους ακόμα και εάν πρόκειται για δάνεια που αφορούν πρώτη κατοικία. Και διερρωτώμαι, γιατί αυτή η αδικία και τι θα προσφέρει αυτή η παράλογη ρύθμιση αφού το άμεσο αποτέλεσμα θα είναι η αδυναμία αναδιάρθρωσης αυτών των δανείων προς ζημιά και των τραπεζών και των δανειοληπτών;

Ο κ. Στέλιος Αμερικάνος είναι πολιτικός συντονιστής της Συμμαχίας Πολιτών.

Υ.Γ. «Με βάση τις εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, η Τράπεζα Κύπρου διαθέτει επαρκή κεφαλαιακή επάρκεια», ανακοίνωση της Κεντρικής Τράπεζας 30/07/2013. Πώς συνάδει αυτή η ανακοίνωση με τις δηλώσεις της Διοίκησης της Κεντρικής Τράπεζας ότι η μη ψήφιση του Νόμου για τις εκποιήσεις ισοδυναμεί με πτώχευση των Τραπεζών;

Εκποιήσεις: Είναι ήδη αργάμηση...

Του ΜΙΧΑΗΛ ΜΑΡΑΘΕΥΤΗ

Η αλήθεια είναι, στην Κύπρο, έχουμε ένα θέμα με την ώρα. Ιδιαίτερα οι πολιτικοί μας. Μένουμε πάντα στο παρά πέντε για να λάβουμε αναγκαίες αποφάσεις. Μην σας πω και στο αργάμηση... Αυτή είναι η μάστιγα που οδήγησε σε ελεύθερη πτώση την οικονομία. Μια η αναποφασιστικότητα, μια το πολιτικό κόστος, μια ο άκρατος λαϊκισμός, μια η αλληλεξάρτηση της πολιτικής με παράγοντες της οικονομίας, αλλά και η έλλειψη διαρρηκτικότητας, οδήγησαν τις στρεβλώσεις στην αθανασία, τον τόπο σ' αυτό το χάλι αλλά και σε πρωτοφανείς λύσεις, όπως το κούρεμα, για να αποφρευθούν τα χειρότερα.

Έτσι και τώρα με τις εκποιήσεις. Μείναμε στο και πέντε για να αποφασίσουμε κάτι που έπρεπε να αγγίξουμε εδώ και χρόνια. Χρειάστηκε δε να επικρεμάται από πάνω μας η δαμόκλειος σπάθη της Τρόικας και το εξαιρετικά επικίνδυνο ενδεχόμενο μη καταβολής της δόσης για να ασχοληθούμε με το θέμα. Μήπως δεν γνωρίζαμε ότι μέχρι σήμερα απαιτείται μια μακρά και δαπανηρή διαδικασία για εκποίηση των εξασφαλίσεων, κάτι που αναμφίβολα αποτελεί στρέβλωση; Μήπως δεν γνωρίζαμε κάποιος πολιτικός ηγέτης, όταν μάλιστα τα δικηγορικά τους γραφεία ενεργούν εναντίον πολιτών σε παρόμοιες περιπτώσεις; Το σημειώνουμε με λύπη, καθότι παρατηρείται ένας αγώνας λαϊκισμού ανάμεσα σε κάποιες πολιτικές δυνάμεις με καθαρά ψηφοθηρικό στόχο, όταν εδώ απαιτείται το μέλλον της οικονομίας που με πολύ κόπο και κόστος ξεκινήσαμε να αναδομούμε.

Καλλιεργείται περίτεχνα ένας φόβος στον κόσμο αναφορικά με το μέλλον των κατοικιών τους. Κανείς δεν αμφιβάλλει ότι το θέμα των εκποιήσεων αλλά και της φερεγγυότητας, είναι ένα πολύπλοκο ζήτημα το οποίο χρήζει ιδιαίτερης προσοχής στις λεπτομέρειες. Λεπτομέρειες, που πρέπει να παρέχουν μία συνολική και οριστική λύση διακανονισμού. Ο κόσμος δεν έχει να φοβηθεί από νομοθετικά πλαίσια που δίνουν, τόσο σε ιδιώτες όσο και σε επιχειρήσεις, τη δυνατότητα μιας δεύτερης ευκαιρίας μέσω αναδιάρθρωσεων. Όταν μια τέτοια ενέργεια δεν είναι επιβεβλητή, τότε ναι, τίθεται θέμα εκποιήσεων, που θα πρέπει ωστόσο να τακτοποιεί οριστικά το δάνειο. Η οριστικότητα είναι αναγκαία καθότι και οι τράπεζες δεν είναι άμοιρες ευθυνών και άρα θα πρέπει αναμφίβολα να υποστούν το κόστος των δικών τους πολιτικών. Ένα κόστος που μπορεί να αποτελεί και ασπίδα κατά φαινομένων ξεπουλημάτων περιουσιών. Ας μην ξεχνάμε ότι για μια περίοδο, δίνονταν δάνεια σε όποιον περνούσε το κατώφλι της τράπεζας ενώ παρατηρήθηκαν ακόμα και φαινόμενα τηλεφωνημάτων σε ιδιώτες για παροχή τραπεζικών διευκολύνσεων. Εν ολίγοις, δεν πρόκειται να ανακαλύψουμε τον τροχό, που κυλά άλλωστε εδώ και χρόνια, τόσο στην Ευρώπη, όσο και ανά τον κόσμο.

Σωστά τίθεται το θέμα για προστασία της πρώτης κατοικίας, αλλά μόνο για τους όσους δεν επιδιώξαν, ελέω αρχοντοκωριαστικισμού, να ανεγείρουν οικίες των 400 τ.μ. όταν οι οικονομικές τους δυνατότητες προφανώς δεν το επέτρεπαν. Οι δε μεγαλοοικειωτές δεν μπορούν να τεθούν όλοι στο ίδιο «καζάνι», αφού κάποιος ήδη συνεργάζονται με τους τραπεζίτες τους και έχουν μέλλον και προοπτικές. Οι υπόλοιποι όμως θα πρέπει να υποστούν το κόστος, καθότι ανδρώθηκαν οικονομικά στις δικές μας πλάτες με τιμές «φουσκας» που άφηναν ένα νέο ζευγάρι ανήμπορο να αποκτήσει στέγη. Σε αυτές λοιπόν τις περιπτώσεις όχι μόνο δεν πρέπει να φοβίζονται οι εκποιήσεις, αλλά επιβάλλεται να γίνουν. Όπως επιβεβαιωμένη είναι και η πτώση των τιμών που μόνο θετικά αποτελέσματα θα έχει για τον κόσμο. Ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, που ας μην ξεχνάμε παρέλαθε να χάνει, δήλωσε δημόσια ότι τέτοιες περιπτώσεις θα αντιμετώπιζοι με αυστηρότητα.

Η πολυπόθητη ανάπτυξη επιβάλλει συνέπεια και μεταρρυθμίσεις που έπρεπε να υλοποιήσουμε εδώ και χρόνια. Είναι λοιπόν και σε αυτή την περίπτωση ήδη αργάμηση αλλά και ώρα ευθύνης για τους πολιτικούς, που καλούνται να ενεργήσουν σε κλίμα συναινεσης και να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων. Η μη καταβολή της δόσης ισοδυναμεί με δυναμική στα θεμέλια που ξανακτιζόμε όλοι με θυσίες. Τους καταστούμε λοιπόν υπεύθυνους για τις συνέπειες άλλης μιας εξάρσης λαϊκισμού και μικροπολιτικών για εσωτερική κατανώθηση, που θα είναι, και αυτή την φορά, επώδυνες για όλους.

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

RIP James

Τον συνάντησα πριν από κάτι μήνες. Είχα χρόνια να τον δω. Το μόνο που γνώριζα ήταν πως δούλευε για σαν φωτογράφος για διεθνή πρακτορεία και πως ταξίδευε σε περιοχές

όπου οι συγκρούσεις μαίνονταν ή όπου τα απομεινάρια των συγκρούσεων εξακολουθούσαν να ορίζουν την καθημερινότητα των ανθρώπων. Έζησε για ένα χρόνο στη Συρία. Γύρισε στην Κύπρο με ένα σωρό μαυροάσπρες εικόνες και ένα σωρό ερωτηματικά για τις «γκρίζες ζώνες» της πραγματικότητας που μας περιβάλλει. «Σε διαβεβαιώνω πως τώρα καταλαβαίνω πολύ λιγότερα πράγματα από ό,τι πριν» μου είπε κάποια στιγμή και εννοούσε πως αυτό που αποκαλούμε αλήθεια των γεγονότων είναι κάτι πολύ πιο σύνθετο από τις απλοποιημένες εξισώσεις που συντηρούν το μύθο

του «καλού και του κακού». Συναντηθήκαμε σε μια καφετέρια κάπου στην παλιά πόλη. Καθίσαμε απέναντι-απέναντι και μου έδειχνε τις φωτογραφίες του, δηλαδή τις εικόνες από ένα κόσμο ο οποίος ζει καθημερινά στην αβεβαιότητα βιώνοντας τη ζωή σαν ένα πακέτο με τον θάνατο.

«Η δουλειά μου», μου είπε, «είναι να θέτω ερωτήματα μήπως και έτσι μπορέσουμε να κατανοήσουμε αληθινές τις οποίες τις σκεπάζουν οι απλοποιημένες και εφσουςακμένες προσεγγίσεις». «Δεν φοβόσουνα», τον ρώτησα και έμοιαζε η ερώτησή μου αφελής μπροστά σε ένα άνθρωπο που έβλεπε καθημερινά το πρόσωπο του θανάτου κατάφατσα. «Ξέρεις ότι μπορεί να πεθάνεις όταν πας σε τέτοιες περιοχές» μου είπε «αλλά μόνο αν βγάλεις από το μυαλό σου αυτή την πιθανότητα μπορείς να αντεπεξέλθεις». Δεν ξέρω πώς

βγάζει κανείς από το μυαλό του αυτή την πιθανότητα, όταν βρίσκεται σε μια περιοχή όπου οι βόμβες εξαφανίζουν από τη μία στιγμή στην άλλη ανθρώπινες ζωές. «Συνεπώς ένα πρωινό» τον θυμάμαι να μου περιγράφει «και μπορεί να λείπουν από τον δρόμο τα μισά κτήρια. Στέλνουν μανδύες τα παιδιά τους να πάνε να φέρουνε ψωμί και τα αποκαίρεται, γνωρίζοντας ότι μπορεί να είναι η τελευταία φορά που τα βλέπουν. Ο μέσος Σύριος δεν ξέρει αν η επόμενη ώρα θα τον βρει στη ζωή ή θα τον στείλει στον θάνατο». Τον ρώτησα ποιο ήταν το πιο συγκλονιστικό που έζησε και με κοίταξε, θυμάμαι, με ένα χαμόγελο που υπονοούσε πως μια τέτοια ερώτηση δεν μπορεί να έχει απάντηση. «Τι θέλεις να σου πω» μου είπε «τι να σου περιγράψω; Μια μάνα που έχασε τα παιδιά της; Είδα εκατοντάδες παιδιά να σκοτώνονται, εκα-

τοντάδες μανάδες να κλαίνε, πως μπορώ να απομονώσω μια εικόνα;». Είχε απόλυτο δικαίο. Όπως απόλυτο δικαίο είχε όταν μου υπογράμμιζε πως είναι καιρός να συνειδητοποιήσουμε, με όλα αυτά που συμβαίνουν γύρω μας, πως είναι αδύνατο να συμπεριφερόμαστε ως και δεν μας αφορούν. Εμείς οι ίδιοι που ζήσαμε ένα πόλεμο και σαράντα χρόνια μετά επικαλούμαστε τις τραγικές συνέπειες του, δεν έχουμε το δικαίωμα να συμπεριφερόμαστε στη ζωή με τον τρόπο που συμπεριφερόμαστε. Λες και είναι κάτι δεδομένο, λες και δεν έχει ημερομηνία λήξης, λες και στον δικό μας μικρόκοσμο δεν χωρούν τέτοιες συνειδητοποιήσεις, που σε κάνουν να αλλάξεις μυαλά και κυρίως να αποκτάς μια άλλη οπτική απέναντι στην πραγματικότητα σου.

Πέρασαν μήνες λοιπόν από αυτή τη συ-

ναντηση. Και πριν από μερικές μέρες είδα στον τοίχο του στο φειώμιπικου το να αναρτά ένα μήνυμα αποκαρτετιστήριο στον δημοσιογράφο που αποκεφάλισαν στη Συρία. «Rest in Peace James» έγραφε και είμαι σίγουρος πως όχι μόνο γνώριζε τον James αλλά πρέπει μαζί να έζησαν και πολλές στιγμές από κείνες που ούτε καν διανοείται το εφσουςακμένο μας μυαλό. Γι' αυτό ένιωσα την ανάγκη να γράψω αυτό το κομμάτι. Για να επαναφέρω τα λόγια του. Πώς πρέπει επιτέλους να αρχίσουμε να ζούμε με την επίγνωση πως αυτή η ζωή δεν είναι κάτι δεδομένο αλλά ένα δώρο που μας δόθηκε κι αν δεν του συμπεριφερθούμε ως τέτοιο τότε τίποτε οπύτως γύρω μας και μέσα μας δεν πρόκειται να αλλάξει.

elenixenou11@gmail.com

Ο Έρογλου δεν τελείωσε

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

«Σε λίγο καιρό τελειώνουμε με τον Έρογλου. Η Άγκυρα θα επιλέξει τον διάδοχό του. Δεν πρόκειται να κατέβει στις επικείμενες εκλογές». Το τελευταίο διάστημα, στη δική μας πλευρά της πράσινης γραμμής, ακούω όλο και περισσότερο το συγκεκριμένο σενάριο. Σύμφωνα με κάποιους Έλληνοκύπριους αναλυτές και αξιωματούχους, ο κ. Έρογλου, ο οποίος αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα υγείας, αποτελεί πλέον παρελθόν για την Κύπρο και την τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Οι υποστηρικτές της παραπάνω άποψης πιστεύουν ότι το αδιέξοδο στο Κυπριακό οφείλεται αποκλειστικά στην ηγεσία του κ. Έρογλου. Ο κ. Έρογλου φέρει την απόλυτη ευθύνη για τη στασιμότητα στις συνομιλίες. Σύμφωνα με αυτή την άποψη, η ελληνοκυπριακή πλευρά, ο διεθνής παράγοντας και οι άλλοι ντόπιοι και ξένοι παράγοντες δεν ευθύνονται για το αδιέξοδο, το οποίο ήρθε στο προσκήνιο της επικαιρότητας μετά το περίφημο κοινό ανακοινωθέν.

Σε προηγούμενη ανάλυση μας ξεκαθαρίσαμε ότι εμείς προσωπικά δεν συμμεριζόμαστε την παραπάνω άποψη. Ο κ. Έρογλου δεν φέρει την αποκλειστική ευθύνη για την αποθαρρυντική εικόνα, την οποία παρουσιάζουν σήμερα οι διαπραγματεύσεις. Η διατύπωση του τύπου «Ο Έρογλου αποτελεί πλέον παρελθόν για την Κύπρο» δεν ξεπερνά τα όρια ενός ευσεβούς πόθου, ενός Κύπριου, ο οποίος επιδιώκει να φορτώσει την ευθύνη του αδιεξόδου στο Κυπριακό στις πλάτες των Τουρκοκυπρίων συμπολιτών μας.

Ο κ. Έρογλου θα εξακολουθήσει να καθορίζει την πορεία των πολιτικών εξελίξεων στην κοινότητα του για δύο βασικούς λόγους. Πρώτον, έχει τη δυνατότητα να διαπραγματευτεί με την Τουρκία από θέση ισχύος. Σε τέσσερις συνεχόμενες εκλογικές αναμετρήσεις -προεδρικές εκλογές του 2010, συνέδριο του Κόμματος Εθνικής Ενότητας (ΚΕΕ), «βουλευτικές εκλογές» του 2013 και «δημοτικές εκλογές» του 2015- ο κ. Έρογλου και οι υποστηρικτές του νίκησαν τις δυνάμεις και τους παράγοντες, οι οποίοι υποστηρίζονταν από την Άγκυρα. Η Τουρκία έστειλε στην Κύπρο χρήματα, εμπειρογνώμονες, πράκτορες και πολιτικούς για την επίτευξη του βασικού της στόχου, την απομάκρυνση του κ. Έρογλου από την εξουσία. Όμως όλες οι προσπάθειες της έπεσαν στο κενό. Δεύτερον, με παρασκηνιακές κινήσεις, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, ο Τουρκοκύπριος ηγέτης κατάφερε να ελέγξει τα δύο κόμματα της τουρκοκυπριακής Δεξιάς (ΚΕΕ και Δημοκρατικό Κόμμα) και μία μερίδα της τ/κ Αριστεράς. Στις πρόσφατες «δημοτικές εκλογές», οι οποίοι υποστηρίχθηκαν από τον κύκλο του. Η ίδια η κόρη του ανέλαβε την χρηματοδότηση της συγκεκριμένης προσπάθειας.

Σήμερα, ο κ. Έρογλου παρουσιάζει την εικόνα ενός πολιτικού ηγέτη, ο οποίος σχηματίζει τη στρατηγική του για τις επικείμενες «προεδρικές εκλογές» γεμάτος αυτοπεποίθηση, παρά το γεγονός ότι η υποψηφιότητά του δεν είναι ακόμη δεδομένη. Μιλώντας στην «Κ», ο ίδιος αφήνει ανοικτά όλα τα ενδεχόμενα. Ωστόσο, οι πληροφορίες της εφημερίδας μας δείχνουν ότι, εκτός απροόπτου, ο κ. Έρογλου θα ανακοινώσει την υποψηφιότητα περί τα τέλη αυτού του έτους. Με μια αποδυναμωμένη Αριστερά και με υποψήφιους της Δεξιάς, οι οποίοι δεν έχουν τη δυνατότητα να πλήξουν το γόντρο του, η επανεκλογή του κ. Έρογλου, αν όχι στον πρώτο τότε σίγουρα στον δεύτερο γύρο των «προεδρικών εκλογών», αποτελεί το επικρατέστερο σενάριο. Με τα σημερινά δεδομένα, μόνο ο Μουσταφά Ακιντζί έχει τη δυνατότητα να απειλήσει την παραμονή του κ. Έρογλου στο «προεδρικό μέγαρο». Ωστόσο, για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου, ο κ. Ακιντζί πρέπει να κατορθώσει το αδιανόητο, τη συσπείρωση της Αριστεράς στον δεύτερο γύρο των «εκλογών».

Για μία ακόμη φορά υπογραμμίζω το εξής: Στο Κυπριακό και στο κυπριακό πολιτικό πεδίο -τουρκοκυπριακό και ελληνοκυπριακό- θα πρέπει επιτέλους να κατορθώσουμε να διαχωρίζουμε τους πόθους και τις επιθυμίες μας από την πραγματικότητα. Η πολιτική μωπαίχα χαρακτηρίζει συνήθως τα νέα κράτη. Ένα κράτος με εμπειρία μισού αιώνα θα έπρεπε να έχει ξεπεράσει προ πολλού την εν λόγω αδυναμία.

Με Άντε στα δύσκολα του Κυπριακού

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

συμμετοχή στην ειρηνευτική αποστολή του ΟΗΕ UNIFIL στον Λίβανο».

Η φύση του Κυπριακού (εισβολή-κατοχή-επίλυση) επιβάλλουν τη διασύνδεσή του με το εξωτερικό περιβάλλον γιατί αυτό συνιστά ένα μοχλό ενδυνάμωσης της δυνατότητας αναζήτησης συγκλίσεων από τα δύο μέρη στη νήσο. Αυτό μέχρι τώρα δεν απέδωσε τα αναμενόμενα, αλλά ο εμπλουτισμός και η διεύρυνση του πλαισίου υπόσχεται περισσότερα. Στη δική μου κρίση ως εξής:

1. Ο ΟΗΕ έχει δυνατότητες, αυτό που έλειψε είναι η κοινή δράση, ο εμπλουτισμός, η αναζωογόνηση της προσπάθειας με τον διορισμό συντονιστή/απεσταλμένου της Ε.Ε. στο Κυπριακό. Ο διορισμός ενός «άρατου» συμβούλου από τον απερχόμενο πρόεδρο της Επιτροπής Μπαρόζο, του οποίου το όνομα κανείς δεν θυμάται στη νήσο, δεν έχει αποδώσει τίποτε. Το Κυπριακό δεν είναι μόνο υπόθεση μιας διευκρίνσης ή μιας παρασκηνιακής συμβουλής από συμβούλους της γραφειοκρατίας. Το Κυπριακό είναι και υπόθεση για παίκτες με πολιτικό βάθος που κατανοούν πόσο σημαντική υπόθεση είναι η δημόσια διπλωματία, η εξήγηση και η πειθώ σε πολίτες που ανήκουν σε κράτος-μέλος της Ε.Ε. και εμπιστεύονται το

πλαίσιο της στην αναζήτηση λύσης. 2. Η παλαιότερη άποψη ότι το Κυπριακό ήταν θέμα «κυπριακής ιδιοκτησίας» ήταν σωστή στο βαθμό που σήμαινε τη δυνατότητα στις δύο πλευρές να διαθέτουν τον τελικό λόγο. Ο χρόνος απέδειξε ότι όσοι επικαλούνταν το πιο πάνω σλόγκαν, το χρησιμοποιούσαν για να έχουν τη δυνατότητα να ελέγχουν πλήρως μια εσωστρεφή διαδικασία καθοδηγούμενη από προσωπική ατζέντα και έτσι προωθούσαν ένα παιχνίδι με τον χρόνο, επικαλούμενοι το σλόγκαν «όχι ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα», σχεδόν 40 χρόνια μετά την εισβολή και 50 από την πρώτη ανάμειξη του ΟΗΕ στο ζήτημα. Ασφαλώς κάθε πρόταση χρειάζεται να τύχει επεξεργασίας και αποδοχής από τα δύο μέρη και όσοι λένε συχνά κάτι άλλο, θυμίζω ότι κανένας γ.γ. του ΟΗΕ δεν επικύρωσε κάτι παραπάνω αν δεν είχε την προηγούμενη έγκριση των δύο ηγετών.

3. Ο διορισμός του πρώην Υπουργού Εξωτερικών της Νορβηγίας Έσπαν Μπαχτ Άντε στη θέση του Ειδικού Συμβούλου του γ.γ. του ΟΗΕ για το Κυπριακό αποτελεί μια ενθαρρυντική εξέλιξη και πιθανώς δε να συνιστά και μια γενναία απόφαση για τον ίδιο. Ο κανόνας στο Κυπριακό

θέλει τους απεσταλμένους του ΟΗΕ να εξελίσσονται μετά την πάροδο μικρού σχετικά διαστήματος σε «ακούς» του έργου, σύντομα να αποκτήσουν ταμπέλες και συχνά να συνοδεύονται από βαρείς χαρακτηρισμούς. Ποιοι λόγοι έχουν οδηγήσει, δυνάμεις, κυρίως, στην ε/κ κοινωνία να αναπτύσσουν αυτές τις πρακτικές; Πρώτο, η αδυναμία να κατανοήσουμε το εύρος και τους ορίζοντες πάνω στους οποίους ο ΟΗΕ, και δεύτερο, η αδυναμία να οργανώσουμε μια αποτελεσματική στρατηγική επίλυσης. Η αδυναμία οδηγεί σε αναποτελεσματικές πολιτικές, σε καταγγελίες, και οι καταγγελίες με τη σειρά τους σε αναφορές σε συνωμοσίες με «ανθελληνικά» παρασκήνια. Μια μικρότερη τάση, με ελάχιστη επιρροή στα πράγματα, αντιλαμβάνεται το κυπριακό με τα μάτια της λύσης «όπως είμαστε, με τοίχον στη μέση ως τζι' πάνω». Αυτή η τάση προτείνει μια διαφορετική πρακτική: ακολουθώντας μια αρχαιοελληνική τακτική, και, σκοτώνοντας τους απεσταλμένους, επικειρεί την καθήλωση της διαδικασίας στο αστυπρό «διμερές» πλαίσιο, συνενώνοντας στο βέλαιο αδιέξοδο και στον αδύνατο στόχο της λύσης των «δύο κρατών».

Η διαδικασία των διακοινοτικών συνομιλιών σήμαρα αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες, οι διαφορές φαίνονται σημαντικές, γι' αυτό και ο διορισμός Άντε σημαίνει την απόφαση Μπαν Κι Μουν για περισσότερη ενεργητικότητα και περισσότερες μεσολαβητικές προσπάθειες στο τραπέζι των συνομιλιών, κάτι που δεν φαίνεται να έχει επιτύχει η επικεφαλής της Αποστολής του ΟΗΕ στη νήσο Λ. Μπατενχάιμ. Η εκτίμηση ότι ο ΟΗΕ χρειάζεται να παίξει έναν πιο παραγωγικό ρόλο, οδήγησε στην επιλογή του Νορβηγού διπλωμάτη. Από τον προσεχή Οκτώβριο και μέχρι την ψηφοφορία για εκλογή νέου Τ/κ ηγέτη -Μάρτιος του 2015-, θα κριθεί σε ένα βαθμό το αποτέλεσμα της τρέχουσας διαδικασίας λύσης ανάμεσα στον πρόεδρο Αναστασιάδη και τον (υποψήφιο ξανά) Τ/κ ηγέτη Ν. Έρογλου.

www.larkoslarkou.org.cy

Στο οιάκισμα χάσαμε τη ρότα

Του ΑΝΔΡΕΑ Ν. ΜΑΣΟΥΡΑ

Δεν μπορώ να αντικρίζω άλλο αυτή την κοινωνία που με μεγάλωσε. Μπορεί λάθος, αλλά αγάπησα όσο τίποτε άλλο αυτή την πατρίδα. Όχι λοιπόν. Δεν μπορώ να δω τους αστυνομικούς να βγάζουν στον δρόμο τον γειτόνι μου με τα παιδιά του. Δεν μπορώ να βιώσω κλάματα, όχι πια. Δεν μπορώ να παραμείνω αδρανής. Δεν μπορώμυ. Ακούγαμε ιστορίες για την εισβολή. Πώς χάσαμε τα σπίτια μας, βιασμοί, λεηλασίες, αιχμαλωσίες. Τώρα τι; Απλά επανάληψη χωρίς όπλα. Ένας απίστευτος οικονομικός και ψυχολογικός πόλεμος χωρίς οίκο. Έτσι απλά: Διότι οι καπετάνοι στάθηκαν ανάξιοι να δώσουν σε αυτό τον τόπο αυτό που του αξίζει: Την ομορφιά.

Όχι, δεν μπορώ να δεχθώ ότι σε λίγους μήνες θα βιώσω τον εξευτε-

λισμό αυτής της κοινωνίας που με μεγάλωσε. Μπορεί λάθος, αλλά αγάπησα όσο τίποτε άλλο αυτή την πατρίδα. Όχι λοιπόν. Δεν μπορώ να δω τους αστυνομικούς να βγάζουν στον δρόμο τον γειτόνι μου με τα παιδιά του. Δεν μπορώ να βιώσω κλάματα, όχι πια. Δεν μπορώ να παραμείνω αδρανής. Δεν μπορώμυ. Ακούγαμε ιστορίες για την εισβολή. Πώς χάσαμε τα σπίτια μας, βιασμοί, λεηλασίες, αιχμαλωσίες. Τώρα τι; Απλά επανάληψη χωρίς όπλα. Ένας απίστευτος οικονομικός και ψυχολογικός πόλεμος χωρίς οίκο. Έτσι απλά: Διότι οι καπετάνοι στάθηκαν ανάξιοι να δώσουν σε αυτό τον τόπο αυτό που του αξίζει: Την ομορφιά.

Γνώρισα τις προάλλες τον μικρό Μάριο. «Πού θα μείνουμε τώρα;», με ρώτησε. Τον κοίταξα με ένα χαζό βλέμμα, από αυτά που δεν ξέρεις τι ακριβώς να απαντήσεις διότι απλώς δεν μπορείς. Διότι πολύ απλώς γνωρίζεις τη σαπίλα αυτής της κοινωνίας. Την ήπια μονορούφι. Θυμάσαι; -Σπίτι σας, Μάριέ μου, θα μείνετε. -Μα αφού ο παπιάς είπε τις μάμας ότι θα μας πιάσουν το σπίτι.

Δεν μπορώ να αντικρίζω άλλο αυτή την κοινωνία που με μεγάλωσε. Μια κοινωνία που έμαθε να ζει με τις φοβίες, πνιγμένη στα στερεότυπα και συνάμα τόσο υποκριτική. Ναι, αυτή η ίδια η κοινωνία που ανέθρεψε ένα σύστημα -τέρας. Και πώς να το

χαλιναγωγήσεις τώρα; Πώς να το ημερέσεις; Τι απάντηση να δώσεις στον μικρό Μάριο; Καπετανέοι απαντήστε!

Μα έτσι είναι το γκουβέρνο. Άλλοτε θέλει μαγκία και σε τρένο, άλλοτε πας με το σύστημα και γίνεσαι ένα μ'αυτό. Από μικρός δεν θυμάμαι μάγκες στην πολιτική. Δεν μπορώ να αντικρίζω άλλο αυτή την κοινωνία που με μεγάλωσε. Θα κρατήσω απλώς την ομορφιά, εκείνη την ομορφιά που θέλησαν κάποιιοι να μας κληροδοτήσουν.

Ο κ. Ανδρέας Ν. Μασούρας είναι ακαδημαϊκός, Πρόεδρος Κίνησης Νέων Επισημών Κινήματος Οικολόγων.

Η καταθλιπτική κληρονομιά του 2004

Του ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΥΛΑΔΡΟΥ

Εδώ και ένα χρόνο με τον σκύλο μου ακολουθούμε κάθε βράδυ την ίδια διαδρομή. Θες η δύναμη της συνήθειας, θες μια βλακώδης μηχανική λειτουργία, καταλήγουμε πάντοτε σ' ένα χωράφι 2-3 στενά πιο κάτω από το σπίτι μου, όπου βρίσκεται παρατημένο ένα παλιό αυτοκίνητο. Η απουσία ρόδων δείχνει το -έτσι κι αλλιώς- προφανές: Έχει ξεμείνει από μέλλον. Στο παρελθόν θα υποσχέθηκε πολλά ταξίδια. Σήμερα σε πορεία πλήρους αποσύνθεσης, πλέον, αναμένει το μοιραίο. Το μόνο που διακρίνει κανείς, ό,τι έχει μείνει από μια πορεία χρόνων, είναι ένα αυτοκόλλητο με την επιγραφή «όχι». Από τα εκατοντάδες χιλιάδες που είχαν προ δεκαετίας γεμίσει τη χώρα. Έχει ξεθωριάσει και αυτό. Έχει χάσει τη λάμψη των χρωμάτων του. Το «όχι» όμως είναι ακόμα ευδιάκριτο.

Η συγκεκριμένη εικόνα δεν θα μπορούσε να αποτυπώσει με μεγα-

λύτερη γλαφυρότητα την πορεία της χώρας. Μιας χώρας εδώ και καιρό παρατημένης, χωρίς προωθητική δύναμη που έχει ξεμείνει από προοπτική και εναλλακτικές, και η οποία το μόνο που έχει να προτάξει είναι ένα μόνιμο «όχι». Έχει χάσει πλέον και αυτό τη λάμψη του, έχει ξεθωριάσει, μαζί με τις υποσχέσεις για καλύτερο μέλλον, τις ελπίδες για ευρωπαϊκή λύση. Η άρνηση όμως είναι εκεί. Κολλημένη ακόμα σε τέλους, αυτοκίνητα, σπίτια, συνειδήσεις.

Το 2004 χάθηκε κάτι περισσότερο από μια ακόμα ευκαιρία ή γενιά. Χάθηκε για πάντα η λογική. Δεν ήταν η απόρριψη ενός σχεδίου, η τελευταία ίσως ευκαιρία για επανένωση. Δεν ήταν η αλλαγή στον τρόπο που βλέπουμε το Κυπριακό. Ήταν η ανατροπή που επέφερε στο πώς αντιλαμβανόμαστε το εθνικό μας καθήκον. Το ότι κατέστησε την άρνηση κυρίαρχη πολιτική και κοι-

νωνική αξίωση. Στάση ζωής.

Εκείνο το «όχι», που επιβλήθηκε τότε ως χρέος του κάθε πολίτη προς την πατρίδα, έγινε έκτοτε σύνθημα και αποτέλεσε σύμβολο αξιοπρέπειας και υπερηφάνειας. Έγινε εθνικός μονόδρομος που οδήγησε στο «όχι» για μήνες στην κάθοδο της Τρόικας, το «όχι» στη Συμφωνία του Eurogroup, στην επανένωση των συννομιλιών. Όλα βαρύνουσα και εκκοσμητικά, όλα με γενναίοτητα και ηρωισμό, πάντα με τα ίδια καταθλιπτικά, για τη χώρα, αποτελέσματα. Την ίδια όμως ώρα και επιβεβαιωτικά μιας ιδιόμορφης πατριωτικής στάσης που μας επέβαλε να βγάλουμε τις ρόδες, να αποδεχούμε, έστω κραυγάζοντας, το τέλος, αρνούμενοι να διεκδικήσουμε νέα ταξίδια.

Δεν υπάρχει μεγαλύτερη απόδειξη της καταθλιπτικής παρακαταθήκης του 2004 από το τι γίνεται σήμερα με την οικονομία. Που δεν

έχει να κάνει τόσο με αυτά καθ' αυτά τα νομοσχέδια, αλλά με εκείνη την αδήριτη ανάγκη μας να βροντοφωνάσουμε «όχι» στους ξένους. Να αντισταθούμε. Χωρίς να μελετούμε γιατί λέμε όχι, στα πλαίσια ποιας συζήτησης και έχοντας τι ως στόχο. Διότι πολύ απλά το να λέμε «όχι» καλύπτει τα πάντα. Τις παρενέργειες, τις ίδιες τις επιλογές.

Για μία ακόμα φορά τη λογική έχουν καλύψει οι ανέξοδες κραυγές. Τα «όχι» και τα «μολών λαβέ». Όσοι επιλέγουν την αναζήτηση λύσεων από την άρνηση, υποστηρίζουν πως η απόρριψη του μνημονίου (όπως και στο Κυπριακό) δεν αρκεί, αλλά απαιτείται και η εκπόνηση ενός εναλλακτικού σχεδίου, μιλούν για θεσμικές αλλαγές, μεταρρυθμίσεις, καινούργιο παραγωγικό μοντέλο, νέα εθνική αφήγηση και επιμένουν πως τα βάρη της μνημονιακής πραγματικότητας θα πρέπει να καταναμθούν δίκαια και δημιουργικά,

έχουν θεθεί και πάλι στο περιθώριο. Αντίθετα, όσοι προέβλεπαν την πρωική έξοδο σαν λύση, τον τσαμπούκα σαν την αποδοτικότερη στάση, οδηγώντας τη χώρα στο χαλινό της καταστροφής. Όσοι συνεχίζουν ως και ο Μάρτιος του 2013 δεν υπήρξε ποτέ. Επιλέγουν φαιδρές θεωρίες συνωμοσίας και να καλλιεργούν απλόικα σενάρια σωτηρίας, θέτοντας κάθε λογής εμπόδια στις αναγκαίες τομές και αλλαγές, που χρειάζεται η χώρα, αυτοί παρουσιάζονται σαν «υπηρέτες» του λαού.

Και ο κόσμος αγκαλιάζει για μια ακόμα φορά τα πλέον παιδαριώδη σενάρια. Άλλωστε όταν έχεις συνθήσει στο απόλυτο τίποτε, τότε είσαι διατεθειμένος να πιστέψεις τα πάντα. Κυρίως όταν αυτά καί δεθούν το πληγωμένο εγώ σου και προβάλλουν τις επιθυμίες σου.

Η πολιτική, όμως, όπως και η ζωή, δεν αναπτύσσεται στον κόσμο των επιθυμιών μας. Όπως δεν ανα-

πτύσσεται και στο πεδίο των «όχι». Αναπτύσσεται στο πεδίο των πραγματικότητων. Των δράσεων και αντιδράσεων. Εκεί όπου εμείς δεν μάθαμε ποτέ να λειτουργούμε.

Το αυτοκίνητο θα συνέχιζε να είναι εκεί έστω κι αν εγώ με τον σκύλο μου αλλάζαμε διαδρομή. Εκτός κι αν κάποιος του άλλαζε μηχανή, του έβαζε ρόδες ή το έπαιρνε για ανακύκλωση. Εμείς απλώς επιλέξαμε να αλλάξουμε διαδρομή. Να κολλήσουμε ένα «όχι». Αγνοώντας ότι το «όχι» δεν αποτρέπει το τέλος που έρχεται. Όπως δεν αντιμετωπίζει την απόγνωση, αλλά την επιτείνει. Ξεκατάκησε σε μια διαδρομή με πελώρια «όχι», και αφήσαμε την άρνηση να μας οδηγήσει στο τέλος. Διότι αυτή από ένα σημείο και μετά ξεπέρασε τα όρια σχεδία, τον τρόπο επαναφοράς της οικονομίας, την ίδια τη λύση. Και κατέστη άρνηση για την ίδια τη ζωή. Το ίδιο το μέλλον.

Ο μεγαλύτερος εχθρός του Ταγίπ Ερντογάν

Τα διαδραματισθέντα της μεγάλης διαμάχης στο εσωτερικό του ΑΚΡ που ανέδειξαν στην πρωθυπουργία τον Αχμέτ Νταβούτογλου

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Ο Αχμέτ Νταβούτογλου, ο οποίος άφησε το στίγμα του στην τουρκική εξωτερική πολιτική τα τελευταία 12 χρόνια, θα διαδεχθεί στις 29 Αυγούστου τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στο αξίωμα του Πρωθυπουργού. Ο κ. Νταβούτογλου θα εκλεχθεί στην ηγεσία του τουρκικού κυβερνώντος Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) στις 27 Αυγούστου. Αμέσως μετά την ορκωμοσία του νέου Προέδρου, ο ίδιος θα λάβει την εντολή του σχηματισμού της κυβέρνησης από τον κ. Ερντογάν.

Η επιλογή του κ. Νταβούτογλου στην Κεντρική Επιτροπή του ΑΚΡ είναι προϊόν μιας μεγάλης διαμάχης στο εσωτερικό του μεγαλύτερου κόμματος της Τουρκίας. Η συγκεκριμένη διαμάχη κορυφώθηκε στις 10 Αυγούστου με την εκλογή του κ. Ερντογάν στην προεδρία της γειτονικής χώρας. Τις προηγούμενες ημέρες, δύο στρατόπεδα εντός του τουρκικού κυβερνώντος Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) έδωσαν μάχη σώμα με σώμα για να αναδείξουν τον διάδοχο του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στο αξίωμα του Πρωθυπουργού. Το στρατόπεδο των ιδρυτικών και υψηλόβαθμων στελεχών του κόμματος κατέβαλε προσπάθειες για να κρατηθεί στην εξουσία με νύχια και με δόντια. Τελικά, η συγκεκριμένη ομάδα δεν κατάφερε να απωθήσει την επίθεση των νέων και φιλόδοξων μελών του ΑΚΡ, οι οποίοι είχαν συσπειρωθεί γύρω από την υποψηφιότητα του Αχμέτ Νταβούτογλου για το αξίωμα

Ο κ. Ερντογάν, παρόλο που εξέφρασε επιφυλάξεις σε ό,τι αφορά τις ηγετικές ικανότητες του στενού του συνεργάτη Αχμέτ Νταβούτογλου, τελικά, ο ίδιος ευθυγραμμίστηκε με την πολιτική γραμμή των νέων στελεχών του ΑΚΡ και ανέβασε τον ΥΠΕΞ στην πρωθυπουργία.

του Πρωθυπουργού. Την προηγούμενη εβδομάδα, η μεγάλη αντιπαράθεση στο εσωτερικό του ΑΚΡ συνεχίστηκε και έλαβε νέες διαστάσεις. Σε ιδιαίτερα υψηλούς τόνους, οι υποστηρικτές της υποψηφιότητας του κ. Νταβούτογλου τόνισαν ότι η ηγεσία του Αμπντούλάχ Γκιουλ αποτελεί πλέον παρελθόν

για το ΑΚΡ. «Εκλείσει ο δρόμος για την επιστροφή του κ. Γκιουλ στην ηγεσία του κόμματός μας τουλάχιστον μέχρι το 2019», ήταν το αυστηρό μήνυμα του αντιπροέδρου του κυβερνώντος κόμματος, Μεχμέτ Αλί Σαχίν.

Ο εκλεγμένος Πρόεδρος της Τουρκίας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν,

παρακολούθησε με αμικχάνια τις εξελίξεις στο εσωτερικό του κόμματός του. Ο κ. Ερντογάν δεν διαφώνησε με την ιδέα της πρωθυπουργίας του κ. Νταβούτογλου. Ωστόσο, εξέφρασε επιφυλάξεις σε ό,τι αφορά τις ηγετικές ικανότητες του στενού του συνεργάτη. Τελικά, ο ίδιος ευθυγραμμίστηκε με την

πολιτική γραμμή των νέων στελεχών του κόμματος και έδωσε το πράσινο φως για την αναβάθμιση της θέσης του υπουργού Εξωτερικών στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Σε νέες πολιτικές περιπέτειες

«Οι τελευταίες εξελίξεις έδειξαν ότι οι μεγάλες φιλοδοξίες του νέου Προέδρου παρασέρνουν την Τουρκία σε νέες πολιτικές περιπέτειες», τονίζει στην «Κ» ο έμπειρος αναλυτής Αλί Τοπούζ. Σε περίπτωση που ο κ. Ερντογάν δεν επέλεγε να

Τη στιγμή που η αντιπολίτευση απουσιάζει από το τουρκικό πολιτικό σκηνικό, οι φιλοδοξίες Ερντογάν αποτελούν το μέγα εμπόδιο στους στόχους της κυβέρνησης του ΑΚΡ, φέρνοντας τον Πρόεδρο σε αντιπαράθεση με τον μεγαλύτερο του εχθρό, τον ίδιο του τον εαυτό!

ματοποιήθηκε λόγω των φιλοδοξιών του κ. Ερντογάν. «Την προηγούμενη επταετία, ο κ. Γκιουλ και οι αποφάσεις του εμπόδιαν την υλοποίηση των φιλοδοξιών του κ. Ερντογάν», τονίζει ο αναλυτής Φεχμί Κορού, ο οποίος διατηρεί στενή φιλία με τον απερχόμενο Πρόεδρο της Τουρκίας.

Σήμερα με την εκλογή του στο ανώτατο αξίωμα της Τουρκίας, ο κ. Ερντογάν ξεπερνά το εμπόδιο, το οποίο ακούει στο όνομα Αμπντούλάχ Γκιουλ. Ωστόσο, η μετακόμισή του στο προεδρικό μέγαρο του Τσανκαγιά προκαλεί μεγάλη αναστάτωση στο εσωτερικό του κόμματος του και υποχρεώνει τον ίδιο να αναζητήσει εκ νέου την υποστήριξη των Κούρδων για την τροποποίηση του τουρκικού συντάγματος. Ωστόσο, και σε αυτό το «μέτωπο» ο κ. Ερντογάν καλείται να αντιμετωπίσει σημαντικά προβλήματα. Το αίτημα της αυτονομίας και οι μεγάλες προσδοκίες των Κούρδων δυσχεραίνουν το έργο του νέου Προέδρου της Τουρκίας, ενώ οι πρόσφατες αυστηρές προειδοποιήσεις του κινήματος προς την Άγκυρα καθιστούν σχεδόν αδύνατη τη συνεργασία των δύο.

Σε τελική ανάλυση, τη στιγμή που η αντιπολίτευση απουσιάζει από το τουρκικό πολιτικό σκηνικό, οι φιλοδοξίες του κ. Ερντογάν αποτελούν το μεγαλύτερο εμπόδιο για την υλοποίηση των στόχων της κυβέρνησης του ΑΚΡ. Με άλλα λόγια, ο κ. Ερντογάν έρχεται σε αντιπαράθεση με τον μεγαλύτερο του εχθρό, τον ίδιο του τον εαυτό.

Πιο επικίνδυνη η εργασία όσων παρέχουν ανθρωπιστική βοήθεια

Μεγάλη αύξηση των επιθέσεων, εναντίον εργαζομένων που παρέχουν ανθρωπιστική βοήθεια σε διάφορες χώρες του κόσμου, καταγράφεται τα τελευταία χρόνια. Το 2013 είχαμε ρεκόρ επιθέσεων, με θύματα 454 εργαζομένους. Πάνω από το ένα τρίτο (155) σκοτώθηκαν, 168 τραυματίστηκαν και 131 απήχθησαν. Ο αριθμός των θανάτων είναι τριπλάσιος από το 2008, όταν είχαν δεχθεί επιθέσεις 143 υπάλληλοι. Μάλιστα, στο στόχαστρο μπαίνουν κυρίως υπάλληλοι ανθρωπιστικών οργανώσεων οι οποίοι προέρχονται από τη χώρα που βοηθούν. Μόνο ένα στα

Οι επιθέσεις εναντίον εργαζομένων που παρέχουν ανθρωπιστική βοήθεια έχουν αυξηθεί δραματικά, ανακοίνωσε η Κομισιόν.

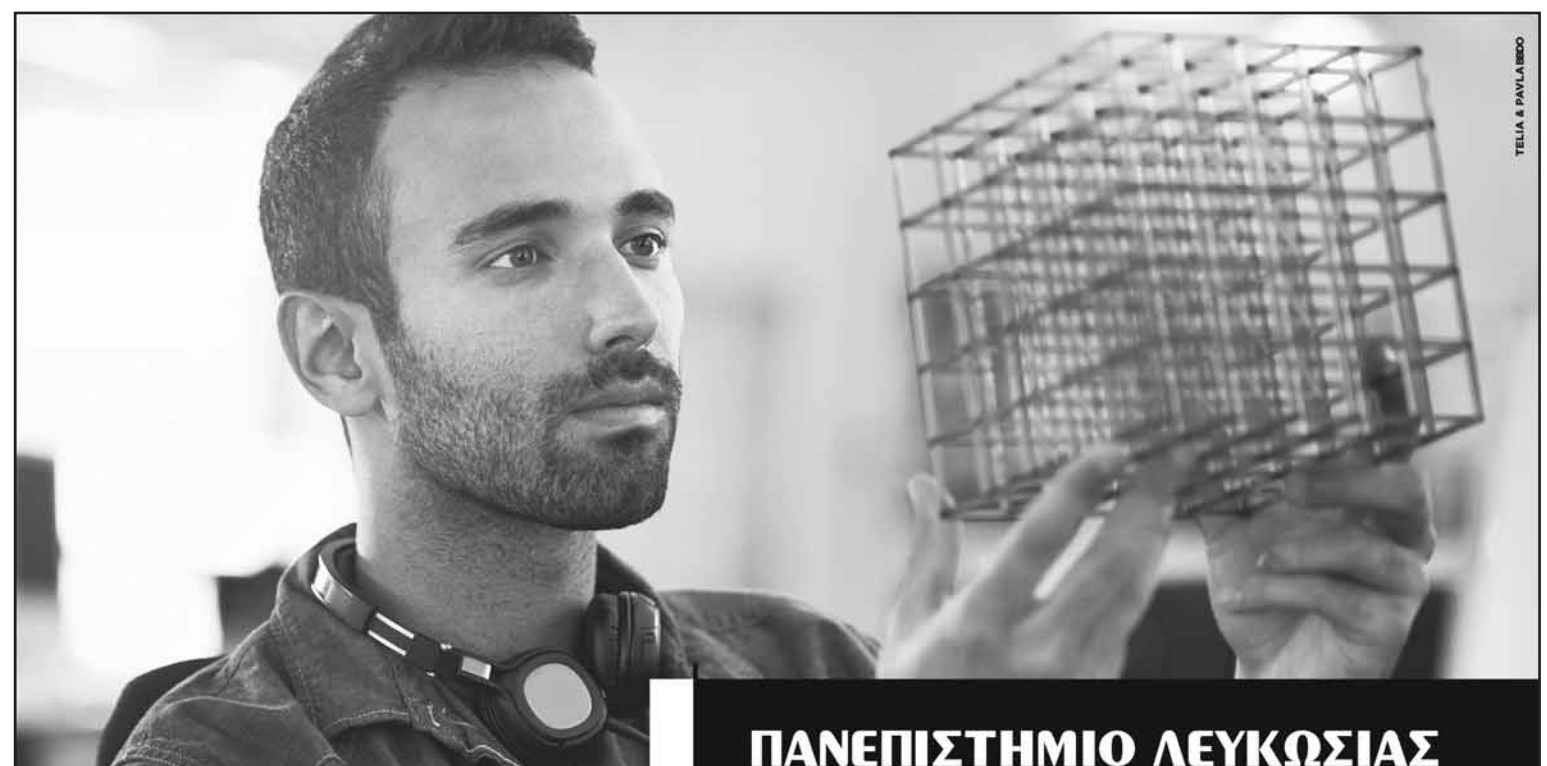
έξι θύματα είναι αλλοδαποί εργαζόμενοι ανθρωπιστικής βοήθειας (στοιχεία του 2013).

Την ανησυχητική αυτή κατάσταση περιγράφει σε ανακοίνωσή της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με αφορμή τη χθεσινή Παγκόσμια Ημέρα Ανθρωπιστικής Βοήθειας, η οποία θεσπίστηκε στη μνήμη των θυμάτων (22 νεκροί) της επίθεσης στα γραφεία του ΟΗΕ στη Βαγδάτη το 2003. «Όλο και περισσότεροι εργαζόμενοι βρίσκονται σε επισφαλείς καταστάσεις και διατρέχουν κίνδυνο βίαιων επιθέσεων. Η εργασία όσων δραστηριοποιούνται στην ανθρωπιστική βοήθεια έχει γίνει πιο επικίνδυνη και, ως αποτέλεσμα, άνδρες, γυναίκες και παιδιά κινδυνεύουν να λαμβάνουν λιγότερη ή και καθόλου βοήθεια», τονίζεται χαρακτηριστικά.

Πρώτο στον πίνακα των χωρών όπου σημειώθηκαν επιθέσεις έρχεται το Αφγανιστάν με 386 περιστατικά την περίοδο 2007-2013, ενώ ακολουθεί το Σουδάν με 273 και η Σομαλία με 157. Το Αφγανιστάν έχει αναδειχθεί σε «ναρκοπέδιο θανάτου» για τα μέλη των ΜΚΟ και των ανθρωπιστικών οργανώσεων. Τον Ιούνιο φέτος, οκτώ ναρκοσυλλέκτες μη κυβερνητικών οργανώσεων σκοτώθηκαν και άλλοι τρεις τραυματίστηκαν την ώρα που εργαζόνταν για την εξουδετέρωση ενός ναρκοπεδίου. Στη Σομαλία, τον Δεκέμβριο του 2013, τέσσερις γιατροί (τρεις Σύροι και ένας Σομαλός) σκοτώθηκαν από ενόπλιους ενώ ταξίδευαν προς μια κλινική. Στην ίδια επίθεση σκοτώθηκαν δύο σωματοφύλακες και τραυματίστηκαν ένας Σύρος και ένας Σομαλός γιατρός.

Η επίτροπος Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα, αρμόδια για τη Διεθνή Συνεργασία, την Ανθρωπιστική Βοήθεια και την Αντιμετώπιση των Κρίσεων, η οποία βρίσκεται στο Ιράκ όπου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέχει σημαντική βοήθεια σε εκατοντάδες χιλιάδες αμάχους, δήλωσε: «Η Παγκόσμια Ημέρα Ανθρωπιστικής Βοήθειας μας δίνει την ευκαιρία να τιμήσουμε τα άτομα που διακινδυνεύουν τη ζωή τους καθημερινά για να βοηθήσουν τα θύματα πολέμων και καταστροφών σε ολόκληρο τον κόσμο, καθώς και για να τονίσουμε τις ανθρωπιστικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε».

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ο μεγαλύτερος χορηγός ανθρωπιστικής βοήθειας παγκοσμίως. Το 2013 βοήθησε 124 εκατομμύρια άτομα σε περισσότερες από 90 χώρες. Φέτος παρέχει βοήθεια, μεταξύ άλλων, στα θύματα των συγκρούσεων στη Συρία, την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία και το Νότιο Σουδάν, στους επζώντες των φυσικών καταστροφών στην Ασία, σε όσους κινδυνεύουν από πείνα στην περιοχή του Σαχέλ και σε όσους έχουν παγιδευτεί σε «ξεχασμένες» κρίσεις (Κολομβία, Μιανμάρ/Βιρμανία). Το κόστος ανέρχεται στο 1% του προϋπολογισμού της Ένωσης και είναι 2 ευρώ ανά πολίτη.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Γράψε το μέλλον σου!

Αρχιτεκτονική

Βασικά Πλεονεκτήματα και Στοιχεία Προγράμματος

- Πτυχίο (BA) στην Αρχιτεκτονική (4 χρόνια) + 1 χρόνος Επαγγελματικό Δίπλωμα για άσκηση του επαγγέλματος
- Πτυχίο και Δίπλωμα αναγνωρισμένα από το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ)
- Καθηγητές με υψηλά ακαδημαϊκά προσόντα και επαγγελματικές διακρίσεις
- Εξειδικευμένο κτίριο για σπουδές και έρευνα
- Σύγχρονα εργαστήρια και εξοπλισμός (laser cutter, 3D printer, cnc machine κ.α.)
- Ποικίλες φοιτητικές δραστηριότητες (διαλέξεις, εργαστήρια, εκδηλώσεις και εκπαιδευτικά ταξίδια)

Προγράμματα Τέχνης και Σχεδιασμού

Αρχιτεκτονική | Σχεδιασμός Εσωτερικού Χώρου | Μουσικές Σπουδές | Χορός
Καλές Τέχνες (Fine Art) | Γραφική Επικοινωνία (Graphic Communication)
Εφαρμοσμένα Πολυμέσα (Applied Multimedia)

Λεωφ. Μακεδονίτισσας 46, Τ.Κ. 24005, 1700 Λευκωσία, Τηλ.: 22841528, Email: admissions@unic.ac.cy, www.unic.ac.cy

Πώς χαρτογραφείται το εγκώριο έγκλημα

Οι συνεχείς κλοπές κατοικιών και καταστημάτων ενεργοποιούν νέες εναλλακτικές μορφές αντιμετώπισης του εγκλήματος

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ**

Στην ημερήσια διάταξη βρίσκονται πλέον οι κλοπές κατοικιών, απειλώντας φανερά πλέον την κοινωνική ευημερία του τόπου. Αίσθηση προκαλεί το γεγονός πως στην άλλοτε ευημερούσα και ήσυχη κυπριακή κοινωνία, τώρα εισβάλλουν καινούργιες μορφές εγκλήματος, οι οποίες έχουν να κάνουν κατά κύριο λόγο με το ηλεκτρονικό έγκλημα. Η ανησυχητική αύξηση της εγκληματικότητας οδήγησε στη δημιουργία του Τμήματος Πρόληψης Εγκλήματος το 2011. Στόχος του γραφείου, που αποτελείται από τρία άτομα, είναι κατά κύριο λόγο η κοινοτική αστυνόμευση.

Ο ανώτερος υπαστυνόμος Πέτρος Παττούρας, ο οποίος προϊστάται του Τμήματος, αναλύει αποκλειστικά στην «Κ» τις μορφές του εγκλήματος στη σημερινή κυπριακή κοινωνία.

Σε χαμηλά επίπεδα φαίνεται να βρίσκεται το έγκλημα, σε σχέση με άλλες χώρες τις Ε.Ε. «Ο μέσος όρος εγκλημάτων σε αναλογία κατοίκων είναι 5000 ανά 100.000 κατοίκους. Αντίθετα, στην Κύπρο ο μέσος όρος είναι 850 εγκλήματα ανά 100.000 κατοίκους». «Ωστόσο» σημειώνει ο κ. Παττούρας, «με

βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Κύπρου το έγκλημα προϋμένων των αναλογιών βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα».

Παρά το γεγονός ότι μέχρι και το 2009 η τάση στο έγκλημα καταγράφονταν ως μειωτική, η οικονομική κρίση, από το 2010 και μετά, προκάλεσε έξαρση του εγκλήματος, ιδιαίτερα σε εγκλήματα κατά της περιουσίας, όπως διαρρήξεις κλοπές και ληστείες. Την ίδια περίοδο καταγράφεται ανησυχητική αύξηση των σοβαρών εγκλημάτων, ποσοστό της τάξεως του 20%, ενώ τα εγκλήματα κατά της περιουσίας αυξήθηκαν σε ποσοστό της τάξεως του 30%. Αίσθηση προκαλεί το γεγονός ότι από το 2010 και μετά οι ληστείες διπλασιασθήκαν.

Παρατηρητής της Γειτονιάς

Η αύξηση της εγκληματικότητας προκάλεσε τον προβληματισμό και την ανησυχία των αρμοδίων αρχών. Για τον λόγο αυτό, δόθηκε έμφαση στην ανεύρεση νέων εναλλακτικών τρόπων αντιμετώπισης του εγκλήματος. «Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, τον Ιούνιο του 2011 εφαρμόστηκε ο θεσμός του «Παρατηρητή της Γειτονιάς» εξηγήει ο κ. Παττούρας, σημειώνοντας πως μέσα σε τρία χρόνια παρατηρούνται ήδη θετικά

αποτελέσματα. «Παρά το γεγονός ότι πολλαπλασιάζονται οι δραστηριότητες μας» επισημαίνει ο κ. Παττούρας, «θέλουμε την εμπλοκή και βοήθεια του κόσμου, γιατί μέσω του κοινού καταφέραμε να ανακόψουμε την ανοδική πορεία του εγκλήματος».

Το σοβαρό έγκλημα σε γενικούς όρους συνίσταται κυρίως από φόνους αλλά και κλοπές. Ωστόσο, στην Κύπρο το σοβαρό έγκλημα φαίνεται να πηγάζει μέσα από το ξεκαθάρισμα λογαριασμών. «Κυρίως οι διάφορες εγκληματικές ομάδες συγκροτούνται σε ζητήματα ελέγχου του τζόγου, της νύκτας, των ναρκωτικών και των οικονομικών διαφορών» εξηγήει ο Πέτρος Παττούρας.

Αναζήτηση μαρτυριών

Αίσθηση ωστόσο προκαλεί ιδιαίτερη δυσκολία στην εξιχνίαση σοβαρών εγκλημάτων και ιδιαίτερα των φόνων στην Κύπρο. Αυτό άλλωστε προκύπτει από τον μεγάλο αριθμό υποθέσεων που δεν εξιχνιάστηκαν. «Το κυριότερο πρόβλημα σε ό,τι αφορά τα εγκλήματα και ειδικά των φόνων είναι η έλλειψη μαρτυρίας» εξηγήει ο κ. Παττούρας. «Το αγγλοσαξωνικό δίκαιο δεν μας αφήνει άλλες επιλογές παρά να αποδείξουμε

Η ουσιαστική εφαρμογή της Κοινοτικής Αστυνόμευσης, με ισχυρότερο βραχίονα τον Αστυνομικό της Γειτονιάς είναι από τα βασικότερα ζητούμενα για την αστυνομία σήμερα.

την ενοχή του οποιοδήποτε υπόπτου. Δεν είναι το ευκολότερο πράγμα και οι δικές μας προσπάθειες δυσκολεύουν από τη στιγμή που το περιβάλλον του θύματος αρνείται να συνεργαστεί με την Αστυνομία. Για κάποια απλή εγκληματική συμπεριφορά, εάν δεν υπάρξει μαρτυρία, η Αστυνομία δεν μπορεί να δράσει από μόνη της» συμπληρώνει.

Η ασφάλεια των Υπουργείων

Ο κ. Παττούρας εξήγησε ότι το Γραφείο Πρόληψης του Εγκλήματος κάνει εκθέσεις ασφαλείας με

αντικείμενο τα δημόσια κτήρια και συγκεκριμένα τα Υπουργεία. Μεταξύ άλλων εισηγείται τη λήψη μέτρων σε δύο άξονες. Ο πρώτος είναι τα μέτρα φυσικής προστασίας που αφορούν υλικοτεχνικά θέματα όπως πόρτες ασφαλείας, κλειστά κυκλώματα, συστήματα συναγερμού, περιφράξεις και άλλα. Παράλληλα, εξετάζονται οι διαδικασίες ασφαλείας που θεωρείται κρίσιμο σημείο, αφού σύμφωνα με τον κ. Παττούρα, «όσα άρθρα συστήματα και εάν υπάρχουν, εάν δεν εφαρμόζονται οι διαδικασίες υπάρχουν κενά».

Ο κ. Παττούρας καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «η κατάσταση της ασφαλείας των κτιρίων βελτιώθηκε αν και ακόμα δεν είμαστε στο επιθυμητό επίπεδο». «Θέλω να τονίσω» επεσήμανε «ότι το θέμα της ασφαλείας δεν είναι στατικό, αφού σε κάποιες περιόδους διάφορα Υπουργεία λόγω των δραστηριοτήτων τους μπορούν να έχουν ανάγκη περαιτέρω φύλαξης». Επισημαίνεται ότι τα πέντε βασικά Υπουργεία που χρήζουν υψίστης ασφαλείας και το Εξωτερικών, Εσωτερικών, Οικονομικών, Άμυνας και Δικαιοσύνης.

Η διαδικτυακή παραβατικότητα

Η συνεχής χρήση του διαδικτύου και η αύξηση των κοινωνικών μέσων δικτύωσης, φαίνεται να ανοίξει τις πύλες του ηλεκτρονικού εγκλήματος, με την αστυνομία να κρούει τον κώδωνα του κινδύνου.

Το ηλεκτρονικό έγκλημα έχει διάφορες μορφές, όπως η διάδοση πορνογραφικού υλικού και απάτες σε αγορές προϊόντων με μεγάλα χρηματικά ποσά και άλλα. Στο εξωτερικό, φαίνεται να προχωρούν πλέον σε συλλήψεις αφού ως «εγκέφαλοι» παρουσιάζονται στελέχη διεθνών δικτύων. Στην Κύπρο ωστόσο, πέραν συλλήψεων για υποθέσεις παιδικής πορνογραφίας, βρισκόμαστε πίσω στην πάταξη του ηλεκτρονικού εγκλήματος.

Το Γραφείο Πρόληψης Εγκλήματος ασχολείται κατά κύριο λόγο με τρεις τομείς. Στόχοι είναι η πρόληψη του εγκλήματος αλλά και η ασφάλεια των δημόσιων κτιρίων και κρίσιμων υποδομών όπως η Αρχή Ηλεκτρισμού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών, Τερματικό. Παράλληλα, έχει την ευθύνη για την εποπτεία και τον συντονισμό της Κοινοτικής Αστυνόμευσης, η οποία περιλαμβάνει και τον θεσμό του Παρατηρητή της Γειτονιάς.

Στόιχημα για τον νέο Αρχηγό της Αστυνομίας Ζαχαρία Χρυσόστομου φαίνεται να είναι η ουσιαστική εφαρμογή της Κοινοτικής Αστυνόμευσης, με ισχυρότερο βραχίονα τον Αστυνο-

Αδυνατεί η αστυνομία να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά το ηλεκτρονικό έγκλημα.

μικό της Γειτονιάς. Αυτή τη στιγμή, στην Κύπρο δραστηριοποιούνται 73 Αστυνομικοί της Γειτονιάς που καλύπτουν 109 Δήμους και Κοινότητες. Η πρόθεση της ηγεσίας είναι να τοποθετηθούν και άλλοι λαμβάνοντας υπόψη κάποια κριτήρια και προτεραιότητες στη βάση των οπταρισμένων δυνατοτήτων. Η προώθηση του Αστυνομικού της Γειτονιάς θα γίνει μέσω της αλλαγής λειτουργίας των Αστυνομικών Σταθμών και ιδιαίτερα αυτών της υπαίθρου.

Η Αστυνομία φαίνεται να επενδύει στη φιλοσοφία του παρατηρητή της γειτονιάς. Ο θεσμός βασίζεται σε εθελοντές που εντάσσονται στο πρόγραμμα. Ήδη, εφαρμόζεται σε 90 Δήμους και Κοινότητες ενώ υπάρχει διαδικασία εφαρμογής σε άλλους 42. Αυτή τη στιγμή, υπάρχουν 15.000 εθελοντές – παρατηρητές της γειτονιάς οι οποίοι έχουν τη δική τους συμβολή στη μείωση της εγκληματικότητας. Αποτελεί στόχο για την Αστυνομία, ο κάθε Δήμος και γειτονιά να διαθέτει τον δικό της «παρατηρητή της γειτονιάς».

Τελικός σχεδιασμός για φύλαξη της ΑΟΖ

Η Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη και η ασφάλειά της αποτελεί ύψιστη σημασία για το κράτος. Εγείρεται ωστόσο το ερώτημα, κατά πόσο η αστυνομία έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας της. Ο κ. Παττούρας αναφέρει ότι υπάρχουν επιτροπές που ασχολούνται με το θέμα, αφού πέραν της θαλάσσιας ασφαλείας κρίσιμο ζήτημα είναι η ασφάλεια του ενεργειακού κέντρου που θα γίνει στο Βασιλικό. Ήδη έγιναν οι απαραίτητες συζητήσεις και οι αξιολογήσεις κινδύνου, ενώ όλοι οι εμπλεκόμενοι βρίσκονται στο στάδιο του τελικού σχεδιασμού.

Η ασφάλεια της ΑΟΖ περιλαμβάνει θέματα εξοπλισμού, υποδομών και σχεδίων ενεργείας. Η Αστυνομία συνεργάζεται με εμπειρογνώμονες, ενώ το Γραφείο Πρόληψης Εγκλήματος είναι εξειδικευμένο στην πρόληψη τρομοκρατικών ενεργειών. Τέλος με αφορμή την έκρυθμη κατάσταση στη Μέση Ανατολή η Αστυνομία δεν έχει κηρύξει «κόκκινο συναγερμό», αλλά αυξάνονται ή μειώνονται τα μέτρα αναλόγως των περιστάσεων.

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
FREDERICK**

Για ποιοτική εκπαίδευση

**ΣΧΟΛΗ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

**ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

ΠΤΥΧΙΑ

- Πτυχίο Κοινωνικής Εργασίας

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ (Master & PhD)

- Μάστερ στην Κοινωνική Εργασία και Κοινωνική Διοίκηση
- > Κατεύθυνση: Κλινική Κοινωνική Εργασία με Οικογένειες, Παιδιά και Εφήβους
- > Κατεύθυνση: Κοινωνική Ανάπτυξη και Κοινωνική Διοίκηση
- Διδακτορικό Δίπλωμα στην Κοινωνική Εργασία

δες τα γεγονότα

Στο Πανεπιστήμιο Frederick, όταν λέμε ότι παρέχουμε υψηλού επιπέδου σπουδές, το υποστηρίζουμε με διεθνείς διακρίσεις και βραβεία, με έργα και αποδείξεις.

Σπούδασε στο Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας, το οποίο ανέπτυξε καινοτόμα κοινωνικά προγράμματα, που εφαρμόζονται στην κοινότητα και το οποίο υποστηρίζεται από ένα δίκτυο συνεργασιών με πέραν των 50 κυβερνητικών και μη κυβερνητικών Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Επίλεξε το πτυχίο Κοινωνικής Εργασίας, με το οποίο μπορείς να εγγραφείς στο Μητρώο Κοινωνικών Λειτουργιών Κύπρου, ή το μοναδικό αξιολογημένο μεταπτυχιακό στην Κοινωνική Εργασία.

Σπούδασε σε ένα ιδανικό περιβάλλον, με 18% των φοιτητών και αποφοίτων του Τμήματος να λαμβάνουν υποτροφία από την ΕΕ για σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση στο εξωτερικό.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: Τηλ.: 22 394 394, Email: info@frederick.ac.cy | ΛΕΜΕΣΟΣ: Τηλ.: 25 730 975, Email: info_lim@frederick.ac.cy

www.frederick.ac.cy Frederick University Cyprus FrederickUniversity

Το κυρίως καθιστικό της οικίας του Προέδρου της Δημοκρατίας με το τζάκι.

Το γραφείο του Προέδρου της Δημοκρατίας με κυρίαρχο στοιχείο το ξύλο.

Θερινή προεδρική κατοικία πέντε αστέρων

Το χθες και το σήμερα ενός επίγειου παραδείσου σε υψόμετρο 1752 μέτρων

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

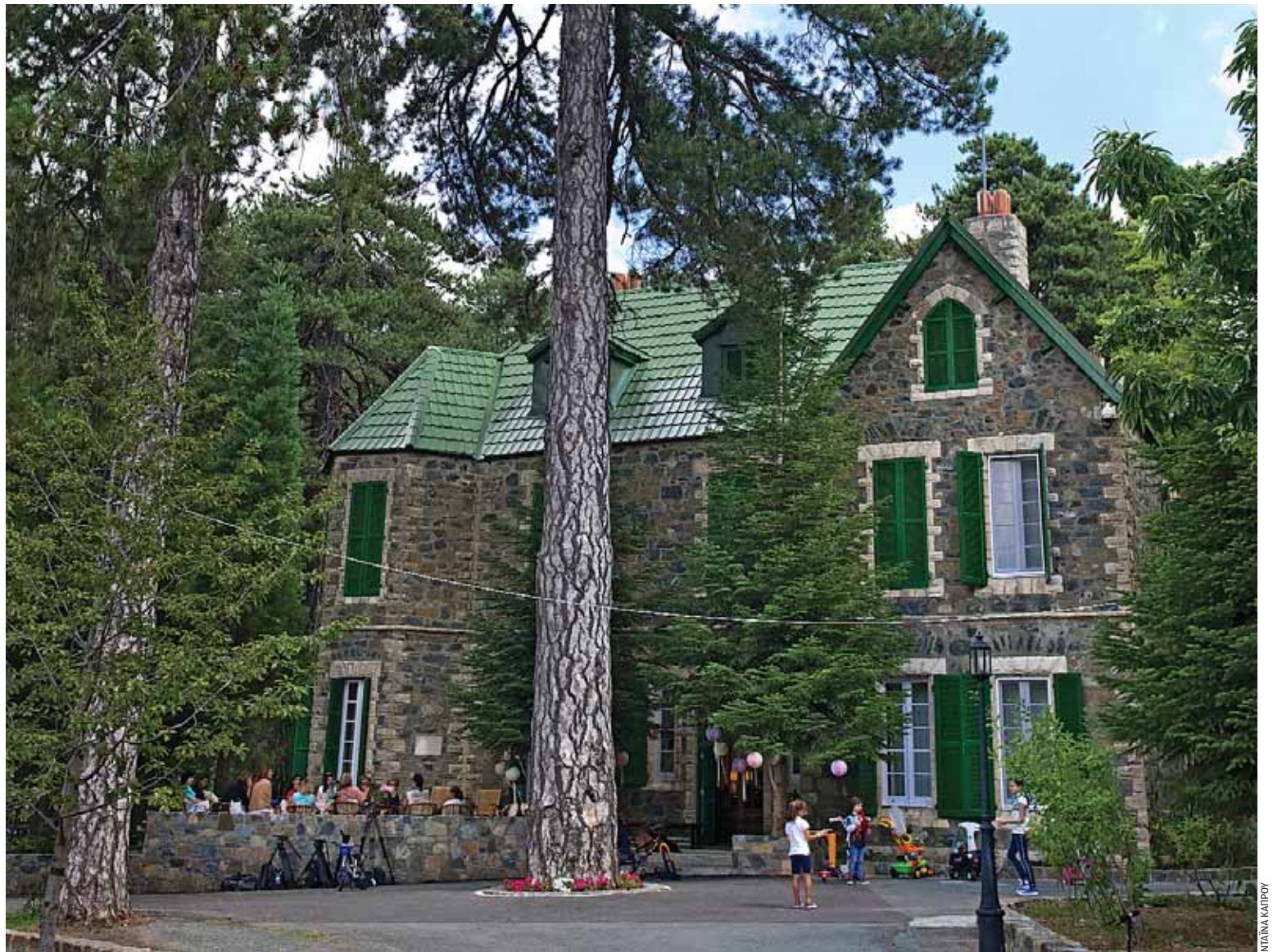
Όταν η ανθρώπινη έμπνευση και δημιουργικότητα δείχνει τον πρόπονα σεβασμό στα στοιχεία της φύσης, τότε το αποτέλεσμα είναι μοναδικό, αναδεικνύοντας πρώτα απ' όλα το μεγαλείο της φύσης, αλλά και την αξία όσων την διαχειρίζονται. Αν κάποιος μπει στον κόπο να αναζητήσει ένα απότο παράδειγμα σεβασμού του ανθρώπου σε ό,τι τον περιβάλλει, τότε αναμφίβολα θα το εντοπίσει σε υψόμετρο 1752 μέτρων και μόλις πέντε λεπτά από την πλατεία του Τρόοδου.

1500 στερλίνες κόστισε η ανέγερση το 1879 του κτηρίου, που σήμερα χρησιμοποιείται ως θερινή κατοικία του εκάστοτε Προέδρου της Δημοκρατίας στο Τρόοδος.

Ένα συγκρότημα μικρών κτηρίων, τα οποία δένουν αρμονικά με το υπεραϊωνόβιο δάσος της Κύπρου και που είναι σχεδόν αόρατα για τον επισκέπτη που κινείται στο παλιό οδικό δίκτυο, που ενώνει την πλατεία Τρόοδου με τα ημιορεινά από την πλευρά της Λεμεσού. Ο λόγος για την προεδρική κατοικία του Τρόοδου, την οποία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης χρησιμοποιεί δεόντως χειμώνα και καλοκαίρι.

Αποικιοκρατική κληρονομιά

Η ιστορία της θερικής προεδρικής κατοικίας πάει πίσω στον χρόνο σχεδόν ενάμιση αιώνα, άμα τη αφίξει των Άγγλων αποικιοκρατών στην Κύπρο. Με βάση τις λιγοστές πληροφορίες και μαρτυρίες που υπάρχουν, φαίνεται ότι οι κλιματικές συνθήκες που επικρατούσαν κατά τους θερινούς μήνες στα πεδινά, ανάγκασαν την τότε αγγλική διοίκηση να δημιουργήσει σε πρώτη φάση μια υποτυπώδη υποδομή για μεταφορά της στα Ορεινά. Η επιλογή του Τρόοδου, με βάση τις

Το κεντρικό κτήριο της θερικής κατοικίας είναι το πρώτο που ανεγέρθηκε στην περιοχή από τον δεύτερο Άγγλο κυβερνήτη.

ίδιες μαρτυρίες, έγινε από τον πρώτο Ύπατο Αρμοστή της Κύπρου, Αντιστράτηγο Sir Garnet Joseph Wolseley. Μάλιστα, λέγεται ότι μετέβη ο ίδιος στο Τρόοδος τον Γενάρη του 1879, όπου επέλεξε το ακριβές σημείο, όπου την άνοιξη του ίδιου έτους κατασκευάσαν για πρώτη φορά κυβερνητικού αξιωματικού με τις οικογενειές τους.

Έτσι, δημιουργήθηκε ο θερινός σταθμός (hill station), ο οποίος ήταν η βάση για τη δημιουργία μετέπειτα της κτηριακής υποδομής που στέγαζε την αγγλική διοίκηση το καλοκαίρι. Τον Σεπτέμβριο του 1879 ο δεύτερος Ύπατος Αρμοστής της Κύπρου, Αντιστράτηγος Sir Robert Biddulph άρχισε την οικοδόμηση μιας θερικής κατοικίας.

Το 1886 η κυβερνητική κατοικία στο Τρόοδος μετονομάστηκε σε Government Cottage. Με βάση μαρτυρίες αλλά και πηγές της εποχής, η θερινή κυβερνητική κατοικία σχεδιάστηκε από τον αντιστράτηγο G.A.K. Wisely του Βασιλικού Μηχανικού. Ήταν ένα τριώροφο κτίσμα αποτελούμενο από 21 δωμάτια, κατασκευασμένο από ντόπιο μπλε

ασβεστόλιθο με ρουστίκ ανάγλυφες διακοσμήσεις και γαλλικά μπλε κεραμίδια, τα οποία προτιμήθηκαν αντί των ντόπιων κόκκινων. Διέθετε κελάρι, στάβλους, χώρους διαμονής του προσωπικού και γήπεδα τένις και κροκέ προσθήκες, που αύξησαν το ποσό της αρχικής εκτίμησης του κόστους κατασκευής της (€1.500) κατά 100%.

Μια ξύλινη επιγραφή

Από το 1886 μέχρι και το 1921 δεν υπάρχουν στοιχεία ή πληροφορίες για τη θερινή κατοικία του εκάστοτε τότε Άγγλου κυβερνήτη. Μετά την ανεξαρτησία σε μια από τις συντηρήσεις που έγιναν στο συγκρότημα στο εσωτερικό της στέγης του κεντρικού κτηρίου ανακαλύφθηκε μια μικρή ξύλινη επιγραφή με την υπογραφή ενός Κύπριου από την Λεμεσό που έλεγε:

«Αυτό το σπίτι χτίστηκε το 1921, 19 Ιουνίου. Φίλιππος Ιωάννου Μαραγκός από την Λεμεσό 22 ετών». Η σημερινή μορφή της προεδρικής κατοικίας στο Τρόοδος επήλθε μέσα από δύο συντηρήσεις που έγιναν, η πρώτη το 1932-1933 και η δεύτερη το 1999-2001 επί προεδρίας Γλαύκου Κληρίδη. Σύμφωνα με τον Κώστα Κυριακίδη, υπεύθυνο της προεδρικής κατοικίας, επί Μακαρίου και περιμετρικά του κτηριακού συγκροτήματος στήθηκαν δύο παράγκες για την στέγαση της προσωπικής φρουράς του τότε Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι οποίες σήμερα δεν χρησιμοποιούνται.

«Φιλέτο» φυσικού κάλλους

Το συγκρότημα της προεδρικής κατοικίας του Τρόοδου αποτελείται από επτά κτήρια, τα οποία είναι σχεδόν αόρατα από την πυκνή βλάστηση της περιοχής, κυρίως με μαύρο πεύκο και κέδρα. Ανάμεσα στα πανύψηλα πεύκα, ηλικίας άνω των 100 χρόνων ξεχωρίζουν δύο δένδρα με την ονομασία Σεκουαγια,

τα οποία ευδοκούν στην Αμερική. Λέγεται ότι στην Κύπρο και ειδικά για να φυτευτούν στην περιοχή τα έφερε ο πρώτος Άγγλος κυβερνήτης. Από τα τρία που έφερε τότε λέγεται επίσης ότι το ένα εκλάπη από κάποιο εργάτη, τον οποίο στην συνέχεια απέλυσε ο τότε Άγγλος κυβερνήτης.

Προεδρικό καταφύγιο

Μετά την ανεξαρτησία, τα αγγλικά κτήρια στην ευρύτερη περιοχή πέρασαν στην κατοχή του δημοσίου. Ο πρώτος Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, σύμφωνα με μαρτυρίες, χρησιμοποιούσε συχνότατα το κτήριο, στο οποίο διέμενε άλλοτε ο εκάστοτε Άγγλος κυβερνήτης. Το ίδιο συμβαίνει και με τον νυν Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Νίκο Αναστασιάδη, ο οποίος, εκτός από τις καλοκαιρινές αποδράσεις, επισκέπτεται το Τρόοδος και τον χειμώνα. Μάλιστα, όπως μας ελέχθη από τον υπεύθυνο της προεδρικής κατοικίας, τα περσινά Χριστούγεννα στολίστηκε για πρώτη φορά δέντρο. Αλλά και οι υπόλοιποι Πρόεδροι επέλεξαν τη θερινή κατοικία για διαμονή, άλλοι περισσότερο και άλλοι λιγότερο, εκτός από τον Δημήτρη Χριστόφια, ο οποίος είχε ως προορισμό το Κελλάκι. Εκτός από τον εκάστοτε Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δικαίωμα διαμονής έχουν ο υφυπουργός παρά τω Πρόεδρω και ο επικεφαλής της αστυνομικής φρουράς του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Ο μαύρος πεύκος είναι το δένδρο που έχει κυρίαρχη παρουσία. Τα περισσότερα από αυτά είναι υπεραϊωνόβια.

Διά χειρός Ρεμπώ

Την προεδρική κατοικία του Τρόοδου συνοδεύει και ο μύθος του Γάλλου ποιητή Arthur Rimbaud (1854-1891), ο οποίος φέρεται να επέβλεπε την ανέγερσή της στα τέλη του 19ου αιώνα. Μάλιστα, στην είσοδο του κεντρικού κτηρίου υπάρχει μέχρι σήμερα και μια σχετική μαρμαρίνη πινακίδα, η οποία τοποθετήθηκε το 1948 από τον τότε κυβερνήτη της Κύπρου, Λόρδο Winstler. Στα γαλλικά λέει: «Ο Arthur Rimbaud, Γάλλος ποιητής και ιδιοφυΐα, παρά τη φήμη του, συνέβαλε με τα ίδια του τα χέρια στην κατασκευή αυτού του σπιτιού». Ωστόσο, το περιεχόμενο της πινα-

κίδας αμφισβητείται, για τον λόγο ότι το 1880 ο Rimbaud δεν ήταν γνωστός, ούτε υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι έχτισε τίποτε με τα χέρια του. Η πινακίδα πιστεύεται ότι ήταν επινόηση του τότε Άγγλου Κυβερνήτη για την δημιουργία μιας τοπικής αποικιοκρατικής ταυτότητας και παράδοσης. Μαρτυρίες λένε ότι ο 24χρονος Γάλλος ποιητής την εποχή εκείνη ήλθε για πρώτη φορά στην Κύπρο τον Δεκέμβριο του 1878, όταν η Κύπρος πέρασε στην κυριαρχία των Βρετανών. Επέστρεψε το 1880 και φέρεται να δούλεψε για λογαριασμό των Άγγλων ως επιστάτης.

Ισόγειο της προεδρικής κατοικίας με την ξύλινη σκάλα που οδηγεί στον πάνω όροφο της οικίας.

Ξεφυλλίζοντας... ήχους έρχεται ο ύπνος

Το φαινόμενο ASMR, τα εκατομμύρια βίντεο στο YouTube και οι καινοτόμοι τρόποι αντιμετώπισης της αϋπνίας

Της **STEFANIE FAIRYINGTON**

Πριν από λίγους μήνες, βρισκόμουν στο μετρό του Μανχάταν πηγαινοντας στη δουλειά, όταν ένα άνδρας με μία «θουρβώδη» εφημερίδα κάθισε δίπλα μου. Ενώ τον παρατηρούσα να γυρνά ελαφρά τις σελίδες της εφημερίδας, ένα ρίγος, σαν ανθρακούχες φυσαλίδες, διαπέρασε το πίσω μέρος του κεφαλιού μου. Αυτόματα ένιωσα μία χαλαρότητα και ήρθα στα πρόθυρα ενός γλυκού ύπνου.

Δεν ήταν η πρώτη φορά που ένιωσα αυτή την αίσθηση στο άκουσμα του θροίσματος του χαρτιού. Ξαφνικά όμως πέρασε από το μυαλό μου ότι, ως ένας άνθρωπος που πάσχει για χρόνια από αϋπνίες, θα μπορούσα να το εκμεταλλευτώ αναπαράγοντας ψηφιακά τέτοιους ήχους όποτε δεν με έπαινε ύπνος. Κάτω από τα σκεπάσματα του κρεβατιού μου εκείνο το βράδυ, φόρεσα ακουστικά, άνοιξα την εφαρμογή του YouTube στο τηλέφωνό μου και έψαξα για... «ήχους σελίδων». Αυτό που ανακάλυψα με άφησε άναυδη.

Υπήρχαν σχεδόν 2,6 εκατομμύρια βίντεο που απεικονίζουν ένα φαινόμενο που ονομάζεται Αυτονομους Sensory Meridian Response (Αυτόνομη Αισθητήρια Αντίδραση του Μεσημβρινού) ή ASMR, σχεδιασμένο ώστε να προκαλεί μία αίσθηση που διασπάσματος, η οποία ξεκινά από την κορυφή του κεφαλιού ή από άλλα μέρη του σώματος, ως αντίδραση σε κάποιο ακουστικό, οσφρητικό ή οπτικό ερέθισμα. Ο ήχος του θροίσματος των σελίδων, όπως αποδεικνύεται, είναι μόνο ένα από τα πολλά ερεθίσματα ASMR. Τα πιο δημοφιλή ερεθίσματα περιλαμβάνουν το ψιθύρισμα, το επαναλαμβανόμενο απαλό χτύπημα ή ξύσιμο αντικειμένων, ανιαρές δραστηριότητες όπως το διπλώμα πετσωτών ή φυλλομέτρηση

Η παρακολούθηση ενός βίντεο στο YouTube με διάφορους ήχους σε οδηγεί σε χαλάρωση και σε ένα γλυκό ύπνο. Αυτό έχει να κάνει με το φαινόμενο που ονομάζεται Αυτονομους Sensory Meridian Response ή ASMR.

καρτών, ακόμα και παιχνίδια ρόλων, στα οποία ο κινηματογραφιστής, συνήθως μία γυναίκα που μιλάει στην κάμερα με ήρεμη και βαθιά φωνή προσποιούμενη, για παράδειγμα, ότι κοουρεύει μαλλιά ή σου εξετάζει τα μάτια. Τα βίντεο διαρκούν κατά μέσο όρο 30 λεπτά, αλλά μερικά μπορεί να ξεπερνούν και τη μία ώρα. Είτε κάποιος τα συμπαθεί είτε τα αντιπαθεί, τα βίντεο αυτά και οι χαρακτηρισές τους μοιάζουν συχνά αλλόκοτοι, φρικιαστικοί ή απλά βαρετοί.

Δύο από τους πιο γνωστούς χαρακτήρες, η Μαρία από το κανάλι του YouTube «GentleWhispering», η οποία έχει πάνω από 250.700 συνδρομητές και η «Heather Feather», με περισσότερους από 146.500 συνδρομητές, λένε ότι παρότι μερικές φορές λαμβάνουν άσπερτα email ή

αιτήματα, πολλοί από τους ανθρώπους που τις ακολουθούν τους στέλνουν μηνύματα ευγνωμοσύνης, στα οποία αναφέρουν την ανακούφιση από το άγχος, την αϋπνία και τη μελαγχολία που τους προσέφεραν τα βίντεο.

Κάποιοι λένε ότι η ανιαρή και μονότονη φύση των βίντεο τους γαληνεύει και τους αποκοιμίζει. Άλλοι βρίσκουν παρηγοριά όντες το επίκεντρο της τρυφερότητας και της φροντίδας των ηθοποιών των ASMR. Πιθανώς, επίσης η ποικιλία των ήχων και των σεναρίων τους φέρνουν σε επαφή με ευχάριστες παιδικές αναμνήσεις. Σαν παιδί αποκοιμώμουν με ήχους που ακούγονταν από το γραφείο του πατέρα μου στο σπίτι, ο οποίος, ως μηχανικός ηλεκτρονικών υπολογιστών, έψαχνε

συνεχώς ανάμεσα σε χαρτιά, πατούσε κουμπιά και συναρμολογούσε ή αποσυναρμολογούσε υπολογιστές. Ο δρ Καρλ Βαζίλ, ειδικός στις διαταραχές ύπνου από το Πανεπιστήμιο Κολομπία, λέει ότι τα βίντεο ASMR πιθανώς να κρύβουν καινοτόμους τρόπους αντιμετώπισης της αϋπνίας. «Οι άνθρωποι που πάσχουν από αϋπνίες βρίσκονται σε μία κατάσταση υπερεπιέργησης», λέει ο δρ Βαζίλ. «Θεραπείες συμπεριφοράς, όπως οι καθοδηγούμενες φαντασίες, η προοδευτική χαλάρωση, η ύπνωση και ο διαλογισμός, έχουν στόχο να ξεγλάσουν το υποσυνείδητό σου, ώστε αυτό να κάνει ό,τι εσύ επιθυμείς. Τα βίντεο ASMR φαίνεται να είναι ένας εναλλακτικός τρόπος για να κατεβάσεις τον διακόπτη του εγκέφαλού σου». Μέχρι στιγμής, στην

περίπτωσή μου, φαίνεται να δουλεύει. Όπως και οι περισσότεροι άνθρωποι με αϋπνίες, για πολλά χρόνια, έχω δοκιμάσει φυσικές θεραπείες, όπως βαλεριάνη ή μελατονίνη, αγωγές έντονων δραστηριοτήτων, μέχρι και δυνατά υπνωτικά χάπια. Παρ' όλα αυτά, σπάνια με έπαιρνε ο ύπνος. Τίποτα δεν έχει λειτουργήσει τόσο αποτελεσματικά και με τέτοια συνέπεια όσο ένα βίντεο ASMR.

«Μουσικό ρίγος»

Ο εντοπισμός της νευρολογικής βάσης αυτής της αίσθησης «τριπαρισματος» δεν είναι πάντως εύκολη υπόθεση. Πολλοί από τους επιστήμονες στους οποίους αποτάθηκα, για να αποτύγουν τη συζήτηση, είπαν ότι το ASMR είναι απλά μία περιόχια ψευδοεπιστήμη χωρίς δημοσιευμένες μελέτες.

Ο Μπράισον Λοχτ, νευροεπιστήμονας στο αμερικανικό Εθνικό Ινστιτούτο για την Κατάχρηση Ουσιών, ο οποίος ασχολήθηκε με το φαινόμενο ASMR ως μέρος της πτυχιακής του εργασίας, έχει καταθέσει την έρευνά του για δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό. «Επικεντρώθηκα στις περιοχές του εγκέφαλου που συνδέονται με τα κίνητρα, τα συναίσθημα και την αφύπνιση με σκοπό να διερευνήσουμε την επίδραση του ASMR στο κέντρο επιβράβευσης του εγκέφαλου, τις νευρικές εκείνες δομές που πυροδοτούν την έκκλιση της ντοπαμίνης, σε περιπτώσεις ευχάριστων καταστάσεων, όπως το φαγητό ή η σεξουαλική επαφή».

Ο κ. Λοχτ σύγκρινε το φαινόμενο ASMR με μία άλλη ιδεοσυγκρασιακή, αλλά καλά μελετημένη αίσθηση που ονομάζεται «μουσικό ρίγος», το οποίο προκαλεί κύματα ρίγους ή ανατριχίλα ως αντίδραση στη μουσική. Ο Μάτίας Μπένεντεκ, ερευνητής στο Πανεπιστήμιο του Γκρατς της Αυστρίας,

ο οποίος έχει διερευνήσει το φαινόμενο της ανόρθωσης των τριχών από συναισθηματικά αίτια, λέει ότι το ASMR ίσως να είναι μία ηπιότερη και πιο ήσυχη εκδοχή του ίδιου φαινομένου. Ο Ρόμπερτ Ζατόρε, καθηγητής νευροεπιστήμης στο Νευρολογικό Ινστιτούτο του Μόντρεαλ και στο Πανεπιστήμιο ΜακΓίλ του Καναδά, ο οποίος έχει επίσης μελετήσει το φαινόμενο του ρίγους, λέει ότι η έρευνά του «καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ευχάριστη μουσική προκαλεί την έκλυση ντοπαμίνης στο ραβδωτό σώμα του εγκέφαλου ή striatum, το οποίο αποτελεί βασικό συστατικό του κέντρου επιβράβευσης του εγκέφαλου. Όπως έγραψε ο δρ Ζατόρε σε ένα άρθρο, «ίσως, αυτό που προκαλεί το μεγαλύτερο ενδιαφέρον είναι ότι ο νευροδιαβιβαστής ντοπαμίνη εκλύεται, όχι μόνο όταν η μουσική φτάνει στη συναισθηματική της κορύφωση, αλλά μερικά δευτερόλεπτα πριν, στη φάση της προσμονής, όπως την αποκαλούμε».

Πιθανώς οι καθημερινές εμπειρίες που απαθανατίζουν τα βίντεο ASMR, όπως ψιθύρισμα, τσαλάκωμα, ανοιγόκλειμα κουτιών, να πυροδοτούν όμοιους μηχανισμούς προσμονής, φέρνοντας στην επιφάνεια μνήμες παλιών ευχάριστων περιστατικών, τα οποία προσμένουμε και αναβιώνουμε κάθε φορά που παρακολουθούμε και ακούμε τα συγκεκριμένα βίντεο. «Η όλη θεματολογία είναι κατά βάση άγνωστη» λέει ο κ. Λοχτ. «Θα είχε μεγάλο ενδιαφέρον να διερευνήσουμε ποια άλλα χαρακτηριστικά σχετίζονται με την ευαισθησία στο ASMR, αν είναι κληρονομούμενο χαρακτηριστικό και τι είδους επιπτώσεις έχει στη φυσιολογία του σώματος. Όλες αυτές οι ερωτήσεις θα απαντηθούν εύκολα με νέες έρευνες στο μέλλον».

THE NEW YORK TIMES

Ο μαγικός κόσμος συνεννόησης των φυτών

Συνέντευξη στην **ΑΣΠΑΣΙΑ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ**

Για χρόνια υπήρχε η εκτίμηση ότι τα φυτά δεν έχουν την ικανότητα της επικοινωνίας. Η αργή κίνησή τους και η αδυναμία τους να παράγουν ήχους ενίσχυε αυτή την αντίληψη. Τις τελευταίες δεκαετίες όμως όλο και περισσότερες επιστημονικές έρευνες αποκαλύπτουν πως τα φυτά, ως «εργαστάσια παραγωγής χημικών» μπορούν να εκλύουν και να λαμβάνουν σήματα από φυτά του ίδιου είδους, άλλων ειδών, ακόμα και από έντομα και άλλους οργανισμούς.

Νέα μελέτη του τρόπου δράσης των παρασιτικών φυτών πηγαινει την επιστημονική έρευνα σχετικά με τα μέσα επικοινωνίας των φυτών ένα βήμα μπροστά, προτείνοντας ότι τα φυτά όχι μόνο επικοινωνούν μεταξύ τους, αλλά έχουν ακόμα και την ικανότητα να χειραγωγούν το ένα το άλλο. Η έρευνα αυτή, η οποία δημοσιεύθηκε την Παρασκευή 15 Αυγούστου στο επιστημονικό περιοδικό Science, αποκάλυψε τους μηχανισμούς τους οποίους πιθανώς να χρησιμοποιεί το παρασιτικό φυτό για να υπονομεύσει τον ξενιστή του, το φυτό δηλαδή από το οποίο παίρνει ζωή, και να τον κάνει να δουλεύει προς όφελός του. Ο Τζέιμς Γουέστγουντ, επικεφαλής της παραπάνω έρευνας και καθηγητής στο Πολυτεχνείο της πολιτείας της Βιρτζίνια των ΗΠΑ, ο οποίος εδώ και 20 χρόνια διερευνά τις σχέσεις παρασίτων-ξενιστών, μιλάει στην «Κ» για την ανακάλυψή του και για το πώς τα εργαλεία που χρησιμοποιούν τα παράσιτα για να ελέγξουν τους ξενιστές μπορούν, στα χέρια των επιστημόνων και των γεωργών, να αποτελέσουν την ακίλλειο πέτρα τους.

– Ποια είναι η στρατηγική που ακολουθούν τα παρασιτικά ζιζάνια για να επιτεθούν και να κυριεύσουν τον ξενιστή;

– Στην έρευνά μας μελετήσαμε το παρασιτικό ζιζάνιο Cuscuta pentagona (ή νεραϊδόνημα, όπως αποκαλείται στα ελληνικά), το οποίο έχει μία ιδιαίτερη προτίμηση στα φυτά τομάτας. Το παράσιτο αυτό,

όπως και τα περισσότερα, δεν αναπτύσσει δικές του ρίζες, αλλά βαστάει για σύντομο χρονικό διάστημα, λίγων ημερών, μέσα στο οποίο ψάχνει να βρει έναν ξενιστή, αλλιώς θα πεθάνει. Μόλις προσκολληθεί σε κάποιο φυτό-ξενιστή, η υποτυπώδης ρίζα που διαθέτει εξαφανίζεται και συνεχίζει να τρέφεται εξ ολοκλήρου από το άλλο φυτό. Το Cuscuta είναι εφοδιασμένο με ειδικά όργανα, τους μυζητήρες, που διεισδύουν στον ξενιστή με σκοπό να απομυζήσουν νερό και θρεπτικά συστατικά, όπως σάκχαρα και αμινοξέα. Ενώ το 99% των μεταφερόμενων συστατικών φαίνεται να κα-

Μελέτη για τη δράση των παρασίτων δείχνει ότι τα φυτά έχουν την ικανότητα να χειραγωγούν το ένα το άλλο.

τευθύνονται από τον ξενιστή προς το παράσιτο, εμείς προσπαθήσαμε να εντοπίσουμε άλλες πιθανές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των δύο φυτών, όπως τη μεταφορά πρωτεϊνών και μορίων αγγελιοφόρου RNA ή mRNA, των μορίων που είναι υπεύθυνα για την ενδοεπικοινωνία μεταξύ των κυττάρων του οργανισμού. Τελικά, κάτι τέτοιο όχι μόνο ισχύει, αλλά συμβαίνει και με πολύ μεγαλύτερο ρυθμό από ό,τι μπορούσαμε ποτέ να φανταστούμε.

– Τι ρόλο πιστεύετε ότι μπορεί να παίζει το mRNA του παρασίτου μέσα στο σώμα του ξενιστή;

– Ο σκοπός του mRNA είναι να στέλνει μηνύματα και να μεταφέρει πληροφορίες. Ήταν γνωστό ότι ένα mRNA μπορεί να ταξιδέψει από το φύλλο μέχρι τη ρίζα του ίδιου φυτού για να ελέγξει την ανάπτυξή του. Ποτέ όμως δεν είχε εξεταστεί το ενδεχόμενο το mRNA να μπορεί να λειτουργήσει ως μέθοδος επικοινωνίας μεταξύ δύο διαφορετικών ειδών. Το mRNA του παρασίτου θα μπορούσε να κάνει τον ξενιστή να παράγει, για παράδειγμα, περισσότερα σάκχαρα, μετατρέποντάς τον τελικά σε καλύτερη πηγή τρο-

φής για το παράσιτο. Επίσης, το mRNA του παρασίτου θα μπορούσε να δώσει εντολή στον ξενιστή να προβεί σε αλλαγές στη δομή του, οι οποίες να εξυπηρετούν ακόμα καλύτερα τις ανάγκες του παρασίτου.

– Τι δομικές αλλαγές μπορεί να πειστεί ο ξενιστής να κάνει;

– Ένα παράσιτο για να εισβάλει σε ένα φυτό χρειάζεται να παραμερίσει το κυτταρικό τοίχωμα του ξενιστή για να ανοίξει δρόμο για να διεισδύσουν οι μυζητήρες. Για να γίνει αυτό χρειάζεται με κάποιο τρόπο να μαλακώσει τα τοιχώματα του ξενιστή, και πιθανώς κάτι τέτοιο να συμβαίνει στέλνοντας τον ξενιστή mRNA που τον διατάζει να παράξει ένζυμα που αποδομοινούν αυτά τα τοιχώματα. Ίσως επίσης άλλα mRNA να μπορούν να ριζούν τις άμυνες του ξενιστή. Με κάποιο πρωτοφανή τρόπο, που δεν συμβαίνει στην περίπτωση άλλων απειλών, ο ξενιστής δεν θανατώνει τα κύτταρα που προσβάλλονται από το παράσιτο. Με κάποιο λοιπόν τρόπο το παράσιτο φαίνεται να πείθει τα κύτταρα του ξενιστή να εργαστούν προς όφελος του πρώτου. Δεν γνωρίζουμε ακόμα τον ακριβή μηχανισμό, αλλά υποπτευόμαστε ότι το mRNA του παρασίτου μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν όπλο.

– Γνωρίζοντας τον ακριβή μηχανισμό δράσης των παρασίτων, τι μπορούμε να κερδίσουμε;

– Σκοπός μας είναι να χρησιμοποιήσουμε το mRNA για να επιτεθούμε στο παράσιτο. Θα μπορούσαμε για παράδειγμα να τροποποιήσουμε γενετικά το φυτό της τομάτας με ένα γονίδιο το οποίο να μπλοκάρει την καταστροφική δράση του mRNA του παρασίτου. Μιλάμε δηλαδή για ένα μικρό κομμάτι γενετικού υλικού, το οποίο δεν περιέχει ούτε τοξίνες, ούτε παρασιτοκτόνα. Σήμερα, τα περισσότερα παρασιτοκτόνα είναι αποτελεσματικά μόνο όταν το παράσιτο δεν έχει ακόμα προσκολληθεί στον ξενιστή. Σε αρκετές όμως περιπτώσεις, τα παράσιτα δρουν υπογείως και προσδένονται στις ρίζες των ξενιστών, και τότε τα παρασιτοκτόνα δεν μπορούν να τα σκοτώσουν.

16th PAFOS APHRODITE FESTIVAL

W. A. MOZART

Opera Futura Verona

Cyprus Symphony Orchestra

così fan tutte

5 / 6 / 7

September 2014

8:00 p.m.

Pafos Medieval Castle, Cyprus

Tickets Online

www.pafc.com.cy

Tel. 26822218

Founding Sponsors: ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ REPUBLIC OF CYPRUS

Supporter: ENVITEC A.E.

Media Sponsor: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Media Supporters: PAFOS MEDIA GROUP, KIPRA

Hospitality Sponsor: KANIKA

Ηγεσίες της παρακμής

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Πολλοί ισχυρίζονται ότι το πρόβλημα της Αμερικής είναι ότι διαθέτει έναν αδύναμο πρόεδρο ή ότι το μεγάλο πρόβλημα της Γαλλίας είναι ο Φρανσουά Ολάντ. Νομίζω ότι κάνουν λάθος. Ας πάρουμε την περίπτωση της Αμερικής. Οποιοσ και να ήταν πρόεδρος σήμερα θα αντιμετώπιζε τα ίδια ακριβώς όρια ισχύος και επιρροής που έχει απέναντί του ο Ομπάμα. Είτε βρισκόταν στον Λευκό Οίκο ο Ρούσβελτ είτε ο Κένεντι τα περιθώρια δραστηριότητας χειρισμών θα ήταν πολύ περιορισμένα. Η Αμερική έχει ιστο-

Η Αμερική συνειδητοποιεί σήμερα ότι δεν είναι η μοναδική υπερδύναμη και πως δεν μπορεί να εκπληρώσει τις πάγιες στρατηγικές της υποχρεώσεις.

βαρά πολιτικά προβλήματα. Η έλλειψη συναίνεσης στα στοιχεία, η επικράτηση ακραίων στοιχείων, η ανεξέλεγκτη δύναμη των λόμπι έχουν καταστήσει το αμερικανικό σύστημα εξαιρετικά δυσλειτουργικό. Και βέβαια υπάρχουν τα μεγάλα δημοσιονομικά προβλήματα, η κρίση της μεσαίας τάξης και η σταδιακή υπονόμευση της παραγωγικής βάρσας.

Η Αμερική συνειδητοποιεί σήμερα ότι δεν είναι η μοναδική υπερδύναμη και πως δεν μπορεί να εκπληρώσει τις πάγιες στρατηγικές της υποχρεώσεις. Θα ήθελε πάρα πολύ να επικεντρωθεί στην Ασία, και ιδιαίτερα στην Κίνα, που αποτελεί πλέον ξεκάθαρα το μεγάλο αντίπαλο στρατηγικό δέος. Πώς να το κάνει όμως όταν έχει ταυτόχρονα ένα μεγάλο μέτωπο με το ακραίο Ισλάμ που γίνεται πολύ επικίνδυνο, μια Ευρώπη που τα έκανε θάλασσα με τη Ρωσία και την Ουκρανία, ένα Ισραήλ που την αγγίζει επιδεικτικά τα τελευ-

ταία χρόνια; Θα ήθελαν ενδεχομένως οι ΗΠΑ να απαγκιστρωθούν από την Ευρώπη και να αφήσουν την ευθύνη της ασφάλειας στους Ευρωπαίους. Τίποτα, όμως, δεν δείχνει ότι κάτι τέτοιο θα είναι εφικτό στο άμεσο μέλλον. Ο Ομπάμα αντιλαμβάνεται τα όρια της δύναμής του και προσπαθεί να διαχειριστεί μια μεταβατική περίοδο. Βρίσκεται σε μια νομοτελειακή αδυναμία και δεν είναι θέμα χαρακτήρα το ότι δεν αποφασίζει να επέμβει στρατιωτικά στη Συρία ή ότι το πάει μαλακά στη Ρωσία. Οι επικριτές του τον κατηγορούν γιατί κάνουν τη δουλειά τους. Η αλήθεια είναι, όμως, ότι η αμερικανική κοινή γνώμη δεν έχει καμία όρεξη να μπλέξει στη Μέση Ανατολή και ακόμη περισσότερο σ' ένα πόλεμο με τη Ρωσία.

Όσο για τη Γαλλία, αποτελεί τον μεγάλο εφιάλτη των Γερμανών αλλά και των υπόλοιπων Ευρωπαίων που βρίσκονται σε θέσεις ευθύνης. Ο Ολάντ είναι ένας αδύναμος ηγέτης, αλλά ακόμη και αν ήταν ο Ντε Γκωλ δεν θα μπορούσε εύκολα να πείσει τους νόμους της βαρύντητας που κρατούν τη Γαλλία καθλωμένη. Τα μεγάλα δομικά προβλήματα στο ασφαλιστικό, στο δημογραφικό, στις εργασιακές σχέσεις, στο μεταναστευτικό, συνιστούν πολύ ισχυρά ρεύματα στα οποία κανείς ηγέτης δεν θα μπορούσε εύκολα να πάει κόντρα.

Αν με ρωτάτε, λοιπόν, αν το αυγό κάνει την κότα ή το αντίστροφο, η άποψή μου είναι ότι Ομπάμα και Ολάντ διαχειρίζονται δύο μεγάλες χώρες σε τροχιά σχετικής παρακμής και κρίσης. Οι αδυναμίες των χωρών τους τους «έξελεξαν». Είναι πολύ πιθανό να τους διαδεχθούν φαινομενικά δυναμικοί ηγέτες, με απλές λύσεις σε σύνθετα προβλήματα και δημογραφικό λόγο. Αυτή θα είναι η απάντηση στη συνήθη ψευδαισθησιολαγία που νιώθουν πολλοί επικίνδυνο, μια Ευρώπη που τα έκανε θάλασσα με τη Ρωσία και την Ουκρανία, ένα Ισραήλ που την αγγίζει επιδεικτικά τα τελευ-

Προς πλήρη απορρύθμιση

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗ**

Η προωθούμενη «σύμπραξη» της Νέας Δημοκρατίας με τον ΛΑΟΣ –εάν τελικώς πραγματοποιηθεί– θα επιλύσει επιτέλους το πολιτικό πρόβλημα της χώρας. Θα οδηγήσει αυτόματα στην αναβάθμιση του πολιτικού διαλόγου. Θα επανασυμπεριώσει ασφαλώς τη Δεξιά. Νέος άνεμος θα πνεύσει στην ελληνική πολιτική σκηνή. Η αστική τάξη θα βρει επιτέλους τη διεξοδο που αναζητεί ματαιώς στους υπάρχοντες πολιτικούς σχηματισμούς –εντός Κοινοβουλίου. Εκεί οντως η Κεντροδεξιά ανάγκη από την παρουσία πολιτικών «κονφερασιέ». Ουδέποτε η αντιλήψη των ηγετών μας υπήρξε τόσο απαξιωτική και ταπεινή του επιπέδου των πολιτών που εκπροσωπούν.

Το αξιωματικό και οντως μοναδικό στην παρούσα συγκυρία είναι ότι, καθώς η Ελλάς ακολουθεί πορεία ουσιαστικής προσαρμογής στα ευρωπαϊκά ισχύοντα και τα τοπικά επιβαλλόμενα, η πολιτική σκηνή διολισθαίνει σε καταστάσεις «λουμπεν». Η πορεία «εξευρωπαϊσμού» της οικονομίας και της κοινωνίας οδηγεί στον εκχυδαισμό της πολιτικής ζωής.

Η οικονομική ανέχεια έχει ως συνέπεια –παντού και πάντα– την εξακρίωση των πολιτών. Το ασκούντην εξουσία πολιτικό σύστημα αισθάνεται με τρόπο οδυνηρό τη διαρροή των ψηφοφόρων. Κατά συνέπεια, υποκύπτει στον πειρασμό να προσελκύσει περιθωριακά στοιχεία. Είναι φθηνές απομυμήσεις προτύπων του παρελθόντος, οι σαλτιμπάγκοι της πολιτικής σκηνής.

Αλλά, κατά κανόνα, οι οικονομικές και κοινωνικές εκπνεόντες πολίτες θα αναζητήσουν το «αυθεντικό» και θα το βρουν –έτσι τουλάχιστον νομίζουν– σε άλλους πολιτικούς σχηματισμούς –στα δεξιά ή στα αριστερά. Αυτό συμβαίνει την τελευταία τετραετία.

Η λύση ασφαλώς θα ήταν ο ουσιαστικός μετασχηματισμός της ρη-

τορείας και ενεργείας των κομμάτων που αποφάσισαν να εφαρμόσουν το πρόγραμμα του ριζοσπαστικού εκσυγχρονισμού της χώρας. Αλλά οι ηγεσίες τους αποτελούν ενσάρκωση του παρελθόντος. Μάταιος είναι αγώνας και η προσπάθειά τους. Ο ρόλος τους –ιστορικά– είναι να παραδώσουν την εξουσία στον αντίπαλο. Εκπλησσεταί κανείς με πόσο πάθος ο κυβερνητικός συνασπισμός μάχεται για τα συμφέροντα του ΣΥΡΙΖΑ. Το κόμμα του οποίου ηγείται ο κ. Αλέξης Τσίπρας είναι πολιτικά και κοινωνικά αβαθές. Δεν έχει την παραμικρή σχέση με το ΠΑΣΟΚ που είχε συγκροτήσει ο Ανδρέας Παπανδρέου. Στερείται ζωτικής ορμής κοινωνικών δυνάμεων που είχαν συσπειρωθεί γύρω από το αρχέγονο ΠΑΣΟΚ, με αίτημα τόσο δυναμικό να κατακτήσουν την εξουσία, ώστε αποτέλεσαν ακατανίκητο πόλο έλξης για το πλήθος.

Εχοντας συνειδητοποιήσει το απαθές των ψηφοφόρων του, την έλλειψη δυναμικής του κόμματός του, ο κ. Τσίπρας με μικρά «πραξικοπήματα» προσπαθεί να διευρύνει τη βάση των οπαδών του, προκαλώντας τις περιφημες «συνιστώσες» –άλλοτε εισάγοντας την «πατριωτική» διάσταση σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, άλλοτε με δημιουργικά ανοίγματα προς την Ορθοδοξία. Είναι μία κακέκτυπη απόπειρα να δημιουργηθεί εντύπωση «πολυ-συντακτικότητας».

Συμπεριώσει σε αυτήν τη χαλαρότητα του ΣΥΡΙΖΑ προσδίδει η «πολεμική» της κυβερνήσεως εναντίον του κ. Τσίπρας. Τα κόμματα του κυβερνητικού συνασπισμού ανέδειξαν έναν ιδιόμορφο και καλώς κομματικό σχηματισμό σε ρυθμιστικό παράγοντα της πολιτικής ζωής της χώρας. Με λίγη προοπτική, η Ν.Δ. το ΠΑΣΟΚ –ενδεχομένως με τη συνδρομή του ΛΑΟΣ– θα αναδείξουν τον κ. Τσίπρας στην εξουσία, επιτελώντας τον ιστορικό τους ρόλο.

Η Λισσός, ο Αύγουστος και ο Αλέξανδρος

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Είμαι Αύγουστος, καταμεσήμερο, και βρίσκομαι σ' ένα κυνγι θησαυρού σε μια πλαγιά πάνω από το Λιβυκό Πέλαγος, στα ερείπια της Λισσού. Στο βάθος μόλις που φαίνεται η σιά της Γαύδου. Πιο πέρα, αόρατη, η Λιβύη, η Κυρηναική, η οποία είχε ισχυρούς δεσμούς με την Κρήτη την ελληνιστική και ρωμαϊκή εποχή. Ανάμεσα στα ελαιόδεντρα, τις χαρουπιές και τα κατόκια, με οδηγώ μια πινακίδα του υπουργείου Πολιτισμού στην είσοδο του αρχαιολογικού χώρου, βρίσκει ο επισκέπτης τον ναό του Ασκληπιού, κοντά στη βρύση με το νερό για το οποίο προσκυνητές και άρρωστοι έρχονταν εδώ για αιώνες. Λίγο πιο πέρα είναι η βυζαντινή εκκλησία του Αγίου Κηρύκου, που γιορτάζει στις 15 Ιουλίου, και τα ίχνη ενός μικρού αμφιθέατρου. Στη δυτική πλαγιά προβάλλουν τα «σπιτάκια» της νεκρόπολης της ρωμαϊκής εποχής. Πιο πάνω, ένα πέτρινο αλώνι, σαν να αιωρείται μεταξύ ουρανού και θάλασσας, συνδετικός κρίκος όλων των εποχών.

Η Λισσός, όλο φως και οικιές, δίνει την αίσθηση ότι έχει αποκαλύψει μόνο λίγα από τα μυστικά της, ότι όσο ψάχνει κανείς κάτι θα βρίσκει ανάμεσα στους θάμνους και τα βράχια. Μεταξύ Λευκών Ορέων και της βαθιάς θάλασσας, το τοπίο είναι μοναδικό.

Όπως τόσα άλλα μέρη της Ελλάδας που συνδυάζουν την ομορφιά του χώρου με την περιπέτεια των κατοίκων τους – με την ίδρυση, το απόγειο και την καταστροφή πολιτειών, με την εγκατάλειψη ή την επιβίωση με κάποια μορφή, όπως το επίσης προσκύνημα στον Άγιο Κήρυκο, όπως τις επισκέψεις παραθεριστών. Δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι έζησαν και πέθαναν σε αυτήν τη μικρή κοιλιά, όπως και στην κοντινή πόλη Ελυρος, της οποίας το επίπεδο ήταν η Λισσός. Ανακαλύφθηκαν πολλά στοιχεία της ιστορίας και της καθημερινότητάς τους, αλλά όχι κάτι που συναρπαστικό – κάτι που θα έδινε ώθηση σε περαιτέρω έρευνες, στην ανάδειξη του χώρου, στην ένταξη της Λισσού στη συλλογική μνήμη των Ελλήνων. Λέμε στους εαυτούς μας: «Είναι όμορφη και ενδιαφέρουσα η Λισσός και αξίζει μια επίσκεψη, αλλά η αλήθεια είναι ότι είτε υπήρξε είτε όχι δεν έχει καμία ιδιαίτερη σημασία για τη δική μας ζωή».

Ο Μέγας Αλέξανδρος δεν έζησε στη Λισσό. Δεν έδωσε καμία από τις σπουδαίες μάχες του εκεί. Και δεν πέρασε από κανενός το μυαλό ότι ίσως, για κάποιο λόγο, μετά τον θάνατο του στρατηλάτη, οι άνθρωποί του θα σκέφτονταν να μεταφέρουν τη σορό του από την Αίγυπτο στην κοντινή νότια ακτή

Εάν υπήρχε έστω μια υπόνοια ότι ο χώρος είχε ευλογηθεί με την παρουσία του Αλέξανδρου, είτε ζωντανού είτε νεκρού, η μοίρα του τόπου θα ήταν διαφορετική.

της Κρήτης. Εάν υπήρχε έστω μια υπόνοια ότι ο χώρος είχε ευλογηθεί με την παρουσία του Αλέξανδρου, είτε ζωντανού είτε νεκρού, η μοίρα του τόπου θα ήταν διαφορετική.

Ο Αλέξανδρος έχει ιδιαίτερη βαρύτητα για εμάς. Στο συμβολικό πεδίο. Ουσιαστικά, το πέρασμά του από τη Γη δεν έχει μεγαλύτερη σημασία απ' αυτήν αμέτρητων αγροτών, εμπόρων, ναυτικών, στρατιωτικών, ιερέων – των απλών ανθρώπων και γυναικών που έζησαν σε κάθε σημείο του ελλαδικού χώρου. Και να μην υπήρξε ποτέ ο Αλέξανδρος, να μην είχε φθάσει στα βάθη της Ασίας, δεν θα άλλαζε τίποτα στις δικές μας ζωές. Αλλά, η αλήθεια είναι ότι ο Αλέξανδρος ζει μέσα μας. Μας συναρπάζει η σκέψη ότι ένας Έλληνας έκανε όσα έκανε αυτός, ότι ήταν ο καλύτερος,

ο εξυπνότερος, ο ισχυρότερος, ο πιο γενναίος και πιο επιτυχημένος στρατηγός στην Ιστορία. Είναι, με άλλα λόγια, αυτός που θα θέλαμε να είμαστε ή αυτός που θα θέλαμε να βρεθεί πάλι για να μας καθοδηγήσει προς λαμπρές νίκες, να μας προστατεύσει από το κακό και να κάνει δοξαστό το όνομά μας σε όλη τη Γη. Αυτή η ανάγκη για τον σωτήρα αδιαφορεί για την πραγματικότητα, όσον αφορά τον Αλέξανδρο και την εποχή του. Αδιαφορεί και για όσα πετυχαίνουν τόσσοι στη δική μας εποχή (ο καθένας στον χώρο του), επειδή κανείς δεν μπορεί να συγκριθεί με τον Αλέξανδρο.

Οι ανασκαφές στην Αμφίπολη της Μακεδονίας αυτές τις μέρες οδηγούν σε σημαντική ανακάλυψη. Το μέγεθος του τάφου, η προσμονή ότι ίσως είναι ασύλητος, αλλά και η (σεχδόν ανομοιόλογη) ελπίδα ότι θα μπορούσε να έχει άμεση σχέση με τον μέγα στρατηλάτη δικαιολογούν το ενδιαφέρον όλου του κόσμου. Πέρα από συμβολισμούς και συναισθήματα, ότι κι αν βρεθεί εντός της ψφιδωτής –οποιοσ και αν είναι ο νεκρός, και όσα τα πλούτη του θα προσφέρει άλλα μία ψφίδα στη διερεύνηση του τόπου μας. Όπως όταν περπατάμε στα βήματα ανώνυμων προσκυνητών στον ήλιο του Αυγούστου.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Πώς ορίζει το «ανεξάρτητο κράτος» ο ΟΗΕ;

Του **ΧΡΗΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Γράφει ο πρόεδρος της Ελλάδας στο Κίεβο κ. Χάρης Δημητρίου (σήμερα πληρεξούσιος υπουργός επί τιμή) στο βιβλίο του «Διπλωματία και ιντριγκα» (Εκδόσεις Παπαζήση): «Η στάση της Δύσης στα (εντελώς πρόσφατα) γεγονότα του Κιέβου είναι ανεξήγητη: Από την παραλίγο υπογραφή της Συμφωνίας Συνδέσης Ε.Ε. - Ουκρανίας, από τον Γιανουκόβιτς και τους Ευρωπαίους ηγέτες, τον Δεκέμβριο 2013, φτάσαμε να βλέπουμε κάποιους από αυτούς (τους Ευρωπαίους), ένα μήνα μετά, πάνω στα φλεγόμενα οδοφράγματα μαζί με οπλισμένους Ουκρανούς εθνικιστές! Το ανάλογο θα ήταν να βλέπαμε τον Ρώσο πρόεδρο ή τον Ρώσο ΥΠΕΕ να πρωτοστατούν σε βίαιες αντικυβερνητικές διαδηλώσεις στο Παρίσι ή μπροστά στον Λευκό Οίκο. Η απρόδεκτη για τα ευρωπαϊκά standards αυτή στάση της Ε. Ενωσης ασφαλώς δικαιολόγησε για πολλούς την αντίδραση της Μόσχας... Δεν χρειάζεται να είναι κανείς Kissinger για να αντιληφθεί ότι... θα ήταν ανόητο να ελπίζει η Δύση πως η Μόσχα δεν θα αντιδρούσε, με όποια μέσα διαθέτει, στον εναγκαλισμό της Ουκρανίας από το ΝΑΤΟ» (σελ. 22-23).

Το ιστορικό ανάλογο ήταν η εγκατάσταση ρωσικών πυραύλων στην Κούβια του Κάστρο, το 1962. Ο πρόεδρος Κένεντι αντέδρασε τότε μάλλον βιαστέρα από ό,τι αντιδρά ο πρόεδρος Ουίτνι σήμα στο να προωθηθεί η παρουσία του ΝΑΤΟ στο μαλακό υπογάστριο της χώρας του. Μην ξεχνάμε ότι, παρά την άνευ όρων παράδοσή της στον ακαλίωτο καπιταλισμό και τη μεταμόρφωσή της σε υστερικών υπερβολών και τρομακτικών κοινωνικών ανισοτήτων καταναλωτική κοινωνία, η Ρωσία παραμένει για τις ΗΠΑ (επομένως και για το ΝΑΤΟ) ο μεγάλος κίνδυνος, ο μεγάλος αντίπαλος. Ίσως η ερμηνεία της διαπίστωσης να είναι αρμοδιότητα ψυχολόγων και όχι των εμπειρών της διεθνούς στρατηγικής.

Το ερώτημα του απλού, δεινά δοκιμαζόμενου σήμερα Έλληνα είναι: γιατί η Ελλάδα ήταν υποχρεωμένη να μετασχέται στα σκληρά μέτρα οικονομικών κυρώσεων κατά της Ρωσίας, που αποφάσισαν ο Ομπάμα και το «διευθυντήριο» της Ε.Ε.; Η μετοχή σε έναν εταιρισμό κρατών (Ε.Ε.) ή σε έναν αμυντικό συνασπισμό κρατών (ΝΑΤΟ) συνεπάγεται ολοκληρωτική παραιτήση της μετέχουσας

«Συμμαχία» θα πει να τίθεται υπό ολοκληρωτική πατρωνεία;

χώρας από την άσκηση δικής της εξωτερικής πολιτικής; Αν αυτή η παραιτήση συνδυαστεί και με τον ολοσχερή αποκλεισμό της από την άσκηση οικονομικής πολιτικής, αν η χώρα επιτροπεύεται ασφυκτικά από τους εταίρους της σε κάθε παραμικρή πτυχή του κρατικού της βίου (αν της απαγορεύεται να αποφασίσει έστω και για τη μη απόλυση καθαριστικών υπηρεσιών ή για τα καύσιμα που απαιτεί η αναχαίτιση επίβουλων του εθνικού εναέριου χώρου πτήσεων), πληρωί αυτή η χώρα τους όρους «ανεξάρτητο» κράτους που προϋποθέτει η αναγνώριση της από τον ΟΗΕ;

Η μετοχή στο ΝΑΤΟ ήταν κάποτε επιλογή άμυνας και υπεράσπισης της ελευθερίας απέναντι στον εφιαλτικό ολοκληρωτισμό του λεβινισμο-σταλινισμού και των παραλλαγών του. Και η μετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τουλάχιστον ως την εποχή Ντελόρ, σήμαινε ενεργό, έμπρακτο εμψύχωση στα στοιχεία ταυτότητας της νεωτερικής Ευρώπης: δημοκρατία και κοινωνικό κράτος. Σήμερα, όταν οι εκλεκτοί της Ε.Ε. στην Ουκρανία είτε ο Πούσεντσεβιτς και η Τιμοσένκο, με τις μυθώ-

τάξει έξω από την Ιστορία, οι υπογράφει σπιθαμιαίων -φυγδίκων σήμερα στο επονειδίστο αμπρί της «βουλευτικής ασυλίας».

Ο εφιάλτης του παραλογισμού και της φρίκης είναι παγκοσμιοποιημένος, δεν υπάρχει πια, ούτε για τα προσκείμενα, «στρατόπεδο ελευθερίας»: ετοιμότητα κάποιων κοινωνιών να υπερασπίσουν, έστω με ρίσκο ζωής ή θανάτου, την ανθρωπιά και την αξιοπρέπεια, την ελευθερία και τη δικαιοσύνη. Το παιχνίδι που παίζει η Δύση στην Ουκρανία, η κάθιση της final solution στη Γάζα, η εικόνα χωρών που λιμοκτονούν, ενώ συμπληρώνουν εφτά χρόνια ως (ισότιμα) μέλη της Ε.Ε. (Βουλγαρία, Ρουμανία), η εν ψυχρώ εξόντωση των χριστιανικών πληθυσμών στο Ιράκ και στη Συρία, το σιούφειο δράμα της φυγής των λαθρομεταναστών προς την Ευρώπη, είναι χαρακτηριστικές, αλλά όχι όλες οι ψφίδες στο μωσαϊκό της φρίκης που διαδέχθηκε τα 45 χρόνια ισορροπίας του τρόμου για την ανθρωπότητα. Η τύχη μιας μικρής, χρεοκοπημένης σε όλα τα πεδία χώρας, όπως η Ελλάδα, ποια μπορεί να είναι, μέσα σε αυτό το σκηνικό;

Στο ερώτημα απαντάει ο καθένας προσωπικά, ανάλογα με την ενηλικίωση και την απελευθέρωση από ψυχολογικές παγιδεύσεις κριτική του ικανότητα. Το μόνο, ίσως, αντικειμενικό δεδομένο που μπορεί να βοηθήσει στην απάντηση, είναι η περίπτωση κάποιων μικρών χωρών, με ουσιαστικά συμβολή στο ιστορικό γίγνεσθαι, όχι κάρη στα όσα ενεργούν στο διεθνές πεδίο, αλλά κάρη σε αυτό που είναι και μόνο –κάρη στο επίπεδο της κατά κεφαλήν καλλιέργειας των πολιτών τους.

Αυτό το μάθημα για τον ρόλο του «τρόπου» ή πολιτισμού στη διαμόρφωση της Ιστορίας, θα μπορούσαμε να το είχαμε διασώσει στη συλλογική μας μνήμη, αν δεν μας είχε ρημάξει η επαρκιωτία της ζηπασίας από τα «φώτα» της Εσπερίας. Θα παρακαλούσα τον αναγνώστη να αναζητήσει το μελέτημα του Hering Gannard, «Οικουμενικό Πατριαρχείο και Ευρωπαϊκή Πολιτική 1620 - 1638» (Εκδόσεις ΜΙΕΤ). Να πάρει μια γεύση για το πώς ο ραγιάς υμνηρούμενος Πατριάρχης έπαιξε τότε ρόλο κείριο στην ευρωπαϊκή σκακιέρα. Χάρη στο επίπεδο του και μόνο.

Η μεγαλοσύνη δεν είναι οικονομικό μέγεθος.

Οι «αρχαιολόγοι» της Νέας Αμφίπολης περιμένουν το... λαχείο

Του απεισyalμένου μας στην ΑΜΦΙΠΟΛΗ ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ

«... Δεν μου φτάνουν οι ζωντανοί, θέλω να μιλήσω με τους πεθαμένους...»

Γ. ΣΕΦΕΡΗΣ

Στον ένα λουφίσκο, η τούμπα του Καστά. Εκεί, οι αρχαιολόγοι σκάβουν σπιθαμή προς σπιθαμή τη γη, ευελπιστώντας πως όταν περάσουν τη «φρουρούμενη» από τις δύο ακέφαλες σφίγγες πόρτα και βρεθούν στο εσωτερικό του «πιθανολογούμενου» μακεδονικού τάφου, θα αποκαλύψουν το μεγάλο μυστικό, που δεν είναι άλλο από τον νεκρό που «φυλάσσει» στο εσωτερικό του. Ακριβώς απέναντι, σε έναν άλλο λόφο, η Νέα Αμφίπολη, χωριό 700 κατοίκων, χτισμένο πάνω στην αρχαία ομώνυμη πόλη - ναυτική βάση του Μεγάλου Αλεξάνδρου και ορμητήριό του στην προς Ανατολάς εκστρατεία του, με τους δικούς της «αρχαιολόγους», που έχουν αποφανθεί: Αλέξανδρος!

Επί αιώνες, νεκρός και ζωντανοί «έβλεπαν» σιωπηλοί από τους δύο λόφους ο ένας τους άλλους χωρίς να έχουν τη δυνατότητα να γνωριστούν. Τώρα με το άνοιγμα του τύμβου πλσιιάζει η ώρα να «μιλήσουν». Πότε θα γίνει αυτό; Η αρχαιολόγος κ. Κατερίνα Περιστερή και η ομάδα της προχωρούν «πόντο πόντο» με την παρουσία Αστυνομίας, που απαγορεύει κάθε πρόσβαση στους εκατοντάδες περιέργους και «προφήτες», που συρρέουν καθημερινά στον χώρο. Και βεβαίως εν μέσω πέσεων από βουλευτές και αυτοδιοικητικά στελέχη, τα οποία διεκδικούν μια ολιγόλεπτη επίσκεψη και μια φωτογραφία με τις σφίγγες ή αλλιώς λίγα λεπτά δημοσιότητας παρέα με τον «μέγα ένοικο» του Καστά...

Στη Μεσολακιά, ένα χωριουδάκι στις παρυφές του λόφου με την ανασκαφή, οι άνθρωποι κάνουν ήδη σχέδια για το μέλλον. Με το που μπαίνουμε στο χωριό, συναντάμε ένα μελισσοκόμο. Δεν προλαβαίνουμε να τον ρωτήσουμε... «από πού πάνε για τον τάφο», και μας δείχνει έναν ανηφορικό χωματόδρομο, στον οποίο η Τροχαία έστησε μια αυτοσχέδια σήμανση για να κατευθύνει τους επισκέπτες! «Μέχρι τώρα έχουν περάσει πάνω από 2.000 άτομα, γίνεται χαμός, τόσο κόσμο δεν έχουμε ματαδεί!» λέει στην «Κ» ο πρόεδρος της κοινότητας Σάκης Ζουρνατζής. Κάποιοι σχεδιάζουν ήδη στο μυαλό τους μαγαζιά με τουριστικά είδη, άλλοι να ανοίξουν καφενεία και μερικοί «πόσα θα πάρουν» από τις απαλλοτριώσεις χωραφιών περίξ του τύμβου. «Μπορεί να είναι το μεγάλο λαχείο για μας...», τονίζει γεμάτος χαρά ο πρόεδρος.

Κάτω από μια πελώρια ακακία στη Νέα Αμφίπολη, πλάι στο αρχαιολογικό της μουσείο, γεμάτο με τα κατά καιρούς ευρήματα -νόμιμα ή παράνομα- ανασκαφών- η συζήτηση με τέσσερις ντόπιους «αρχαιολόγους» είναι ενδεικτική. «Ολοι εδώ στην Αμφίπολη είμαστε λίγο πολύ αρχαιολόγοι, μερικοί περισσότερο...». Αν γνωρίζεις ότι η Αμφίπολη θεωρείτο (-αι) το Ελ Ντοράντο των αρχαιοκαπήλων, καταλαβαίνεις τι σημαίνουν τα λεγόμενα του συνομιλητή μας. Ένας από την παρέα έχει σκάψει μέχρι τη Συρία, την αρχαία Τροία, τα Σκόπια, τη Βουλγαρία -λέγεται ότι έχει κάνει και κάποια χρόνια φυλακή...- και βεβαίως γνωρίζει σαν την παλάμη του την περιοχή. «Δεν είναι συνηθισμένη τούμπα. Προσωπικά πιστεύω ότι μέσα είναι ο Αλέξανδρος, αλλά ξεκίνησε να σκάβει από λάθος δρόμο. Οπως μας έλεγε, αυτό που είναι εδώ θαμμένο θα αλλάξει την ιστορία...», λέει. Και δεν είναι ο μόνος. Η ενασχόληση των ανθρώπων με το

Περίπου επί 70 χρόνια έστεκε αγέρωχος στην όχθη του Στρυμόνα ο Λέων της Αμφίπολης. Τον εντόπισαν τυχαία, τσακισμένο σε μαρμάρινα κομμάτια στην άκρη του ποταμού, Βρετανοί στρατιώτες στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Το 1936 τοποθετήθηκε στο βάθρο όπου στρουγγολάθεται μέχρι σήμερα. Βουβός μάρτυρας της ιστορίας της αρχαίας Μακεδονίας, παρακολουθούσε δεκαετίες τώρα τους διαβάτες να τον προσπερνούν αδιάφοροι. Τώρα τρέχουν από κάθε γωνιά της επικράτειας να φωτογραφηθούν «υπό τα όμματα» του.

Κάποιοι κάτοικοι της περιοχής σχεδιάζουν ήδη στο μυαλό τους μαγαζιά με τουριστικά είδη, άλλοι να ανοίξουν καφενεία και μερικοί «πόσα θα πάρουν» από τις απαλλοτριώσεις.

«σκάψιμο» είναι παμπάλαια συνήθεια στην Αμφίπολη και κάποιοι εξασφάλιζαν από αυτό ένα σημαντικό εισόδημα. «Αν προσέξεις εδώ στο χωριό έχουμε όλοι καρπούρα, είναι από το συνεχές σκάψιμο για να σκάβουμε...», λέει με χιούμορ ένας άλλος της παρέας. «Στις δεκαετίες του '50 και του '60 γινόταν συχνά στο χωριό μας παζάρι με αρχαιοθήτες. Ερχονταν Έλληνες και ξένοι και αγόραζαν, εξασφαλιζαμε ένα καλό μεροκάματο». Όταν ρωτάμε γιατί δεν τα έδιναν στο κράτος για να πάρουν νόμιμα εύρετρα, απαντάει αφοπλιστικά ότι «οι τιμές είναι εξευτελιστικές...!» Διηγούνται απίστευτες ιστορίες από το δικό τους παράνομο ανασκαφικό έργο και επικαλούνται τη μακρόχρονη εμπειρία τους για να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι «μέσα υπάρχει κάτι πολύ μεγάλο».

«Εμείς μιλάμε με το κόμα, βλέπουμε ένα σημείο και το ακτινογραφούμε» λένε. Κατηφορίζοντας από την Αμφίπολη για το λιοντάρι της, σκέφτηκα την απογοήτευση όλων αυτών των ανθρώπων αν το άνοιγμα του τάφου δεν αποκαλύψει κάτι «πολύ μεγάλο», όπως οι πάντες στην περιοχή ελπίζουν και πιστεύουν.

Σε μια απόσταση λίγων χιλιομέτρων, ο περίφημος Λέων απολαμβάνει ημέρες δόξας. Εκατοντάδες τουρίστες σπεύδουν καθημερινά να φωτογραφηθούν κάτω από τη μεγαλοπρέπεια του. Η Σωτηρία Τσακίρη διδάσκει στο ανοιχτό πανεπιστήμιο της Καρλσρούης γερμανικά, και με την ευκαιρία των διακοπών της στην Ελλάδα πήγε να δει και να φωτογραφηθεί. «Ένα πρωί με το που πήγα στο πανεπιστήμιο έσπευσαν οι φοιτητές να μου πουν ότι βρέθηκε στην Αμφί-

πολη ο τάφος του Μεγάλου Αλεξάνδρου... Άλλος επισκέπτης, ο Βασίλης Σακαλής, λέει ότι τόσα χρόνια που παραθερίζει στην περιοχή περνούσε μπροστά από το λιοντάρι αλλά δεν του έδινε σημασία. «Τώρα ήρθαμε να βγάλουμε φωτογραφία...».

Η πρώτη εμπορική «επιχείρηση» στήθηκε ήδη κάτω από το αγριοπό βλέμμα του λιονταριού, με τον Ανέστη Παυλίδη από το Στρυμονικό να πουλάει φιστίκια στους επισκέπτες. Καθώς η ώρα της αλήθειας πλσιιάζει (;) και η αγωνία κορυφώνεται ένα θεωρείται από τους περισσότερους ειδικούς βέβαιο: συμπληρώνεται σε μεγάλο βαθμό το ιστορικό παζλ της Αρχαίας Μακεδονίας. Συλημένος ή ασύλητος, ο τύμβος έχει πολλά να «μαρτυρήσει».

Ο ΦΑΛΗΡΕΥΣ απουσιάζει σε άδεια.

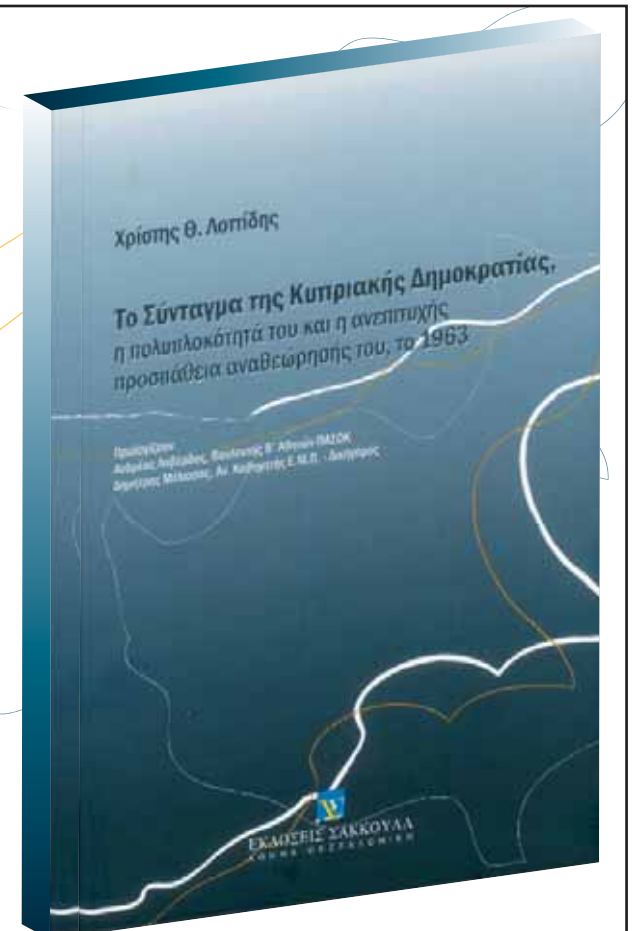
Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η πολυπλοκότητά του και η ανεπιτυχής προσπάθεια αναθεώρησής του, το 1963

Το βιβλίο διατίθεται:

Εκδόσεις Σάκκουλα: Ιπποκράτους 23, 10679 Αθήνα | Φράγκων 1, 54626 Θεσσαλονίκη

Από τα γραφεία της εφημερίδας **Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ** Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, Έγκωμη, τηλέφωνο 22 472500

Φ. Κουβέλης η επιλογή Σαμαρά για την Προεδρία

Σε πλήρη εξέλιξη διεργασίες με στόχο τη θετική ανταπόκριση από τον πρόεδρο της ΔΗΜΑΡ

Του Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ

Εντονες διεργασίες που μπορεί να οδηγήσουν τον κ. Φ. Κουβέλη στην Προεδρία της Δημοκρατίας βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη στο παρασκήνιο, καθώς ο πρωθυπουργός κ. Αντ. Σαμαράς θεωρεί τον πρόεδρο της ΔΗΜΑΡ, για μια σειρά από λόγους, την προσφορότερη επιλογή ως διάδοχο του κ. Κάρ. Παπούλια στο ύπατο αξίωμα.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Σαμαράς έχει πλέον ως «σταθερά» στον πολιτικό του σχεδιασμό την πρόταση προς τον κ. Κουβέλη και μένει σταδιακά να οικοδομηθούν τα βήματα ώστε αυτή να είναι δυνατόν να έχει θετική ανταπόκριση. Τα βήματα δεν είναι άλλα από την απεμπλοκή της χώρας από το Μνημόνιο, τη διευθέτηση του ελληνικού χρέους και την αλλαγή του μείγματος της οικονομικής πολιτικής στην κατεύθυνση των φοροελαφρύνσεων και της ανά-

Πώς και για ποιους λόγους κατέληξαν στην απόφαση αυτή οι κ. Σαμαράς και Βενιζέλος – Με ποιες προϋποθέσεις μπορεί να γίνει αποδεκτή.

πτύξης, τα οποία ο πρωθυπουργός εκφράζει βεβαιότητα ότι θα επιτευχθούν στην επερχόμενη διαπραγμάτευση με τους δανειστές. Όπως αναφέρεται, εάν η Αθήνα διασφαλίσει αυτήν τη μεγάλη στρατηγική οριστικής εξόδου από τη μεγαλύτερη μεταπολεμική κρίση, ο κ. Κουβέλης δεν θα έχει λόγους να αρνηθεί την πρόταση να κατευθυνθεί στο ύπατο αξίωμα. Εξάλλου, από τους κ. Αντ. Σαμαρά και Ευάγγ. Βενιζέλο δεν έχει περάσει απαρατήρητο ότι η ΔΗΜΑΡ τις τελευταίες εβδομάδες δεν είναι πλέον κάθετη στο ότι θα αρνηθεί να συμπράξει στην εκλογή νέου Προέδρου της Δημοκρατίας από την παρούσα Βουλή, αλλά συνδέει τη στάση της με το πολιτικό και κοινωνικό κλίμα που θα επικρατήσει όταν θα δρομολογηθούν οι σχετικές διαδικασίες, δηλαδή στις αρχές του 2015.

Τρεις λόγοι

Σύμφωνα με πληροφορίες, το όνομα του κ. Κουβέλη βρισκόταν ανέκαθεν ψηλά στη λίστα του πρωθυπουργού για τη διαδοχή του κ. Παπούλια, όμως ετέθη εκ νέου επί τάπητος στις πρόσφατες συναντήσεις που είχε ο κ. Σαμαράς με τον κ. Βενιζέλο και οι οποίες οδήγησαν στην επιλογή του κ. Δημ. Αβραμόπουλου του νέου Έλληνα επιτρόπου στην Κομισιόν. Οι κ. Σαμαράς και Βενιζέλος εκτίμησαν ότι ο κ. Κουβέλης αποτελεί τη βέλτιστη επιλογή για μια σειρά από λόγους:

- Έχει οικοδομήσει ιδιαίτερα θετικό προφίλ στις μεγάλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, παρά το γεγονός ότι

Στον πολιτικό του σχεδιασμό, ο πρωθυπουργός κ. Αντ. Σαμαράς συμπεριλαμβάνει, σύμφωνα με πληροφορίες, ως σταθερά την πρόταση προς τον πρόεδρο της ΔΗΜΑΡ κ. Φώτη Κουβέλη για την Προεδρία της Δημοκρατίας.

η ΔΗΜΑΡ αποχώρησε πέφτισε το καλοκαίρι από την κυβέρνηση, καθώς του αναγνωρίζεται το πολιτικό «θάρος» να συμπράξει στον σχηματισμό της, όταν η Αθήνα έπρεπε να λάβει πολύ επώδυνα μέτρα προκειμένου να αποτραπεί ο κίνδυνος της χρεοκοπίας.

- Διατηρεί υψηλή δημοτικότητα στο εσωτερικό της χώρας, παρά την καθίζηση της ΔΗΜΑΡ στις ευρωεκλογές, ενώ θα είναι, ιστορικά, ο πρώτος Πρόεδρος Δημοκρατίας που προέρχεται από το χώρο της ευρύτερης Αριστεράς. Μπορεί, ως εκ τούτου, να συμβολίζει τη «νέα εθνική ενότητα» στη μετά τα μνημόνια περίοδο.

- Είναι ο μόνος υποψήφιος –ακόμη και από την Κεντροαριστερά– ο οποίος είναι σε θέση να συγκεντρώσει το σύνολο των ψήφων της ΔΗΜΑΡ στην ψηφοφορία για την εκλογή Προέδρου, ώστε να σχηματιστεί, ακόμη και οριακά, μαζί με μερίδα των ανεμάτων και βεβαίως των Κοινοβουλευτικών Ομάδων Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ η απαιτούμενη προεδρική πλειοψηφία των 180 εδρών.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο προσανατολισμός των κ. Σαμαρά και Βενιζέλου έχει μεταφερθεί στα κεντρικά γραφεία της ΔΗΜΑΡ από εξ απορρήτων συνεργάτη του πρωθυπουργού, ενώ αντίστοιχα μηνύματα έχουν αποσταλεί και από πρόσωπο της απολύτου εμπιστοσύνης του προέδρου του ΠΑΣΟΚ. Εξάλλου, κατά τη διάρκεια της τρικομματικής κυβέρνησης –πριν από την αποχώρησή της ΔΗΜΑΡ– είχαν δημιουργηθεί ανάμεσα

στις συνεργαζόμενες πλευρές, μέσω συγκεκριμένων προσώπων, διάυλοι επικοινωνίας ιδιαίτερης αξιοπιστίας, οι οποίοι εσχάτως τέθηκαν και πάλι σε κίνηση.

Ανεξαρτήτως των αποφάσεων που θα ληφθούν τελικώς από τη ΔΗΜΑΡ, ήδη καταβάλλονται προσπάθειες ώστε να καλλιεργηθεί πρόσφορο έδαφος για το όλο εγχείρημα:

Παρά τη σφοδρή κριτική που έχει ασκηθεί από τη ΔΗΜΑΡ σε κυβερνητικές επιλογές του τελευταίου χρόνου, η αντίδραση του πρωθυπουργού υπήρξε πάντοτε ιδιαίτερα ήπια. Παράλληλα, το ΠΑΣΟΚ στον διάλογο που έχει δρομολογηθεί από τον περασμένο μήνα με τη ΔΗΜΑΡ έχει επί της ουσίας αποδεχθεί το ζήτημα της προεδρικής εκλογής να παραμείνει εκτός ατζέντας, ώστε να διευκολυνθούν οι χειρισμοί της Αγίου Κωνσταντίνου. Τέλος, το κυριότερο, πληροφορίες αναφέρουν ότι απόφαση της πλειοψηφίας τάσης της ΔΗΜΑΡ είναι στο επερχόμενο συνέδριο να μη ληφθεί απόφαση για τη στάση που θα τηρήσει το κόμμα κατά την προεδρική εκλογή. Με άλλους λόγους, έχουν απορριφθεί εισηγήσεις το συνέδριο να δεσμεύσει τη ΔΗΜΑΡ ότι θα καταψηφίσει οποιοδήποτε πρόσωπο προταθεί από την κυβερνητική πλειοψηφία, ώστε η χώρα να οδηγηθεί σε κάθε περίπτωση σε εκλογές, όπως επιδιώκει ο ΣΥΡΙΖΑ.

Αναφορικά με τον χρόνο κατά τον οποίο θα ανακοινωθεί ο υποψήφιος να διαδεχθεί τον κ. Παπούλια, επιτελείς του κ. Σαμαρά είναι πάντως σαφείς: όπως τονίζουν, ο πρωθυπουργός θα κινηθεί απολύτως θε-

ματικά και θα γνωστοποιήσει τις επιλογές του στις αρχές Ιανουαρίου, ώστε λίγο αργότερα να δρομολογηθούν οι απαιτούμενες ψηφοφορίες, καθώς η ημερομηνία του νυν Προέδρου της Δημοκρατίας ολοκληρώνεται τον Μάρτιο.

Ευρύτερες επιπτώσεις

Το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εξυπακούεται ότι διευκολύνει και τη ΔΗΜΑΡ, καθώς τότε το τοπίο εκτιμάται ότι θα είναι απολύτως «καθαρό», αφού η διαπραγμάτευση με τους δανειστές για την «επόμενη ημέρα» θα έχει ολοκληρωθεί σε όλες της τις πτυχές. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν εκλογή του κ. Κουβέλη στην Προεδρία της Δημοκρατίας –που σχεδόν προεξοφλείται με βάση υφιστάμενους συσχετισμούς στη Βουλή– θα έχει ευρύτερες επιπτώσεις στο πολιτικό σκηνικό.

Πρώτον, η κυβέρνηση θα έχει περάσει τον τελευταίο μεγάλο σκόπελο προκειμένου να ολοκληρωθεί η θητεία της το καλοκαίρι του 2016, ακυρώνοντας για μια ακόμη φορά τους εκλογικούς σχεδιασμούς του κ. Αλ. Τσίπρα.

Δεύτερον, το χάσμα στο εσωτερικό της ΔΗΜΑΡ, που προσωποποιείται στη σύγκρουση «κουβελικών» και της τάσης Λυκούδη θα γεφυρωθεί.

Τρίτον, η συζήτηση για κοινή πορεία της Κεντροαριστεράς, με βασικούς συντονιστές το ΠΑΣΟΚ και τη ΔΗΜΑΡ, θα πραγματοποιηθεί με σφαιρικό πιο άνετο χρονικό ορίζοντα, αλλά και βεβαίως υπό ξεκαθάρσα ευνοϊκότερους όρους.

Ανοιξε η συζήτηση για αμφίπλευρη διεύρυνση της Ν.Δ.

Διαμορφώνονται δύο στρατόπεδα

Της ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

«Η συζήτηση ανοίξει και υπάρχουν ήδη κάποια ενδιαφέροντα σημάδια», σχολιάζει στην «Κ» έμπειρο κομματικό στέλεχος της Νέας Δημοκρατίας με αφορμή τον θύρullo που προκάλεσε η πρόσκληση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου κ. Αδωνι Γεωργιάδη για επιστροφή στο κόμμα όλων όσοι βρέθηκαν, με επιλογή τους ή μη, εκτός στα...

Το ίδιο στέλεχος εκλαμβάνει, ώστε πρωτοβουλία του κ. Γεωργιάδη ως το πρώτο βήμα του ευρύτερου σχεδίου του πρωθυπουργού κ. Αντώνη Σαμαρά που έχει στόχο να φτάσει η Νέα Δημοκρατία στις εκλογές, όποτε κι αν αυτές γίνουν, με τη μέγιστη δυνατή συσπείρωση δυνάμεων, προεξοφλώντας με την εκτίμησή του ότι οι κινήσεις του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου σε καμία περίπτωση δεν συνιστούν προσωπική στρατηγική.

Ο κ. Αντώνης Σαμαράς έχει κατ' επανάληψη αναπτύξει το όραμά του για τη «Νέα Ελλάδα» και το «μεταρρυθμιστικό κίνημα» που πρέπει να χαρακτηρίζει τη νέα εποχή, ενώ πολλοί συνομιλητές του τον έχουν ακούσει να μιλάει για την ανάγκη της μεγάλης σύνθεσης, η οποία απαιτεί αμφίπλευρη διεύρυνση.

Συνέδριο πανστρατιάς

Για τους γνωρίζοντες, το σχέδιο για τη διεξαγωγή ενός συνεδρίου με το οποίο θα σηματοδοτηθεί η αμφίπλευρη διεύρυνση της Νέας Δημοκρατίας υπάρχει στο συρτάρι του πρωθυπουργού τουλάχιστον έναν χρόνο. Πρόσφατα, ο πρόεδρος της Βουλής κ. Ευάγγελος Μεϊμαράκης μίλησε για την ανάγκη ενός συνεδρίου πανστρατιάς για την Κεντροδεξιά, επιβεβαιώνοντας εμμέσως ότι οι συνθήκες για τη διεξαγωγή του ωριμάζουν. Ο χρόνος της πραγματοποίησής του, ωστόσο, συναρτάται άμεσα με τις εξελίξεις γύρω από το ελληνικό πρόγραμμα, τη δυνατότητα ή μη για καλύτερη των ασφατικών όρων εφαρμογής του και τη λύση για το ελληνικό χρέος – παράμετροι που θα καθορίσουν το πολιτικό κλίμα των επόμενων μηνών.

Η επιχείρηση διεύρυνσης, άτυπα επί του παρόντος, ξεκίνησε με την πρόσκληση του κ. Γεωργιάδη προς τον πρόεδρο του ΛΑΟΣ Γ. Καρατζαφέρη, του κ. Β. Πολυδώρα, Χρ. Ζών, Ν. Νικολόπουλο και

Παν. Καμμένο για επιστροφή τους στη Ν.Δ., η οποία προκάλεσε μια σειρά από αντιδράσεις, οι οποίες αποτιμώνται κεντρικά. Ετσι, στα γενετικά κλιμάκια άκουσαν με ενδιαφέρον το «ναι, αλλά με την προϋπόθεση...» του προέδρου του ΛΑΟΣ, ο οποίος λόγω του ποσοστού που το κόμμα του έλαβε στις ευρωεκλογές ξανέγινε «παίκις» στη σκακιέρα της Κεντροδεξιάς.

Ταυτοχρόνως, ωστόσο, έγιναν αποδέκτες και των πρώτων, αναμενόμενων αντιδράσεων και προβληματισμών. Δημόσια τις εκδήλωσε ο υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης κ. Κυρ. Μπιστοτάκης, ο οποίος προ δημέρου

Αντιδράσεις και προβληματισμός από τον κ. Κυρ. Μπιστοτάκη, αλλά και από τους «καραμανλικούς» του κόμματος.

διερωτήθηκε πώς είναι δυνατόν «να καθίσει στα ίδια έδρανα με εκείνους που άρθωσαν λαϊκίστικο λόγο και βρέθηκαν απέναντί». Δεν είναι ωστόσο ο μόνος. Η προοπτική επιστροφής του κ. Καρατζαφέρη προκαλεί ειρωνικά και αιχμηρά σχόλια μεταξύ των «καραμανλικών» της Ν.Δ. που δεν ξεχνούν τα δηλητηριώδη βέλη του προέδρου του ΛΑΟΣ προς την τότε ηγεσία του κόμματος, αλλά και επί της ουσίας προβληματισμό σε αρκετούς άλλους που αμφισβητούν ότι η Ν.Δ. θα έχει λαμβάνειν από τη συγκεκριμένη κίνηση.

«Η διασφάλιση της ιδεολογικής κυριαρχίας στη μετά το Μνημόνιο εποχή δεν διασφαλίζεται μόνο με την επιστροφή όσων επέλεξαν τη σύγυρη οδό του λαϊκισμού, αλλά με την επαναπροσέγγιση των δυνάμεων του Κέντρου», λένε κάποιοι, φοβούμενοι ότι το άγχος της εξασφάλισης των 180 ψήφων που απαιτούνται για την εκλογή του νέου Προέδρου της Δημοκρατίας είναι δυνατόν να απομακρύνει τη Ν.Δ. από τον κεντρικό στόχο της μεταμνημονιακής εποχής που είναι η δημιουργία μιας μεγάλης κεντροδεξιάς παράταξης, η οποία δεν θα απορροφήσει μόνο κόμματα και στελέχη από τα δεξιά της, αλλά θα διεισδύσει στον κενό χώρο που δημιουργείται από την κατάρρευση του ΠΑΣΟΚ.

Επιβαρύνσεις στα ακίνητα συζητούν στον ΣΥΡΙΖΑ

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ

Ο ΣΥΡΙΖΑ πρωτοστάτησε στις αντιδράσεις για το χαράτσι στα ακίνητα και ήταν ο δριμύτερος επικριτής του ΕΝΦΙΑ. Αυτό πάντως δεν τον εμπόδιζε να εξετάζει το ενδεχόμενο διπλής επιβάρυνσης στα ακίνητα, στην περίπτωση που θα γίνει κυβέρνηση. Πολλά στελέχη της πλειοψηφίας θεωρούν αναγκαίο, πέραν της επιβάρυνσης των ακινήτων μέσω του περιουσιολογίου, που θα υπηρετεί δημοσιονομικούς σκοπούς, να θεσπιστεί και ένας ανταποδοτικός φόρος στα ακίνητα μέσω του οποίου θα χρηματοδοτείται η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Αυτή η άποψη έχει συζητηθεί σε διάφορες άτυπες συναντήσεις, που γίνονται με σκοπό την προετοιμασία της εμφάνισης του κ. Αλ. Τσίπρα στη Θεσσαλονίκη, στις

13 Σεπτεμβρίου. Αν σε κάτι είναι όλοι σύμφωνοι στην αξιωματική αντιπολίτευση, είναι ότι ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ θα πρέπει να πει συγκεκριμένα πράγματα σε τρεις ως τέσσερις κύριους πυλώνες της προγραμματικής πρότασης του κόμματος, και συγκεκριμένα σε ό,τι αφορά τα φορολογικά, την καταπολέμηση της ανεργίας, την παραγωγική ανασυγκρότηση και τα «κόκκινα» δάνεια. Στο επίκεντρο της συζήτησης για τα φορολογικά όμως βρίσκονται το περιουσιολόγιο και οι φόροι στα ακίνητα.

Ο ΣΥΡΙΖΑ καβάλησε το κύμα της λαϊκής δυσάρεσκας απέναντι στις φορολογικές παρεμβάσεις των τελευταίων ετών στον τομέα των ακινήτων, ωστόσο η κυρίαρχη άποψη στο εσωτερικό του δεν είναι αντίθετη με τη φορολόγηση των ακινήτων περιουσίας. Δεν εν-

Ποιες εξαγγελίες αναμένεται να κάνει ο κ. Τσίπρας στην ομιλία του στη ΔΕΘ και σε ποια θέματα θα αποφυγεί να αναφερθεί.

στερνίζεται επίσης την άποψη ότι ένα ακίνητο που δεν αποδίδει πρόσοδο, δεν πρέπει να φορολογείται. Μόνον η μειοψηφία, η Αριστερή Πλατφόρμα του κ. Π. Λαφαζάνη υποστηρίζει κάτι τέτοιο. Η πλειοψηφία θέλει να φορολογηθεί τα ακίνητα μέσω του περιουσιολογίου – στο οποίο θα συνηγορούνται ακίνητα, μετοχές, καταθέσεις, εισοδήματα, αυτοκίνητα, έργα τέχνης κ.λπ. Η φορολόγηση θα είναι κλιμακωτή, όσο

μεγαλύτερη είναι η περιουσία στο σύνολο της και το μόνο αδιευκρίνιστο μέχρι στιγμής σημείο αφορά το αφορολόγητο όριο. Στο πρόγραμμα που παρουσίασε ο κ. Τσίπρας τον Ιούνιο 2012, γινόταν λόγος για 300.000 ευρώ, ωστόσο πολλά στελέχη έχουν την άποψη ότι θα πρέπει να συνηγορηθούν οι συρρίκνωση του ΑΕΠ και των εισοδημάτων τα τελευταία δύο χρόνια.

Ανεξάρτητα από αυτό πάντως, η αξιωματική αντιπολίτευση εξετάζει και το ενδεχόμενο να χρησιμοποιήσει εξ ολοκλήρου την Τοπική Αυτοδιοίκηση μέσω ενός διακριτού, ανταποδοτικού φόρου στα ακίνητα, και να διασφαλίσει έτσι την οικονομική της αυτοτέλεια. Όπως επισμαίνονται στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, αυτό συμβαίνει ήδη εν μέρει μέσω των δημοτικών τελών που υπολογίζονται βάσει

τετραγωνικών. Η σκέψη είναι να υποκαταστήσουν με αυτόν τον τρόπο και την επίσημη επιδότηση του προϋπολογισμού, που σήμερα ανέρχεται στα 2 δισ. ευρώ.

Αυτά αποτελούν κατά κάποιο τρόπο τις γενικές κατευθύνσεις. Ωστόσο είναι μάλλον αμφίβολο ότι θα υιοθετηθούν στην ομιλία του κ. Τσίπρα, καθώς η φορολογία στα ακίνητα είναι απεχθής στον κόσμο και η προοπτική της επιβάρυνσης των ακινήτων με δημοτικά τέλη ύψους μερικών δισ. μπορεί να τρομάξει πολλούς.

Η ρεαλιστική και συγκεκριμένη εξαγγελία που αναμένεται στη ΔΕΘ αφορά το αφορολόγητο του περιουσιολογίου, το οποίο θα καθοριστεί στις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων που θα γίνουν την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου.

Πέρα από αυτά, οι συζητήσεις

που γίνονται στον ΣΥΡΙΖΑ, αφορούν και το πώς θα υλοποιηθούν συγκεκριμένες εξαγγελίες, όπως π.χ. η επαναφορά του κατώτατου μισθού στα 750 ευρώ, που αφορά περίπου το 30% των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα. Όπως λένε στελέχη του κόμματος, το 2012 κάτι τέτοιο θα ήταν πιο εύκολο, αλλά ενδιαμέσως οι εργοδότες συνήθισαν να πληρώνουν λιγότερα. Ετσι στον ΣΥΡΙΖΑ σκέπτονται κίνητρα για την αποκατάσταση μισθών, όπως π.χ. γενναϊόδωρες ρυθμίσεις χρεών και οφειλών. Ένα άλλο ζήτημα που απασχολεί την αξιωματική αντιπολίτευση είναι τι θα κάνει με τις τράπεζες και εκεί πολλά στελέχη θεωρούν ότι θα πρέπει μια κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ να επιδιώξει το κόστος της ανακεφαλαιοποίησης να περάσει από το χρέος στον ΕFSF, ο οποίος έτσι θα ασκεί και τον έλεγχο.

Υπό όρους φθηνό χρήμα από ΕΚΤ στην Ελλάδα

Ο κ. Ντράγκι θέτει ως προϋπόθεση την παραμονή σε πρόγραμμα εποπτείας

Του ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ

Την ώρα που η υπόλοιπη Ευρώζων ετοιμάζεται να δεχθεί το αναζωογονητικό φθηνό χρήμα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η Ελλάδα κινδυνεύει να παραμείνει στην ξηρασία της έλλειψης ρευστότητας, καθώς ο κ. Μάριο Ντράγκι θέτει ως προϋπόθεση να παραμείνει η χώρα σε ένα πρόγραμμα αυστηρής εποπτείας, δηλαδή σε κάποιο είδους μνημόνιο.

Η ΕΚΤ θα αρχίσει από τον Σεπτέμβριο να διοικείται στην ευρωπαϊκή οικονομία τα πρώτα 250 δισ. ευρώ (επί συνόλου 850 δισ.) μέσω του προγράμματος TLTROs (Targeted Longer-Term Refinancing Operations). Μέσω των TLTROs, οι τράπεζες της Ευρώζων θα μπορούν να δανειστούν κεφάλαια από την ΕΚΤ για τη περίοδο τεσσάρων χρόνων (δηλαδή για μεγάλο διάστημα) με πολύ χαμηλό επιτόκιο, προκειμένου στη συνέχεια να δανειοδοτούν επιχειρήσεις.

Εάν τα κεφάλαια αυτά δεν καταλήγουν στην πραγματική οικονομία θα επιστρέφονται στην ΕΚΤ. Για να πάρουν ρευστότητα, οι τράπεζες θα δίνουν ως ενέχυρο στην ΕΚΤ ομόλογα και άλλους τίτλους. Ωστόσο, τα ελληνικά ομόλογα που έχουν στην κατοχή τους οι ελληνικές τράπεζες είναι χαμηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης, χαμηλότερης από αυτή που απαιτείται για να γίνουν αποδεκτά ως ενέχυρα από την ΕΚΤ. Σήμερα, η ΕΚΤ δέχεται κατ' εξαίρεση ως ενέχυρα

τα ελληνικά ομόλογα, μόνο επειδή η Ελλάδα βρίσκεται σε Μνημόνιο, και σύμφωνα με πληροφορίες, ο πρόεδρος της κ. Μάριο Ντράγκι έχει ξεκαθαρίσει στον διοικητή της ΤτΕ κ. Γ. Στουρνάρα και στην ελληνική πλευρά, ότι θα συνεχίσει να τα δέχεται όσο υπάρχει πρόγραμμα οικονομικής πολιτικής και εφαρμόζεται. Επί της ουσίας δεν πρόκειται δηλαδή για ένα τεχνικό πρόβλημα, αλλά για ένα εξώκωσ πολιτικό θέμα, δηλαδή το εάν θα παραμείνει η χώρα σε μνημόνιο ή όχι. Και η ΕΚΤ φαίνεται να λειτουργεί ως μοχλός πίεσης προς αυτή την κατεύθυνση, απειλώντας σε αντίθετη περίπτωση να «στεγνώσει» την ελληνική οικονομία.

Κύκλοι στη Φρανκφούρτη έλεγαν στην «Κ» ότι και στην περίπτωση των TLTROs, θα ισχύουν οι κανόνες για τα ενέχυρα που ισχύουν σήμερα. Δηλαδή, όποια είναι αποδεκτά σήμερα για παροχή βραχυχρόνιας ρευστότητας θα είναι αποδεκτά και τότε. Υπογραμμίζουν όμως πως σε ό,τι αφορά ειδικά τα ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου, είναι αποδεκτά κατ' εξαίρεση και η εξαίρεση αυτή συνδέεται με το γεγονός ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε πρόγραμμα προσαρμογής. Παρέπεμπε και στην ανακοίνωση που είχε εκδώσει τότε η ΕΚΤ, στις 3 Μαΐου του 2010, στην οποία αναφερόταν πως ειδικά για την Ελλάδα το διοικητικό συμβούλιο χαμηλώνει το ελάχιστο όριο αποδεκτών ενενύρων, επειδή συμφωνήθηκε με την Αθήνα το Μνημόνιο. Παρ' όλα αυτά, οι ίδιες πηγές απέ-

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Μάριο Ντράγκι έχει ξεκαθαρίσει στον διοικητή της ΤτΕ κ. Γ. Στουρνάρα και στην ελληνική πλευρά, ότι θα συνεχίσει να δέχεται ως ενέχυρα τα ελληνικά ομόλογα όσο υπάρχει πρόγραμμα οικονομικής πολιτικής και εφαρμόζεται.

Πάντως, δεν θα είναι η πρώτη φορά που η Φρανκφούρτη κινείται στην αντίθετη κατεύθυνση από αυτήν που είχαν αποφασίσει οι κυβερνήσεις.

φυγαν οποιαδήποτε εκτίμηση για το τι θα γίνει σε περίπτωση που η Ελλάδα βγει από το πρόγραμμα, όπως επιθυμεί η κυβέρνηση ή για το εάν αλλάξουν οι κανόνες της ΕΚΤ.

Ο διοικητής της ΤτΕ έχει θέσει το θέμα στον κ. Ντράγκι και έχει ζητήσει να γίνουν οι αναγκαίες προσαρμογές στους κανόνες ώστε οι ελληνικές τράπεζες να συνεχίσουν να αντλούν ρευστότητα και με τις πράξεις βραχυχρόνιας χρηματοδότησης και μέσω των TLTROs. Ωστό-

σο, μέχρι στιγμής η στάση του Ιταλού προέδρου της ΕΚΤ είναι αρνητική. Θα ήταν πάντως παράδοξο από τη μια οι κυβερνήσεις της Ευρώζων να αποφασίσουν -εάν αποφασίσουν- την έξοδο της Ελλάδας από πρόγραμμα και από την άλλη η ΕΚΤ, εξαιτίας αυτής της απόφασης, να τιμωρήσει την Ελλάδα, αφήνοντας την οικονομία της να στεγνώσει από ρευστότητα και να ξανακυλήσει στην ύφεση. Δεν θα είναι η πρώτη φορά που η Φρανκφούρτη κινείται στην αντίθετη κατεύθυνση από αυτήν που είχαν αποφασίσει οι κυβερνήσεις της Ευρώζων. Υπενθυμίζεται ότι μεταξύ των μέτρων που είχε αποφασίσει το Eurogroup το 2012 για το χρέος ήταν και η επιμήκυνση των ομολόγων (ANFAs) που είχαν στην κατοχή τους η ΕΚΤ και οι άλλες κεντρικές τράπεζες της Ευρώζων. Ωστόσο, το μέτρο εφαρμόστηκε, επειδή η ΕΚΤ επικαλέστηκε νομικά κωλύματα, με αποτέλεσμα τα λεφτά από το δεύτερο

δάνειο της Ευρώζων προς την Ελλάδα να τελειώσουν πιο γρήγορα απ' ό,τι αρχικά είχε σχεδιαστεί.

Ωστόσο, κάποιοι εκτιμούν ότι η ΕΚΤ ενδεχομένως συντάσσεται με εκείνους που θα προτιμούσαν να παραμείνει η Ελλάδα υπό αυστηρή εποπτεία, σε κάποιο είδους μνημόνιο, έστω κι αν ονομάζεται κάπως αλλιώς. Εξάλλου, όλοι οι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο να χρειαστεί η Ελλάδα ένα νέο πακέτο βοήθειας, που αναπόφευκτα θα συνοδεύεται από όρους και προϋποθέσεις, πέραν των γενικών αυστηρών κανόνων οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής που ισχύουν για όλα τα κράτη - μέλη της Ευρώζων. Στη συνάντηση που είχε την Τρίτη στο Βερολίνο με τον υπουργό Ανάπτυξης κ. Νίκο Δένδια, ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών κ. Βόλφγκανγκ Σόιμπλε είπε πως οι αποφάσεις για το θέμα αυτό θα ληφθούν το φθινόπωρο.

Ομαλοποιείται η αγορά ομολόγων

Τη δυνατότητα να διαπραγματευτούν τα ελληνικά ομόλογα που εκδόθηκαν φέτος θα αποκτήσουν οι ελληνικές τράπεζες τις επόμενες ημέρες. Σύμφωνα με πληροφορίες, το υπουργείο Οικονομικών θα προχωρήσει σύντομα στην επανέκδοση των 3ετιών και 5ετιών ομολόγων, με στόχο να ανταλλάξουν οι κάτοχοι των εντόκων γραμματίων του Δημοσίου με τους νέους τίτλους.

Στο πλαίσιο αυτό, εγχώριοι και ξένοι επενδυτές που έχουν στα χαρτοφυλάκια τους έντοκα γραμμάτια θα μπορέσουν να αντικαταστήσουν μέρος αυτών με ελληνικά ομόλογα. Η κίνηση αυτή γίνεται με πρωταρχικό σκοπό οι ελληνικές τράπεζες να αποκτήσουν ελληνικούς τίτλους και να μπορέσουν με αυτόν τον τρόπο να δραστηριοποιηθούν στη δευτερογενή αγορά ομολόγων. Ετσι, οι ίδιες θα αποκτήσουν ξανά πρόσβαση στην διαπραγμάτευση ελληνικών ομολόγων και η ελληνική αγορά τίτλων θα μπορέσει να ενισχυθεί περαιτέρω. Επίσης, σε περίπτωση κρίσης, εκτιμάται ότι η παρουσία των ελληνικών τραπεζών στην αγορά θα μπορέσει να λειτουργήσει καταλυτικά και να βοηθήσουν στη στήριξη της. Οπως, άλλωστε, συνέβη πρόσφατα στην περίπτωση της Πορτογαλίας, που παρά την αναταραχή στο τραπεζικό της σύστημα δεν προέκυψε κάποιο σημαντικό πρόβλημα με την αγορά ομολόγων της χώρας.

Σύμφωνα με πληροφορίες, τα νέα ομόλογα που θα εκδοθούν προς αντικατάσταση των εντόκων γραμματίων θα είναι της τάξης του 1 δισ. ευρώ, αν και ακόμα δεν έχει οριστικοποιηθεί το ακριβές ποσό. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η συγκεκριμένη πρωτοβουλία αποτελεί ένα ακόμα βήμα προς την κατεύθυνση της επιστροφής της ελληνικής αγοράς ομολόγων σε ομαλές συνθήκες.

40 χρόνια... 3 Σεπτεμβρίου

Δύο εκδηλώσεις, διαφορετικές «φωνές» στο ΠΑΣΟΚ

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Υστερα από μια πολύ σύντομη θερινή ανάπαυλα, το ΠΑΣΟΚ επανέρχεται σε ένα σκηνικό ενδοκομματικών τριβών. Ήδη οι δύο παράλληλες εκδηλώσεις για τα 40 χρόνια από την ίδρυση του ΠΑΣΟΚ έχουν μετατραπεί ατύπως σε πεδίο σύγκρουσης μεταξύ του κ. Ευάγγελου Βενιζέλου και του κ. Γιώργου Παπανδρέου. Είναι ενδεικτική μάλιστα η απόφαση του πρώην πρωθυπουργού να μιλήσει στην έναρξη της εκδήλωσης που διοργανώνει το Ίδρυμα «Ανδρέας Παπανδρέου» και να απουσιάει στο εξωτερικό στις 3 Σεπτεμβρίου. Ήδη αρκετοί εκ των λεγόμενων «παπανδρείκων» στελεχών (όχι οι νυν βουλευτές) έχουν αποφασίσει να μην παρευρεθούν στην κεντρική εκδήλωση της 3ης Σεπτεμβρίου με ομιλητή τον κ. Βενιζέλο.

Στελέχη, όπως οι κ. Γ. Πεταλωτής, Σ. Ευνίδης και άλλοι συνεργάτες και συνομιλητές του κ. Παπανδρέου, θα είναι παρόντες στην εκδήλωση της 1ης Σεπτεμβρίου με ομιλητή τον πρώην πρωθυπουργό, όχι όμως και στις 3 του μηνός. Ωστόσο, δεν θα τηρήσουν όλοι την ίδια στάση. Πρώην υπουργός της κυβέρνησης Παπανδρέου, όπως ο κ. Π. Γερούλιανος, δεν επιθυμούν να δώσουν δικαστικό τόνο στους εορτασμούς. Ως εκ τούτου, προτιμά να μην είναι παρών σε καμία από τις δύο εκδηλώσεις, προκειμένου να μην εκληφθεί η παρουσία ή η απουσία του ως έμμεση στάση υπέρ κάποιου. Ανάλογη στάση αναμένεται να τηρήσουν και άλλα στελέχη τα οποία εκτιμούν ότι η διακρίση της κα-

τάστασης του ΠΑΣΟΚ σε αυτήν τη χρονική φάση είναι λανθασμένη από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές.

Οι περισσότερες από τις επαφές με τα παλαιότερα στελέχη θα πραγματοποιηθούν, στις περισσότερες περιπτώσεις με την προσωπική εμπλοκή του κ. Βενιζέλου, εντός της τρέχουσας εβδομάδας, με πλεον σημαντική εκείνη που πρέπει να γίνει με τον πρώην πρωθυπουργό κ. Κ. Σημίτη. Παλαιότερα στελέχη, όπως οι κ.κ. Δ. Ρέππας και Βάσος Παπανδρέου, είχαν παρευρεθεί και στην εκδήλωση του ΠΑΣΟΚ προ των ευρωεκλογών και, πιθανότατα, θα είναι παρόντες και στις 3 Σεπτεμβρίου. Αλλιώς, τα παλαιότερα στελέχη αντιτάσσονται στη λογική της ευρείας κεντροαριστερής παράταξης και προτιμούν, σε κάθε περίπτωση, τη δρομολόγηση εξελίξεων μέσα στο πλαίσιο του ΠΑΣΟΚ, το οποίο θεωρούν και τον μοναδικό λόγο που η «Ελιά» κατόρθωσε να επιτύχει το 8% των ευρωεκλογών που επέτρεψε και στη σημερινή ηγεσία να υποβαθμίσει τις ενδοκομματικές αντιδράσεις των προηγούμενων μηνών. Στον γύρο των φετινών επαφών για την 3η Σεπτεμβρίου δεν θα συμμετάσχει καν ο γραμματέας του κόμματος (όπως είθιςται), κάτι το οποίο αποτελεί και μια σαφή ένδειξη της απόστασης που χωρίζει τον κ. Ν. Ανδρουλάκη από τον κ. Βενιζέλο και το περιβάλλον του.

Από την πλευρά της Χαρ. Τρικούπη τονίζουν ότι η φετινή επέτειος έχει ιστορικό ενδιαφέρον τόσο για το ΠΑΣΟΚ όσο και για τη χώρα, καθώς ταυτίζεται η ύπαρ-

ξη του κόμματος με τη «συκοφαντημένη», όπως λένε, μεταπολίτευση. Το σύνθημα της 3ης Σεπτεμβρίου δεν περιλαμβάνει τη λέξη ΠΑΣΟΚ και αναγράφεται ως «Ολοι Μαζί Ξανά – Με τη Δημοκρατική Προοδευτική Παράταξη για τη Νέα Αλλαγή». Υπενθυμίζεται ότι ορισμένοι θεωρούν ότι η «Δημοκρατική Προοδευτική Παράταξη» μπορεί να είναι το όνομα του κόμματος στο οποίο θα μετεξελιχθούν το ΠΑΣΟΚ και όσες κεντροαριστερές δυνάμεις προσχωρήσουν μετά το ιδρυτικό συνέδριο που αναμένεται να πραγματοποιηθεί στα τέλη του Οκτωβρίου. Το ιδρυτικό συνέδριο και οι 3 Σεπτεμβρίου. Αλλιώς, τα παλαιότερα στελέχη αντιτάσσονται στη λογική της ευρείας κεντροαριστερής παράταξης και προτιμούν, σε κάθε περίπτωση, τη δρομολόγηση εξελίξεων μέσα στο πλαίσιο του ΠΑΣΟΚ, το οποίο θεωρούν και τον μοναδικό λόγο που η «Ελιά» κατόρθωσε να επιτύχει το 8% των ευρωεκλογών που επέτρεψε και στη σημερινή ηγεσία να υποβαθμίσει τις ενδοκομματικές αντιδράσεις των προηγούμενων μηνών. Στον γύρο των φετινών επαφών για την 3η Σεπτεμβρίου δεν θα συμμετάσχει καν ο γραμματέας του κόμματος (όπως είθιςται), κάτι το οποίο αποτελεί και μια σαφή ένδειξη της απόστασης που χωρίζει τον κ. Ν. Ανδρουλάκη από τον κ. Βενιζέλο και το περιβάλλον του.

Από την πλευρά της Χαρ. Τρικούπη τονίζουν ότι η φετινή επέτειος έχει ιστορικό ενδιαφέρον τόσο για το ΠΑΣΟΚ όσο και για τη χώρα, καθώς ταυτίζεται η ύπαρ-

Νέο σκηνικό στους δήμους

Ισοσκελισμένοι προϋπολογισμοί, αλλιώς χρεοκοπία

Της ΤΑΝΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

Εντελώς καινούργιο είναι το σκηνικό που θα διαμορφωθεί από τις αρχές Σεπτεμβρίου στην Τοπική Αυτοδιοίκηση με την ανάληψη των καθηκόντων από τους νικητές των εκλογών. Ειδικά όσον αφορά τους δήμους, μόνο το 1/3 των παλαιών δημάρχων επανεξελέγησαν τον Μάιο του 2014. Συγκεκριμένα, σε σύνολο 325 δήμων, σε 118 στον δημαρχικό θώκο θα βρεθούν νέα πρόσωπα, εκ των οποίων πολλοί δεν είχαν προηγουμένως σχέση με τον χώρο. Σε 95 δήμους οι νέοι δήμαρχοι είναι πρόσωπα που στο παρελθόν είχαν και πάλι εκλεγεί και στις πρόσφατες εκλογές «επανεκρίσαν», ενώ σε 112 δήμους παρέμειναν οι παλαιοί. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, οι νέοι δήμαρχοι θα πρέπει άμεσα να αναλάβουν τα καθηκόντων τους, δηλαδή έως τις 5 Σεπτεμβρίου, να έχουν έτοιμο και το σχέδιο του προϋπολογισμού του 2015 για τον δήμο, κάτι που, όπως λένε όλοι, είναι πρακτικώς αδύνατο. Η λύση πάντως που φαίνεται να έχει επιλεγεί είναι να δοθεί σιωπηρή παράταση στους νέους δημάρχους.

«Μάλλον οι καινούργιοι δήμαρχοι δεν ξέρουν τι θα αντιμετωπίσουν, γι' αυτό δέχτηκαν να μπουκ στην περιπέτεια της Αυτοδιοίκησης», λέει στην «Κ» χαριτολογώντας στέλεχος του υπουργείου Εσωτερικών που έχει στα χέρια του τους πίνακες με τις οφειλές των δήμων. Με μειωμένα κατά 60% την κρατική επιχορήγηση προς τους δήμους και την υποχρέωση κατάθεσης ισοσκελισμένων προϋπολογισμών, οι νέοι δήμαρχοι θα έχουν να αντιμετωπίσουν ακόμη και την πιθανότητα χρεοκοπίας, ενώ σε πολλές περιπτώσεις θα βρεθούν στη δυσά-

ρεστη θέση να καθυστερήσουν τη μισθοδοσία.

Εφόσον ένας δήμος χρωστά στην εφορία ή σε ασφαλιστικά ταμεία, μπορεί να δεσμεύονται και «τα χρήματα που μπαίνουν στον λογαριασμό του μέσω της Περιφέρειας για έργα που εκτελούνται με κονδύλια ΕΣΠΑ. Αν ο δήμος δεν μπορέσει να βρει από αλλού κονδύλια, θα αντιμετωπίσει μεγάλο πρόβλημα με τους εργολά-

Οι κάλπες τον Μάιο του 2014 έβγαλαν μόνο το 1/3 των παλαιών δημάρχων – Τι θα αντιμετωπίσουν οι «πρωτάρηδες».

βους», τονίζει στην «Κ» ο περιφερειάρχης Θεσσαλίας Κωνσταντίνος Αγοραστός.

Επιπλέον, οικονομικό πρόβλημα φέρνει η επιβολή ΕΝΦΙΑ στα ακίνητα των δήμων εφόσον αυτά νοικιάζονται και ο δήμος εισπράττει χρήματα από την αξιοποίησή τους. Σε περίπτωση όμως που τα ακίνητα χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες του δήμου, π.χ. στεγάζονται δημοτικές υπηρεσίες, και ο δήμος απαλλάσσεται από τον ΕΝΦΙΑ. «Ισως αυτός είναι ένας τρόπος οι δήμοι να αποφασίσουν να αντιμετωπίσουν με ορθολογικότερο τρόπο την περυσία τους», τονίζει το ίδιο στέλεχος του υπουργείου Εσωτερικών.

Ο νεοεκλεγείς δήμαρχος Ηρακλείου Κρήτης, του τέταρτου μεγαλύτερου δήμου της χώρας, Βασίλης Λαμπρινός τρέφει στάση αναμονής. «Για να πάρεις μέτρα, θα πρέπει να έχεις πλήρη ει-

κόνα των οικονομικών του δήμου. Περιμένουμε λοιπόν να δούμε τι θα παραλάβουμε», τονίζει στην «Κ». Ο πρώην ευρωβουλευτής και νέος δήμαρχος Γλυφάδας Χρήστος Παπανικολάου είναι αισιόδοξος: «Τουλάχιστον ο δήμος δεν έχει δάνεια. Θα εξορθολογήσουμε τις δαπάνες με γνώμονα την κοινή λογική».

Στόχος του νέου δημάρχου είναι... τα ευρωπαϊκά κονδύλια. «Δεν υπάρχουν χρήματα για να φτιάξουμε πεζοδρόμια, μπορούμε όμως να χρησιμοποιήσουμε ευρωπαϊκά κονδύλια για να φτιάξουμε βιοκλιματικά πεζοδρόμια», τονίζει χαρακτηριστικά. Ο κ. Παπανικολάου, που είχε δεσμευτεί προεκλογικώς να συνδέσει το μετρό του Ελληνικού με την Ανω Γλυφάδα με δημοτική συγκοινωνία, εξηγεί ότι δεν είναι δυνατόν να έχει το σχέδιο προϋπολογισμού έτοιμο μέσα σε πέντε ημέρες από την ανάληψη των καθηκόντων του.

«Όλα είναι αναστρέψιμα, αρκεί να έχεις ιδέες και όρεξη για δουλειά», λέει στην «Κ» ο νέος δήμαρχος Τρικαιών Δημήτρης Παπαστεργίου. «Οι δήμοι είναι αναποτελεσματικοί όταν χρειάζεται να εισπράτουν όσα τους οφείλονται, όπως πρόστιμα, κλήσεις κ.λπ. Νομίζω λοιπόν ότι οργανώνοντας μια καλή υπηρεσία εσόδων μπορούμε να αυξήσουμε τα έσοδά μας». Ο κ. Παπαστεργίου δηλώνει ότι δεν είναι αδιάφορος στη δυνατότητα που δίδεται στους δήμους να φτιάξουν αποπεφρωτήρια, ενώ θεωρεί ότι ο δήμος μπορεί να αυξήσει τους πόρους του αξιοποιώντας καλύτερα την περυσία του. Όσο για τον ΕΝΦΙΑ που θα χρειαστεί να πληρώσουν οι δήμοι, ανταπαντά: «Νομίζω ότι είναι καλή ιδέα να δοθούν και τα έσοδα στους δήμους».

Charles Pictet, **τραπεζίτης**

Ο τουρισμός μπορεί να σας βγάλει από την κρίση

Ζείτε στον παράδεισο, είστε επινοητικοί, βρείτε τρόπους να τον προστατεύσετε

Της **ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ**

Για τους γνώστες των οικονομικών θεμάτων, το επίθετο Pictet είναι συνώνυμο με μία από τις ισχυρότερες τράπεζες παγκοσμίως στον τομέα του private banking, η οποία μετράει πάνω από δύο αιώνες δραστηριοτήτων. Για τους κατοίκους της Πάτμου, όμως, ο 69χρονος Charles Pictet δεν είναι ο Ελβετός τραπεζίτης, αλλά ένας ένθερμος φίλος του νησιού. Η πρωτοβουλία του να «σώσει» τρεις ιστορικούς ανεμόμυλους στη Χώρα, εμβληματικά τοπίοσημα του νησιού που κινδύνευαν να χαθούν από τη φθορά του χρόνου, τον έχει κάνει τόσο αναγνωρισμένο και αγαπητό στους κατοίκους, που με κάθε ευκαιρία τον συχαίρουν ή τον αγκαλιάζουν. Αυτό έκανε ο εορτάσιμος Μανώλης Γαμπεράκης μόλις πέρασαμε το κατώφλι του μαγαζιού του, στην κεντρική πλατεία, για να γευματίσουμε ένα ζεστό απομεινέριο. «Θυμάμαι από μικρό παιδί τους μύλους να καταρρέουν και τώρα βλέπω τα πανιά τους να φουσκώνουν στον αέρα. Δεν ξέρετε πόση χαρά μας έχετε δώσει», είπε συγκινημένος στον κ. Pictet. Κι εκείνος ανταποκρίθηκε στη μεσογειακή ζεστασιά και αμεσότητα με ένα πλατύ χαμόγελο.

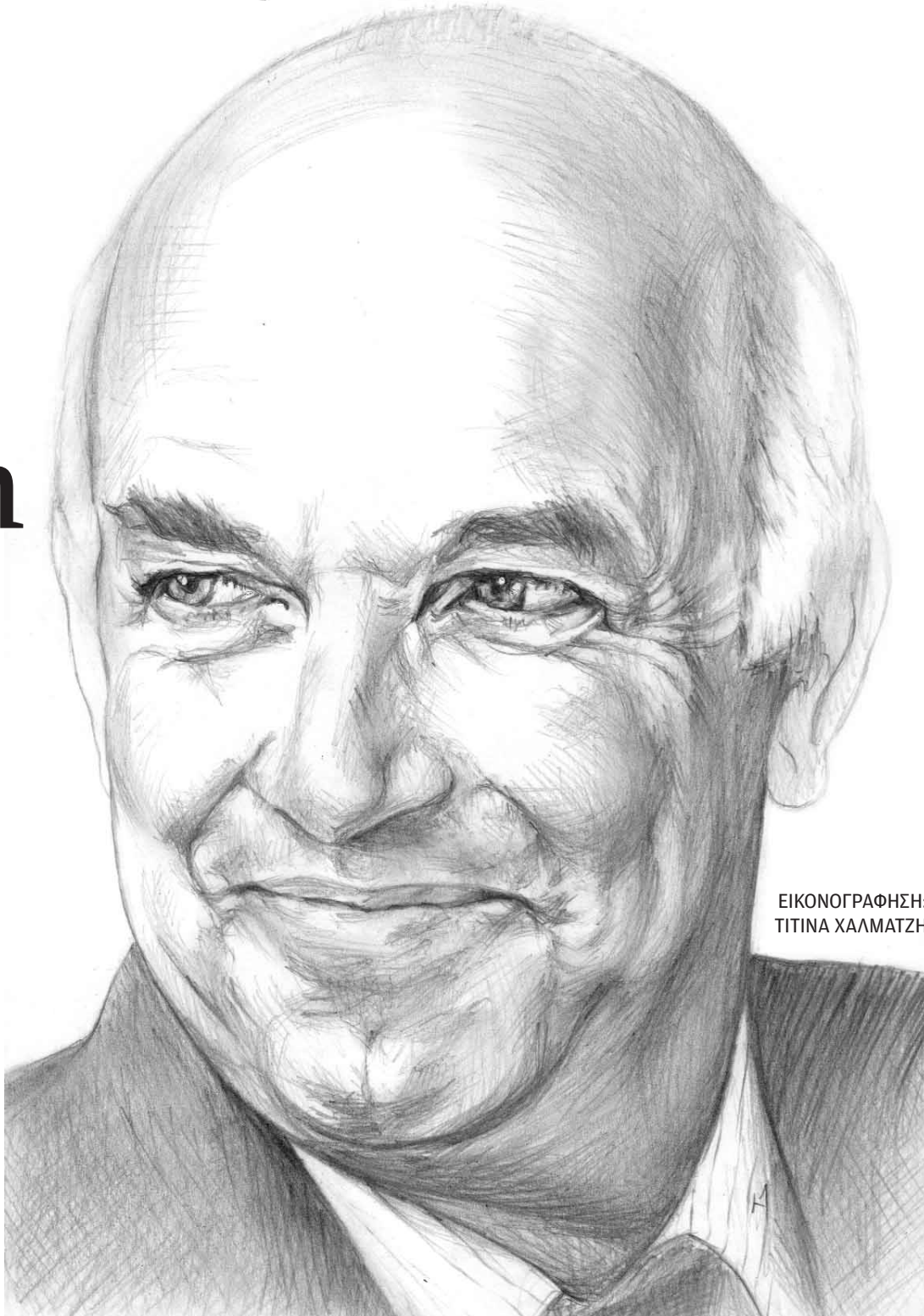
Ο ίδιος βρέθηκε άλλη μια φορά στην Ελλάδα, στις αρχές του καλοκαιριού, για μια ειδική περίπτωση. Η αποκατάσταση των μύλων όχι μόνον στέφθηκε με επιτυχία, αλλά κατάφερε να αποσπάσει κι ένα σημαντικό βραβείο: η ομοσπονδία των Ευρωπαϊκών Πολιτιστικών Οργανώσεων, Europan Nostra, τίμησε, το 2012 στη Λισαβόνα, τον ίδιο αλλά και ολόκληρη την ομάδα εργασίας –που στελεχωνόταν από μέλη διαφορετικών εθνικοτήτων και ειδικοτήτων και συντονίστηκε από την αρχιτέκτονα Δάφνη Μπέκετ– για την εξαιρετική τους δουλειά. Και με την ευκαιρία αυτή, έγινε φρέτος στο νησί μια μεγάλη γιορτή, την οποία διοργάνωσαν ο δήμος και η Ελληνική Εταιρεία Προστασίας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, που είναι ο εταίρος της Europan Nostra στην Ελλάδα. Κάτοικοι και επισκέπτες συγκεντρώθηκαν

στους μύλους που δεσπόζουν στην κορυφογραμμή της Χώρας. Μια μικρή οδύσσεια είχε τελειώσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και όλοι ήταν χαρούμενοι.

Την επόμενη ημέρα είχαμε κανονίσει τη συνάντηση με τον κ. Pictet, που ήταν πρόθυμος να διηγηθεί στην «Κ» την ιστορία από την αρχή. Μετά το θερμό καλωσόρισμα του Μανώλη Γαμπεράκη, ανεβήκαμε στη δροσερή ταράτσα, τακτοποιηθήκαμε σε ένα τραπέζι με θέα και παραγγείλαμε μερικά εδέσματα και ένα παγωμένο λευκό κρασί. «Θα σας πω ό,τι θέλετε. Προς Θεού, όμως, ας μη μιλήσουμε για την οικονομία. Είμαι εδώ ως φίλος της Πάτμου και όχι ως εκπρόσωπος κάποιου τραπεζάκι ή ενός οικονομικού τομέα που αντιλαμβάνομαι ότι εκπροσωπεί τα τελευταία χρόνια κάτι αρνητικό για πολλούς Έλληνες που υποφέρουν από την κρίση», ήταν οι πρώτες κουβέντες του κ. Pictet του οποίου η οικογένεια είχε σχέση με τον Ευνάρδο, τον σπουδαίο φιλέλληνα τραπεζίτη και ευργέτη που στήριξε σθεναρά το έθνος τα πρώτα χρόνια μετά την Επανάσταση.

Φιλελληνική η Γενεύη

«Η Γενεύη πάντα είχε μια ιδιαίτερη σχέση με τη χώρα σας από την εποχή του Καποδίστρια και του Ευνάρδου», τονίζει. «Υπάρχει σαφώς φιλελληνική παράδοση και θαυμασμός για την αρχαιότητα. Ακόμα και σήμερα το ελληνικό στοιχείο είναι έντονο στην πόλη, με ιδιαίτερα αξιολογούς Έλληνες επιστήμονες και επιτυχημένους επαγγελματίες σε πολλούς κλάδους και όχι μόνον στον τραπεζικό, τον οποίον γνωρίζω. Η δική μου γενιά όταν τελείωνε το Κολέγιο πήγαινε είτε στην Ελλάδα είτε στη Ρώμη. Εγώ πρωτοήρθε με ένα ιστιοπλοϊκό σκάφος κάποιων φίλων των γονιών μου σε ηλικία 24 ετών και εντυπωσιάστηκα από την εκπληκτική ομορφιά του τοπίου. Θυμάμαι ότι κάναμε τη διαδρομή Αθήνα - Κω. Από την επόμενη χρονιά, άρχισα να νοικιάζω ιστιοπλοϊκά σκάφη και να κάνω τον περίπλου της Μεσογείου, τμηματικά, με έμφαση στη Μεγάλη Ελλάδα. Πάντα σκεφτόμουν ότι η ζωή είναι μικρή και

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΤΙΤΙΝΑ ΧΑΛΜΑΤΖΗ

“

Ολόκληρη η Ευρώπη χρειάζεται μια νέα λειτουργική δομή και είμαι αισιόδοξος ότι στο τέλος αυτό θα συμβεί μέσα από ομόνοια και συνεργασία.

πως κάθε καλοκαίρι πρέπει να ανακαλύπτω κάτι καινούργιο. Ετσι δεν πηγαίνα ποτέ στο ίδιο μέρος. Με μια εξαίρεση...».

Ο κ. Pictet σταματάει για να με σερβίρει κρασί και συνεχίζει: «Πάντα ερχόμουν στην Πάτμο. Εχω ξεχωρίσει αυτό το μέρος όχι μόνον για τη φυσική του ομορφιά και τον καλά διατηρημένο οικισμό του, αλλά για την ατμόσφαιρά του. Από την πρώτη μου επίσκεψη αισθάνθηκα ότι υπάρχει μια πνευματικότητα και πως ο τόπος στον οποίον ο Ιωάννης έγραψε την Αποκάλυψη είναι ιερός. Ευτυχώς δεν υπάρχουν καταστρεπτικές παρεμβάσεις από την έλευση του μαζικού τουρισμού», λέει και κάθε τόσο στρέφει το βλέμμα του στη θάλασσα.

Η Ελλάδα μου έδωσε χαρές

Χρόνο με τον χρόνο, ο Ελβετός τραπεζίτης και ιστιοπλόος έβλεπε από μακριά την εικόνα της Χώρας της Πάτμου με τους ανεμόμυλους να ρημάζουν και στενοχωριόταν. «Στην πορεία έμαθα ότι ο παλιότερος είχε χτιστεί το 1588 και πως ήταν σε λειτουργία ως τη δεκαετία του 1950, εξυπηρετώντας τις ανάγκες του νησιού για τέσσερις αιώνες. Ήταν λοιπόν ταπεινά κτίσματα που ανήκαν στη Μονή, αλλά με ιστορική βαρύτητα, μια και η ύπαρξή τους συνετέλεσε και στην εμπορική άνθηση της Πάτμου κατά το παρελθόν. Ολα αυτά τα χρόνια αγαπήσα πολύ την Ελλάδα και ένιωσα ότι μου έδωσε χαρές και συγκινήσεις. Ηθελα κι εγώ να προσφέρω κάτι στην σειρά μου. Αποφάσισα να κάνω ό,τι μπορώ για τη διάσωση των μύλων», λέει στην «Κ» ο κ. Pictet.

Για να κάνει μια καλή πράξη στην Ελλάδα, δεν αρκεί να έχεις καλή θέληση. Χρειάζεται να υπερβείς δεκάδες απρόσμενα εμπόδια που ορθώνονται στην πορεία,

από τη γραφειοκρατία έως κάθε τι άλλο που μπορεί να χαρακτηριστεί «ελληνική ιδιαιτερότητα». Αν είσαι ξένος, το κυριότερο είναι να βρεις κάποιον Έλληνα που να σε κατατοπίσει για το πως λειτουργούν τα πράγματα, ποια είναι η νομοθεσία, ποιες είναι οι δυσκολίες. Ο Ελβετός συννομιλητής μας στάθηκε ευτυχώς τυχερός. «Στη Γενεύη γνώρισα τη Δάφνη Μπέκετ, Ελληνίδα της διασποράς, με μητέρα Αθηναία, πατέρα Αμερικανό, μεγαλωμένη στην Ελβετία. Με σπουδές στην αρχιτεκτονική και εμπειρία στο πεδίο, πήρα πως εντόπισα τον σωστό άνθρωπο, που θα αποτελούσε τη γέφυρα ανάμεσα σε μένα και στο έργο που είχαμε να κάνουμε. Η αλήθεια ήταν πως επρόκειτο για ένα δύσκολο εγχείρημα με πολλά προβλήματα. Στο τέλος, όμως, τα κατάφεραμε όλοι μαζί και είμαι εξαιρετικά υπερήφανος».

Εκτός από τον τραπεζίτη, χορηγός στάθηκε το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος», καθώς και άλλοι Έλληνες ιδιώτες. Τι ακριβώς κα-

Οι σταθμοί του

- **1945**
Γεννιέται στη Νέα Υόρκη.
- **1963**
Σπουδάζει Οικονομικές και Κοινωνικές Επιστήμες στο Πανεπιστήμιο St-Gallen.
- **1969**
Υπηρετεί τη στρατιωτική του θητεία και αρχίζει να εργάζεται για την οικογενειακή τράπεζα.
- **1979**
Γίνεται εταίρος στην Pictet & Cie.
- **1996 - 2005**
Ηγετική θέση στη διοίκηση της τράπεζας ως παλαιότερος εταίρος.
- **2005 - 2012**
Μέλος της Ελβετικής Αρχής για την Επίβλεψη των Χρηματοοργανώσεων.
- **2012**
Βραβεύεται από την Europan Nostra για την αποκατάσταση των μύλων της Πάτμου.

τάφεραν ο κ. Pictet, η κ. Μπέκετ και η ομάδα τους; Με αυστηρό χρονοδιάγραμμα –ελβετικής εμπνεύσεως γαρ– στήθηκε μια ολόκληρη επιχείρηση με σκοπό όχι μόνον να αποκατασταθεί το κέλυφος των μύλων, αλλά να επανασχεδιαστεί η λειτουργία τους: ο πρώτος εκ των τριών απέκτησε νέο μηχανισμό και «παράγει» κανονικά αλεύρι. Για τους άλλους δύο έχουν γίνει μελέτες έτσι ώστε να παράγουν ηλεκτρικό ρεύμα μέσω αολιακής ενέργειας, αλλά και νερό.

Χρειάστηκε να βρεθούν ειδικοί τεχνίτες που θα αναλάμβαναν το έργο: από τον ντόπιο παραβουραγκό Γιόργκο Καμίτση μέχρι έναν Ελβετό ειδικό στα ιστιοπλοϊκά πανιά που έφτιαξε τα πανιά του μύλου, επίσης Έλληνες και Γάλλοι μηχανικοί που επιμελήθηκαν τον σύγχρονο μηχανισμό. Ακόμα και ένας Γάλλος όγδον γενιά μιλωνάς, που χάραξε τη μολύβιτρα, η οποία ήρθε από την πατρίδα του, προσέφερε τις υπηρεσίες του.

Η πολιτιστική κληρονομιά μπορεί να γίνει μοχλός ανάπτυξης

«**Αυτό** που με ενδιέφερε πάνω απ' όλα ήταν να κάνουμε μια επιτυχημένη διεθνή συνεργασία. Να μη φτιάξουμε μόνο την εξωτερική όψη των μύλων, αλλά να τους ξανακάνουμε χρήσιμους για την κοινότητα των Πατρίων, όπως ήταν τους προηγούμενους αιώνες. Να δώσουμε ένα θετικό παράδειγμα για το πως η πολιτιστική κληρονομιά μπορεί να γίνει υπερηφάνεια για τους κατοίκους, αλλά και μοχλός ανάπτυξης», υπογραμμίζει ο κ. Pictet.

Παρά τη σαφή επιθυμία του συννομιλητή μου να μην επεκταθούμε σε πολιτικά θέματα, αφήνω για λίγο τους μύλους, για να κουβεντιάσουμε τη σημερινή κατάσταση της Ελλάδας. Εκείνος διστάζει, αλλά τελικά απαντάει: «Γνωρίζω καλά την ελληνική Ιστορία, σας είπα, άλλωστε, ότι κατάγομαι από οικογένεια με βαθιά φιλελληνικά αισθήματα. Ξέρω καλά την ιστορική διαδοχή από την οθωμανική σκλαβιά στην άπειρα να φτιαχτεί ένα σύγχρονο ευρω-

παϊκό κράτος, για τους ξένους βασιλείς, τη συμμετοχή στον Α' και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, τον εμφύλιο και τη χούντα. Ολα αυτά δημιουργήσαν πολύ συγκεκριμένες συνθήκες στην Ελλάδα, που εξηγούν αλλά δεν δικαιολογούν –πάντα– ορισμένα πράγματα. Αντιλαμβάνομαι, επίσης, ότι για να γίνουν βαθιές τομές στον τρόπο με τον οποίον δουλεύει το κράτος, αλλά και στον τρόπο με τον οποίον σκέπτονται και αντιδρούν οι άνθρωποι, χρειάζεται μία εικοσαετία. Μέχρι τότε θα έχει έρθει στα πράγματα και μια γενιά Ελλήνων που τώρα είναι νέοι, έχουν όμως γνώσεις, εφθδία, όραμα και όχι τα τραύματα ή τις αγκυλώσεις παλαιότερων γενεών. Ακόμα και αν ορισμένοι ταλαντούχοι φύγουν στο εξωτερικό για σπουδές ή δουλειά, θέλουν να ξαναγυρίσουν, διότι οι Έλληνες έχουν πάντα πατριωτισμό και επιζητούν την επιστροφή. Σε γενικές γραμμές, πιστεύω ότι όλοι έχουν κατανοήσει τις παθογένειες

“

Η διάσωση των μύλων της Πάτμου ήταν δύσκολο εγχείρημα αλλά τα κατάφεραμε όλοι μαζί και είμαι εξαιρετικά υπερήφανος.

του συστήματος και κάνουν προσπάθειες να διορθώσουν τα πράγματα, έτσι ώστε να λειτουργούν όλα με ορθότερο και πιο διαφανή τρόπο. Ολόκληρη η Ευρώπη χρειάζεται μια νέα λειτουργική δομή και είμαι αισιόδοξος ότι στο τέλος αυτό θα συμβεί μέσα από ομόνοια και συνεργασία», πιστεύει ο κ. Pictet.

Ο σερβιτόρος μάς φέρνει τα υπόλοιπα πάτα και ο κ. Pictet φωνάζει ενθουσιασμένος «Βραβο» με ιταλική μουσικότητα στη φωνή, αν

και γαλλόφωνος. Συνεχίζει: «Τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη υπάρχει η αίσθηση μιας τερνάστιας δυσκολίας που πρέπει να ξεπεραστεί. Δεν υποτιμώ το μέγεθος της κρίσης. Ας σκεφτούμε, όμως, τι πέρασαν οι προηγούμενες γενιές Ελλήνων και Ευρωπαίων και τότε θα δούμε πόσο τυχεροί έχουμε υπάρξει, χωρίς συρράξεις για πολλούς δεκαετίες. Ακόμα και όσοι μιλούν για έναν οικονομικό πόλεμο, πρέπει να σκεφτούν ότι δεν συγκρίνεται με έναν κανονικό πόλεμο, σαν και αυτούς που ζήσαμε στην περίοδο η που βλέπουμε να εκτυλίσσονται γύρω μας σε διάφορες περιοχές του κόσμου», υπογραμμίζει.

Ευφείς και επινοητικοί

«Για να ξαναγυρίσουμε, πάντως, στην προηγούμενη κουβέντα μας», συνεχίζει ο Ελβετός τραπεζίτης, «η Ελλάδα έχει ορισμένα στρατηγικά πλεονεκτήματα που θα μπο-

ρούσαν να την βοηθήσουν να βγει από την κρίση, αρκεί να υπάρχει σωστή στρατηγική. Ο τουρισμός είναι ένα από αυτά, αλλά πρέπει να καταστρώσετε ένα καλά μελετημένο σχέδιο. Κοιτάξτε λ.χ. πως κατέστρεψαν οι Ισπανοί τις ακτές τους με άναρχη δόμηση και πάρτε σαν παράδειγμα τους Τούρκους που αντί να χτίζουν πια, έχουν επιλέξει να επενδύσουν στα μεγάλα ξύλινα παραδοσιακά σκάφη. Ο τουρισμός των καϊκιών είναι ένας οικονομικός κλάδος που ανθεί και πρέπει να σας πω ότι προσελκύει υψηλής ποιότητας επισκέπτες. Είσαστε ευφείς και επινοητικοί. Έχετε τον πολιτισμό σας, τα μνημεία και τις αρχαιολογικές τοποθεσίες. Ζείτε στον παράδεισο, βρείτε τρόπους να τον προστατεύσετε και να τον χαϊρώμαστε και εμείς που ερχόμαστε το καλοκαίρι».

Ο τραπεζίτης μιλάει πια ως ταξιδιώτης-ιστιοπλόος. Για την ηλικία του είναι καλογυμνασμένος και

προσέχει τη διατροφή του. Παρά το ότι αγαπάει πολύ την ελληνική κουζίνα, τιμολογεί προσεκτικά τους μεζέδες. «Ξέρετε ότι έχω δώσει στο ιστιοπλοϊκό μου σκάφος ελληνικό όνομα;», μου λέει. «Το έχω βαφτίσει «Σήμερον» για να θυμάμαι ότι η ζωή είναι μοναδική, ότι πρέπει να βλέπουμε κάθε ημέρα σαν μια μοναδική ευκαιρία να κάνουμε πράγματα, να μην ξεχνάμε ότι ο χρόνος έχει τέλος για τους θνητούς. Οι άνθρωποι της οικονομίας και των επιχειρήσεων καμιά φορά κλείνουν στον κόσμο τους και μένουν απορροφημένοι στις υποθέσεις τους. Εγώ μεγάλωσα σε μια οικογένεια τραπεζιτών, έμαθα να είμαι συνεπής, πειθαρχημένος και να φέρω εις πέρας ό,τι αναλαμβάνω. Αλλά προσπαθώ να καιροίμαι την καθημερινότητά μου. Και εκτιμώ τις απέραντες ομορφιές της Ελλάδας, του Αιγαίου, των νησιών και των υπέροχων ανθρώπων της».

«Αν η Δύση δεν μας στηρίξει, θα υποστεί η ίδια πολύ σύντομα τις συνέπειες, όπως έδειξε με τον πιο έντονο τρόπο η κτηνώδης δολοφονία του Αμερικανού δημοσιογράφου Τζέιμς Φόλεϊ», ισχυρίζονται οι Κούρδοι.

Πιο κοντά στην ανεξαρτησία είναι οι Κούρδοι του Ιράκ

Η σύγκρουση με τους ακραίους Ισλαμιστές ενισχύει τις αποσχιστικές τάσεις

Του αποσταλμένου μας στο ΙΡΑΚ
ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΑΡΜΠΙΛ, ιρακινό Κουρδιστάν. «Το ιρακινό Κουρδιστάν βρίσκεται στην εμπροσθοφυλακή του παγκόσμιου αγώνα εναντίον της πιο ειδεχθούς μορφής τρομοκρατίας. Αν η Δύση δεν μας στηρίξει, θα υποστεί η ίδια πολύ σύντομα τις συνέπειες, όπως έδειξε με τον πιο έντονο τρόπο η κτηνώδης δολοφονία του Αμερικανού δημοσιογράφου Τζέιμς Φόλεϊ». Αυτό είναι το λάτ-μοτιφ της τοπικής κυβέρνησης των Κούρδων, στο βόρειο Ιράκ, όταν αναφέρονται στη δραματική κρίση που προκάλεσε η επέλαση των φανατικών ισλαμιστών της οργάνωσης «Ισλαμικό Κράτος» στη δυτική Συρία και το βόρειο Ιράκ. Υπό την οπτική αυτή, οι Κούρδοι αξιωματούχοι δικαιολογούν τις πεστικές εκκλήσεις τους στη Δύση για βαρύ οπλισμό ώστε να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τον αδυσώπητο εχθρό.

Εκκλήσεις, που δεν έμειναν χωρίς αποτέλεσμα. Εδώ στο Αρμπιλ είναι πολύ συνηθισμένο να συναντά κανείς Αμερικανούς ή Βρετανούς -συνάμαχους- του 2003-σε θέσεις συμβούλων βασικών υπουργείων, ειδικά όταν πρόκειται για εκείνα που έχουν σχέση με την άμυνα, την ασφάλεια, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. Οι Αμερικανοί βομβαρδίζουν τους τζιχαντιστές, λειτουργώντας σαν αεροπορία των «Πεσμεργκά», δηλαδή των κουρδικών ενόπλων δυνάμεων και έχουν αρχίσει να στέλνουν όπλα στους πιο αξιόπιστους συμμάχους τους στην περιοχή.

Επιφυλάξεις

Ωστόσο άλλες ισχυρές δυτικές χώρες, συμπεριλαμβανομένων της Γερμανίας, διατηρούν επιφυλάξεις καθώς φοβούνται ότι τα όπλα που στέλνουν σήμερα στους Κούρδους για να ανακαταλάβουν τους τζιχαντιστές, θα μπορούσαν αύριο να χρησιμοποιηθούν σε έναν καινούριο πόλεμο, αυτή τη

φορά με την κεντρική κυβέρνηση της Βαγδάτης, με διακείμενα την απόσχιση του Κουρδιστάν και τη δημιουργία ανεξάρτητου κράτους.

Ηδη, η κατάληψη του Κιρκούκ, βασικού πετρελαιοκίνητου κόμβου του βορείου Ιράκ από τους Πεσμεργκά, με αφορμή τη διάλυση του ιρακινού στρατού απέναντι στους τζιχαντιστές, ενίσχυσε αυτούς τους φόβους. Λίγο αργότερα, ο πρόεδρος των Κούρδων, Μασούντ Μπαρζανί, εξήγησε δημοψήφισμα με το ερώτημα: «Το δίλημμα δεν βρίσκεται ο' εμάς, αλλά στους Αραβες γείτονές μας», δηλώνει στην «Κ» ανώτερος αξιωματούχος της τοπικής, κουρδικής κυβέρνησης, υπό την προϋπόθεση της ανωνυμίας. «Εμείς είμαστε όλα αυτά τα χρόνια διατεθειμένοι να παραμεινουμε σε ένα ομόσπονδο ιρακινό κράτος, αλλά μόνον εφόσον εφαρμοστεί πλήρως το υπάρχον σύνταγμα, το οποίο παραβιάστηκε κατά κόρον από την προηγούμενη κυβέρνηση του Μαλικί: Το άρθρο 104 του συντάγματος προέβλεπε δημοψήφισμα στο Κιρκούκ και άλλες αμφισβητούμενες περιοχές, ύστερα από απογραφή πληθυσμού υπό την

επιπείθα της ΟΗΕ, για να αποφασιστεί αν μείνουν στη διοίκηση της Βαγδάτης ή αν περάσουν στο ιρακινό Κουρδιστάν. Αυτό δεν έγινε ποτέ, όπως δεν εφαρμόστηκαν οι προβλεπόμενες διαδικασίες για τη διανομή των εσόδων από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. Αν συνενοχιστεί η ίδια πολιτική από τη Βαγδάτη, ειδικά ύστερα από όσα μεσολάβησαν κατά την πρόσφατη κρίση, είναι αδύνατο να παραμεινουμε ο' αυτό το κράτος και θα επιλέξουμε την ανεξαρτησία».

Διαπραγματευτικό όπλο

Ανάλογες ήταν οι εκτιμήσεις Ευρωπαίου διπλωμάτη στο Αρμπιλ. «Οι Κούρδοι του Ιράκ κινούνται με πολύ μετρημένα, υπολογισμένα βήματα. Τώρα εκτιμούν ότι η κρίση με το Ισλαμικό Κράτος τους προσφέρει μια χρυσή ευκαιρία. Έχοντας ενισχυθεί στρατιωτικά από τη Δύση, θα οργανώσουν, πιθανότατα, τη δημοψήφισμα μέχρι τον Νοέμβριο και είναι μάλλον βέβαιο ότι το 60-70% του πληθυσμού, ακόμη και στις αμφισβητούμενες περιοχές όπως το Κιρκούκ, θα ταχθεί υπέρ της απόσχισης. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι 'ανάγκη' να κερδίσει την άλλη ημέρα ανεξαρτησία. Θα το κρατήσει σαν ένα πολύ ισχυρό διαπραγματευτικό όπλο στη φαρέτρα του για να απαγορεύσει τους όρους του στη Βαγδάτη και... βλέποντας και κάνοντας».

«Επειτα από όσα έγιναν με την

Ο νέος πρωθυπουργός του Ιράκ Χάντερ αλ Αμπάντι έτυχε ευμενούς υποδοχής από τους Κούρδους.

προέλαση του Ισλαμικού Κράτους, η οποία, κακά τα ψέματα, είχε την υποστήριξη ή τουλάχιστον την ανοχή μεγάλου τμήματος των σουνιτών Αράβων, δεν υπάρχει άλλη λύση από τη μετατροπή του Ιράκ σε συμοσπονδία, με ένα σιιτικό, ένα σουνιτικό και ένα κουρδικό αυτόνομο κράτος», μας λέει ο ίδιος Κούρδος αξιωματούχος. «Είναι ενδιαφέρον ότι μέχρι το 2005, υπέρ της συμοσπονδίας τάσσονταν οι Κούρδοι και οι σιίτες, ενώ οι σουνίτες, που είχαν κυρίαρχο ρόλο επί Σαντάμ Χουσεϊν, πίστευαν ότι θα ξαναθύονταν στα πράγματα κάρη στην πεισματική αντίστασή τους απέναντι στους Αμερικανούς και ότι θα τους πέταγαν έξω από τη Βαγδάτη. Σήμερα, είναι οι σουνίτες που πιέζουν για ένα "Σουνιτιστάν", ανάλογο με το ιρακινό Κουρδιστάν, με τις δικές του ένοπλες δυνάμεις και τη δική του τοπική κυβέρνηση, έχοντας υποστεί επί χρόνια έντονη καταπίεση από την κυβέρνηση των σιιτών. Σε κάθε περίπτωση, το δίλημμα που τίθεται για το Ιράκ είναι, με ρεαλιστικούς όρους, συμοσπονδία ή διάλυση».

Η αντικατάσταση του κατά γενική ομολογία αποτυχημένου σιιτη πρωθυπουργού Νουρί αλ Μαλικί από τον επίσης σιιτη, αλλά μετριοπαθέστερο Χάντερ αλ Αμπάντι, με τη στήριξη τόσο των ΗΠΑ όσο και του γειτονικού Ιράν έτυχε ευμενούς υποδοχής από τους Κούρδους. Η κυβέρνηση του Αρμπιλ έστειλε αντιπροσώπους στη Βαγδάτη στις διαπραγματεύσεις για τον σχηματισμό νέας, αντιπροσωπευτικής κυβέρνησης και οι πληροφορίες μας λένε ότι η νέα κυβέρνηση μπορεί να ανακοινωθεί και την εβδομάδα που έρχεται. Σε κάθε περίπτωση, ό,τι κερδίζεται με τα όπλα πολύ δύσκολα ανατρέπεται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Οι «Πεσμεργκά» ήταν για να μείνουν στο Κιρκούκ και τις άλλες αμφισβητούμενες περιοχές, ανεβάζοντας από πέντε σε οκτώ εκατομμύρια τον πληθυσμό του ολόεντα και λιγότερο «ιρακινού» Κουρδιστάν.

Κοινό μέτωπο Κούρδων σε Ιράκ, Συρία, Τουρκία

Μοιρασμένοι στους ορεινούς όγκους τεσσάρων χωρών της περιοχής (Τουρκία, Ιράκ, Ιράν, Συρία), οι Κούρδοι έχουν παρελθόν αιματηρών συγκρούσεων όχι μόνο με τους εκάστοτε κυρίαρχους, αλλά και στο εσωτερικό τους. Ακόμη και στο Ιράκ, οι δύο βασικές παρατάξεις των Κούρδων, το κόμμα KDP του Μασούντ Μπαρζανί και το PUK του Τζαλάλ Ταλαμπανί, ενεπλάκησαν σε εμφύλιο πόλεμο μετά τον πρώτο πόλεμο των ΗΠΑ κατά του Ιράκ, τη δεκαετία του 1990, για τον έλεγχο των κουρδικών περιοχών.

Μια άλλη, περισσότερο ιδεολογικά χρωματισμένη διαχωριστική γραμμή χωρίζει τους Κούρδους του Ιράκ με την πιο συντηρητική και φιλοδυτική ηγεσία, από το PKK της Τουρκίας και το συγγενές του PYD της Συρίας, με τη σοσιαλιστική-«αντιιμπεριαλιστική» κατεύθυνσή τους. Αίφνης, στις περιοχές που έθεσε υπό τον έλεγχο του το PYD ύστερα από την εξέγερση εναντίον του καθεστώτος Ασαντ, εφαρμόζει μορφές κοινοτικών ιδιοκτησιών και λαϊκής αυτοδιοίκησης, ενώ συγκροτεί επιτροπές λαϊκής αυτοάμυνας, πράγματα που καθόλου δεν αρέσουν στον συντηρητικό, πατριαρχικό Αρμπιλ.

Σε πείσμα όλων αυτών, ο βασικός ιστός της κουρδικής ενότητας παραμένει ισχυρός. Ανεξάρτητα από τους διαφορετικούς κομματικούς και ιδεολογικούς προσανατολισμούς τους, οι Κούρδοι και στις τρεις χώρες υψώνουν την ίδια σημαία και τραγουδούν τον ίδιο εθνικό ύμνο. Πέρσι πραγματοποιήθηκε στο Αρμπιλ η πρώτη συνάντηση αντιπροσωπειών όλων

των παρατάξεων των Κούρδων του Ιράκ, της Συρίας και της Τουρκίας, με ένα βασικό ζήτημα στην ατζέντα: τη σύγκληση Πανκουρδικής Συνδιάσκεψης που θα θέσει τις βάσεις για ένα ενιαίο μέτωπο του κουρδικού αλυτρωτισμού. Η συνάντηση δεν καρποφόρησε, η συνδιάσκεψη αναβλήθηκε, αλλά ο πάγος έσπασε.

Η απειλιτική εμφάνιση του Ισλαμικού Κράτους σε Συρία και Ιράκ ταυτόχρονα ενίσχυσε, όπως ήταν φυσικό, τις κεντρομόλους δυνάμεις. Στελέχη

Παρά τους διαφορετικούς ιδεολογικούς προσανατολισμούς τους και στις τρεις χώρες υψώνουν την ίδια σημαία και τραγουδούν τον ίδιο εθνικό ύμνο.

των πεσμεργκά μας εκμυστηρεύονταν ότι οι ένοπλες δυνάμεις του συροκουρδικού PYD πολέμησαν μαζί τους και έδωξαν τους τζιχαντιστές από το στρατηγικό πέρασμα Ραμπία. Στις μάχες για την απελευθέρωση του Μαχμούρ από τους τζιχαντιστές έσπευσαν να βοηθήσουν τους πεσμεργκά όχι μόνο μόνονδες του PYD, αλλά και μαχητές του PKK από την Τουρκία. Σύμφωνα με μία πληροφορία, μάλιστα, ο αδελφός του Αμπντούλχ Χουσεϊν, Οσμάν, βρίσκεται αυτές τις μέρες στο ιρακινό Κουρδιστάν.

Το τμήμα του πολέμου

Μπορεί ο πόλεμος με τους τζιχαντιστές να αποδειχθεί τελικά καταλύτης στην υπόθεση της κουρδικής ανεξαρτησίας, επί του παρόντος όμως συνοδεύεται από μεγάλο τμήμα για τους Κούρδους του βορείου Ιράκ, οι οποίοι ήθελαν να βλέπουν τους εαυτούς τους σαν μια «μικρή Ελβετία» στην καρδιά της Μέσης Ανατολής— μια όαση σταθερότητας και σχετικής ευημερίας μέσα στην έρημο της βίας και του χάους. Η φυγή ξένων επιχειρήσεων όταν οι τζιχαντιστές βρίσκονταν λίγες δεκάδες χιλιόμετρα από το Αρμπιλ ήταν ένας πολύ ανησυχητικός οιωτός, έστω κι αν πολλές από αυτές ξαναγύρισαν τις τελευταίες ημέρες.

Για να μπει κανείς σε ένα από τα καλά ξενοδοχεία του Αρμπιλ όπου συνηθίζουν ξένων επιχειρηματίες και διπλωμάτες, πρέπει να περάσει από εξουχιστικό έλεγχο ασφαλείας: αστυνομικό σκύλοι, μεταλλικοί ανιχνευτές και πάνοπλοι φρουροί κάνουν φύλλο και φτερό το αμάξι, για να ακολουθήσει σωματικός έλεγχος και το πέρασμα του καρτοφύλακα από μηχανήματα ηλεκτρονικής σάρωσης. Κάθε συγκρότημα πολυκατοικιών με σχετικά ακριβά διαμερίσματα είναι μια οχυρωμένη, φρουρούμενη κοινότητα. Η βενζίνη εκτινάχθηκε από τα 31 στα 78 σεντς το λίτρο. Ανάλογα εκτινάχθηκαν οι τιμές των εννοικίων, λόγω της αθρόας εισροής Σύρων και εσωτερικών προσφύγων. Χώρια το τεράστιο κόστος που επιμύ-

ζεται η τοπική κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της ξαφνικής ανθρωπιστικής κρίσης. Οι επιπτώσεις της πολεμικής κρίσης ήρθαν να προστεθούν σε μια ήδη προβληματική, από πολλές απόψεις, κατάσταση, φέρνοντας στην επιφάνεια πλευρές της που κρύβονταν πίσω από τον μακρύ και συχνά παραπλανητικός ευημερίας. Το real estate εμφανίζει από καιρό συμπτώματα «φρούσκας», με εξωφρενικά υπερτιμημένες κατασκευές, οι οποίες συχνά έχουν μηδενικό (!) αντιοικονομικό συντελεστή σε μία από τις πιο σετισομενεύσιμες περιοχές του κόσμου. Η κυριότερη πηγή απασχόλησης είναι ένας υπερτροφικά διογκωμένος δημοσίου τομέας—ειδικά στον τομέα της ασφάλειας—με τους μετανάστες να καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος της χειρωνακτικής εργασίας. Εφορία και κοινωνική ασφάλιση πρακτικά δεν υπάρχουν, ενώ η δικαιοσύνη και όλη η δημόσια διοίκηση υποφέρουν από φαρμακτικές επιρροές και διαφθορά.

Σ' αυτά ήρθε να προστεθεί η απόφαση της Βαγδάτης να διακόψει τη χρηματοδότηση του Κουρδιστάν, ακόμη και την πληρωμή των δημοσίων υπαλλήλων, κατηγορώντας το Αρμπιλ ότι «κλέβει» το πετρέλαιο που ανήκει σε όλους τους Ιρακινούς. Προχθές, ο νέος εντολοδόχος πρωθυπουργός του Ιράκ, Χάντερ αλ Αμπάντι, εμφανίστηκε διατεθειμένος να αναζητήσει μια συμβιβαστική λύση, αλλά ο δρόμος διαγράφεται ακανθώδης...

Κυνηγημένοι από τους τζιχαντιστές στην Αθήνα

Του **ΚΩΣΤΑ ΟΝΙΣΕΝΚΟ**

«**Μας μισούν** μόνο λόγω της πίστης μας. Δεν έχουν ζητήσει κάτι άλλο από εμάς πέραν του να αλλάξουμε θρησκεία, ούτε να ενταχθούμε στον στρατό τους, ούτε κάτι άλλο».

Αυτή ήταν η απάντηση του 26χρονου Τζαλάλ σχετικά με τον λόγο για τον οποίο οι Γιαζίντι διώκονται από τους τζιχαντιστές της οργάνωσης Ισλαμικό Κράτος (ISIS) στο Ιράκ. Συναντήσαμε τον Τζαλάλ σε ένα κουρδικό καφεείο στο κέντρο οδού 3ης Σεπτεμβρίου στο κέντρο της Αθήνας. Ο ίδιος ήρθε στην Ελλάδα μαζί με μια ομάδα 20 ατόμων από το Ιράκ, όλοι τους μέλη της εθνοτικής μειονότητας των Γιαζίντι.

Μας ζήτησαν να μη γράψουμε τα πλήρη ονόματά τους, διότι έχουν μπει στη χώρα χωρίς να συλλαβθούν και να καταγραφούν από τις αρχές, αντίθετα με την πλειοψηφία των μεταναστών, και θα

προσπαθήσουν να συνεχίσουν το ταξίδι τους βόρεια με σκοπό να φτάσουν στη Γερμανία.

«Όντως έχουν αρχίσει να έρχονται Γιαζίντι και στην Ελλάδα», επιβεβαιώνει η Καίτη Κεχαγιόγλου από την Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες στην Ελλάδα. «Θα πρέπει οι ελληνικές αρχές να λάβουν μέτρα για την προστασία τους, όπως τη διασφάλιση πρόσβασης στη δικαστική ασύλου, τη μη κράτησή τους και την αναβολή απομάκρυνσης, καθώς η επιστροφή τους θέτει σε σοβαρό κίνδυνο τη ζωή τους».

Σύμφωνα με στοιχεία της υπηρεσίας Ασύλου ήδη δέκα από αυτούς έχουν υποβάλει αίτημα για άσυλο, έξι από το Ιράκ και τέσσερις από τη Συρία, ωστόσο «είναι χωρίς ακόμα» λέει στην «Κ» η ίδια.

Οι πρώτοι Γιαζίντι έχουν ήδη φτάσει στην Ελλάδα. Η «Κ» συνάντησε κάποιους που κατάφεραν να ξεφύγουν από τη φρίκη του Ιράκ και κρύβονται στο κέντρο της Αθήνας.

δικασία», λέει στην «Κ» η ίδια.

Ανάμεσα στους ανθρώπους που συνάντησε η «Κ» περιλαμβάνονταν δύο γυναίκες και τρία παιδιά. Μένουν όλοι μαζί σε ένα διαμέρισμα στο κέντρο της Αθήνας. Ένα αγοράκι τριών ετών φορούσε ένα χρυσό σκουλαρίκι στο αυτί του. «Μέχρι τα τρία και τα αγοράκια και τα κορίτσια φοράνε σκουλαρίκι, μετά μόνο τα κοριτσάκια», λέει η μητέρα του. Οι ίδιοι αποφεύγουν να ανα-

φέρουν πολλές λεπτομέρειες για το θρήσκευμά τους. Από τα συμφοραζόμενα αλλά και από το άτομο που μας έφερε σε επαφή μαζί τους—έναν Σύρο δημοσιογράφο—καταβαίνουν ότι πρόκειται για ένα κράμα Ζωροαστρισμού με στοιχεία άλλων μονοθεϊστικών θρησκειών.

Η συγκεκριμένη ομάδα των Γιαζίντι βρίσκεται στην Ελλάδα τις τελευταίες τρεις εβδομάδες και καταγονται από την περιοχή Σνούι (Snuny), οι περισσότεροι κάτοικοι της οποίας είναι Γιαζίντι.

Συνολικά, σύμφωνα με τα όσα λένε οι ίδιοι, περίπου 400 άτομα της θρησκευτικής τους μειονότητας έχουν φτάσει εδώ.

Οι περισσότεροι Γιαζίντι που διέφυγαν, μας λένε τα συγκεκριμένα άτομα, πέρασαν από το Ιράκ στη Συρία και από εκεί στο κουρδικό κομμάτι του Ιράκ. Αυτοί ωστόσο, όπως και αρκετά ακόμα άτομα (δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία)

μπήκαν στη Συρία και στην συνέχεια κατευθύνθηκαν προς την Τουρκία στην πόλη Σιλόπι. Από εκεί διέφυγαν στην Κωνσταντινούπολη. Εμείναν εκεί μερικές ημέρες και μετά δουλεμπορικό δικτυο τους έστειλε προς την Ελλάδα. Μπήκαν παράνομα από τον Έβρο και ύστερα μεταφέρθηκαν στην Αθήνα με Ι.Χ. Ορισμένοι είχαν χρήματα επάνω τους, ενώ κάποιοι έχουν συγγενείς στη Γερμανία που τους βοηθάνε. «Το 1993 είχαμε δεχθεί επίθεση από το καθεστώς του Σαντάμ. Τότε είχαν φύγει αρκετά άτομα από την κοινότητά μας στο εξωτερικό. Αυτοί είναι που μας βοηθάνε τώρα», λέει ένας από τους Γιαζίντι.

«Δέχθηκαν επιθέσεις δύο κοντινά χωριά και μετά είπαν σε εμάς ότι εάν δεν αλλάξουμε θρησκεία θα μας καταστρέψουν», μας λέει ο 37χρονος Αϊντο. Η γυναίκα του, η Γουαχίνα, που κάθεται δίπλα, αναφέρεται στην αδερφή της, η οποία

απέχθη μαζί με τα τέσσερα παιδιά της και τις τελευταίες εβδομάδες η επικινδυνότητα μαζί της έχει χαθεί. «Έχουν δολοφονήσει πολλούς άντρες και απήγαγαν πολλές γυναίκες. Της έστειλαν στη φυλακή Μπαντούς όπου τους έδωσαν κινητά τηλέφωνα και απαιτούσαν να πάρουν τους συγγενείς τους για να τους ζητήσουν να αλλάξουν θρησκεία, γιατί διαφορετικά θα τις βίαζαν και θα τις σκοτώναν».

Οι ίδιοι μεταφέρουν ορισμένες φρικτές ιστορίες από τις επιθέσεις που δέχθηκαν από τους τζιχαντιστές. «Στο χωριό μας περίπου 35% ήταν μουσουλμάνοι με τους οποίους δεν είχαμε ποτέ κανένα πρόβλημα και συνηθίσαμε σαν γείτονες. Όταν όμως επιτέθηκαν οι τζιχαντιστές, αυτοί σήκωσαν αμέσως μαύρες σημαίες και στράφηκαν εναντίον μας ως και ήμασταν εχθροί τους», λέει ένας από τους Γιαζίντι με τους οποίους μιλήσαμε.

Κοινωνία ίσων ευκαιριών με «γκρίζες» αντιθέσεις

Από τις ταραχές στο Λος Αντζελες το 1965 έως τα σημερινά επεισόδια στο Μιζούρι

Του **THOMAS B. EDSELL**
THE NEW YORK TIMES

Όταν ξέσπασαν ταραχές στη συνοικία Γουάτς του Λος Αντζελες το 1965, οι Αφροαμερικανοί δεν μπορούσαν να φανταστούν ότι τις επόμενες τρεις δεκαετίες θα σημειώναν διαρκείς προόδους στους τομείς του εισοδήματος, της εργασίας, της εκπαίδευσης και της θέσης τους έναντι των λευκών.

Αντίθετα, οι πρόσφατες ταραχές στο Φέργκιουσον του Μιζούρι ακολουθούν μία δεκαετία οικονομικής στασιμότητας και, το χειρότερο, αντανακλούν το γεγονός ότι η τάση αυτή δεν φαίνεται να αντιστρέφεται.

Το 1965 οι ταραχές στο Γουάτς, που ξεκίνησαν με τη σύλληψη 21χρονου μαύρου οδηγού από λευκό αστυνομικό για παράβαση του κώδικα οδικής κυκλοφορίας, άφησαν πίσω τους 34 νεκρούς, 1.032 τραυματίες και 600 κατεστραμμένα κτίρια.

Το ξέσπασμα εκείνο σημειώθηκε μόλις πέντε ημέρες αφού ο πρόεδρος Λίντον Τζόνσον υπέγραψε τον νόμο περί εκλογικών δικαιωμάτων και 13 μήνες αργότερα είχε υπογράψει τον νόμο περί πολιτικών δικαιωμάτων – καιρία νομοθετήματα, των οποίων όμως η επίδραση δεν είχε γίνει ακόμη αισθητή στην καθημερινότητα των Αφροαμερικανών.

Τις δεκαετίες που ακολούθησαν, η πρόοδος των Αφροαμερικανών ήταν τεράστια. Το ποσοστό μαύρων με απολυτήριο Λυκείου υπερτριπλασιάστηκε, περνώντας από το 20%, δηλαδή από το μισό του μέσου όρου των λευκών, στο 70%, ποσοστό που σχεδόν ταυτιζόταν με των λευκών. Την ίδια περίοδο, το ποσοστό μαύρων αποφοίτων

πανεπιστημιακής εκπαίδευσης τετραπλασιάστηκε, περνώντας από το 3% στο 12%.

Παρομοίως, το μέσο εισόδημα των αφροαμερικανικών νοικοκυριών ανέβηκε, περνώντας από τις 22.974 δολάρια το 1967 στις 30.439 δολάρια το 2000, αύξηση 32,5%, ήτοι υπερδιπλάσια από την αύξηση 14,2% που σημείωσε την ίδια περίοδο το εισόδημα των νοικοκυριών των λευκών.

Σε απόλυτους αριθμούς, το εισόδημα των νοικοκυριών των μαύρων παρέμεινε το 2000 χαμηλότερο από αυτό των λευκών νοικοκυριών, αλλά η διαφορά είχε μειωθεί. Ενώ το 1967 το μέσο εισόδημα των μαύρων νοικοκυριών

Από το 1965 ως το 2000, η φτώχεια των μαύρων έπεσε από 41,8% στο 22,5%. Εκτοτε, έχει ανεβεί στο 27,2%.

σώδημα των μαύρων νοικοκυριών δεν ξεπερνούσε το 57% του μέσου εισοδήματος των λευκών νοικοκυριών, το 2000 το ποσοστό αυτό ήταν 66%.

Όμως τα πράγματα άλλαξαν στο γύρισμα του 21ου αιώνα. Οι ταραχές στο Φέργκιουσον ακολουθούν μια περίοδο απώλειών για τους Αφροαμερικανούς, παρά το γεγονός ότι ο εν ενεργεία πρόεδρος των ΗΠΑ είναι Αφροαμερικανός.

Όλες οι φυλετικές και εθνοτικές ομάδες των ΗΠΑ υπέφεραν από τις οικονομικές δυσκολίες της τελευταίας δεκαετίας, αλλά αυτές που χτυπήθηκαν περισσότερο ήταν οι μαύροι. Το 2012 το μέσο εισόδημα των μαύρων νοικοκυριών είχε επιστρέψει στο 58,4% του εισοδήματος των λευκών, γυρίζοντας σχεδόν στα επίπεδα του 1967.

Οι πρόσφατες ταραχές στο Φέργκιουσον του Μιζούρι αντανακλούν μια δεκαετία οικονομικής στασιμότητας και μάλιστα η τάση αυτή δεν φαίνεται να αντιστρέφεται.

Τα στοιχεία

Πολυάριθμες πρόσφατες μελέτες αμφισβητούν την παλαιά ρήση ότι η Αμερική είναι η γη της ευκαιρίας για όλους, καθώς για τους Αφροαμερικανούς η ευημερία είναι ιδιαίτερα δύσκολη. Από το 1965 ως το 2000 η φτώχεια των μαύρων έπεσε από 41,8% στο 22,5%. Εκτοτε, έχει ανεβεί στο 27,2%. Ανοδο έχει παρουσιάσει και η φτώχεια των λευκών, αλλά μόνο κατά 3,2 μονάδες. Τα αποτελέσματα της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008-2009 έπληξαν τους μαύρους περισσότερο από τους λευκούς, αλλά οι αρνητικές

τάσεις ξεκίνησαν πριν από αυτήν. Σύμφωνα με έρευνα του Ινστιτούτου Μπρούκινγκς, από το 2007, τα παιδιά λευκών οικογενειών έχουν περισσότερες πιθανότητες να ανεβούν ψηλότερα στην κοινωνικοοικονομική κλίμακα ενώ των μαύρων οικογενειών έχουν περισσότερες πιθανότητες να την κατεβούν.

Εκθεση του 2014 για την κοινωνική κινητικότητα μαύρων και λευκών είναι ακόμη πιο απαισιόδοξη, σημειώνοντας ότι η πρόσφατη περίοδος «διαφέρει έντονα από προηγούμενες εποχές, στη διάκριση των οποίων οι μαύροι σημείωναν σταθερές προόδους στη μείωση των φυλετικών ανισοτήτων».

Μια ακτιβίστρια απειλεί τη Ρούσεφ

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ**

Νέα δεδομένα στην προεκλογική εκστρατεία για την προεδρία της Βραζιλίας έχει δημιουργήσει ο ξαφνικός θάνατος του Σοσιαλιστή υποψηφίου Εντουάρντο Κάμπος και η «αντικατάστασή» του από τη δημοφιλή ακτιβίστρια Μαρίνα Σίλβα. Σε δημοσκοπήση που δημοσιεύθηκε την περασμένη Δευτέρα, η κ. Σίλβα, που είχε συγκεντρώσει 19% των ψήφων στην προηγούμενη προεδρική αναμέτρηση, έλαβε τη δεύτερη θέση με 21% στον πρώτο γύρο των εκλογών. Στον δεύτερο γύρο, έναντι της προέδρου Ντίλμα Ρούσεφ, επικράτησε με 47% έναντι 43% (εντός ορίων του στατιστικού λάθους). Ο Κάμπος, σε αντιδιαστολή, ήταν σταθερά τρίτος στις δημοσκοπήσεις, με μεγάλη απόσταση από την πρόεδρο Ρούσεφ και από τον μέχρι πρότινος βασικό της αντίπαλο, Λέσιο Νέβες. Η 56χρονη κ. Σίλβα, ένα από τα 11 παιδιά εργατών συλλογής καουτσούκ στον Αμαζόνιο, ξέρε να επιβιώσει. Ως παιδί, γνώρισε ακραία φτώχεια και πείνα και χτυπήθηκε από την ελονοσία και την πατιτίδα. Ως ακτιβίστρια τις δεκαετίες του 1970 και του 1980, συγκρούστηκε με τους μεγαλοκτηματίες του καουτσούκ και δέχθηκε απειλές κατά της ζωής της (ήταν συνεργάτης του ακτιβιστή Τόικο Μέντες, που δολοφονήθηκε εξαιτίας της εκστρατείας του για την προστασία του Αμαζονίου). Ήταν μέλος του Κόμματος των Εργατών (P.T.) και υπουργός Περιβάλλοντος υπό τον Λούλα από το 2003 έως το 2008, όταν παραιτήθηκε λόγω της στροφής της κυβέρνησης υπέρ της χαλάρωσης των περιορισμών στην εκμετάλλευση του Αμαζονίου (στη συνέχεια παραιτήθηκε και από το κόμμα).

Προ ημερών, παρ' ολίγον να επιβραστεί μαζί με τον Κάμπος στο μοιραίο τζετ. Η αλλαγή σχεδίων της τελευταίας στιγμής της έσωσε τη ζωή – και ενδεχομένως να φέρει την πλήρη ανατροπή στις εκλογές της έβδομης μεγαλύτερης οικονομίας του κόσμου, που θα διεξαχθούν στις 5 Οκτωβρίου.

Η οικονομία

Στη μάχη κατά της κ. Σίλβα και του κ. Νέβες, η πρόεδρος Ρούσεφ δεν θα μπορεί να βασιστεί στις οικονομικές της επιδόσεις. Η οικονομία αναπτύχθηκε κατά μόλις 0,2% το α' τρίμηνο του 2014 σε σύγκριση με το δ' τρίμηνο του 2013. Τα αποτελέσματα του β' τριμήνου δεν έχουν δημοσιευθεί ακόμα, αλλά αναμένεται

να είναι εξίσου αρνητικά – η μνημιαία διακύμανση του ΑΕΠ τον Ιούνιο ήταν η πιο αρνητική των τελευταίων 13 μηνών. Στην πιο πρόσφατη εβδομαδιαία έρευνα της κεντρικής τράπεζας της χώρας, στην οποία συμμετέχουν 100 οικονομολόγοι του ιδιωτικού τομέα, η πρόβλεψη για την ετήσια ανάπτυξη περιορίστηκε στο 0,79% – η χειρότερη επίδοση της βραζιλιάνικης οικονομίας από την ύφεση που προκάλεσε η διεθνής κρίση το 2009.

Η 56χρονη κ. Σίλβα ήταν μέλος του Κόμματος των Εργατών (P.T.) και υπουργός Περιβάλλοντος στη Βραζιλία.

Μεταξύ των «υπευθύνων» για την επιβράδυνση της οικονομίας είναι και το Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου. Σύμφωνα με την Itaú, τη μεγαλύτερη λατινοαμερικανική τράπεζα με όρους κεφαλαιοποίησης, τις τέσσερις εβδομάδες που διήρκεσε η διοργάνωση, οι Βραζιλιάνοι προσάρμοσαν «προς τα κάτω» το ωράριο εργασίας τους.

Περιπλέκοντας ακόμα περισσότερο τα πράγματα, η αναμικτή ανάπτυξη συνοδεύεται από ανοδικές τάσεις του κακού δαίμονα της βραζιλιάνικης οικονομίας: του πληθωρισμού. Η ετήσια αύξηση των τιμών στα μέσα Αυγούστου κυμαίνεται στο 6,49% – στο ανώτατο όριο του επίσημου στόχου των νομισματικών αρχών (4,5% συν η πλην δύο ποσοστιαίες μονάδες). Η κεντρική τράπεζα έχει δεχθεί πιέσεις για τις διαδοχικές αυξήσεις του βασικού της επιτοκίου με σκοπό να τιθασεύσει τον πληθωρισμό (το επιτόκιο έχει αναρριχηθεί στο 11%). Την περασμένη εβδομάδα, αντιδρώντας στο επιδεινωμένο κλίμα, ανακοίνωσε τη μείωση του επιπέδου των καταθέσεων που υποχρεούνται οι εμπορικές τράπεζες να διατηρούν στην κεντρική τράπεζα, ώστε να απελευθερωθούν κονδύλια για τραπεζικό δανεισμό. Η εκστρατεία του προέδρου Λούλα και της κ. Ρούσεφ για την καταπολέμηση της φτώχειας θεωρείται μοντέλο διεθνώς, καθώς υπολογίζεται ότι μεταξύ του 2003-2013 έδωσε τη δυνατότητα σε 36 εκατομμύρια ανθρώπους να εξέλθουν από συνθήκες ακραίας φτώχειας.

Αντικρουόμενες απόψεις μεταξύ συντηρητικών

Μία νέα αισιοδοξία προσφέρει η αντίδραση των λευκών στα γεγονότα στο Φέργκιουσον, αφού ακόμη και κάποιοι συντηρητικοί έδειξαν κατανόηση για τα ξεσπάσματα θυμού μετά τη δολοφονία του Μάικλ Μπράουν. Αυτό απέχει παρασάγγας από τις αντιδράσεις που παρατηρήθηκαν μετά τις βίαιες ταραχές του 1965 στο Λος Αντζελες.

Τα διαδοχικά επεισόδια ταραχών σε συνοικίες Αφροαμερικανών από το 1964 ως το 1968 έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση του συντηρητικού συνασπισμού που έφθασε να κυριαρχεί στις περισσότερες ομοσπονδιακές εκλογικές αναμετρήσεις από το 1966 ως το 2004. Ο φόβος συνέβαλε στο να εκλεγεί ο Ρόναλντ Ρέιγκαν κυβερνήτης της Καλιφόρνιας το 1966 και ο Ρίτσαρντ Νίξον πρόεδρος των ΗΠΑ το 1968.

«Για πόσο ακόμη θα εγκαταλείψουμε τον νόμο και την τάξη χάριν μιας ήπιες κοινωνικής θεωρίας που λέει ότι ο άνδρας που πετάει πέτρα στο παράθυρό σου ή μολόμε στο αυτοκίνητό σου είναι απλά το παρεξηγημένο προϊόν ενός διαλυμένου σπιτιού;» ρώτησε ο τότε επικεφαλής της μειοψηφίας στη Βουλή των Αντιπροσώπων, Τζέραλντ Φορντ. Σχεδόν μισό αιώνα αργότερα, οι συντηρητικοί εκφράζουν αντικρουόμενες απόψεις αναφορικά με τις ταραχές στο Φέργκιουσον. Ο διάσημος συντηρητικός μπλόγκερ Ερικ Ερικσον έγραψε στις 15 Αυγούστου ότι «η κοινότητα του Φέργκιουσον έχει κάθε λόγο να οργίζεται. Οι καταστροφές

Τα γεγονότα στο Φέργκιουσον ανέδειξαν τους προβληματισμούς στις τάξεις των συντηρητικών για την ισότητα και τη βία.

περιοσιών και η βία από τους πολίτες είναι ασυγχώρητα, αλλά αυτά συμβαίνουν όταν μία κοινότητα βλέπει αυτούς που υποσχέθηκαν να την προστατεύουν να παίζουν τους στρατιώτες». Ο Ερικσον δεν είναι μοναδική περίπτωση. Τις ίδιες απόψεις έχει και ο γερουσιαστής και πιθανός υποψήφιος για το χρίσμα Ραντ Πολ από το Κεντάκι, καθώς και ο αρθρογράφος του National Review Τσαρλς Κούκι, που έγραψε ότι «οι συντηρητικοί πρέπει να αναγνωρίσουν ότι –πα-

ρόλο που έχουμε περιορισμένη αντίληψη για το τι συνέβη– περιστατικά όπως αυτό ανοίγουν παλιά, υπαρκτά τραύματα».

Ο θανάσιμος πυροβολισμός του Μάικλ Μπράουν έφερε μια σπάνια σύγκλιση δεξιάς και αριστεράς, μια κοινή αναγνώριση ότι το αποτελούμενο από λευκούς αστυνομικό τμήμα του Φέργκιουσον θεωρήθηκε εχθρική δύναμη κατοχής από τη μαύρη πλειοψηφία της πόλης.

Δεν υπάρχει, όμως, καμία συναίνεση ως προς το πώς μπορούν

να αντιστραφούν οι ζοφερές οικονομικές τάσεις για τους Αφροαμερικανούς, και ακόμη περισσότερο ως προς το τι ήταν αυτό που τις προκάλεσε. Ετσι δεν πρόκειται να αναληφθούν πρωτοβουλίες όπως αυτές της δεκαετίας του 1960, προκειμένου να αναστραφούν ή έστω να ανακοπούν οι τάσεις που θέτουν τους Αφροαμερικανούς σε όλο και μειονεκτικότερη θέση απέναντι στους λευκούς.

THOMAS B. EDSELL

Ειρήνη με ριζική αναθεώρηση απόψεων

Οι επισκέπτες στην παραλιακή ζώνη της Γάζας, πριν από το ξέσπασμα του τελευταίου πολέμου, εκπλήσσονταν από την παντελή έλλειψη τουριστικής ανάπτυξης σε αυτή την παρθένα αμμόδη παραλία της Μεσογείου. Παρότι το σκηνικό θύμιζε τη γαλλική Ριβιέρα, οι σειρές πράσινων σημαίων της Χαμάς υπενθύμιζαν σε όποιον το είχε ξεχάσει, ότι βρίσκεται στη Μέση Ανατολή.

Αυτή η λωρίδα γης θεωρείται από σημαντικό τμήμα της Δύσης «κίβνοτρομοκρατών», μία λέξη τόσο συνασθηματικά φορτισμένη, που αποκλείει τη συζήτηση με όσους έχουν χαρακτηριστεί έτσι. «Δεν συζητάμε με τρομοκράτες», αποτελεί μία από τις συνηθέστερες επωδούς των πολιτικών στη Δύση. Τα πράγματα, όμως, αλλάζουν, ενώ οι αλλαγές αυτές καθίστανται εφικτές χάρη στη συζήτηση. Αυτό αποδείχθηκε, άλλωστε, με την πρόσκληση της βασίλισσας Ελισάβετ της Αγγλίας στον πρώην επικεφαλής του στρατιωτικού σκέλους του ιρλανδικού IRA, Μάρτιν Μαγκίνες, να επισκεφθεί τα Ανάκτορα του Ουίνδσορ. Ο Μαγκίνες, όπως δεν πρέπει να λησμονούμε, υπήρξε ένας από τους υπεύθυνους της δολοφονίας του εξαδέλφου της Ελισάβετ, λόρδου Μαουντμπάτεν.

Την αξία της συζήτησης και της ανταλλαγής απόψεων συμμερίζεται και η ειδικός περί τη Χαμάς και των θεμάτων τρομοκρατίας, δρ Ανάτ Κουρτς, επικεφαλής ερευνών του Ινστιτούτου Μελετών Εθνικής Ασφάλειας στο Πανεπιστήμιο του Τελ Αβίβ. Η δρ Κουρτς μιλάει χωρίς πε-

ριστροφές για την κατάσταση στη Γάζα, καπνίζοντας ασταμάτητα λεπτά, λευκά τσιγάρα. «Το Ισραήλ δεν επιθυμεί να καταστρέψει τη Χαμάς. Η θέση της Ιερουσαλήμ έχει αλλάξει σημαντικά στο θέμα αυτό», λέει η δρ Κουρτς.

«Το Ισραήλ θέλει σήμερα η Χαμάς να διατηρήσει μέρος των υποδομών της, καθώς αυτή είναι η πιο καλά οργανωμένη δύναμη στη λωρίδα της Γάζας. Νιώθω όντως μεγάλη οργή εναντίον της οργάνωσης, για τα εκατοντάδες παιδιά που θάφτηκαν ζωντανά σκάβοντας σήραγγες, ενώ οι επικεφαλής της Χαμάς κατασκευάζουν επαύλεις με ποίνες. Το Ισραήλ προτιμά, όμως, να αντιμετωπίζει έναν γνώριμο αντίπαλο», τονίζει η ίδια. Ανεξάρτητα από το τι πιστεύει κανείς για τη Χαμάς και την ιδεολογία της, συνεχίζει η δρ Κουρτς, η πρακτική της δεν είναι εξίσου δολοφονική, όσο του ISIS, που επιλέγει για παράδειγμα να σταυρώσει Χριστιανούς στο Ιράκ. Ο όρος «τρομοκρατία», όμως, οδηγεί σε εξομάλωση των οργανώσεων αυτών.

Για τον λόγο αυτό, η δρ Κουρτς προτιμά τον όρο «οργάνωση εμπλεκόμενη σε ανταρτοπόλεμο», για τη Χαμάς. Ο σημερινός πόλεμος είναι αποτέλεσμα δεκαετιών καμένων ευκαιριών. Η μόνη πιθανότητα ειρήνευσης περνάει μέσα από μία ριζική αναθεώρηση των εκατόρωθεν απόψεων και την ανάληψη του μέρους διπλωματικών πρωτοβουλιών. «Η Γάζα θα μπορούσε να γίνει η Σιγκαπούρη της Μεσογείου», καταλήγει η δρ Κουρτς.

GILES FRASER

Η επιλογή του Αχμέτ Νταβούτογλου στην ηγεσία του κυβερνώντος κόμματος από τον Ταγίπ Ερντογάν προκάλεσε τη δυσaréσκεια του απερχόμενου προέδρου Αμπντούλνάζ Γκιουλ.

Η Τουρκία εισέρχεται σε μια νέα περίοδο

Το σχέδιο Ερντογάν, η εκλογή Νταβούτογλου και ο σκεπτικισμός της Δύσης

Του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ

Με την επιλογή του Αχμέτ Νταβούτογλου ως αντικαταστάτη του Ταγίπ Ερντογάν στην ηγεσία του κυβερνώντος Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) και σκεπτικισμό εκ μέρους της Δύσης για τη στάση των Αγκυρας στις περιφερειακές εξελίξεις.

Ο Ταγίπ Ερντογάν θα επιχειρήσει να προωθήσει το όραμά του για ένα ισχυρό προεδρικό αξίωμα. Στο σχέδιό του αυτό εντάσσεται και η επιλογή (ή, άλλως, η εκ μέρους του ουσιαστική επιβολή) του στενού συνεργάτη του, Αχμέτ Νταβούτογλου, στην ηγεσία του κυβερνώντος κόμματος. Η απουσία του Ερντογάν από τους κόλπους του ΑΚΡ, σε συνδυασμό με τη δυσaréσκεια του απερχόμενου προέδρου Αμπντούλνάζ Γκιουλ για τον παραγκωνισμό του, συνθέτει ένα εκρηκτικό μείγμα στα θεμέλια του δημοκρατικού ισλαμικού κόμματος και απειλεί στην πορεία να οδηγήσει ακόμη και σε συνολική ανατροπή το πολιτικό σύστημα.

Με την αποκρόση Γκιουλ από την προεδρία, εκλείπει πλέον ο μοναδικός πόλος μιας έστω και μερικώς εξισορροπημένης παντοδυναμίας Ερντογάν. Σε αρκετές περιπτώσεις τα τελευταία χρόνια, απέναντι στον παρορμητισμό και τις ακρότητες του πρωθυπουργού, ο πρόεδρος ύψωνε έναν πιο μετριοπαθή, ρε-

λιστικό και συναινετικό λόγο, με αποτέλεσμα να έχει περισσότερο σεβασμό από την κοσμική αντιπολίτευση, αλλά και μεγαλύτερη αποδοχή από τη διεθνή κοινότητα.

Ο Ερντογάν «απέκλεισε» τον Γκιουλ από τη διεκδίκηση της πρωθυπουργίας κινώντας ταχύτατα τη διαδικασία επιλογής νέου αρχηγού του ΑΚΡ όσο ο δεύτερος είναι πρόεδρος και άρα αδυνατεί να συμμετάσχει στην εσωκομματική διαδικασία. Ο ίδιος ο Γκιουλ έκανε ευθέως λόγο για ασέβεια προς το πρόσωπό του από τα στελέχη του ΑΚΡ, ενώ ο σύζυγός του, Χαϊρουνισιά, εξαπέλυσε δημόσια επίθεση ενάντια στο «περιβάλλον» Ερντογάν. «Ο πρόεδρος δεν λέει τίποτα λόγω της ευγένειάς του, αλλά τα γνωρίζουμε όλα», ξέσπασε η κ. Γκιουλ, και συμπλήρωσε: «Μας γνωρίζετε εδώ και χρόνια και δεν έχουμε αλλάξει, αλλά κοιτάξτε την αλλαγή όλων αυτών. Τώρα σωπαίνω, αλλά αυτό δεν θα κρατήσει για πολύ. Εγώ θα ξεκινήσω την ιντιφάντα».

Ο Αμπντούλνάζ Γκιουλ δεν αμφισβήτησε δημόσια τις εξελίξεις, αλλά έχει καταστήσει σαφή την πρόθεσή του να επιστρέψει στο κόμμα του οποίου υπήρξε συνιδρυτής. Ο απερχόμενος πρόεδρος, αν και από πολλούς θεωρείται ο καλύτερος γνήσιος για την ενότητα του κόμματος και την εξασφάλιση καλύτερων ποσοτήτων στην επόμενη βουλευτικές εκλογές, τελικά δεν διεκδίκησε την πρωθυπουργία, παρότι είχε αφήσει να εννοηθεί ότι το επιθυμούσε. Ο ελιγμός του Ερντογάν να συγκαλέσει την περασμένη Πέμπτη την κεντρική επιτροπή του κόμματος για να επιλέξει τον επόμενο αρχηγό,

ορίζοντας ταυτόχρονα την επόμενη Τετάρτη έκτακτο συνέδριο του ΑΚΡ που θα επικυρώσει την απόφαση, δεν επέτρεψε στον Γκιουλ να διεκδικήσει την πρωθυπουργία, καθώς μέχρι τις 28 του μηνός θα είναι πρόεδρος.

Ο Αχμέτ Νταβούτογλου δεν έχει ιδιαίτερη απήχηση στα στελέχη και τους ψηφοφόρους του κόμματος και η όποια ισχύς του απορρέει από τη στενή του σχέση με τον Ερντογάν. Ολα δείχνουν πως μόλις περάσουν τα τελετουργικά της ανάληψης της προεδρίας από τον Ερντογάν και της πρωθυπουργίας από τον στενό του συνεργάτη, και ο Γκιουλ αδιαφορήσει από τον Αγκυρα και εγκατασταθεί στην Κωνσταντινούπολη, στους κόλπους του ΑΚΡ θα αρχίσει να γράφεται ένα νέο κεφάλαιο με χρονικό ορίζοντα τις επόμενες βουλευτικές εκλογές.

Το δίδυμο Ερντογάν-Νταβούτογλου έχει λιγότερο από δέκα μήνες για να δημιουργήσει τις συνθήκες που θα διεξαχθούν το αργότερο τον Ιούνιο του '15.

Από το ποσοστό που θα λάβει το ΑΚΡ, θα κριθεί κατά πόσον -ενδεχομένως σε συνεργασία με το κομματικό κόμμα, εάν έχουν υπάρξει ουσιαστικά βήματα πρόοδου σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα των Κούρδων- θα είναι δυνατή η εξασφάλιση της πλειοψηφίας δύο τρίτων στην Εθνοσυνέλευση, που είναι αναγκαία για να αλλάξει το Σύνταγμα και να δοθούν στον πρόεδρο αυξημένες εξουσίες, όπως διακαώς επιθυμεί ο Ταγίπ Ερντογάν.

Η πολιτική για Ελλάδα - Κύπρο

Ο Αχμέτ Νταβούτογλου είναι άριστος γνώστης των ελληνοτουρκικών σχέσεων και του Κυπριακού, τα οποία έχει διαχειρισθεί την τελευταία δωδεκαετία, αρχικά ως διπλωματικός σύμβουλος τόσο του κ. Ερντογάν όσο και του κ. Γκιουλ και τα τελευταία πέντε χρόνια ως υπουργός Εξωτερικών. Ως εκτιμάται, θα συνεχίσει την πολιτική του Ταγίπ Ερντογάν, ιδιαίτερα στην εξωτερική πολιτική της οποίας υπήρξε συνιδρυτής. Στα ελληνοτουρκικά έχει διαμηνύσει ότι η Αγκυρα δεν κινείται με βάση τη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας, την οποία δεν έχει επικυρώσει, αλλά επιμένει πως η επίλυση των όποιων προβλημάτων μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από διμερή διάλογο. Στο ακανθώδες ζήτημα της ΑΟΖ, δηλώνει πως κανείς δεν μπορεί να «περικυκλώσει» την Τουρκία που έχει την εκτενέστερη ακτογραμμή στη Μεσόγειο και πως η χώρα του έχει δικαίωμα να διεξάγει έρευνες στην Α. Μεσόγειο. Τέλος, στο Κυπριακό έχει συνδέσει την προοπτική μεταφοράς νερού από την Τουρκία στην κατεχόμενη Κύπρο με αυτή της αδοσίωσης των κοιτασμάτων αερίου, προς όφελος και των δύο πλευρών.

Συνάντηση – βήμα για αποκλιμάκωση στην Ουκρανία

Πούτιν με Κάθριν Αστον και Ποροσένκο

Η μάχη για τον έλεγχο των πόλεων της Ανατολικής Ουκρανίας, Ντονέτσκ και Λουγκάνσκ, συνεχίσθηκε μεταξύ ουκρανικών στρατευμάτων και φιλορώσων ανταρτών καθ' όλη τη διάρκεια της εβδομάδας, αφήνοντας ακόμα περισσότερα θύματα και καταστροφές. Στο Ντονέτσκ, τουλάχιστον 43 άτομα, 34 πολίτες και εννέα στρατιώτες, έχασαν τη ζωή τους και δεκάδες τραυματίστηκαν. Επίσης, άλλοι εννέα στρατιώτες σκοτώθηκαν και 22 τραυματίστηκαν κατά τη διάρκεια μάχης σε μία πόλη έξω από το Ντονέτσκ την Τετάρτη. Όπως δήλωσε ο εκπρόσωπος του ουκρανικού Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας, Αντριγ Λισένκο, οι κυβερνητικές δυνάμεις είχαν κατορθώσει να ανακτήσουν τον έλεγχο του μεγαλύτερου τμήματος της περιοχής.

Ανάλογες εικόνες εκτυλίσσονται στη γειτονική πόλη Λουγκάνσκ. Την Τρίτη, 17 σοφοί ανασύρθηκαν από αυτοκινητοπομπή που κτυπήθηκε τη Δευτέρα από πυράυλο, καθώς μετέφερε πρόσφυγες. Ο Λισένκο ανέφερε ότι ακόμη έξι άτομα νοσηλεύονται σε κρίσιμη κατάσταση. Ο ουκρανικός στρατός επέτρεψε τις ευθύνες για την επίθεση στους αντάρτες, οι οποίοι ωστόσο αρνήθηκαν οποιαδήποτε ανάμειξη. Το αμερικανικό ΥΠΕΣ καταδίκασε την επίθεση, αλλά δήλωσε πως δεν μπορούσε να επιβεβαιώσει ποιος ευθύνεται. Ο Λισένκο ανακοίνωσε την Τετάρτη ότι τα κυβερνητικά στρατεύματα είχαν καταλάβει το μεγαλύτερο μέρος της πόλης, ύστερα από πολυήμερες οδομαχίες. Την Πέμπτη ένα ουκρανικό πολεμικό αεροπλάνο SU-25 καταρρίφθηκε από πυρά ανταρτών. Οι κάτοικοι της πόλης παραμένουν χωρίς ρεύμα, νερό και τηλεπικοινωνίες για πάνω από είκοσι ημέρες.

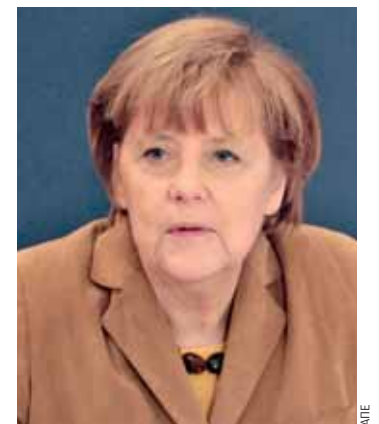
Ο ακριβής αριθμός των θυμάτων για το Λουγκάνσκ δεν έχει ανακοινωθεί. Τουλάχιστον 415.000 Ουκρανοί έχουν αναγκαστεί να εγκαταλείψουν τις εστίες τους στην Ανατολική Ουκρανία λόγω των συγκρούσεων, με πολλούς να έχουν μεταναστεύσει στη Ρωσία, την Πολωνία και τη Λευκορωσία.

Για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, η Μόσχα έστειλε μία αυτοκινητοπομπή με ανθρωπιστική βοήθεια. Ο έλεγχος τους περίπου 260 φορτηγών που μεταφέρουν νερό, τρόφιμα και φάρμακα, ξεκίνησε την Πέμπτη στα σύνορα με τη Ρωσία. Η ακριβής ημέρα που θα κορνηγθεί η άδεια στην αυτοκινητοπομπή να ξεκινήσει δεν έχει οριστεί. Η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού έχει διαθέσει 35 απεσταλμένους της για να βοηθήσουν στη διαδικασία.

Σε μια προσπάθεια επίλυσης της ουκρανικής κρίσης, η Γερμανίδα καγκελάρης Άγκελα Μέρκελ συναντήθηκε στην Ουκρανία με τον πρόεδρο Ποροσένκο και τον πρωθυπουργό Άρσενι Γιάτσενιουκ, καθώς και με τους δημόχρους ουκρανικών πόλεων. Ο Ρώσος πρόεδρος

Βλαντιμίρ Πούτιν θα συναντηθεί με την εκπρόσωπο της Ε.Ε. για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής Κάθριν Αστον και με τον Ποροσένκο, στις 26 Αυγούστου στο Μίνσκ της Λευκορωσίας, συνάντηση η οποία μπορεί να αποτελέσει το πρώτο βήμα προς αποκλιμάκωση της σύγκρουσης. Ο Ουκρανός πρόεδρος δήλωσε την Πέμπτη, χωρίς να αναφερθεί στο όνομα του Πούτιν, ότι θα προσπαθήσει να εξασφαλίσει στο Μίνσκ την απομάκρυνση των ανταρτών από την Ουκρανία. «Πιστεύω ότι θα πετύχουμε», είπε. Επίσης, ο Ποροσένκο θα συνομιλήσει με τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μανουέλ Μπαρόζο και τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Χέρμαν Βαν Ρομπέι.

Σε παράλληλες εξελίξεις, τέσσερα άτομα συνελήφθησαν στη Μόσχα με την κατηγορία του βανδαλισμού,

Πριν από τη μεθαιριανή συνάντηση, η Άγκελα Μέρκελ συναντήθηκε με Ποροσένκο και Γιάτσενιουκ.

όταν σκαρφώσαν σ' έναν ουκρανοξήτη και τοποθέτησαν την ουκρανική σημαία, ενώ κατόρθωσαν, επίσης, να ζωγραφίσουν ένα «μισό» τεράστιο κίτρινο αστέρι πάνω σε μπλε μογιά, ώστε να ομοιάζει με τα χρώματα της σημαίας της Ουκρανίας. «Μου αρέσει πολύ που την παραμονή της ημέρας που γιορτάζουμε την ουκρανική σημαία, ένα από τα υψηλότερα κτίρια της Μόσχας είναι βαμμένο στα χρώματά μας», είπε ο Ουκρανός πρόεδρος Πέτρο Ποροσένκο μέσω βίντεο που ανάρτησε στην προσωπική του σελίδα στο Facebook, αναφερόμενος στην εθνική ημέρα ανεξαρτησίας της Ουκρανίας. «Συχαίρω αυτούς τους Ουκρανούς», πρόσθεσε χαμογελαστός.

Έντονη κινητικότητα παρατηρείται και στην πολιτική σκηνή της Ουκρανίας. Ο Ποροσένκο ανακοίνωσε την Πέμπτη ότι μπορεί να διέλθει άμεσα στην ουκρανική Βουλή, ώστε να προκληθούν βουλευτικές εκλογές στα τέλη Οκτωβρίου, οι οποίες θα ικανοποιούσαν το 80% των Ουκρανών, που έχουν δηλώσει ότι θα επιθυμούσαν εκλογές. Ο Ουκρανός πρωθυπουργός Άρσενι Γιάτσενιουκ δήλωσε απογοητευμένος για την αργή πρόοδο των οικονομικών μεταρρυθμίσεων.

REUTERS, A.P., AFP

Διπλό μήνυμα Κάμερον για το δημοψήφισμα στη Σκωτία

THE ECONOMIST

Ο Βρετανός πρωθυπουργός Ντέιβιντ Κάμερον πιστεύει ακράδαντα ότι οι πολίτες πρέπει να σκεφθούν πολύ καλά προτού ριχθούν στην κάλπη την ψήφο τους στο δημοψήφισμα για την ανεξαρτησία της Σκωτίας. Τόσο ο ίδιος όσο και άλλοι ηγέτες που επιθυμούν διακαώς την παραμονή της Σκωτίας στο Ηνωμένο Βασίλειο επισμαίνουν ότι το αποτέλεσμα της 18ης Σεπτεμβρίου -ημέρα διεξαγωγής του δημοψηφίσματος- θα είναι δεσμευτικό και αμετάκλητο. Αν οι Σκωτσέζοι εγκαταλείψουν το Ηνωμένο Βασίλειο και στη συνέχεια αλλάξουν γνώμη, απλά θα πρέπει να αποδεχθούν το αποτέλεσμα της βουλή τους. Ως φαίνεται, τέτοιες τοποθετήσεις επιτυγχάνουν τον

σκοπό τους και το «Οχι στην ανεξαρτησία» φαίνεται να έρχεται πρώτο στις δημοσκοπήσεις.

Μια δεύτερη προειδοποίηση κρύβεται στην ίδια τοποθέτηση. Αν ψηφίσουν «Οχι» στην ανεξαρτητοποίηση της Σκωτίας, θα πρέπει και πάλι να αποδεχθούν χωρίς περιστροφές το αποτέλεσμα, καθώς δεν πρόκειται να υπάρξουν μακροχρόνιες διαπραγματεύσεις ανάλογες με αυτές του Κεμπέκ που ζητεί να ανεξαρτητοποιηθεί από τον Καναδά. Ανατέθηκε ότι μπορεί να ερμηνευθεί με ευκολία στη μελέτη της προεκλογικής εκστρατείας τόσο υπέρ του «Ναι» όσο και υπέρ του «Οχι».

Στο Μπάθγκεϊτ, μια μικρή πόλη στο Δυτικό Λότιαν, οι ακαλιασμένοι

ακτιβιστές δίνουν ένα εμφανικό παράδειγμα της εκστρατείας του «Καλύτερα Μαζί», που φυσικά είναι ενάντιο στην ανεξαρτητοποίηση της Σκωτίας. Οι ακτιβιστές σε αυτή την περίπτωση δεν κιντοποιούνται από υψηλά ιδεώδη αλλά από την επίγνωση ότι η εκστρατεία για το δημοψήφισμα πρέπει να κερδηθεί. «Το «Ναι» μιλάει στην καρδιά ενώ το «Οχι» στον εγκέφαλο», λέει ο Χάρι Κάρτιλ καθώς μοιράζει φυλλάδια. Όπως πολλοί άλλοι είναι και αυτός δραστήριο μέλος του Εργατικού Κόμματος. Όπως και να έχει, όλα τα μέλη της εκστρατείας «Καλύτερα Μαζί» είναι πειθαρχημένα και έμπειρα.

Αν η εκστρατεία υπέρ του «Οχι» είναι ένας ρυθμισμένος κινήτρας, η εκστρατεία υπέρ του «Ναι» είναι

ένα πραγματικό γλέντι. Το «Ναι Σκωτία», η επίσημη εκστρατεία υπέρ της ανεξαρτητοποίησης της Σκωτίας, δίνει στις τοπικές ομάδες υλικό και τις αφήνει ελεύθερες να δράσουν όπως επιθυμούν. Κάποιες ομάδες προτιμούν το στήσιμο μικρών περιπτέρων στους δρόμους ή ακόμα και τη δημιουργία αυτοσχέδιων «Καφενείων της Ανεξαρτησίας». Αλλά δεν είναι λίγοι οι διοργανωτές που στράφηκαν στη χρηματοδότηση μέσω του Διαδικτύου προκειμένου να φέρουν εις πέρας πιο φιλόδοξα σχέδια και προγράμματα. Στο Νταντί, παραδείγματος χάριν, μετέτρεψαν μια παλιά πυροσβεστική ανλία σε πραγματικό όχημα μάχης, το «Πνεύμα της Ανεξαρτησίας». Αυτό είναι κατανοητό. Οι περισσότεροι Σκωτσέζοι υπο-

στηρίζουν ότι τάσσονται εναντίον της ανεξαρτησίας και βέβαια η κίνηση «Ναι Σκωτία» πρέπει να κερδίσει τις καρδιές των ψηφοφόρων και όχι μόνο να τους πείσει να προσέλθουν στις κάλπες.

Πολλές άλλες εθνικιστικές πρωτοβουλίες έχουν πάρει μόνες τους σάρκα και οστά. Η «Εθνική Κολοκίτσα», μια ομάδα ανθρώπων με κοινό άξονα τη δημιουργικότητα τους και την αγάπη τους για την τέχνη, περιodeύει δίνοντας παραστάσεις και διοργανώνοντας εκθέσεις υπέρ της ανεξαρτησίας της Σκωτίας. Άλλες ομάδες συνδυάζουν το «Ναι» στην ανεξαρτησία με άλλους σκοπούς όπως είναι ο αφοπλισμός από τα πυρηνικά.

Όπως δείχνουν οι τελευταίες δημοσκοπήσεις, οι Σκωτσέζοι θεωρούν

πο αποτελεσματική την εκστρατεία «Ναι Σκωτία». Μια δεύτερη δημοσκόπηση του YouGov υποδεικνύει ότι η εθνικιστική εκστρατεία είχε έρθει σε επαφή με το 65% των ψηφοφόρων, ενώ αυτοί που τάσσονται υπέρ της διατήρησης της ένωσης είναι στο 54%.

Υπάρχει και μια ουσιαστικότερη διαφορά ανάμεσα στις δύο προεκλογικές εκστρατείες. Η αλήθεια είναι ότι το «Καλύτερα Μαζί» ήταν ανέκαθεν κατά το δημοψήφισμα. Η εκστρατεία υπέρ της ανεξαρτησίας, από την άλλη, είναι στην πραγματικότητα ένα κίνημα που έχει μεταφέρει αίμα στους μύς του σκωτσέζικου εθνικισμού δίνοντας τον πρόσβαση και πέραν των κόλπων του Σκωτικού Εθνικού Κόμματος (SNP).

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ

www.sppmedia.com

«Πρέπει να είσαι η αλλαγή που θέλεις να έρθει»

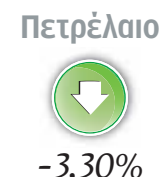
Μαχάμα Γκάντι (1869-1948)

Ο ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΜΜΕ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

INVESTORS
IN PEOPLE

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.
3,24%Χ.Α.
6,43%Dow Jones
0,88%Nasdaq
0,38%Nikkei
1,41%Dax
1,35%FTSE 100
0,21%
ΠΡΟΣΩΠΑ
 Το μανάβικο
 ενός
 Λευκαδίτη
 που έγινε
 ντελικατέσεν
 Σελ. 7
Πετρέλαιο
-3,30%€/δ
-0,96%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Αντιστροφή κλίματος για τον πληθωρισμό

Συνεχί μείωση, αλλά πλέον με πολύ μικρότερους ρυθμούς, καταγράφουν οι τιμές στα τρόφιμα και τα μη αλκοολούχα ποτά, την ώρα που ο αποπληθωρισμός παρουσιάζει υποχώρηση. **Σελ. 3**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Διέξοδος το εξωτερικό για τις start ups

Η έλλειψη χρηματοδότησης αποτελεί το βασικό εμπόδιο στην ανάπτυξη νεοφυών επιχειρήσεων, για τις οποίες, ωστόσο, εκδηλώνεται αυξημένο ενδιαφέρον από νέους, οι οποίοι καταφεύγουν στο εξωτερικό. **Σελ. 6**

RYANAIR

Επενδύει στο χαμηλό κόστος ο CEO

Την κουλτούρα των δρομολογίων χαμηλού κόστους καλλιέργησε στη Ryanair ο διευθύνων σύμβουλος, Michael O'Leary, επενδύοντας παράλληλα στα παράπλευρα οφέλη των εξαγορών αεροπορικών εταιρειών. **Σελ. 2**

Real Estate

Επενδύσεις σε 16 ξενοδοχεία στην Ελλάδα

Σε Μύκονο, Σαντορίνη, Κρήτη, Κεφαλονιά, Ίο και Πύλο αναμένεται να ξεκινήσουν κατασκευαστικά έργα άνω των 100 εκατ. ευρώ για την ανέγερση 16 ξενοδοχείων. **Σελ. 12**

Το ακριβότερο ρετιρέ του κόσμου

Πρόκειται για το εντυπωσιακότερο και ακριβότερο ρετιρέ του κόσμου, το οποίο διαθέτει μία εξίσου θεαματική ανοιχτή πισίνα. Το πολυτελέστατο διαμέρισμα, όπως απεικονίζεται στη γραφιστική απεικόνιση, θα βρίσκεται σ' ένα σύμπλεγμα δύο ουρανοξυστών 49 ορόφων στο Μονακό που ήδη κατασκευάζονται και η τιμή πώλησής του αναμένεται να υπερβεί τα 300 εκατ. ευρώ. Το εμβαδόν του ρετιρέ φθάνει τα 3.300 τετραγωνικά μέτρα. Η αγορά υπερπολυτελών ακινήτων στο Μονακό, σε αυτόν τον διάσημο φορολογικό παράδεισο της γαλλικής Ριβιέρας, γνωρίζει μεγάλη άνθηση. Πάμπολλοι δισεκατομμυριούχοι από την Ελβετία, τη Βρετανία και τις ΗΠΑ προτιμούν το Μονακό είτε για να αποφύγουν την υψηλή φορολογία στην πατρίδα τους είτε την άρση του τραπεζικού απορρήτου.

Αύξηση κεφαλαίου ή εθνικοποίηση της Τρ. Κύπρου

Μονόδρομος οι αποφάσεις για μετόχους

Κρίση και καθοριστική για το μέλλον της Τράπεζας Κύπρου αναμένεται να καταστεί η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ερχόμενης Τρίτης. Με τις αποφάσεις από πλευράς των μετόχων να θεωρούνται μονόδρομος, οι παρασκηνιακές διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια της εβδομάδας καταδεικνύουν ότι η Συνέλευση θα προχωρήσει με την αύξηση κεφαλαίου της Τράπεζας κατά € 1δισ. ενισχύοντας τα Βασικά Ίδια Κεφάλαια της τράπεζας στο 15,1%. Στο μεταξύ, στο παρασκήνιο

δεν έχουν σταματήσει οι κινήσεις μετόχων και εκπροσώπων τους, για μπλοκάρισμα της αύξησης κεφαλαίου παρόλο που αν δεν εγκριθεί η αύξηση το μέλλον της Τράπεζας παραμένει εξαιρετικά αμφίβολο, με την εθνικοποίησή της να θεωρείται ως μακράν το επικρατέστερο σενάριο, ενώ αν αντέξει μέχρι και το στρες τεστ, τότε οι αλλαγές που θα προκληθούν από την αποτυχία της, θα είναι ραγδαίες. Παράλληλα αλλαγές επικίνδυνες στο Δ.Σ. με αποχώρηση υφιστάμενων μελών. **Σελ. 4**

«Αιμοδότης» της ξενοδοχειακής βιομηχανίας η ρωσική αγορά

Πολύ σημαντική για τον κυπριακό τουρισμό καθίσταται η ρωσική αγορά, η οποία συνεχίζει να παρουσιάζει αύξηση στις αφίξεις. Σε συνέντευξη του στην «Κ» ο πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ κ. Χάρης Λοιζίδης τονίζει τη σημασία της ρωσικής και αγγλικής αγοράς, σημειώνοντας ότι θα πρέπει να εξεταστεί παρά-

λληλα το γιατί έχουμε χάσει από άλλες παραδοσιακές χώρες. Σε ό,τι αφορά τους Ρώσους, επισμαίνει ότι αποδεικνύονται πολύ καλοί συνεργάτες, αφού μέσω τουριστικών πρακτόρων έχουν διοχετευθεί σημαντικά ποσά στην ξενοδοχειακή βιομηχανία από προκαταβολές συμβολαίων. **Σελ. 5**

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Πλέσι, Φέργκιουσον και ψέματα

Ο κύριος Πλέσι ήταν, ουσιαστικά, λευκός. Ούτε η φάτσα του, ούτε τα χαρακτηριστικά του, ούτε το χρώμα του δεν τον πρόδιδαν. Τον πρόδιδαν όμως τα χαρτιά του, όπου καταγράφονταν πως στην καταγωγή του, είχε αίμα –κατά το 1/8– μαύρικο. Νέγρικο. Υποδεέστερο, όχι μόνο κατά τον νόμο της Λουιζιάνας, αλλά και κατά το Σύνταγμα της χώρας του. Ήθελε, όμως να κάτσει όπου γούσταρε (πολύ πριν το κάνει και η φημισμένη Ρόζα Παρκς) και κάθισε στο βαγόνι των λευκών.

Φυσικά, στις μικρές γειτονιές της Λουιζιάνα του 1890, το «βρόμικο» μυστικό του κύριου Πλέσι ήταν γνωστό και πιάστηκε από τον εισπράκτορα. Η ιστορία μετά από αυτό είναι λίγο-πολύ αναμενόμενη: Τον πήραν σπικωτό στα κρατητήρια, τον κατάγγελλαν στον εισαγγελέα και καταδικάστηκε.

Ο κ. Πλέσι, όμως, δεν το έβαλε κάτω κι αποτάθηκε στο Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ ενόγκοντας μάλιστα τον δικαστή που τον καταδίκασε, ένα κύριο με επίκαιρο όνομα,

τον κ. Φέργκιουσον. Η απόφαση των οκτώ δικαστών στην υπόθεση (Plessy v. Ferguson) ακόμα διεκδικείται στις ΗΠΑ ως σημείο αναφοράς. Με άνετη πλειοψηφία (7-1) οι δικαστές του Ανωτάτου αποφάνθηκαν πως ο κ. Πλέσι θα πρέπει να σιωπήσει και να πάει σπίτι του. Ο διά νόμου διαχωρισμός μεταξύ λευκών και μαύρων, είπαν, δεν μεταφράζεται καθ' ανάγκη σε υπκοδοτικές δύο ταχυτήτων.

Το ενδιαφέρον της υπόθεσης του Φέργκιουσον είναι πως ο μοναδικός δικαστής που διαφώνησε, σημειώνοντας σε μια αξιοσημείωτη φράση, πως «το Σύνταγμα έχει ακρωματωσιά», ήταν ένας αριστοκράτης του Κεντάκι. Ο δικαστής Χάρλαν ήταν γεννημένος στην καλοπέραση μιας οικογένειας που απολάμβανε τους καρπούς της εργασίας των σκλάβων. Μαύροι, κι αυτοί, όπως το 1/8 του Πλέσι. Η λογική πως οποιαδήποτε διαφοροποίηση στα δικαιώματα με μοναδική βάση τη ράτσα δεν συνάδει με τη λογική της ισότητας, ήταν το 1896 μία πρωτοποριακή σκέψη.

Ο Χάρλαν όμως, έμεινε μόνος στην πάγκο των δικαστών, και μόλις το

Όταν δεν πιστεύεις πως υπάρχει κάτι, είναι δύσκολο να το αντιμετωπίσεις.

1954 κατάφερε η χώρα να συμφωνήσει με την άποψη πως τα δικαιώματα των πολιτών πρέπει να διέπονται από πλήρη αχρωματοψία.

Στην πόλη που σήμερα από απλή συνωνυμία φέρει το όνομα του δικαστή που καταδίκασε τον ημίμαυρο επιβάτη των τρένων της Λουιζιάνα, οι ΗΠΑ βιώνουν την έξαρση μιας πληγής που χρονολογείται από την εποχή που η οικογένεια Χάρλαν είχε ακόμα σκλάβους. Η μοιρασμένη κοινωνία, ο διαχωρισμός λευκών και μαύρων (και ισπανόφωνων) και η ανισότητα στις κοινωνικές συνθήκες, αποτελούν ακόμα μία δυσκολία αλήθεια για τη χώρα. Ακόμα και η εκλογή ενός μαύρου προέδρου δεν ήταν δυνατόν να διαγράψει μια μακρά κοινωνική και πολιτική ιστορία.

Οι ΗΠΑ είναι ένα παράδειγμα που αξίζει να σημειώσουμε. Οι πρώτες ενδείξεις της παρακμής ήδη διαφαί-

νονται. Δεν είναι μόνο πως οι ΗΠΑ δεν μπορούν «να εμπνεύσουν» μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, ούτε είναι το γεγονός ότι έδειξαν το μαλακό τους υπογάστριο μόλις δέχτηκαν για πρώτη φορά ουσιαστική επίθεση εντός των συνόρων τους από τους τρομοκράτες.

Είναι η βαθιά δικασμένη κοινωνία (tea party) και ο άνευ ουσίας δημόσιος διάλογος. Είναι οι υποδομές που χρύνονται με τον χρόνο υποχωρούν σε ποιότητα (Κατρίνα) και η αναξιοπρέπεια των περικοπών ρεύματος σε ολόκληρες μητροπόλεις λόγω ανικανότητας του συστήματος. Είναι η αδυναμία της κοινωνίας να αντιμετωπίσει τους κοινούς της φόβους (τρομοκρατία) και η διάθεσή της να ανεχτεί καταστάσεις αντίθετες με τις βασικές αρχές (Γκουαντάναμο). Είναι ακόμα το γεγονός ότι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για αντιμετώπιση της φτώχειας, των αστικών συμμοριών και του εγκλήματος, είναι να αναπτύξουν τις υποβαθμισμένες περιοχές και να διώξουν το πρόβλημα μερικούς δρόμους πιο κάτω.

Τα γεγονότα του Φέργκιουσον τις τελευταίες ημέρες δεν είναι άσχετα με την απόφαση του δικαστή Φέργ-

κιουσον πριν από 120 χρόνια, ούτε και με την τολμη του κ. Χάρλαν. Εκεί που απέτυχε το «αμερικανικό όνειρο» δεν είναι πως δεν δημιουργήσε πλούτο – ναι, ακόμα και για τους πιο φτωχούς. Ούτε είναι ένα βαθύ κράτος που περιορίζει τους πολίτες και τις ελευθερίες τους, παρόλο που αυτό άρχισε μετά το 2001.

Αυτό που δεν έγινε (και οι Αμερικανοί πιστεύουν ειλικρινά πως έγινε) είναι η εξίσωση των ευκαιριών.

Οι νεαροί του Φέργκιουσον στο Μιζούρι δεν έχουν μπροστά τους τις ίδιες ευκαιρίες με τους νεαρούς του Τζάκσονβιλ της Φλόριδας. Δεν έχουν τα ίδια σχολεία, ούτε θα πάνε στα ίδια πανεπιστήμια. Δεν θα ακολουθήσουν τις ίδιες καριέρες. Το ζητούμενο, πάνω από όλα, δεν είναι να μην υπάρχουν φτωχοί (η στατιστική φτώχεια είναι συγκριτική και πάντα θα υπάρχει σε ανεπτυγμένες κοινωνίες).

Το ζητούμενο είναι να υπάρχουν πλούσιοι που οι γονείς τους ήταν φτωχοί. Οι φτωχοί, δηλαδή, να μην είναι εγκλωβισμένοι στη φτώχεια

www.forthisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

www.pwc.com.cy

Για να κατακτήσεις το αύριο, ξεκίνα από σήμερα

ΑΡΘΡΟ / Της ΕΜΙΛΙΑΣ ΜΙΝΤΗ

Εξυγίανση και κάθαρση

Δεν υπάρχει πόστο στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα που να μη νοσεί και να μην αποτελεί μέρος της τραγικής εικόνας που παρουσιάζει η χώρα μας κυρίως τα τελευταία χρόνια όπου υπάρχει η δυνατότητα αλλά και εξωστρέφεια και πολλά άπλυτα βγαίνουν στη φόρα και αυτό καθιστά όλο και πιο επιτακτική την ανάγκη για εξυγίανση και κάθαρση καθολικά.

Δεν είναι μόνο ο κομματικός παρεμβατισμός η αρχή του κακού που τις περισσότερες φορές είναι ο πρώτος στη λίστα των κατηγορουμένων αλλά και πολλοί άλλοι τομείς ή φορείς που μόλις αναλά-

Η υλοποίηση του ΓΕΣΥ ως φιλοσοφία που έχει να κάνει με την εξυπηρέτηση του κοινού με σοβαρότητα, υπευθυνότητα και μακριά από χρηματισμούς, γιατί η υγεία είναι ύψιστο αγαθό που έχουν δικαίωμα να το απολαμβάνουν όλοι, ανεξαρτήτως οικονομικών δυνατοτήτων.

βουν έστω και μια μικρή εξουσία λειτουργούν αυθαίρετα και κατά το δοκούν, γιατί ως χώρα και ως λαός έχουμε μάθει δυστυχώς να προβαίνουμε σε εξυπηρέτησεις και να δημιουργούμε εξαρτήσεις. Από προσωπικό, μέχρι επαγγελματικό, οικονομικό και πολιτικό επίπεδο. Όλα αυτά που συμβαίνουν γύρω μας μας απασχολούν έντονα. Διαπιστώνονται ατασθαλίες, αυθαιρεσίες, παρανομίες. Στο Φόρο για παράδειγμα, πέραν του προβλήματος της φοροδιαφυγής που συζητείται εδώ και χρόνια χωρίς ωστόσο να γίνεται οτιδήποτε προς την κατεύθυνση της αναχαίτισης και πάταξης του φαινομένου (αναμένουμε το έργο του εφόρου φορολογίας για άλλη μια φορά ο Γενικός Ελεγκτής σε πρόσφατη συνέντευξη του, επιβεβαίωσε ότι το πρόβλημα είναι βαθύτερο και συνεπώς, αλισσιδωτό. Πέραν των γνωστών επώνυμων φοροφυγών οι οποίοι απολαμβάνουν εδώ και χρόνια μια ανεξήγητη μεταχείριση,

νέα πρόσωπα, άγνωστα αυτή τη φορά στον Φόρο εντοπίστηκαν με δάνεια μαμούθ πέραν του μισού εκατομμυρίου για αγορά σπιτιών πολυτελείας. Άτομα που δεν υπέβαλαν ποτέ φορολογική δήλωση καλούνταν να πληρώσουν δόσεις των 2-3 χιλ. ευρώ, ενώ κατά τα άλλα δεν είχαν εισοδήματα. Άλλη μια επιπολαιότητα με την οποία δάνειζαν οι τράπεζες οι οποίες τα τελευταία χρόνια λόγω του χαλαρού ή ακόμα του ανύπαρκτου εποπτικού ελέγχου προέβησαν σε ενέργειες καταστροφικές για την οικονομία. Σήμερα, στην τράπεζα Κύπρου τη στιγμή που η βιωσιμότητα της κρέμεται ως δαμόκλειος σπάθη, διαβάζουμε καθημερινά για τα μιλόκα που επικειρούνται, για τις πωσώπλετες μαχαριές, τους ξένους επενδυτές, τα ταμεία, τους πολιτικούς, τον άλφα ή τον βήτα παράγοντα και διερωτώμαστε αν όλα αυτά συμβαίνουν στις μέρες μας και κυρίως το γιατί συμβαίνουν...

Πέραν των πιο πάνω, άλλοι τομείς του δημοσίου και ημδημόσιου τομέα μπαίνουν στο μικροσκόπιο για αναδιοργάνωση όπως είναι ο ΚΟΤ που έχει την ευθύνη του συγκριτικού πλεονεκτήματος της οικονομίας μας του τουρισμού, και εκεί διαφαίνονται πολλά προβλήματα ενώ συχνά αφήνονται ακριές με αλληλοκατηγορίες έξωθεν και έσωθεν για διασπάθιση χρήματος και πολλά άλλα.

Παράλληλα στέγαση, παιδεία, υγεία, καύσιμα στοικίζουν πολλαπλάσια από τις πραγματικές δυνατότητες των νοικοκυριών. Για την υγεία, πρόσφατα ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) προέβη σε συστάσεις λέγοντάς μας πως πληρώνουμε ακριβά τα φάρμακα (εμείς στήμαζουμε σε περιόδους όπου παρέχεται ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα...), ενώ οι πολίτες βρίσκονται εν αναμονή του ΓΕΣΥ, το οποίο βρίσκεται στη μέση μιας κόντρας για ζητήματα ασφαλείας. Την ίδια στιγμή τίθενται αμφιβολίες για το κατά πόσον το ΓΕΣΥ θα κατορθώσει αυτό που δεν είχαμε πριν κατεύθυνση της αναχαίτισης και πάταξης του φαινομένου (αναμένουμε το έργο του εφόρου φορολογίας για άλλη μια φορά ο Γενικός Ελεγκτής σε πρόσφατη συνέντευξη του, επιβεβαίωσε ότι το πρόβλημα είναι βαθύτερο και συνεπώς, αλισσιδωτό. Πέραν των γνωστών επώνυμων φοροφυγών οι οποίοι απολαμβάνουν εδώ και χρόνια μια ανεξήγητη μεταχείριση,

Michael O'Leary: Εξαγορές με παράπλευρα οφέλη

Ένας από τους πιο εύπορους επιχειρηματίες της Ιρλανδίας είναι ο Michael Kevin O'Leary, διευθύνων σύμβουλος της αεροπορικής εταιρείας χαμηλού κόστους, Ryanair, η οποία, όπως και 20 συνολικά όμιλοι, βρίσκεται σε συζητήσεις με την Κυβέρνηση για εξαγορά των Κυπριακών Αερογραμμών.

Γεννήθηκε στις 20 Μαρτίου του 1961 στην Καντούρκ της κομητείας Κορκ της Ιρλανδίας. Το 1979, αποφοίτησε από το κολέγιο Trinity του Δουβλίνου με πτυχίο στις οικονομικές και κοινωνικές επιστήμες και στη συνέχεια εργάστηκε ως ασκούμενος

Ο CEO της Ryanair γνωρίζει ότι η απόκτηση των Κυπριακών Αερογραμμών διευρύνει τους ορίζοντες της ιρλανδικής εταιρείας.

στην Stokes Kennedy Crowley, που στη συνέχεια μετονομάστηκε στη γνωστή KPMG, το παγκόσμιο δίκτυο εταιρειών παροχής Ελεγκτικών, Φορολογικών και Συμβουλευτικών υπηρεσιών, όπου ασχολήθηκε με τη μελέτη του ιρλανδικού φορολογικού συστήματος. Από την Stokes αποχώρησε το 1985 για να δημιουργήσει επικερδή σημεία πώλησης εφημερίδων στο Δουβλίνο.

Διετέλεσε αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος της Ryanair από το 1991 μέχρι το 1994, οπότε και προήχθη στη θέση του διευθύνοντος συμβούλου, αναπτύσσοντας περαιτέρω το μοντέλο αερομεταφορέα χαμηλού κόστους, το οποίο προήλθε από την Southwest Airlines. Θεωρεί ότι την ώρα που οι υπόλοιπες αεροπορικές εταιρείες παλεύουν να αυξήσουν τα ναύλα, η συγκεκριμένη εταιρεία προσπαθεί να τα ξεφορτωθεί. Ιδανικό επιχειρηματικό μοντέλο για τον O'Leary αποτελεί η αντικατάσταση των εσόδων από τα αερο-

Ο διευθύνων σύμβουλος της αεροπορικής εταιρείας χαμηλού κόστους έχει τη φήμη του αθυρόστομου, ενώ πολλά μέσα ενημέρωσης τον χαρακτηρίσαν αλαζόνα και επιρρηπύ στο να κάνει σχόλια, τα οποία αργότερα διαψεύδει.

πορικά εισιτήρια με τις εισπράξεις από τα ψώνια επί του σκάφους, τα διαδικτυακά παιχνίδια, τις ενοικιάσεις αυτοκινήτων και τις κρατήσεις για ξενοδοχεία. Παράλληλα, δηλώνει υποστηρικτής της εξοικονόμησης κόστους μέσω διαπραγματεύσεων με τα αεροδρόμια για μείωση των τελών προσγειώσεων.

«Αλαζόνες» και «επιθετικός»

Έχει τη φήμη του αθυρόστομου, ενώ πολλά μέσα ενημέρωσης τον χαρακτήρισαν αλαζόνα και επιρρηπύ στο να κάνει σχόλια, τα οποία αργότερα διαψεύδει. Στις δημόσιες τοποθετήσεις του εκφράζεται με ακραία ελικρίνια, με αποτέλεσμα ορισμένες να καταλήγουν σε προσωπικές επιθέσεις σε συνδυασμό με κυδαίνα γλώσσα.

Σήμερα κατατεθέν έχει γίνει το επιθετικό στυλ διαχείρισης της αεροπορικής εταιρείας και η εκθροική του στάση απέναντι στις ανταγωνιστικές εταιρείες, τις αερολιμενικές αρχές, τις κυβερνήσεις, τα συνδικάτα, αλλά και τους πελάτες. Λαμπρό παράδειγμα η εκθρότητα με την οποία κατηγορείται ότι αντιμετώπισε γυναίκα, η οποία κέρδισε δωρεάν

αεροπορικά εισιτήρια. Ο CEO της Ryanair δεν δίστασε να προσποιηθεί τον δημοσιογράφο προκειμένου να ανακαλύψει τον τρόπο με τον οποίο διέρρησε πληροφορία σε εφημερίδα για ένα περιστατικό ασφαλείας σε πτήση της εταιρείας. Σε αρκετές περιπτώσεις είχε απολογηθεί για την εξαπόλυση προσωπικών επιθέσεων ανησυχώντας για τις νομικές συνέπειες.

Οι εξαγορές

Το 2002 είχε ταχθεί εναντίον των υπερατλαντικών δρομολογίων μεγάλων αποστάσεων, διευκρινίζοντας ότι το μοντέλο χαμηλού κόστους μπορεί να λειτουργήσει πραγματικά μόνο για τις πτήσεις κοντινών αποστάσεων. Ωστόσο, το 2013 είχε εκφράσει την ανάγκη του για πώληση φθηνών πτήσεων από τις ΗΠΑ στην Ευρώπη στην τιμή των 10 ευρώ ή των 10 δολαρίων. Μετά από την απόκτηση της βρετανικής αεροπορικής εταιρείας χαμηλού κόστους, Buzz, πριν από μία δεκαετία, η Ryanair δεν έχει προχωρήσει από τότε σε εξαγορά ανταγωνιστή, καθώς ο διευθύνων σύμβουλος του ιρλανδικού αερομεταφορέα φαίνεται ότι

αμφισβητεί την στρατηγική επέκτασης μέσω εξαγορών αντίπαλων εταιρειών. Βέβαια, αυτή του η τακτική κάμφθηκε από το έντονο ενδιαφέρον που εκδήλωσε για απόκτηση της βασικής ανταγωνίστριας του κλάδου στην Ιρλανδία, Aer Lingus, στην οποία η Ryanair κατέχει μερίδιο που αγγίζει το 30%. Τα σχέδιά του, όμως, ναυάγησαν, καθώς οι ρυθμιστικές αρχές και η κυβέρνηση της Ιρλανδίας αποτέλεσαν τροκοπέδη στη συμφωνία.

Η κυπριακή προοπτική

Την ώρα που αρκετοί διερωτούνται για τις προθέσεις της Ryanair, οι οποίες σχετίζονται με το ενδεχόμενο απόκτησης των Κυπριακών Αερογραμμών, οι αναλυτές διαβλέπουν προοπτικές για εδραίωση της παρουσίας της εταιρείας στη Μεσόγειο. Από την άλλη, ο O'Leary πριν από την έναρξη των συζητήσεων με την Κυβέρνηση φάνηκε ιδιαίτερα αισιόδοξος ότι θα προκύψει κάποια θετική εξέλιξη, καθώς έχει κατά νου ότι, σε περίπτωση που καταφέρει και κλείσει τον κρατικό αερομεταφορέα σε καλή τιμή, θα έχει κάνει μία έξυπνη επένδυση.

ΑΡΘΡΟ / Της ΕΛΙΖΑΣ ΛΟΥΚΑΪΔΟΥ ΚΑΣΣΙΑΝΙΔΟΥ

Τα νέα προγράμματα εδαφικής συνεργασίας της Ε.Ε.

Η **ευρωπαϊκή** εδαφική συνεργασία αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την οικοδόμηση ενός κοινού ευρωπαϊκού χώρου και ακρογωνιαίο λίθο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Τα προγράμματα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας ενισχύουν την οικονομική και κοινωνική συνοχή με ταυτόχρονη ενθάρρυνση της ισόρροπης ανάπτυξης και προώθηση της ανταγωνιστικότητας.

Μέσω της χρηματοδότησης κοινών δράσεων τα προγράμματα αυτά συμβάλλουν στη μετατροπή των περιφερειών της Ε.Ε. σε ισχυρούς οικονομικούς και κοινωνικούς πόλους και παρέχουν ένα πλαίσιο ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ φορέων από διάφορες χώρες σε περιφερειακό

επίπεδο και τοπικό επίπεδο. Το νέο Πρόγραμμα διαπεριφερειακής συνεργασίας της περιόδου 2014-2020 INTERREG EUROPE περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας χώρου MED: συμμετέχουν η Κύπρος και περιφέρειες της Γαλλίας, Ιταλίας, Πορτογαλίας και Ισπανίας, η Ελλάδα, η Μάλτα, η Σλοβενία, η Κροατία και το Γιβραλτάρ του Η.Β. Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν επίσης το Μαυροβούνιο, η Αλβανία και η Βοσνία Ερζεγοβίνη με κονδύλια του προ-ενταξιακού μέσου της κάθε χώρας.

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας ENI CBC MED: συμμετέχουν η Κύπρος και περιφέρειες

της Αιγύπτου, Γαλλίας, Ελλάδας, Ιταλίας, Ιορδανίας, Πορτογαλίας, Ισπανίας, Συρίας, Τυνησίας, το Ισραήλ, ο Λίβανος, η Μάλτα και η Παλαιστινιακή Αρχή.

Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας BALKAN MED: συμμετέχουν η Κύπρος, Ελλάδα, Βουλγαρία, Αλβανία και η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας.

Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Ελλάδα-Κύπρος: συμμετέχουν η Κύπρος, οι περιφέρειες Βόρειου και Νότιου Αιγαίου και η Περιφέρεια Κρήτης, ενώ στο νέο πρόγραμμα προστίθενται επίσης οι Κυκλάδες.

Τα Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας συγχρημα-

τοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από Εθνικούς Πόρους των κρατών, που συμμετέχουν σε αυτά. Τα συγκεκριμένα προγράμματα αναμένονται να εγκριθούν μέχρι το τέλος του 2014, ενώ οι πρώτες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων θα προκηρυχθούν το πρώτο τρίμηνο του 2015. Για να ενημερωθείτε έγκαιρα για τα πρώτες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, μπορείτε να μας ακολουθήσετε στο twitter @DeloitteEU_CY.

Η κ. Ελίζα Λουκαΐδου Κασσιανίδου είναι διευθύντρια στο Τμήμα Χρηματοοικονομικών Συμβουλευτικών Υπηρεσιών, Μονάδα Grants & Incentives της Deloitte.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Της UNA GALANI / REUTERS

Οι οικονομικές συνέπειες του Εμπολα

Ο **φόβος** είναι ένας από τους ιδιαιτέρως σημαντικούς παράγοντες για τη μετάδοση των οικονομικών επιπτώσεων αποδείχθηκαν ευθέως δυσανάλογες. Η Κίνα, η Σιγκαπούρη και η Ταϊβάν είχαν τα εστιατήρια και τα ξενοδοχεία τους να αδειάζουν. Οι δε ροές των τουριστών προς τους προορισμούς αυτούς διεκόπησαν αιφνιδιαστικά.

Παρά ταύτα, ο αντίκτυπος του ιού της άτυπης πνευμονίας (SARS) αποδείχθηκε ότι ήταν σχετικά βραχεία διάρκειας. Ενα εξάμηνο μετά το ξέσπασμα της επιδημίας οι περισσότεροι από τους οικονομικούς δείκτες της Κίνας και της Σιγκαπούρης αποκαταστάθηκαν. Εντούτοις, οι οικονομικές φύσεις συνέπειες από τον ιό του Εμπολα πιθανώς να αποδειχθούν βα-

θύτερες στις σημερινές οικονομικές συνθήκες. Αντιθέτως με το ό,τι συνέβη πριν από έντεκα χρόνια με τον ιό της άτυπης πνευμονίας (SARS), ο οποίος μεταδίδεται με σταγονίδια στον αέρα, ο Εμπολα μεταδίδεται, όπως φαίνεται, όταν υπάρξει άμεση επαφή με τα σωματικά υγρά. Τα σοβαρότατα και αποικροστικά συμπτώματα της προαναφερθείσας ασθένειας, όπως η εξωτερική αιμορραγία, μπορεί να αναγάγουν τον υποθετικό κίνδυνο του να νοσήσει κανείς σε ακόμα υψηλότερο από ό,τι είναι στην πραγματικότητα.

Οι φτωχές χώρες, όπου πολύ συχνά τέτοιες επιδημίες εμφανίζονται και εξαπλώνονται, είναι σήμερα πολύ στενότερα συνδεδεμένες με τον υπόλοιπο κόσμο από ό,τι ήταν

πριν από έντεκα χρόνια με την επιδημία SARS. Οι παγκόσμιες εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών είναι αυξημένες σε ποσοστό 66% σε σύγκριση με το 2003, σύμφωνα με τα στοιχεία του Οργανισμού για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (ΟΟΣΑ), ενώ έχουν υπερδιπλασιαστεί οι εμπορικές συναλλαγές από και προς τις χώρες εκτός ΟΟΣΑ. Το διήμερο εμπόριο της Κίνας με την Αφρική τους τελευταίους δώδεκα μήνες σε όρους δολαρίων είναι εννεαπλάσιο και πλέον από το αντίστοιχο του 2004.

Ενα στοιχείο, πάντως, το οποίο λειτουργεί καθυστερημένα είναι το ότι οι αρμόδιοι φορείς και οργανισμοί μάλλον είναι καλύτερα εξοπλισμένοι σήμερα να χειριστούν επιδημίες.

Deloitte.

Οδηγός χρηματοδότησης έργων από Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Η Deloitte έχει δημοσιεύσει πρόσφατα σε Αγγλική έκδοση ένα σύντομο και περιεκτικό οδηγό χρηματοδότησης έργων.

Ο οδηγός περιέχει χρήσιμες πληροφορίες για τη διεκδίκηση χορηγιών που διαθέτουν τα ανταγωνιστικά Ευρωπαϊκά Προγράμματα κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.

Για να ενημερωθείτε έγκαιρα για τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, μπορείτε να μας ακολουθήσετε στο [@DeloitteEU_CY](https://twitter.com/DeloitteEU_CY) ή επικοινωνήστε με τη Μονάδα Grants & Incentives στην ηλεκτρονική διεύθυνση Grants_IncentivesCY@deloitte.com ή στα τηλέφωνα 25868623 / 25868611.

Τι συμβαίνει στον πληθωρισμό μας;

Αντιστροφή αντιπληθωριστικής τάσης σε συγκεκριμένους τομείς

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Μείωση του αποπληθωρισμού και αύξηση τιμών δείχνει ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, σε αντίθεση με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, ο οποίος καταγράφει σημαντική μεν επιβράδυνση στη μείωση των τιμών, αλλά δείχνει πως οι μειώσεις στις τιμές ακόμα συνεχίζονται.

Σύμφωνα με τον «κυπριακό» Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, οι τιμές συνεχίζουν να μειώνονται, αλλά πλέον με πολύ μικρότερους ρυθμούς, στα τρόφιμα και τα μη αλκοολούχα ποτά. Ο Δείκτης για τον Ιούλιο ήταν στο 0,32%, σε σχέση με -2,05% τον Απρίλιο. Σταθερές με ρηκά αρνητικό δείκτη είναι και οι τιμές στην Υγεία, ένας τομέας που, μετά από χρόνια μεγάλων αυξήσεων στις τιμές, υποχωρούσε σταθερά τους προηγούμενους μήνες.

Μεγάλες μειώσεις στις τιμές καταγράφονται στην κατηγορία «Στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρισμός και υγραέριο», όπου ο δείκτης βρίσκεται σήμερα στο -4,17%. Διασταύρωση των στοιχείων δείχνει πως η στέγαση (ενοίκια) καταγράφει οριακή υποχώρηση των τιμών, με το -4,17% να οφείλεται κυρίως στον ηλεκτρισμό. Η ύδρευση δείχνει, πάντως, αύξηση των τιμών. Μείωση καταγράφεται και στην Εκπαίδευση (04,08%) αλλά και σε εστιατόρια και ξενοδοχεία (-1,31%).

Αντίθετα, οι κατηγορίες με μεγάλες πλέον αυξήσεις στις τιμές έχουν να κάνουν σε μεγάλο βαθμό με το λιανικό εμπόριο. Τα είδη ένδυσης και υπόδησης κατέγραψαν αύξηση κατά 2,74%, μετά από αυξήσεις στις τιμές που άρχισαν από τον Φεβρουάριο. Πάντως, τα προηγούμενα χρόνια τα είδη ένδυσης και υπόδησης κατέγραφαν σταθερή μείωση στις τιμές. Αύξηση καταγράφεται και στα αλκοολούχα ποτά και τα είδη καπνού. Αρχικά, οι μεγάλες αυξήσεις στις τιμές αποδίδονταν στις νέες φορολογίες, κάτι που ωστόσο δεν μπορεί να κριθεί ως ικανοποιητική εξέλιξη. Τον Ιούλιο, η αύξηση ήταν

Δύο δείκτες

Η απόκλιση μεταξύ των δύο δεικτών - ΕΝΔΤΚ και ΔΤΚ - οφείλεται σε μεθοδολογικές διαφορές. Καταρχάς, χρησιμοποιούνται διαφορετικά «καλάθια» αγαθών για τους δύο δείκτες (ο ΔΤΚ χρησιμοποιεί 700 αγαθά, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, σε σχέση με 850 αγαθά που χρησιμοποιεί ο ΕΝΔΤΚ). Επιπλέον, και παρόλο που λεπτομέρειες δεν είναι σαφείς, φαίνεται πως τα αγαθά που χρησιμοποιούνται έχουν διαφορετικούς συντελεστές στάθμισης. Έχουν, δηλαδή, διαφορετικό στατιστικό «βάρος» στον τελικό δείκτη. Οι 12 κατηγορίες, πάντως, είναι οι ίδιες στους δύο δείκτες. Η Στατιστική Υπηρεσία αναφέρει πως οι σταθμίσεις στον ΕΝΔΤΚ αναθεωρούνται ετησίως, σε αντίθεση με τον «εθνικό» Δείκτη. Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, ο ΕΝΔΤΚ, ο οποίος χρησιμοποιείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με στόχο να μπορούν να θεωρηθούν ως συγκρίσιμα τα στοιχεία των κρατών-μελών της Ευρωζώνης, «καλύπτει όλες τις δαπάνες στην επικράτεια της χώρας, των μονίμων κατοίκων και των τουριστών. Από την άλλη πλευρά, ο ΔΤΚ καταγράφει τις καταναλωτικές δαπάνες των νοικοκυριών που διαμένουν στην Κύπρο». Με δεδομένο το βάρος που έχει ο τουρισμός, αυτή η διαφοροποίηση μπορεί να ευθύνεται για ένα σημαντικό μέρος της απόκλισης (π.χ. στη μεγάλη διαφορά μεταξύ ξενοδοχείων και εστιατορίων). Σημειώνεται πως η παλαιότερη, πιο «παραδοσιακή» διαφοροποίηση των δύο δεικτών, ως προς την ιδιοκατοίκηση, δεν υφίσταται. Η Στατιστική Υπηρεσία αναφέρει πως «από τον Ιανουάριο του 2011 τα τεκμαρτά μισθώματα δεν συμπεριλαμβάνονται ούτε στον εθνικό ΔΤΚ».

2,74%, ένα πολύ υψηλό ποσοστό αν λάβει κανείς υπόψη πως αυτή η αύξηση ακολουθεί σχεδόν ένα χρόνο συνεχών αυξήσεων.

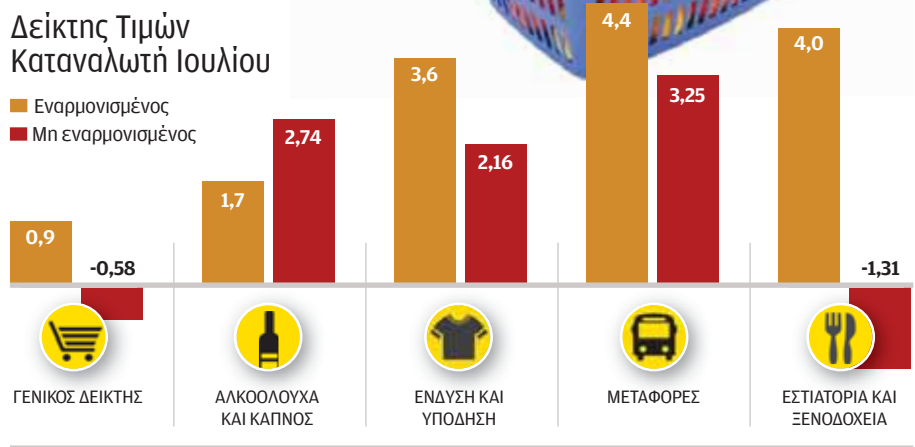
Σε γενικές γραμμές, φαίνεται πως ο αποπληθωρισμός που ακολούθησε το κούρεμα, με γενικευμένες μειώσεις στις τιμές, κλείνει σιγά-σιγά τον κύκλο του και πλέον επιστρέφει η οικονομία σε σταθερές τιμές. Ενδεχομένως να επιστρέψει τους επόμενους μήνες σε θετικό πληθωρισμό.

Από τα στοιχεία φαίνεται πως βασικός παράγοντας στην τάση δεν ήταν η απόφαση για μείωση των επιτοκίων που έλαβε τον Ιούνιο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, κι αυτό, διότι η τάση αντιστροφής του αποπληθωρισμού άρχισε -και παρέμεινε σταθερή- από τις αρχές του έτους. Μάλιστα περαιτέρω ανάλυση θα ήταν χρήσιμη ως προς την επίδραση που έχει στην κυπριακή αγορά η στάση της ΕΚΤ γενικότερα. Φαίνεται πως, ιδίως κάτω από τις «ακραίες» περιστάσεις της κυπριακής οικονομίας, άλλοι παράγοντες επηρεάζουν πολύ περισσότερο τις κυπριακές τιμές, απ' ό,τι οι νομισματικές αποφάσεις της Φρανκφούρτης.

Σημαντικό κομμάτι της συμπεριφοράς των τιμών στην Κύπρο, είναι πως η τραπεζική διαμεσολάβηση είναι «σπασμένη». Κάτω από συνθήκες αντιδιαμεσολάβησης, όπου οι τράπεζες δεν μετατρέπουν αποταμιεύσεις σε δάνεια και δεν υπάρχει πιστωτική επέκταση, δεν μπορεί να «διανεμηθεί» η νομισματική πολιτική στην πραγματική οικονομία. Επιπλέον, φαίνεται πως η προσαρμογή της οικονομίας στο σοκ της κρίσης είναι πολύ πιο σημαντική από τη νομισματική πολιτική.

Αποκλίσεις σε μερικές κατηγορίες

Ενδιαφέρον πάντως προκαλεί το γεγονός ότι ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕΝΔΤΚ) αποκλίνει σταθερά από τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ). Ενώ ο πρώτος δείχνει πως η οικονομία μπήκε πλέον σε ρυθμούς πληθωρισμού, ο δεύτερος

δείχνει πως οι τιμές εξακολουθούν να μειώνονται - έστω και οριακά.

Σημαντικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι, τουλάχιστον τους τελευταίους 12 με 14 μήνες, ο ΕΝΔΤΚ παραμένει σχεδόν «παράλληλος» με τον ΔΤΚ, με ουσιαστικά την ίδια απόκλιση. Σε ορισμένες κατηγορίες, πάντως, η απόκλιση είναι πολύ σημαντική. Στα ξενοδοχεία και εστιατόρια, όπου οι τιμές δείχνουν υποχώρηση κατά 1,31% τον Ιούλιο, ο Εναρμονισμένος Δείκτης καταγράφει πολύ μεγάλη αύξηση, κατά 4%. Σημαντικές είναι επίσης οι αποκλίσεις

στην ένδυση και υπόδηση, στα αλκοολούχα ποτά και καπνό και στις μεταφορές, όπου η διαφορά δημιουργεί ριζικά διαφορετικές εντυπώσεις.

Σε κάθε περίπτωση, φαίνεται πως η οικονομία έχει βρει τον πάτο στις τιμές και πλέον οδηγείται σε αύξηση τιμών. Η διόρθωση που φαίνεται πως έγινε στην οικονομία σε συνδυασμό και με το ύψος της μείωσης των μισθών, ενδεχομένως να ολοκληρώσει τον κύκλο της, παρόλο που κάποιες τιμές δεν ανταποκρίθηκαν καθόλου στην γενικότερη εικόνα της κρίσης.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ προτείνει

→ Σεπτέμβριος 2014

ΘΕΑΤΡΟ

Οιαίτη

Πολιτιστική Προσφορά Συνοργατικού Ταμειτηρίου Λεμεσού

→ 6 **σάββατο (20.00)**

4 Rock Festival Κράτα ρε φίλε γερά! Εναρξη σεζόν με τις καλύτερες ροκ μπάντες της Λεμεσού στην Πλατεία Ηρώων. Το Συνοργατικό Ταμειτήριο Λεμεσού και το Κανάλι 6 διοργανώνουν το 4ο Rock Festival Συνοργατικού Ταμειτηρίου Λεμεσού. **Εισόδος Ελεύθερη**

→ 10 **τετάρτη** Φιλαρμονική Ορχήστρα Μέσα Γειτονιάς με τον **Δημήτρη Μπάση** Η Φιλαρμονική Ορχήστρα του Δήμου Μέσα Γειτονιάς ζωντανεύει αγαπημένα τραγούδια με τη φωνή του Δημήτρη Μπάση. **Εισιτήρια: € 12 - 10**

→ 12 **παρασκευή** Χορωδία Ήχος Η χορωδία αποτελείται από φοιτητές πανεπιστημίων του Βερολίνου, διάφορων εθνικοτήτων. Παρουσιάζει χορωδιακή μουσική της εποχής του ρομαντισμού, γκόσπελ και γνωστές άριες από τον κόσμο της όπερας και του ορατορίου. Διευθύνση: Στέλιος Χατζηκωφής. **Εισιτήρια: € 10 - 6**

→ 15 **δευτέρα** Raskin & Fleischmann Οι δύο μουσικοί ασχολούνται με τη σύγχρονη μουσική και έχουν επιλεγεί από το Υπουργείο Εξωτερικών της Αυστρίας ως Πρέσβεις του προγράμματος «New Austrian Sound of Music» 2014-2015. Διοργάνωση: Πρεσβεία Αυστρίας. **Εισιτήρια: € 15 - 10**

→ 17, 18* **τετάρτη & πέμπτη** Ομήρου Ιλιάδα Η επική παράσταση σε σκηνοθεσία Στάθη Λιβανιού και μετάφραση Δημήτρη Μαρωνίτη. 15 ηθοποιοί αφηγούνται την ιστορία του πιο βίαιου πολέμου και μετατρέπουν το εμπνευσμένο αυτό κείμενο σε μια σειρά από ποιητικές εικόνες, με μια σύγχρονη θεματική. **Εισιτήρια: € 10 - 5**

→ 20 **σάββατο (08.00)** TEDx Limassol Μια διεθνής διοργάνωση που φιλοδοξεί να συμβάλει στην τοποθέτηση της Λεμεσού στο επίκεντρο των επιστημονικών, τεχνολογικών αναζητήσεων, της καινοτομίας και της δημιουργικότητας. Για συμμετοχή: www.tedxlimassol.com

→ 24 **τετάρτη** The Curious Incident of the Dog in the Night -Time NT Live Ο δεκαπεντάχρονος Christopher προσπαθεί να λύσει το μυστήριο του θανάτου του σκύλου Wellington. Ελληνικοί & αγγλικοί υπότιτλοι. Διάρκεια: 150'. 13+ **Εισιτήρια: € 10 - 7**

→ 25 **πέμπτη** A Haircut Story Στο ντοκιμαντέρ της Δανάης Στυλιανού, επτά ιστορίες αναδύονται μέσα από τη μαύρη τρύπα των τραπεζών. Ελληνικοί & αγγλικοί υπότιτλοι. Διάρκεια: 75'. **Εισιτήρια: € 8 - 5**

→ 26, 27 **παρασκευή & σάββατο** 1st Cyprus Jazz and World Music Showcase Μέσα από διάφορους σχηματισμούς, οι κύπριοι μουσικοί δημιουργοί παρουσιάζουν αυθεντικές και πρωτότυπες συνθέσεις τους. **Εισιτήρια: € 6 (€ 10 για τις 2 μέρες)**

→ 29* **δευτέρα** Η Βασιλοπούλλα τζ' οι Μάϊσες Ένα κυπριακό λαϊκό παραμύθι μεταμορφώνεται σε μια ευφάνταστη χορο-θεατρική παράσταση. Σκηνοθεσία: Γιολάντα Χριστοδούλου. **Εισιτήρια: € 10 - 5**

→ 30 **τρίτη** Nani Bregvadze Η βραβευμένη ηθοποιός και τραγουδίστρια ερμηνεύει τραγούδια από τη Γεωργία και τη Ρωσία, συνοδευόμενη από την κόρη της Eka Mamaladze και την εγγονή της Natalia Kutateladze, επίσης τραγουδίστριας. **Εισόδος: € 20 - 15**

www.rialto.com.cy

Η μειωμένη τιμή ισχύει για υποστηρικτές, μαθητές, φοιτητές και ανέργους

Η ώρα της κρίσεως για την Τρ. Κύπρου

«Επαναληπτικός» χωρίς αύριο της περσινής συνέλευσης, με βαθύ παρασκήνιο για τα διαδραματιζόμενα

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Συνεχίζονται οι παρασκηνιακές διεργασίες στην Τράπεζα Κύπρου εν όψει της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της ερχόμενης Τρίτης. Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, η συνέλευση μάλλον θα προχωρήσει με την έγκριση της αύξησης κεφαλαίου της τράπεζας, κατά 1 δισ. ευρώ, ενισχύοντας έτσι τα Βασικά Ίδια Κεφάλαια της τράπεζας στο 15,1%. Θα ενισχυθεί, ταυτόχρονα εμμέσως και η ρευστότητα της τράπεζας μέσα από τον «αέρα» που θα δημιουργηθεί στις προβλέψεις. Επιπλέον, ανοίγει και ο δρόμος για διάθεση στην αγορά του καλυμμένου ομολόγου, επίσης 1 δισ. ευρώ, το οποίο σήμερα είναι δεσμευμένο για τον ΕΛΑ, ανοίγοντας την πόρτα για ολοκλήρωση του προφίλ χρέους της τράπεζας. Θα αποτελέσει, έτσι, ένα

Προς το συμφέρον των μετόχων η αύξηση, λέει ο Χασάπης.

κρίσιμης σημασίας βήμα προς την επιστροφή στην ομαλότητα και τη δυναμική επιστροφή στην πιστωτική επέκταση.

Πάντως, στο παρασκήνιο δεν έχουν σταματήσει οι κινήσεις μετόχων και εκπροσώπων τους, ακόμα και για μπλοκάρισμα της αύξησης κεφαλαίου. Πριν από έναν περίπου χρόνο, όταν η Ετήσια Γενική Συνέλευση είχε ψηφίσει για το υφιστάμενο Διοικητικό Συμβούλιο της τράπεζας, είχε σταλεί ένα σημαντικό μήνυμα, το οποίο είχε τότε περάσει σε μεγάλο βαθμό απαρατήρητο. Η Αρχή Εξυγίανσης τότε (Κεντρική Τράπεζα, Υπουργείο Οικονομικών και Αρχή Κεφαλαιαγοράς) είχαν υποβάλει λίστα 16 υποψηφίων για το ΔΣ, το οποίο θεωρήθηκε και «κλειδωμένο». Από τη στιγμή που η Αρχή Εξυγίανσης κατείχε το 18% της Τράπεζας, η δημιουργία αντι-πλειοψηφίας ήταν να καταψηφίσει την λίστα της Αρχής είχε θεωρηθεί εξαιρετικά δύσκολη.

Το περσινό...

Ολιγάρες, ταμεία και άλλοι μεγαλομέτοχοι είχαν επιχειρήσει να συνεργαστούν, αξιοποιώντας και το γεγονός ότι τα γνωστά δικηγόρικα γραφεία που κατείχαν πληρεξούσιο από πελάτες τους, μπορούσαν να συλλέξουν 2,5% των μετοχών στη μία περίπτωση και 5% σε μια άλλη, ενώ άλλα ουσιαστικά ποσοστά να ελέγχονται από άλλα τρία δικηγόρικά γραφεία.

Έτσι, ο αριθμός των «παικτών» ήταν μικρός και η συνεργασία μόλις που απέτυχε. Κι αυτό, σε μεγάλο βαθμό, διότι η λίστα της Αρχής Εξυγίανσης περιείχε πολλά ονόματα που ήταν παραπάνω από αποδεκτά από τους μετόχους, αφού εκπροσώπουσαν ένα σημαντικό κομμάτι από αυτούς. Ωστόσο, εστάλη και ένα μήνυμα, με τον κλήρο κάπως τυχαία να πέφτει στην Αλεξάνδρα Γαλανού η οποία βρισκόταν μεν στη λίστα των υποψηφίων της Αρχής, αλλά έτυχε (λόγω και απουσίας άλλης «πλάτης», αφού δεν εκπροσώπησε συγκεκριμένα συμφέροντα) να μην εκλεγεί στο ΔΣ. Το μήνυμα εκείνο ήταν σαφές: Οι μέτοχοι μπορούν να συνεργαστούν μεταξύ τους σε αρκετό βαθμό για να επηρεάσουν το τελικό αποτέλεσμα στην εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Τότε, στην θέση της Αλεξάνδρας Γαλανού είχε εκλεγεί ο Ιωάννης Ζωγραφάκης, άτομο με μακρύ βιο-

«Με περίπου 100.000 μετόχους είναι αναπόφευκτο ότι κάποιος από αυτούς εκφράζουν ανησυχίες ή απογοήτευση, βλέποντας τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας», τόνισε ο πρόεδρος του Δ.Σ της Τράπεζας Κύπρου.

γραφικό κυρίως στην Ελλάδα αλλά και στενές πλέον σχέσεις με σημαντικό δικηγόρικό γραφείο, το οποίο έχει συνεργασία και με τον αντιπρόεδρο του ΔΣ.

Η φετινή εικόνα

Το μήνυμα εκείνο είναι σήμερα στο μυαλό των μετόχων, και δε εκείνων που επιθυμούν να μπλοκάρουν την αύξηση κεφαλαίου την ερχόμενη Τρίτη. Μάλιστα, οι «διεργασίες» δίνουν και παίρνουν, συμπεριλαμβανομένου και δείπνου που έγινε πριν από τον δεκαπενταύγουστο στην οικία σημαίνοντος μέλους του Δ.Σ., με συγκεκριμένη συμμετοχή διοικητικών συμβούλων.

Η εικόνα έχει αλλάξει κάπως από πέρσι. Πρώτο, διότι αρκετοί από τους Ρώσους μετόχους που δεν επιθυμούσαν να δουν αύξηση κεφαλαίου («νέο κούρεμα»), έχουν εν τω μεταξύ πειστεί για την αναγκαιότητα, αφού η τράπεζα θα αποτύχει στο στρας τεστ χωρίς την αύξηση κεφαλαίου, χωρίς να συνυπολογίζονται και οι άλλες ανάγκες βιωσιμότητας της τράπεζας. Ανάμεσά τους φαίνεται πως είναι και ο αντιπρόεδρος του Δ.Σ., ο οποίος σύμφωνα με στενούς παρατηρητές των όσων τεκταινούνται, «δεν είναι ενθουσιασμένος» με την αύξηση κεφαλαίου, αλλά τη «θε-

ωρει απαραίτητη για την επιβίωση του συγκροτήματος». Ο κ. Strzhal-kovskiy όμως δεν είναι ο μόνος από τους μετόχους των οποίων η εκπροσώπηση δέχεται ως ανεπιθύμητη αλλά αναγκαία την αύξηση. Το ίδιο συμβαίνει και με τον εκπρόσωπο (θεωρητικά τουλάχιστον) της πρώην Λαϊκής, αλλά και με δύο ακόμα Ρώσους που είναι μέλη του Δ.Σ.

Παρόμοια είναι και η στάση του προέδρου του Δ.Σ., ο οποίος σε πρόσφατες δηλώσεις του τοποθετήθηκε ανοικτά υπέρ της αύξησης κεφαλαίου, χαρακτηρίζοντας την ως «ουσιαστικό βήμα στο πλαίσιο της υλοποίησης του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης του Συγκροτήματος».

Ο κ. Χασάπης, μιλώντας στο Σίγμα, ερωτήθηκε επίσης και για το κατά πόσον υπάρχουν μέτοχοι που αντιτίθενται στην αύξηση κεφαλαίου. «Με περίπου 100.000 μετόχους είναι αναπόφευκτο ότι κάποιος από αυτούς εκφράζουν ανησυχίες ή απογοήτευση, βλέποντας τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας», σχολίασε.

Εν τω μεταξύ, στην «απομόνωση» μπήκε (μετά από και εποπτικές παρεμβάσεις πέραν των άλλων θεσμικών αντιδράσεων) παράγοντας του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος

είχε «συλληφθεί» να εξυπηρετεί κομματικά συμφέροντα σε βάρος της τράπεζας, όπως έγραψε και παλαιότερα η «Κ», προωθώντας στρατηγικές ανάγκες συγκεκριμένου πολιτικού χώρου, οι οποίες καμία σχέση δεν είχαν με το συμφέρον της Τράπεζας.

Η συνάντηση που είχε την περασμένη εβδομάδα με συγκεκριμένο πρόεδρο κόμματος στον Πρωταρά, δεν αποτελεί την ένδειξη που θεωρούν ορισμένοι, αφού η σχέση των δύο είναι πολύ βαθύτερη από μια απλή συνάντηση στον Πρωταρά.

Η απομόνωση του συγκεκριμένου μέλους του Δ.Σ. αφήνει εκτεθειμένα –και αποδυναμωμένα τα άλλα μέλη του Δ.Σ. που είχαν καθοδηγηθεί από τον συγκεκριμένο σύμβουλο. Σημειώνεται πως η «δράση» του, αποτέλεσε και ένα από τα θέματα που συζητήθηκαν στην πρόσφατη συνάντηση μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας και του προέδρου του Δ.Σ. της τράπεζας, σύμφωνα με απόλυτα ενήμερες πηγές.

Όλα τα πιο πάνω δείχνουν πως η ψήφιση της αύξησης κεφαλαίου και περιπτώσεις στις οποίες διαφοροτικές από εκείνες που υπήρχαν, όταν οι μέτοχοι έστειλαν «μηνύματα» τον περασμένο Σεπτέμβριο. Οι ισορροπίες καθιστούν κάπως ευ-

κολότερη την έγκριση της αύξησης κεφαλαίου από τους μετόχους της Τράπεζας. Σε κάθε περίπτωση, κατά το «μέτρημα» της «Κ», οι πιο πολλοί από τους «θεσμικούς» μεγαλομετόχους –άτομα, φορείς και σύνολα που έχουν μακροπρόθεσμο συμφέρον στην τράπεζα- δείχνουν πως έχουν αντιληφθεί πόσο σοβαρή είναι η κατάσταση της τράπεζας, με δύσκολη ρευστότητα (as μην παραπλανεί η μείωση του ΕΛΑ), αλλά και με πεσμένα Βασικά Ίδια Κεφάλαια (10,6%) με τα οποία πάει στο στρας τεστ αν δεν γίνει αύξηση κεφαλαίου.

Την ίδια στιγμή, ωστόσο, το «μέτρημα» δείχνει πως πολλά θα εξαρτηθούν από το πόσοι μέτοχοι θα λάβουν μέρος στην ΕΓΣ είτε προσωπικά είτε μέσω πληρεξούσιου.

Καταψηφίζουν

Η αύξηση, αν τελικά εγκριθεί, δεν θα εγκριθεί χωρίς αντίσταση. Η επιδεικτικά «μόρφωνη» απόφαση του Δ.Σ. για αύξηση κεφαλαίου πριν από μερικές εβδομάδες δεν πρέπει να παραπλανεί. Εξάλλου, οι παρασκηνιακές κινήσεις δείχνουν πως υπάρχουν και περιπτώσεις στις οποίες άλλαξαν γνώμη μέλη του Δ.Σ., μετά την απόφαση για ενίσχυση του κεφαλαίου.

Από τη μία, υπάρχει μέλος του

Δ.Σ. που εκπροσωπεί συμφέροντα που είναι αντίθετα με την αύξηση κεφαλαίου ανεξάρτητα με τις οικονομικές καταστάσεις της τράπεζας, αφού σχετίζονται με το ενδιαφέρον του για διάφορα ενεργητικά και όχι για την τελική απόδοση της μετοχής.

Από την άλλη, δύο δικηγόρικά γραφεία, που εκπροσωπούν τουλάχιστον τρεις Συμβούλους που δεν επιθυμούν σε καμία περίπτωση να γίνει αύξηση κεφαλαίου, ήδη κινήθηκαν παρασκηνιακά για να απορριφθεί η αύξηση. Η στενή σχέση του ενός δικηγόρου με τους πελάτες του, φαίνεται και από το δεδομένο πως πολύ συχνά συνοδεύει τη μία εξ αυτών στις διάφορες συναντήσεις του Δ.Σ.

Οι προθέσεις της κυρίας Anshakona δεν είναι προφανείς, αλλά η ίδια χαρακτηρίζεται από τουλάχιστον τέσσερις πηγές ως «επαγγελματίας», «σοβαρή» και «διαβασιμένη» ως προς τις ανάγκες της τράπεζας. Ο δεύτερος Σύμβουλος-πελάτης του ίδιου γραφείου (Σκορδής και Παπαπέτρου) σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της «Κ», επίσης δεν επιθυμεί να δει αύξηση κεφαλαίου. Σε κάθε περίπτωση, η επιστολή του γραφείου Σκορδής και Παπαπέτρου, την περασμένη εβδομάδα, οδήγησε σε πολλές αντιδράσεις, εν μέρει διότι προηγήθηκε και γνωμάτευση για την αύξηση, ενώ ακολουθήσαν και οριστικές επιστολές προς τον υπουργό Οικονομικών, τη διοικήτρια της Κεντρικής και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σχετικά με το θέμα. Αξιοποιάρις είναι γιατί τα μέλη του Δ.Σ. που ψήφισαν υπέρ της αύξησης, σήμερα κινούνται εναντίον της, μόλις μερικές εβδομάδες αργότερα.

Το δεύτερο δικηγόρικό γραφείο, (Βασιλειάδης), φαίνεται πως δεν έχει την ίδια διάθεση να κινηθεί κατά της αύξησης, χωρίς ωστόσο να συμβαίνει το ίδιο και με τους πελάτες του, μερικοί εκ των οποίων φέρονται να παραχώρησαν πληρεξούσιο στο γραφείο Σκορδής και Παπαπέτρου για την ψήφο τους στην ΕΓΣ. Τρεις πηγές πάντως συνδέουν το συγκεκριμένο γραφείο (Σκορδής) και με την πρόταση των Jefferies, χωρίς ωστόσο να μπορεί η «Κ» να επιβεβαιώσει από ανεξάρτητη πηγή την πληροφορία αυτή.

Πάντως, δεν έχει ακόμα αντιτραφεί η πολύ άσχημη εντύπωση που προκλήθηκε όταν κορυφαίοι στελέχη του γραφείου Βασιλειάδης είχε περιφερθεί πέριξ του χώρου συνεδρίας του Δ.Σ. όταν αποφασίζονταν η αύξηση κεφαλαίου, με την παρέμβασή του –από την πόρτα– με το θρυλικό πλέον «καλές αποφάσεις, κύριε!».

Άλλο μέλος του Δ.Σ., που επιχειρήσει εμμέσως και την εξαγορά ενεργητικών των πελατών της τράπεζας, δεν φαίνεται πως θα συμφωνήσει με την αύξηση, και η ψήφος του πρέπει να θεωρείται βέβαιο πως θα είναι αρνητική.

Πολλά θα εξαρτηθούν από την προσέλευση των μετόχων στην ψηφοφορία (ή και στην παροχή πληρεξουσίων σε εκπροσώπους τους), αφού μια μειοψηφία 25% μπορεί να σταματήσει την αύξηση κεφαλαίου. Η μειοψηφία υπολογίζεται επί των παρόντων, και όχι επί του συνόλου. Έτσι, η προσέλευση μπορεί τελικά να κρίνει πολλά.

Σε κάθε περίπτωση, και με δεδομένο ότι δεν υπάρχει «Σχέδιο Β» για την τράπεζα, υπάρχει και η εκτίμηση πως τελική καταψήφιση δεν θα προχωρήσει και πως ενδεχομένως οι πείσεις να σχετίζονται με επικείμενες αλλαγές στην σύσταση του Δ.Σ. ή άλλες απαιτήσεις διάφορων εμπλεκόμενων.

Αλλαγές στο Διοικητικό Συμβούλιο

Η αύξηση κεφαλαίου, η οποία θα αποτελέσει την μεγαλύτερη Άμεση Ξένη Επένδυση στην ιστορία της Δημοκρατίας (εξαιρουμένου του δημοσίου χρέους) εκτιμάται πως θα φέρει πολλές αλλαγές στο Δ.Σ., κάτι που τα μέλη του Σώματος δεν φαίνεται να ξεχνούν. Οι κινήσεις έχουν πλέον στραφεί, από την αποτροπή της αύξησης, στην στήριξη της με προφανή στόχο να επιφέρουν θετική αντιμετώπιση τους από τους νέους μετόχους και επομένως παραμονή τους στις σημερινές τους θέσεις.

Το βέβαιο είναι πως η αύξηση κεφαλαίου θα αλλάξει σημαντικά τις ισορροπίες. Το ύψος του «κούρεματος» των σημερινών μετόχων, οι οποίοι εκ των πραγμάτων ως μέλη του ΔΣ δεν κατάφεραν να βάλουν την τράπεζα σε πορεία επιβίωσης, θα διαφανεί και από το ύψος της συμμετοχής τους

στην αύξηση μέσω του claw-back. Θα κινείται πάντως κοντά στο 50%, το οποίο όμως αφορά στην επιρροή τους (ποσοστό) και όχι στην αξία των μετοχών που κατέχουν. Ωστόσο, τόσο το γκρο του Wilbur Ross, όσο και η EBRD, πρέπει να θεωρείται βέβαιο πως θα συμμετέχουν διά εκπροσώπων τους στο νέο Δ.Σ. που θα διαμορφωθεί.

Όσον αφορά στην EBRD, σημειώνεται πως η συμμετοχή της στο ΔΣ ήταν εκ των προϋποθέσεων που είχαν τεθεί για τη συμμετοχή της –στο ουσιαστικό 5,7%– στην τράπεζα. Κι αυτό, διότι ο διεθνής οργανισμός εξέφραζε εξ αρχής ανησυχίες για τον τρόπο λειτουργίας του ΔΣ, αλλά και για την εταιρική διακυβέρνηση γενικότερα στην τράπεζα. Έτσι, η ουσιαστική του συμμετοχή, αλλά και οι πιέσεις (μέσω των μετοχών

του) για αλλαγές στη σύσταση του Δ.Σ., πρέπει να θεωρούνται δεδομένες.

Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και με τον Wilbur Ross. Σημειώνεται πως οι οικοί που ελέγχει, όπως η Invesco, «μαζεύουν» από καιρό, εκτός πατώματος, μετοχές της τράπεζας. Δύσκολα θα αφήσει ο επενδυτής ένα ουσιαστικό του άνοιγμα να προχωρήσει χωρίς εκπρόσωπό του στο ΔΣ. Παρόλο που υπάρχουν δύο κενές θέσεις στο ΔΣ της τράπεζας, πρέπει να θεωρείται βέβαιο πως δεν θα συμπληρωθούν απλώς αυτές οι θέσεις, αλλά θα υπάρχει και αποχώρηση τουλάχιστον ορισμένων από τα σημερινά μέλη του Δ.Σ.

Όλα τα πιο πάνω εξαρτώνται πάντα από την υπόθεση πως η αύξηση κεφαλαίου θα εγκριθεί από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση. Έτσι κι αν αυτό το σενά-

ριο δείχνει να είναι το επικρατέστερο, δεν μπορεί τίποτε να θεωρηθεί βέβαιο μέχρι «να ανοίξει η τενεκέκα». Εάν δεν εγκριθεί η αύξηση, τότε το μέλλον της Τράπεζας παραμένει εξαιρετικά αμφίβολο, με την εθνικοποίησή της να θεωρείται ως μακράν το επικρατέστερο σενάριο, ενώ αν αντέξει μέχρι και το στρας τεστ, τότε οι αλλαγές που θα προκληθούν από την αποτυχία της Τράπεζας, θα είναι ραγδαίες. Αυτό που φαίνεται πως δεν γίνεται αντιληπτό και από τους εκτός-της-τράπεζας «ενδιαφερόμενους» (π.χ. μεγάλους δανειολήπτες) είναι πως σε περίπτωση αποτυχίας της, η Τράπεζα θα πωληθεί σε fire sale τα ενεργητικά της σε ενδιαφερόμενα ταμεία. Τότε, η πίεση στους δανειολήπτες θα είναι πολύ διαφορετική από τη σημερινή, και σίγουρα λιγότερο υποφερτή.

Αδιάλειπτη συνδεσιμότητα και εντυπωσιακές ταχύτητες μέσω του δικτύου οπτικών ινών της MTN Business

- Αποκλειστική σύνδεση με τη συντομότερη δυνατή δικτύωση • Κάλυψη σε όλες τις αστικές περιοχές της Κύπρου • Μεγάλο εύρος ταχυτήτων έως τα 1000 Mbps (1Gbps)
- Σταθερά υψηλές αποδόσεις σε φωνή, βίντεο και δεδομένα • Απόλυτη διαθεσιμότητα δικτύου • Ενισχυμένη ασφάλεια

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 131 (Γραμμή Εξυπηρέτησης Εταιρικών Πελατών)
E-mail: mtnbusiness@mtn.com.cy
www.mtnbusiness.com.cy

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ, ΧΑΡΗΣ ΛΟΪΖΙΔΗΣ, ΣΤΗΝ «Κ»

Εφικτός ο στόχος για τρία εκατ. τουρίστες

Θα πρέπει να στραφούμε και να μελετήσουμε νέες τουριστικές αγορές, όπως η Κίνα και η Ιαπωνία

Συνέντευξη στην **EMILY MINTH**

Αν υλοποιηθεί μια σωστή στρατηγική ανάπτυξης του τουρισμού σε συνεργασία με όλους τους φορείς, είναι εφικτό σε επίπεδο τριετίας να καταφέρουμε να προσελκύσουμε τρία εκατομμύρια τουρίστες στη χώρα μας και να επιμκύνουμε την τουριστική περίοδο στους εννέα μήνες, υπογραμμίζει σε συνέντευξη στην «Κ» ο πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ Χάρης Λοιζίδης. Αναλύοντας τα αποτελέσματα Ιουλίου που παρουσιάζουν θετικό πρόσημο της τάξης του 6%, ο κ. Λοιζίδης σημειώνει ότι υπάρχει εξάρτηση από τις αγορές της Αγγλίας και της Ρωσίας και υποδεικνύει ότι θα πρέπει να μας προβληματίσει ότι χάσαμε από άλλες παραδοσιακές όπως η Γερμανία και Σκανδιναβικές χώρες.

Την ίδια στιγμή τονίζει την ανάγκη να στραφούμε σε άλλους προορισμούς όπως η Κίνα και η Ιαπωνία, αφού υπάρχει η ευχέρεια μέσω της σύνδεσης του αεροδρομίου Λάρνακας με τις χώρες του Αραβικού Κόλπου για προσέλκυση τουριστών, αν διαπιστωθεί ότι υπάρχει αγορά.

Ο κ. Λοιζίδης, εγείρει ακόμα έντονα το ζήτημα για το τι σημαίνει «ποιοτικό προϊόν», ενώ σε ό,τι αφορά τις αντιδράσεις που ξέσπασαν στον ΚΟΤ σε σχέση με τους σχεδιασμούς της κυβέρνησης για δημιουργία Υφυπουργείου και αφαίρεση αρμοδιοτήτων, ξεκαθαρίζει ότι κανείς δεν εποφθαλμιά τις θέσεις του προσωπικού. Αν και υπογραμμίζει ότι ο ΚΟΤ είναι απαραίτητος θεσμός, υποδεικνύει ότι θα πρέπει να επικεντρωθεί σε δύο τομείς, στη στρατηγική και στο μάρκετινγκ.

—Πόσο ενθαρρυντικά είναι τα τελευταία αποτελέσματα των τουριστικών αφίξεων;

—Τα αποτελέσματα Ιουλίου καταδεικνύουν την εξάρτησή μας στις τουριστικές αφίξεις από τις δύο κύριες αγορές μας, τη ρωσική και την αγγλική παρόλο που η τελευταία παρουσιάζει κάποια πτώση. Ωστόσο, η πτώση της αγγλικής αγοράς για το συγκεκριμένο μήνα δεν είναι πολύ ανησυχητική, γιατί στο σύνολο (Ιανουάριος-Ιούλιος) βρισκόμαστε στο ίδιο ακριβώς σημείο με πέρσι παρόλο που τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει μια σταθερή πτώση. Εξάλλου, ο στόχος που έχει τεθεί για το 2014 είναι σταθεροποίηση της αγγλικής αγοράς και όχι περαιτέρω πτώση και φαίνεται ότι σε αυτή την κατεύθυνση οδηγούμαστε.

Το ανησυχητικό είναι ότι οι πλείστες από τις υπόλοιπες αγορές και κυρίως η Γερμανία και οι Σκανδιναβικές χώρες είναι λίγο πίσω, ενώ καταγράφεται μια σταθερή συνεισφορά της ρωσικής αγοράς με αυξητικές τάσεις. Και αυτό μας ανησυχεί κάπως γιατί η ρωσική, είναι μια αγορά που περνά πάρα πολλές δυσκολίες λόγω της πολιτικής κατάστασης στην Ουκρανία κ.λπ. Μας ανησυχεί το γεγονός ότι υπάρχει μια υπερεξάρτηση

Ποιοτικός τουρισμός δεν είναι ο τουρισμός πέντε αστέρων. Είμαστε ένα σούπερ μάρκετ το οποίο προσφέρει καλής ποιότητας προϊόντα για όλα τα βαλάντια.

στην αύξηση των αφίξεων σχεδόν αποκλειστικά από τη ρωσική αγορά. Όμως, είναι μια πολύ καλή αγορά, γρήγορα αναπτυσσόμενη, έχουμε κερδίσει πολύ καλούς φίλους που έχουν συνδράμει ουσιαστικά στην αναβάθμιση του ξενοδοχειακού μας προϊόντος μέσα από συμφωνίες που συνάπτουν με ξενοδόχους π.χ. για ανακαινίσεις των μονάδων τους με δική τους χρηματοδότηση, κάτι που μας έχει λύσει το πρόβλημα χρηματοδότησης από τις κυπριακές τράπεζες. Με βάση τους υπολογισμούς γύρω στα €80 με €100 εκατ. διοχετεύονται κάθε χρόνο μέσω των τουριστικών πρακτόρων στη ξενοδοχειακή υπό τη μορφή προκαταβολών στα συμβόλαια της ερχόμενης σεζόν προκειμένου ο ξενοδόχος να προχωρήσει σε αναβάθμιση του ξενοδοχείου και σε διάφορες άλλες επεκτάσεις π.χ. υδροπάρκα στα οποία επενδύουν οι Ρώσοι. Αυτό από τη μία συνδέει μακροπρόθεσμα τους Ρώσους με την κυπριακή τουριστική βιομηχανία, παράλληλα όμως δημιουργεί και υπερεξάρτηση των ξενοδόχων από τους τουριστικούς πράκτορες. Η ρωσική αγορά μας απασχολεί πάρα πολύ και την παρακολουθούμε πολύ στενά.

—Κάποιες ενδείξεις προμηνούν μια μικρή πτώση για τους φθινοπωρινούς μήνες. Πόσο σας προβληματίζει αυτό;

— Τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο παρατηρείται μια μικρή επιβράδυνση στις κρατήσεις όμως παρατηρείται πιο έντονα το φαινόμενο των κρατήσεων της τελευταίας στιγμής που για φέτος αλλά και

Αν ο ξενοδόχος δεν κάνει καλά τη δουλειά του, θα του απαντήσουν οι πελάτες του. Τα ξενοδοχεία δεν είναι κουτιά και δεν θα δεχτούμε να υπάρχουν υποκειμενικά ποιοτικά κριτήρια, τα οποία θα πρέπει να εφαρμόζουν όλα τα ξενοδοχεία ανεξαιρέτως.

Μας ανησυχεί το γεγονός ότι υπάρχει μια υπερεξάρτηση από τη ρωσική αγορά. Όμως, είναι μια πολύ καλή αγορά, γρήγορα αναπτυσσόμενη, έχουμε κερδίσει πολύ καλούς φίλους που έχουν συνδράμει ουσιαστικά στην αναβάθμιση του ξενοδοχειακού μας προϊόντος μέσα από χρηματοδοτήσεις.

το χρόνο αναμένεται ότι από τη ρωσική αγορά θα υπάρξει σε μεγάλο βαθμό. Σήμερα οι κρατήσεις Σεπτεμβρίου είναι αρκετά πίσω όμως οι ενδείξεις και τα μηνύματα που παίρνουμε είναι ότι μέσα στο επόμενο δεκαήμερο αναμένουμε ροή κρατήσεων της τελευταίας στιγμής και με αυτό τον τρόπο αναμένουμε ότι θα κινηθούν μεχρι τον Οκτώβριο όπου λειτουργούν και οι υπόλοιπες αγορές και ειδικά η αγγλική που καταγράφει αύξηση μέσα Σεπτεμβρίου, ο οποίος είναι παραδοσιακά καλός μήνας όπως και ο Οκτώβριος.

—Το μεγάλο στοίχημα για την Κύπρο είναι η επιμκύνση της τουριστικής περιόδου. Πού βρισκόμαστε;

— Η επιμκύνση της τουριστικής περιόδου είναι ένα κεφάλαιο που προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε εδώ και πάρα πολλά χρόνια ανεπιτυχώς. Ευελπιστούμε ότι φέτος με κάποιες συμφωνίες που έχει πραγματοποιήσει ο ΚΟΤ και το Υπουργείο Τουρισμού, θα γίνει η αρχή για να ξεκινήσουμε να το επιτυγχάνουμε. Ο στόχος είναι να επιμκύνουμε τη σεζόν κατά δύο μήνες, δηλαδή να προσθέσουμε τον Νοέμβριο στο τέλος της περιόδου και Μάρτιο-Απρίλιο στο ξεκίνημα της καλοκαιρινής.

Αν πετύχουμε επιμκύνση εννέα μηνών ευελπιστούμε ότι θα το καταφέρουμε και ολόχρονα. Για την ώρα ο στόχος είναι ο Μάρτιος και ο Νοέμβριος με ναυλωμένες πτήσεις. Για να επιτευχθεί όμως αυτό δεν είναι αρκετές οι συμφωνίες του ΚΟΤ. Πρέπει και τα ξενοδοχεία να κάνουν κάποιες διευθετήσεις

για να μπορούν να παραμείνουν ανοικτά συγκεκριμένους μήνες.

—Υπάρχουν οι δυνατότητες; Κάποια ξενοδοχεία υποστηρίζουν ότι δεν αντέχουν οικονομικά...

Κάποιοι δεν αντέχουν, κάποιοι θα το επιχειρήσουν. Πρέπει να γίνουν διευθετήσεις με το Υπουργείο Εργασίας για θέματα προσωπικού. Είχαμε μια μακρά συνάντηση με την υπουργό Εργασίας και φαίνεται ότι το Υπουργείο θέλει να βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση και κάποια προγράμματα που δεν αξιοποιήθηκαν σωστά από τα ξενοδοχεία να τροποποιηθούν για να μπορούν να αποδώσουν. Υπάρχουν όμως και άλλα θέματα που σχετίζονται με τη λειτουργία του χειμώνα όπως αυτά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Κάποιοι Δήμοι περιορίζουν σχεδόν στο μηδέν τα τέλη διανυκτέρευσης τον χειμώνα, ενώ κάποιοι άλλοι λειτουργούν σαν να είμαστε σε καλοκαιρινή περίοδο. Επίσης, το θέμα της ενέργειας μας εχσκολεί, είναι πολύ ψηλό το κόστος και δημιουργεί δυσκολία να λειτουργήσουμε κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

—Υπάρχει κάποιο πλάνο για στραφούν σε νέες αγορές για να αποφύγουμε και την εξάρτηση, αλλά να αναχαϊτίσουμε και την εποχικότητα;

Αν γίνει μια σωστή στρατηγική από τον ΚΟΤ και από το αρμόδιο Υπουργείο, μπορούμε να διατηρήσουμε τις αγορές που έχουμε και παράλληλα να αρχίσουμε να ξαναχτίζουμε στις παραδοσιακές που έχουμε απολέσει. Πρέπει να γίνει μια σοβαρή μελέτη για να διαπιστώσουμε γιατί έμειναν πίσω και πώς τις επαναφέρουμε. Αν το καταφέρουμε αυτό από τα 2,5 εκατ. τουρίστες που έχουμε σήμερα μπορούμε να πάμε στα 3 εκατ. σε περίοδο τριετίας.

Παράλληλα, πρέπει να χτυπήσουμε την πόρτα σε νέες αγορές όπως της Ασίας και τις χώρες του Αραβικού Κόλπου. Αυτή τη στιγμή έχουμε κάτι που το είχαμε στο παρελθόν. Έχουμε πληθώρα πτήσεων ιδιαίτερα από το Ντουμπάι, το Άμπου Ντάμπι και το Κατάρ. Αυτοί οι τρεις κόμβοι με το οποίους έχει συνδεθεί το αεροδρόμιο της Λάρνακας με πυκνές και συχνές πτήσεις μπορούν να αποτελέσουν σε πρώτο στάδιο της σύνδεσης της Κύπρου με την Άπω Ανατολή. Αν καταφέρουμε να προσεγγίσουμε με τρόπο οργανωμένο αυτές τις αγορές χρησιμοποιώντας σαν μεταφορικό μέσο αυτά τα τρία σημεία του Αραβικού Κόλπου πιστεύουμε ότι κάναμε ένα πρώτο ξεκίνημα για να διαπιστώσουμε αν πράγματι υπάρχει αγορά. Οι πληροφορίες που έχουμε είναι ότι στην Ελλάδα υπάρχει μεγάλο τουριστικό ρεύμα από την Κίνα. Δε νομίζω ότι υστερήσαμε εμείς σαν χώρα σε καλές σχέσεις με τους Κινέζους και νομίζω ότι μπορούμε να χτίσουμε σε αυτή την ιστορία.

—Πώς μπορούμε να προσεγγίσουμε τουρίστες από αυτές τις

χώρες και κατά πόσον έχουμε και το ανάλογο τουριστικό προϊόν;

Υπάρχουν πολλοί τρόποι να προσεγγιστούν αυτές οι αγορές, να έρχεται κάποιος για παράδειγμα τέσσερις μέρες στην Κύπρο, έξι στην Ελλάδα και κ.ο.κ. Στο παρελθόν είχαμε συζητήσει τέτοιες σκέψεις με το Ισραήλ για προσέλκυση τουριστών από την Αμερική.

Πιστεύω ότι μπορούμε να κάνουμε τις προσπάθειές μας και να πείσουμε απευθείας κάποιους Κινέζους ή και Ιάπωνες γιατί και η Ιαπωνία είναι μια δυναμική αγορά που θα μπορούσαμε να προσελκύσουμε αρκετούς που ταξιδεύουν στην Ευρώπη. Η απάντηση για το προϊόν δεν είναι εύκολη γιατί απλά μπορεί να πω ότι δεν έχουμε το προϊόν.

Όμως, όπως είναι το προϊόν μας, εύκολα μπορεί να προσαρμοστεί και να δώσει κάποια διέξοδο. Μπορεί να μην είναι ο πρωταρχικός στόχος ο «ήλιος και θάλασσα» γι' αυτές τις αγορές, αλλά έχουμε τα εκσκληγία και τις προϋποθέσεις για να φτιάξουμε ένα ελαφρώς διαφοροποιημένο προϊόν. Η βάση και η ραχοκοκαλιά της τουριστικής μας ανάπτυξης είναι το «ήλιος και θάλασσα» και εμείς θα πρέπει να δημιουργήσουμε πάνω σε αυτό. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα προς συζήτηση όπως ο αθλητικός τουρισμός, ο ποδηλατικός τουρισμός, τα γήπεδα γκολφ, ο ιατρικός και θρησκευτικός τουρισμός.

Οι βασικές μας κατευθύνσεις είναι δύο: Να ξανακοιτάξουμε τις αγορές μας, να ενισχύσουμε αυτές που υποφέρουν και παράλληλα να μπορούμε σε νέες με διαφοροποίηση του προϊόντος μας. Ως Σύνδεσμος έχουμε κάνει ένα αρκετό καλό πλάνο με αριθμητικούς στόχους, το θέσαμε ενόπιον του ΚΟΤ και των άλλων φορέων και στόχος είναι να φτάσουμε τα 3,5 εκατ. τουρίστες σε περίοδο πενταετίας. Για να επιτευχθεί όμως πρέπει να επιμκύνθει η τουριστική περίοδος.

—Πολλοί είναι αυτοί που μιλούν για αναβάθμιση του προϊόντος μας και για προσέλκυση πιο ποιοτικού τουρισμού. Ως Σύνδεσμος πώς το αντιλαμβάνεστε;

—Όταν λέμε ποιοτικός τουρισμός δεν σημαίνει κατ' ανάγκη τουρισμός πέντε αστέρων. Αυτή τη μαγία πρέπει να την αποβάλουμε. Πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρχει μια λογική διασπορά των ξενοδοχειακών μας κλινών. Σημασία έχει ο τουρίστας που έρχεται στην Κύπρο να αισθάνεται ότι δεν υπάρχει εγκληματικότητα, υπάρχει καλή υποδομή, τα εστιατόρια είναι καλής ποιότητας, δεν σερβίρονται νοθευμένα ποτά, υπάρχουν συγκοινωνίες που δεν πληρώνεις χοντρά λεφτά. Όλα αυτά συνθέτουν το ποιοτικό προϊόν. Για να πάσεις το 1 εκατ. τουρίστες από την Αγγλία ή 700 χιλ. από τη Ρωσία δεν θα πάνε όλοι σε ξενοδοχεία πέντε αστέρων. Θα πάνε από δύο αστέρων μέχρι πέντε. Είμαστε ένα supermarket το οποίο προσφέρει όλα τα βαλάντια.

Υπάρχει μυστικοπάθεια στον ΚΟΤ για τη διαφημιστική προβολή

—Οι σχέσεις σας με τον ΚΟΤ ποιας είναι;

—Με τον ΚΟΤ οι σχέσεις μας πρέπει να είναι σχέση δύο αγαπημένων φίλων. Δεν μπορεί να είμαστε σε σύγκρουση αν και υπάρχουν διαφορές και διαφορετικές εκτιμήσεις. Εμάς μας εννοχλεί να υπεραπλουστεύουμε τη λειτουργία και τον ρόλο υπαρχούς του ΚΟΤ, ότι π.χ. βγήκαν τα αποτελέσματα των αφίξεων πάμε καλά και τελειώσαμε. Αυτό πρέπει να το αποβάλουμε. Θέλουμε να μπορούμε σε μια εποχή που ο ΚΟΤ δεν θα αρκείται στο να εξαγγέλλει όλα αυτά τα θετικά πρόσημα αλλά να βλέπουμε και πού υπάρχει πρόβλημα. Με το τελευταίο Δ.Σ. του ΚΟΤ έχουμε ξεκινήσει μια πολύ καλή συνεργασία, έχει καθιερωθεί από τον νυν πρόεδρο η Συμβουλευτική Επιτροπή Τουρισμού, ενώ έχει συσταθεί και σε επίπεδο υπηρεσια-

κών επιτροπή και εξετάζουμε πολύ στενά τις αγορές και τις εξελίξεις με τρόπο αναλυτικό.

—Πώς βλέπετε τις σκέψεις της κυβέρνησης για δημιουργία Υφυπουργείου και αφαίρεση πολλών αρμοδιοτήτων του ΚΟΤ;

— Έχουμε δώσει και γραπτώς τις απόψεις μας στον ΚΟΤ, όταν μας είχε ζητηθεί το 2011 από το τότε Δ.Σ. για το πώς μπορεί να αναδιαρθρωθεί ο Οργανισμός καθώς και στην ΚΡΜΓ η οποία ανέλαβε να κάνει μελέτη αναδιάρθρωσής του. Πάντοτε είχαμε την άποψη ότι ο ΚΟΤ πρέπει να εξειδικευτεί σε δύο βασικούς τομείς. Στον σχεδιασμό της τουριστικής στρατηγικής και στο μάρκετινγκ. Αυτά τα δύο μεγάλα κεφάλαια.

Όλα τα υπόλοιπα μπορούν να πάνε σε ανάλογες υπηρεσίες του κράτους που κάνουν την ίδια εργασία.

Για τα θέματα τεχνικού ελέγχου για παράδειγμα εμείς λέμε το τεχνικό τμήμα του ΚΟΤ να μπει κάτω από την πολεοδομία ή ένα συγκεκριμένο Υπουργείο και να προσφέρει τεχνικές υπηρεσίες τουρισμού. Να είναι οι ίδιοι άνθρωποι, με τελεσίδικη παρουσία.

Επίσης, το θέμα της επιθεώρησης. Επειδή έχει λεχθεί ότι δεν θέλουμε επιθεωρήσεις και ελέγχους, εμείς λέμε ότι βεβαίως και θέλουμε γιατί έτσι βελτιώνουμε το επίπεδο του προϊόντος μας. Αυτό που δεν δεχόμαστε σαν ξενοδόχοι είναι να έρθει ένας λειτουργός του ΚΟΤ για να ελέγξει για παράδειγμα αν ταιριάζουν τα έπιπλα ή πώς θα σερβίρουμε το πρόγευμα. Πολλές φορές ερχόμαστε σε σύγκρουση με τους επιθεωρητές γιατί νιώθουμε ότι επεμβαίνουν στο κομμάτι διαχείρισης ενός ξενοδοχείου. Αν ο ξενοδόχος

δεν κάνει καλά τη δουλειά του, θα του απαντήσουν οι πελάτες του. Τα ξενοδοχεία δεν είναι κουτιά, έχουν χαρακτήρα και εκείνο το οποίο αντισταθίκαμε ήταν στα λεγόμενα ποιοτικά κριτήρια και δεν θα δεχτούμε να υπάρχουν ποιοτικά κριτήρια υποκειμενικά, τα οποία θα πρέπει να εφαρμόζουν όλα τα ξενοδοχεία ανεξαιρέτως.

—Για το θέμα του μάρκετινγκ, επειδή εκφράζονται ανησυχίες, δεν θα περάσει σε χερά ιδιωτικά...

— Όχι, προς Θεού. Και μάλιστα στο θέμα της διαφήμισης και προβολής μας είχαν υποσχεθεί ότι θα εμπλεκόμεθα και εμείς αλλά ουδέποτε μας επέτρεψαν. Διακρίνεται μια μυστικοπάθεια και από ό,τι διέρρησε τον Τύπο η έκθεση της ΚΡΜΓ αναδεικνύει το κομμάτι ότι η προβολή δεν είναι πάντοτε η κατάλληλη και

ότι έχουμε υστερήσει αφάνταστα στο θέμα του ηλεκτρονικού μάρκετινγκ.

Μετά το κούρεμα του Μαρτίου, υπήρχε μια έντονη ανησυχία από τουρίστες για το αν θα πρέπει ή όχι να έρθουν στην Κύπρο. Ήμασταν στο ξεκίνημα της σεζόν! Μαζευτήκαμε περίπου 20 άτομα, δημιουργήσαμε μια ομάδα και κάναμε μια ηλεκτρονική εκστρατεία (Summer in Cyprus), με πρωτοβουλία του ιδιωτικού τομέα, πήγαμε στις παρυλίες, πήραμε συνεντεύξεις, προβάλαμε τουρίστες που έλεγαν ότι δεν αντιμετώπιζαν προβλήματα. Δουλέψαμε εντατικά, αφιλοκερδώς και τα καταφέραμε.

Ωστόσο, επιμένουμε ότι ο ΚΟΤ είναι απαραίτητος θεσμός και το προσωπικό να μην έχει καμιά έγνοια, δεν εφοφθαλμιά κανείς να τους πάρει τη θέση τους απλώς θα γίνει

μια αναδιάταξη των καθηκόντων. Μας κατηγορούν ότι επικεντρωνόμαστε π.χ. στο τμήμα του Λογιστηρίου το οποίο κάποτε είχε πολλές αρμοδιότητες. Με τη μεταφορά κάποιων αρμοδιοτήτων σε κάποιους άλλους τομείς, κάποιιοι μπορούν να μεταφερθούν αλλού για να είναι πιο παραγωγικοί. Ακούμε για παράδειγμα καθημερινά Γενική Εισαγγελία... **—Εσείς τι ενημέρωση έχετε για την γκρίση του θεσμικού πλαισίου; Ο ΚΟΤ λέει ότι περιμένει από το 2009 νομοτεχνικό έλεγχο και ακόμα δεν έχει προχωρήσει.**

—Δεν γνωρίζω αν κολλά στην Εισαγγελία αλλά η αλήθεια είναι ότι έχει χρόνια που συζητούμε το λεγόμενο θεσμικό πλαίσιο και μας ανησυχεί πάρα πολύ που καθυστερεί γιατί θεσμοθετεί λεπτομέρειες κατασκευαστικές, αρχιτεκτονικές κ.λπ.

Το μπακάλικο που έγινε αλυσίδα ντελικατέσεν

Η ιστορία του Γιάννη Ζωιτά, ενός φτωχού Έλληνα μετανάστη που «κατέκτησε» τη Νέα Υόρκη με το σπιτικό φαγητό

THE NEW YORK TIMES

Ο 69χρονος Λευκαδίτης Γιάννης Ζωιτάς απέκτησε το πρώτο του παντοπωλείο στο Μπρόντγουεϊ, κοντά στην 110η οδό, το 1977, και σήμερα έχει στην κατοχή του πέντε καταστήματα με την επωνυμία «Westside Market» στη Νέα Υόρκη και ετοιμάζεται να ανοίξει το έκτο.

Το κατάστημα στην 110η οδό διαθέτει περισσότερα από 20.000 προϊόντα. Μεταξύ άλλων υπάρχει γάλα αμυγδάλου, γάλα καρύδας και βιολογικό. Οι πελάτες επιλέγουν προϊόντα χαμηλά σε νάτριο και χωρίς γλυτέν. Υπάρχουν 48 ποικιλίες αυγού και πάνω από 250 είδη μπίρας. Οι μνήμες, ωστόσο, από τις δύσκολες εποχές δεν σβήνουν εύκολα. Ο Γιάννης Ζωιτάς, ή αλλιώς γνωστός με το παρατσούκλι Big John, δεν μπορεί να ξεχάσει ότι στα παιδικά του χρόνια το φαγητό ήταν δυσεύρετο. Μεγάλωσε στο χωριό Ρουπακιάς στη Λευκάδα. «Ήμασταν επτά αδέρφια, επτά αγόρια και το φαγητό ελάχιστο», είπε. Μεγαλώνοντας, δούλεψε με τον πατέρα του στις ελιές και τα αμπέλια της οικογένειας. Για να μπορέσει να γίνει αυτό υποχρεώθηκε να μη συνεχίσει την εκπαίδευσή του. Σταμάτησε να πηγαίνει σχολείο μετά την έκτη τάξη, κάτι που ακόμα τον πονάει.

Μετανάστης στις ΗΠΑ

Μετανάστευσε στις ΗΠΑ και όταν ήταν 26 χρόνων δούλεψε στο κατάστημα της 110ης οδού. Τότε ήταν ένα πολυσύχναστο και ασφυκτικά γεμάτο μπακάλικο, πολύ μικρότερο και με διαφορετικό όνομα. Το αγόρασε

Το κατάστημα στην 110η οδό διαθέτει περισσότερα από 20.000 προϊόντα. Μεταξύ άλλων υπάρχει γάλα αμυγδάλου, γάλα καρύδας και βιολογικό. Οι πελάτες επιλέγουν προϊόντα χαμηλά σε νάτριο και χωρίς γλυτέν. Υπάρχουν 48 ποικιλίες αυγού και πάνω από 250 είδη μπίρας.

δίνοντας προκαταβολή και ορκίστηκε να πληρώσει όλες τις δόσεις και να αλλάξει το όνομα σε Westside Market. «Είναι το μωρό μου», είπε ο κ. Ζωιτάς. Στη συνέχεια το παντοπωλείο επεκτάθηκε και εμπλουτίστηκε με φρεσκομαγειρεμένο φαγητό. Η επέκταση κατέστη δυνατή με την αγορά του διπλανού κενού μπαρ και της παρακείμενης τράπεζας. «Οι άνθρωποι άρχισαν να τρώνε ποιοτικά και θα πληρώσουν παραπάνω γι' αυτό», τόνισε.

Τα σπιτικά φαγητά και γλυκά, τα παρασκευάζει είτε η σύζυγός του, η Μαρία Ζωιτά, είτε οι σεφ,

που ακολουθούν τις συνταγές της.

«Νομίζω ότι είναι καλό να δίνεις στους ανθρώπους κάτι που τους αρέσει», δήλωσε από το κατάστημα στην 110η οδό η 57χρονη Μαρία, ενώ ανακάλυψε μεγάλες καταστροφές με γαρίδες με λευκό κρασί και κοτόπουλο με κρεμμύδια. Η Μαρία Ζωιτά ήταν η αφορμή για να «φιλοξενούνται» σπιτικές γεύσεις στο Westside Market. Όταν πλέον τα τρία παιδιά της μεγάλωσαν και έφυγαν για να σπουδάσουν και τα τεράστια οικογενειακά τραπέζια λιγότες, πρότεινε στον σύζυγό

της να πουλάει το δικό της τσιζ-κέικ στο παντοπωλείο του. Η απάντηση ήταν αρνητική, αλλά δεν το έβαλε κάτω. Εκρυσσε κομμάτια τσιζκέικ ανάμεσα στα ράφια και μετά την επιμονή της, ο Big John υποχώρησε.

Νέο κατάστημα

Τις επόμενες εβδομάδες έχει προγραμματιστεί το άνοιγμα του έκτου Westside Market, στη συμβολή της 12ης Λεωφόρου και της Τρίτης Λεωφόρου, στην ανατολική πλευρά του Μανχάταν.

Το εγχείρημα αυτό, όπως δήλωσε στους New York Times

ο γιος της οικογένειας, Γιώργος Ζωιτάς, 31 χρόνων, κρύβει ένα ρίσκο. Το κατάστημα δεν θα είναι τόσο κοντά σε είσοδο του μετρό όσο τα προηγούμενα και θα αναμετρηθεί με δύο «γίγαντες» του χώρου, τα καταστήματα Whole Foods και Trader Joe'. Το φαγητό δεν είναι πλέον ανάγκη, αλλά ένα είδος ταυτότητας και κάθε γειτονιά έχει τις δικές της συνήθειες, που αποτυπώνονται και στις επιλογές των καταναλωτών. Για παράδειγμα, στα καταστήματα Westside Market στα βόρεια προάστια της Νέας Υόρκης τα κέικ ρυζιού είναι στα μπεστ σέλερ, αλλά στο κέντρο ο κόσμος δεν τα προτιμάει.

Ο Γιώργος μετακόμισε κοντά στο καινούργιο κατάστημα από τον Ιούνιο του 2013 για να μάθει τις συνήθειες της περιοχής. Ψώνισε στις λαϊκές αγορές, επισκέφθηκε διάφορα καφέ και μπαρ, μίλησε στους κατοίκους για να μάθει τι θα ήθελαν να έχει ένα μαγαζί της γειτονιάς.

Η κόρη της οικογένειας, η 37χρονη Άννα Ζωιτά, έχει αναλάβει ως γενική διευθύντρια της Westside Market. Στα παντοπωλεία της οικογενειακής αλυσίδα πουλάει το δικό της λάδι με το εμπορικό σήμα «Three Olives Extra Virgin Olive Oil». Με πτυχία στη διοίκηση επιχειρήσεων και την οργανωσιακή συμπεριφορά, είναι ιδρύτρια και διευθύνουσα σύμβουλος της εταιρείας ντελικατέσεν Seven Deuce.

Πριν από τη δραστηριότητά της αυτή βρισκόταν στην Αθήνα και ήταν ιδιοκτήτρια της διαδικτυακής εταιρείας γυναικείων ενδυμάτων και αξεσουάρ ZOI Moda.

Ο δραστήριος διάδοχος

Ο Γιώργος Ζωιτάς εκπαιδεύεται στην οικογενειακή επιχείρηση παντοπωλείων Westside Market από μικρό παιδί. Το 2007 έγινε διευθύνων σύμβουλος, αλλά από τα εφηβικά του χρόνια έκανε τις διανομές των προϊόντων των παντοπωλείων. Στα 16 του ανέλαβε και διεκπεραίωσε τη μηχανογράφηση των Westside Market, που λειτουργούν με πέντε μετόχους: τους δυο γονείς του, τον ίδιο και τα δυο αδέρφια του. Η μητέρα του και επικεφαλής σεφ των παντοπωλείων, η 57χρονη Μαρία Ζωιτά, είναι τόσο εργασιολογική, ώστε πολύ δύσκολα πείθεται να πάει διακοπές. Το δέλεαρ για να κρατήσουν την πελατεία τους είναι η φιλική εξυπηρέτηση, οι ανταγωνιστικές τιμές και το ποιοτικό φαγητό. «Δεν μου αρέσει να βρίσκομαι καθισμένος πίσω από το γραφείο μου και να διοικώ», εξομολογείται ο Γιώργος Ζωιτάς. «Θα με συναντήσετε πάντα στο κατάστημα, προσπαθώντας να καθοδηγήσει και να εμπνεύσει τους ανθρώπους που δουλεύουν για μένα». Υπό το σκεπτικό αυτό διαμορφώνει συνθήκες ανταγωνισμού ανάμεσα στους σεφ και τους βοηθούς σεφ, παρακινώντας τους να προετοιμάσουν καινούργια πιάτα μαγειρεμένου φαγητού και συσκευασμένων γευμάτων. Μία επιτυχία ήταν τα σπιτικά πιτάκια - τσιπς. «Είχαμε έναν υπάλληλο, που μια μέρα πήρε μία σακούλα με πιτάκια - τσιπς και τα έψησε με λάδι, ρίγανη και αλάτι. Κι έτσι εμφανίστηκε νέο προϊόν», λέει ο ίδιος. Αντίστοιχη καινοτομία, που προωθήθηκε, είναι να προσφέρουν τα παντοπωλεία Westside Market προϊόντα διαφορετικά από εκείνα που μπορεί να βρει κανείς σε σούπερ μάρκετ - κολοσσούς.

Πάντως, ο Ζωιτάς ο νεότερος δεν έχει εξαντλήσει την ενεργητικότητά του στην οικογενειακή επιχείρηση μόνο. Το 2009, συγκεκριμένα, άνοιξε το δικό του εστιατόριο με την επωνυμία «Βαρέλι», στην 111η Οδό και Μπρόντγουεϊ, ενώ το 2010 ίδρυσε τη δική του δισκογραφική εταιρεία, 3 for 5 Records με την αμερικανική ροκ μπάντα Eve to Adam.

Με τα σχολικά που δεν χρειάζεσαι δώσε χαρά σε άλλα παιδιά!

Δώσε την ευκαιρία σε όλα τα παιδιά να πάνε στο σχολείο με χαμόγελο

Εσύ, που με τη νέα χρονιά θα αποκτήσεις καινούργια σχολικά είδη και καινούργια σχολικά ρούχα μπορείς να κάνεις κάτι σπουδαίο! Μάζεψε αυτά που δεν χρειάζεσαι και δώσε τα σε άλλα παιδιά!

Ο Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός Κλάδος Λευκωσίας μαζεύει σχολικά είδη

(τσάντες, κασετίνες, μολύβια, χάρακες κλπ) και σχολικά είδη ρουχισμού (μπλουζάκια, πουκάμισα, παντελόνια) σε πολύ καλή κατάσταση ή ακόμα και καινούργια.

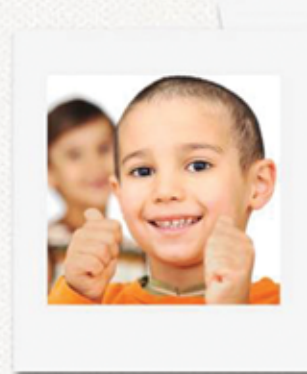
Τα σημεία συλλογής είναι:

Υπεραγορές AlphaMega, Έγκωμη τηλ.: 22 793799

Ακρόπολη τηλ.: 22 442727

Paperworks - Philippides τηλ.: 22 879222, Λεωφόρος Κένεντυ.

Από Δευτέρα 18 Αυγούστου μέχρι Σάββατο 6 Σεπτεμβρίου

Χορηγοί επικοινωνίας:

Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός Κλάδος Λευκωσίας

ΑΝΑΛΥΣΗ / Των DANIEL INDIVIGLIO ΚΑΙ KEVIN ALLISON / REUTERS

Η «αγροτική φούσκα» απειλεί τις ΗΠΑ

Το σύστημα αγροτικών πιστώσεων στις ΗΠΑ μοιάζει ασφαλέστερο από εκείνο των στεγαστικών δανείων. Η σιωπηρή στήριξη του από την Ουάσινγκτον παρομοιάζεται με το προβληματικό στεγαστικό σύστημα σε ορισμένα σημεία, καθώς συμπληρώνεται από έναν αγροτικό φορέα αντίστοιχο των οργανισμών στεγαστικής πίστης, Fannie Mae και Freddie Mac. Αυτό από μόνο του αρκεί για να τεθεί υπό εξονυχιστικό έλεγχο ο σχετικά άγνωστος κρατικός μηχανισμός για τη χορήγηση δανείων στους Αμερικανούς αγρότες. Εντούτοις, παρά την ευμερέση αγορά γεωργικών γαιών, το σύστημα δεν είναι επαρκώς κεφαλαιοποιημένο, ώστε να μην έχει την ίδια κατάληξη. Οι τιμές για τις ακριβότερες γαίες στις μεσοδυτικές πολιτείες

Οι τιμές των αγροτικών γαιών στις ΗΠΑ έχουν υπερδιπλασιαστεί τα τελευταία χρόνια, γεγονός που δεν έχει αφήσει ασυγκίνητη τη Wall Street.

υπερδιπλασιάστηκαν από το 2005, σύμφωνα με την τράπεζα γεωργικών δανείων Rabobank, ενώ το 2012 η τιμή του καλαμποκιού από σχεδόν 2 δολάρια ανά μπουσέλ υπερτραπλασιάστηκε στα 8 δολάρια ανά μπουσέλ. Μέχρι πρόσφατα η έκρηξη στις τιμές των γεωργικών γαιών οφειλόταν κυρίως στο ότι η προσφορά σε καρπό δεν κάλυπτε τη διογκωμένη ζήτηση από τους πενασμένους για πρωτεΐνη Ασιάτες καταναλωτές και την επιβεβλημένη από τα κράτη παραγωγή αιθανόλης. Το 2013 τελικά υπήρξε πλεόνασμα στις αποδόσεις των καλλιεργειών και οι τιμές γαιών μειώθηκαν δραστηρικά. Εφέτος, όμως, ακολουθούν ανοδική πορεία, αναθερμαίνοντας την ανησυχία για «φούσκα» στα καλλιεργήσιμα εδάφη. Τα δε αυξανόμενα κεντρικά επιτόκια στις ΗΠΑ διατηρούν χαμηλό το κόστος αγροτικών δανείων και καθιστούν τις αποδόσεις από τις γεωργικές γαίες ανταγωνιστικές σε σύγκριση με τις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων.

Η όλη κατάσταση κινύσει κατά τι το ενδιαφέρον της Γουόλ Στριτ. Το υπουργείο Γεωργίας αποφάσισε νέα συνεργασία με ιδιώτες, ώστε να συγχρηματοδοτηθεί έργα αγροτικών υποδομών τουλάχιστον 10 δισ. δολαρίων. Τα επενδυτικά κε-

φάλαια Farmland Partners με δραστηριότητες στα αγροτικά ακίνητα ανακοίνωσαν ότι θα προβούν σε δημόσια διάθεση μετοχών αξίας 44 εκατ. δολαρίων. Υπάρχουν, λοιπόν, ενδείξεις ότι ο χρηματοπιστωτικός κλάδος μαγεύτηκε ξανά με την αγορά ακινήτων: όπως συνέβη με την αγορά στέγης τις παρμονές της κρίσης του 2008. Στις γεωργικές γαίες, όπως και στη στέγη, η αμερικανική κυβέρνηση παράσχει χορηγήσεις μέσω του Ομοσπονδιακού Οργανισμού Αγροτικών Δανείων, του Farmer Mac. Είναι ο αδελφός οργανισμός των Fannie Mae και Freddie Mac.

Εντούτοις, τα δύο συστήματα έχουν δομηθεί διαφορετικά. Η αγορά στεγαστικών δανείων αναπτύχθηκε και ήκμασε κυρίως μέσω του μοντέλου με τους ιδιώτες πιστωτές να δημιουργούν δάνεια, να τα οργανώνουν σε ενυπόθηκα χρεόγραφα και να τα πουλάνε σε επενδυτές.

Τα περισσότερα στεγαστικά δάνεια είχαν εγγυήσεις κρατικές. Αντιθέτως, στο αγροτικό πιστωτικό σύστημα ίσχυαν στο παρελθόν χαλαρές προδιαγραφές για τους δανειζόμενους. Στη δεκαετία του 1970 με την πληθωριστική έκρηξη των τιμών των εμπορευμάτων οι αγρότες υπερέβαλαν εαυτών και προέβησαν σε υπερβολικό δανεισμό. Αποτέλεσμα ήταν αγροκτήματα να χρεοκοπήσουν, δάνεια να μην πληρώνονται και τράπεζες να καταρρεύσουν, όταν οι συνθήκες άλλαξαν.

Μέχρι το 1985 οι τράπεζες αγροτικής πίστης έχαναν 2,7 δισ. δολάρια τον χρόνο, απομυζώντας τα κεφάλαια που είχαν με τη μορφή προβλέψεων έναντι επισφαλειών. Το 1987 το αμερικανικό Κογκρέσο με απροθυμία έδωσε 4 δισ. δολάρια από τα χρήματα των φορολογουμένων να στηρίξει τους αδύναμους κρικούς της αγροτικής πίστης. Η όλη αγορά αποτιμήθηκε σε 70 δισ. δολάρια. Ιδρύθηκε η Farmer Mac και συγκρότησε μία δευτερογενή αγορά αγροτικών δανείων. Τα σημάδια που έχουν απομείνει από την εμπειρία αυτή, επεξηγούν και τον σημερινό συντηρητισμό στις αγροτικές πιστώσεις. Το 2007 η Fannie εγγυήθηκε σχεδόν 3 τρισ. δολάρια σε στεγαστικά δάνεια, ενώ στη λήξη του 2013 το σύστημα αγροτικών δανείων, εξαιρουμένου του Farmer Mac, αποτιμήθηκε στα 201 δισ. δολάρια. Όσο για τον οργανισμό αυτόν, τέλος, παρέχει εγγυήσεις σε δάνεια μόλις 14 δισ. δολαρίων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται λίγα δισ. δολάρια από υπερκαλύψεις με άλλες πιστώσεις του συστήματος.

Εξειδικευμένους μεταφραστές χρειάζεται άμεσα η Κομισιόν

Ανοικτός διαγωνισμός για ελληνόφωνους επιστήμονες εντός του 2014

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

«Θέλουμε να ενθαρρύνουμε εξειδικευμένους επιστήμονες όλων των ειδικοτήτων να συμμετάσχουν στον ανοικτό διαγωνισμό για ελληνόφωνους μεταφραστές που οργανώνεται εντός του 2014», ανακοινώνει το Γραφείο Αθηνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέσα από τις πολλαπλές πρόσφατες ενημερώσεις και δράσεις του, με τις οποίες προτάσσει την υψηλή προτεραιότητα που έχει η επικείμενη ανανέωση σημαντικού μέρους των μεταφραστών σε Βρυξέλλες και Λουξεμβούργο και τις ευκαιρίες για απασχόληση που προσφέρει. Όχι μόνο γιατί οι σημερινοί μεταφραστές λόγω ορίου ηλικίας – είναι η γενιά των baby boomers – αρχίζουν σταδιακά να συνταξιοδοτούνται, αλλά κυρίως, γιατί οι πρώτοι αυτοί μεταφραστές ήταν νομικοί, μηχανικοί (πολιτικοί, μηχανολόγοι κ.ά.), χημικοί, οικονομολόγοι, φαρμακοποιοί, βιολόγοι και φυσικομαθηματικοί «που ήξεραν όλοι πολύ καλά ξένες γλώσσες», αλλά κυρίως γνώριζαν ακόμη καλύτερα το πώς να τις αποδίδουν στα ελληνικά (<http://europa.eu/!WE43bum>).

Το 1981

Όταν το 1981 η Ελλάδα προσχώρησε στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες δεν υπήρχαν ακόμη στην Ελλάδα πανεπιστημιακές σχολές μεταφραστών. Έτσι, τόσο οι Συνθήκες όσο και το κοινοτικό δίκαιο, μεταφράστηκαν από ομάδες γλωσσολόγων νομικών, ενώ και οι μεταφραστικές υπηρεσίες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων στις Βρυξέλλες και στο Λουξεμβούργο στελεχώθηκαν από γλωσσολόγους πτυχιούχους διαφόρων ειδικοτήτων, που είχαν εκπαιδευτεί σε σχολές του εξωτερικού είτε είχαν αποκτήσει πρακτική εμπειρία στη μετάφραση, χωρίς ωστόσο να έχουν κάνει εξειδικευμένα τεχνικά σπουδές. Ως γνωστόν, στην Ελλάδα πανεπιστημιακά τμήματα μετάφρασης και διερμηνείας δημιουργήθηκαν πρώτα στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο (1986), στο Καποδιστριακό (1998) και στο Αριστοτέλειο (2003).

Σήμερα, που η πρώτη αυτή γενιά των μεταφραστών επιστημονικής και τεχνικής κατεύθυνσης σταδιακά αποχωρεί, δημιουργείται επείγουσα ζήτηση για εξειδικευμένους μεταφραστές τεχνικών κειμένων, όχι μόνο γιατί οι μεταφραστές γενικών καθηκόντων δεν επαρκούν, αλλά και για τον λόγο ότι τα προς μετά-

Η επικείμενη ανανέωση σημαντικού μέρους των μεταφραστών σε Βρυξέλλες και Λουξεμβούργο αυξάνει τις ευκαιρίες για απασχόληση.

φραση κείμενα γίνονται όλο και πιο πολύπλοκα. Για παράδειγμα, «τα κείμενα για τις ενεργειακές προδιαγραφές θερμαντήρων και ψυγείων με τους πολύπλοκους ορισμούς, απαιτούν γνώσεις μηχανολογίου μηχανικού. Η μετάφραση πολύπλοκων οργανικών ενώσεων στα ελληνικά, δυσκολεύει ακόμη και έμπειρους χημικούς. Οι προδιαγραφές για το ευρωπαϊκό σιδηροδρομικό σύστημα, για τις αεροπορικές μεταφορές, για τα οικολογικά σήματα, τα αλιευτικά εργαλεία και τα ιχθυαποθέματα, θέτουν σημαντικά προβλήματα ορολογίας».

Νέες αρμοδιότητες

Είναι γεγονός ότι η επαγγελματική παραγωγή σημαντικού νομοθετικού έργου από την Ένωση απαιτεί εξειδικευμένους νομικούς μεταφραστές. Συγκεκριμένα, είναι η νέα νομοθεσία για το οικογενειακό δίκαιο, οι αποφάσεις στον τομέα του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων. Είναι οι νέες αρμοδιότητες της Ένωσης σε θέματα αστικού, καταναλωτικού και ποινικού δικαίου. Είναι, επίσης, τα θέματα που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων, την ισότητα των δύο φύλων και την αντιμετώπιση διακρίσεων – και που επεκτείνουν τις έννοιες του δικαίου σε περιεχόμενα που απαιτούν νομική και γλωσσική ευαισθησία.

«Για να μιλήσουμε και για τα κείμενα στο πλαίσιο των διαδικασιών για το «Ευρωπαϊκό Εξάμηνο» είτε τις διαδικασίες για το υπερβολικό έλλειμμα, που απαιτούν γνώσεις οικονομικών – αλλά και νομικών – γιατί συχνά περιέχουν λεπτές νο-

Αποτελέσματα έρευνας για τις γλωσσικές δεξιότητες που ζητούνται στην ελληνική αγορά εργασίας θα ανακοινωθούν στο συνέδριο στις 8 Νοεμβρίου.

μικές έννοιες», επισημαίνεται στην ανακοίνωση της Κομισιόν στην Αθήνα. Στην ανακοίνωση αναφέρονται επίσης και τα κείμενα για τα προγράμματα έρευνας σε τομείς όπως η νανοτεχνολογία, η ρομποτική και η κατανεμμένη πληροφορική, που συχνά απαιτούν εξειδικευμένες επιστημονικές γνώσεις και «πάνω απ' όλα κατανόηση βασιικών επιστημονικών εννοιών, που δεν είναι πάντα κτήμα πτυχιούχων θεωρητικών κατευθύνσεων». Χωρίς να αμφισβητείται η χρησιμότητα των μεταφραστών που προέρχονται από τον γλωσσικό κλάδο, η ανακοίνωση υπογραμμίζει ότι οι μεταφραστικές υπηρεσίες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων δεν μπορούν να ξεπεράσουν και την ανάγκη για εξειδικευμένους μεταφραστές που να διαθέτουν τεχνικές γνώσεις στα πολυάριθμα γνωστικά πεδία που καλύπτει η δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. «Και αυτό, γιατί η μετάφραση σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν αποτελεί περιττή πολυτέλεια». Το δίκαιο που δημιουργεί η Ένωση είναι άμεσα εφαρμόσιμο. Και οι πολίτες έχουν

δικαίωμα να ενημερώνονται στην εθνική γλώσσα τους. Άλλωστε, ο πρώτος κανονισμός που εκδόθηκε από την κάποτε ΕΟΚ αφορούσε το γλωσσικό καθεστώς.

Προσδοκίες

Επειδή, λοιπόν, σήμερα συνηθίζεται να λέγεται ότι «η επίσημη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι... η μετάφραση!» το Γραφείο Αθηνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πέρα από την άμεση και έντονη δραστηριοποίησή του για την ενθάρρυνση των εξειδικευμένων ελληνόφωνων μεταφραστών που θα επωφεληθούν από τις ευκαιρίες απασχόλησης, εκφράζει και τις ελπίδες «μεσομακροπρόθεσμες» προσδοκίες. «Ελπίζουμε ότι τα μεταπτυχιακά προγράμματα μετάφρασης θα συνεργασθούν με σχολές θετικής κατεύθυνσης, με διπλό στόχο: Ο ένας είναι να δέχονται πτυχιούχους μηχανικούς, φυσικομαθηματικούς, φαρμακοποιοί, βιολόγους, οικονομολόγους και νομικούς, που θα επιθυμούσαν να εργασθούν ως μεταφραστές. Σημειώνει ταυτόχρονα, ότι οι σχολές μετάφρασης οργανώνουν ήδη μαθήματα για μετάφραση νομικών και οικονομικών κειμένων και κάποια μαθήματα ορολογίας, «αλλά η συμμετοχή εξειδικευμένων θετικών επιστημόνων και μηχανικών θα είχε σίγουρα πολύ πιο απτές θετικές επιπτώσεις». Και ο δεύτερος στόχος είναι να εκπαιδεύουν τους μεταφραστές σε τεχνικά και επιστημονικά θέματα, ώστε οι τελευταίοι να μπορούν να ανταποκριθούν με επιτυχία στην κατανόηση και μετάφραση δύσκολων τεχνικών κειμένων.

Η διάχυση των media και η ψηφιακή εξάπλωση θα είναι διαρκείς

Οι υπεύθυνοι για την Εταιρική Επικοινωνία – οι Chief Communications Officers – είναι οι ηρωικές «εμπροσθοφυλακές» των εταιρειών και βρίσκονται σε διαρκή επαγρύπνηση και κινητοποίηση, ώστε οι εταιρείες τους να ανταποκρίνονται και να μπορούν να συνοδοιπορούν με τις εν εξελίξει αλλαγές που φέρνουν τα digital και τα social media στον τομέα της ευθύνης τους. Από τους CCOs των μεγαλύτερων εταιρειών στον κόσμο θέλησε λοιπόν να αντλήσει την έγκυρη πληροφορήσή της η παγκόσμια εταιρεία δημοσίων σχέσεων Weber Shandwick (www.webershandwick.com) με την πέμπτη κατά σειρά επίσημη έρευνα «Rising CCO V», η οποία διενηγήσθη τους πρώτους μήνες του 2014 σε συνεργασία με την εταιρεία συμβούλων Spencer Stuart (www.spencerstuart.com).

Με δεδηλωμένη την πεποίθηση των CCOs ότι η διάχυση των media και η ψηφιακή εξάπλωση θα είναι διαρκείς, το κυρίαρχο «ερώτημα» της έρευνας είναι ότι – σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος – αυξάνονται οι προσλήψεις των ψηφιακά εξειδικευμένων στελεχών, προκειμένου να αναλάβουν την ευθύνη και την επιβίωση των σχετικών δραστηριοτήτων του τμήματος. Παράλληλα, οι CCOs αναπτύσσουν όλο και περισσότερο τη σχέση τους με χρήστες

των κοινωνικών δικτύων που έχουν τη μεγαλύτερη επιρροή.

Social media

Σχεδόν στο σύνολό τους (91%) οι CCOs των 203 μεγαλύτερων εταιρειών παγκοσμίως που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα, πιστεύουν ότι περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο μέσον επικοινωνίας, τη μεγαλύτερη επίπτωση στην υπευθυνότητα των καθηκόντων τους θα την έχουν τα social media.

Αναμένουν επίσης και την αύξηση της σημαντικότητας της κινητής τηλεφωνίας, όπως και της παραγωγής βίντεο. Επαινο προς τους απανταχού CCOs «που εργάζονται σκληρά για να αποκτήσουν τα κατάλληλα εργαλεία και τους κατάλληλους ανθρώπους που θα τους βοηθήσουν να «σερφάρουν» αποτελεσματικά μέσα σε αυτόν τον κόσμο που διαρκώς αλλάζει, ώστε να μπορούν να κινούνται με άνεση στο social περιβάλλον» απευθύνει μέσα από τη σχετική μελέτη ο Τζορτζ Τζέιμσον, επικεφαλής των Εταιρικών Επικοινωνιών της Spencer Stuart. Και υπογραμμίζει ότι «όντως, μερικές «εταιρικές ομάδες» ηγούνται των αλλαγών. Υπάρχουν όμως και οι άλλες, που αγκομαχούν για να τις φτάσουν».

Στην πλειονότητά τους οι CCOs ομολογούν ότι τα τελευταία χρόνια, οι στρατηγικές για τις επικοινωνίες

Αύξηση προληψιμίων των εξειδικευμένων στελεχών παγκοσμίως. Αυτό δείχνει η διεθνής έρευνα της Weber Shandwick για τη χρήση παραδοσιακών και social media.

τους επηρεάστηκαν σε πολύ σημαντικό βαθμό από τις αλλαγές στο περιβάλλον των media. Κάτι, που θα συνεχισθεί. Και για τον λόγο αυτό, δεν αναμένουν ότι «το τοπίο πρόκειται να αλλάξει». Ωστόσο υπάρχει και ένα ποσοστό (28%) που αναμένει ότι τα επόμενα χρόνια, η αλλαγή στο περιβάλλον των media θα είναι τεράστια. Οι περισσότεροι βέβαια (51%) εκφράζουν την αισιοδοξία τους, αλλά και με κάποια αυτοσυγκράτηση. Όσο για τις επικείμενες αλλαγές, οι ερωτηθέντες αναφέρ-

θηκαν περισσότερο στις τεχνολογικές εξελίξεις, στα social media και στις αναπτυσσόμενες media platforms.

Δημοσίευση περιεχομένου

Την εταιρική επικοινωνία θα την επηρεάσει επίσης και το content publishing – η δημοσίευση του περιεχομένου – η οποία απασχολεί σχεδόν το σύνολο των CCOs της έρευνας.

Δηλαδή, σε ένα ποσοστό τους, δηλώνουν ότι δημιουργούν ήδη και δημοσιοποιούν το δικό τους περι-

εχόμενο, άλλοι βρίσκονται στη διαδικασία αυτής της προετοιμασίας και σε ένα μικρότερο ποσοστό (14%) δηλώνουν την πρόθεσή τους, στο μέλλον, να είναι αυτοί οι εκδότες του πρωτότυπου περιεχομένου τους. Ωστόσο, σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, σημαντική είναι και η επαύξηση της ευθύνης των CCOs στο τμήμα του Μάρκετινγκ της εταιρείας τους και η οποία κατά τα δύο τελευταία χρόνια αυξήθηκε κατά 35%.

Η σύγκλιση αυτή – Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας – προάγεται κυρίως μέσα από την αδιαίρετη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στην εταιρική φήμη και στη φήμη της μάρκας (brand). Κάτι, που καταδεικνύεται και από την ταχεία πρόοδο που σημειώνει η σύγκλιση αυτή στις διεθνείς εταιρείες του Fortune 500, όπως εξηγεί η Λέσλι Γκίνεϊν-Πος, Chief Reputation Strategist της Weber Shandwick. Για να συμπληρώσει ότι «σήμερα, αποτελεί αποστολή κρίσιμης σημασίας, το να έχει μια και σαφή φωνή η επιχείρηση, μέσα σε αυτό το κατακερματισμένο περιβάλλον των media». Αλλά και οι CCOs παγκοσμίως συμφωνούν, όχι μόνο γι' αυτή την αδιαίρετη σχέση μεταξύ της εταιρικής φήμης και της φήμης του brand, αλλά και της σχέσης με τις δημόσιες σχέσεις, οι οποίες τα τελευταία χρόνια διαδραματίζουν ση-

μαντικότερο ρόλο σε σχέση με το μάρκετινγκ.

Διαφορετικοί σκοποί

Ποια media ενσωματώνουν όμως οι CCOs στις επιχειρήσεις τους – τα παραδοσιακά ή τα social media; Τα παραδοσιακά τα χρησιμοποιούν το 64% των συμμετεχόντων στην έρευνα, ενώ τα social media το 36%. Και αυτό συμβαίνει ανάλογα με την αποτελεσματικότητά τους και για διαφορετικούς σκοπούς. Σε ορισμένες δε επικοινωνιακές δράσεις – όπως για την επίλυση κρίσεων – χρησιμοποιούν και τα δύο.

Κάτι, που έχει διαπιστωθεί σχεδόν από τους δύο στους τρεις (63%) CCOs παγκοσμίως. Αλλά και για τη διατήρηση των πελατών και για την προσέλκυση νέων, όπως και για την ενημέρωση για τα νέα προϊόντα είτε τις υπηρεσίες, έχει διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητα της χρήσης και των δύο. Με τη σημαντική επισημάνση, ότι τα μεν παραδοσιακά μέσα αναφέρονται ως περισσότερο αποτελεσματικά για την ανακοίνωση των οικονομικών επιδόσεων και για την προώθηση της προβολής των ανώτερων στελεχών, ενώ για την προσέλκυση ταλέντων, αποτελεσματικότερα διαπιστώνονται τα social media.

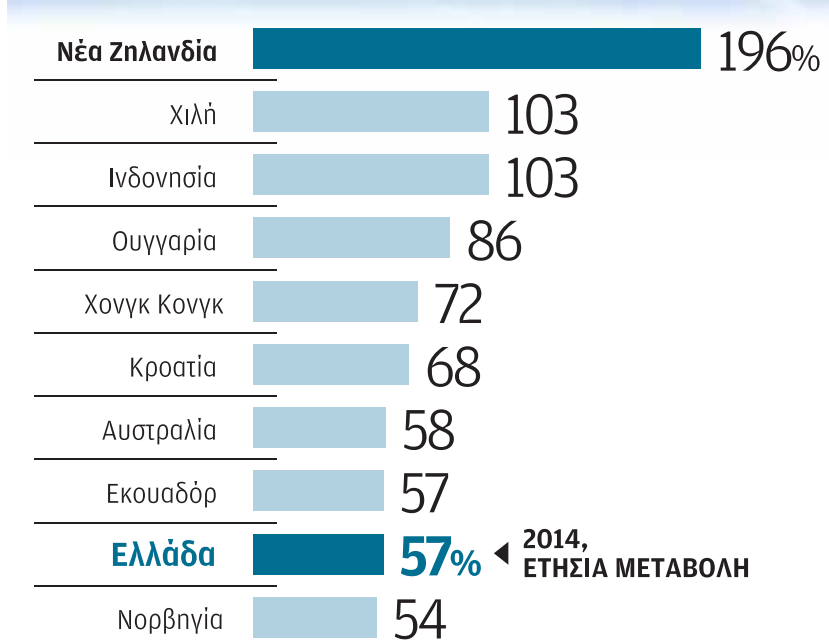
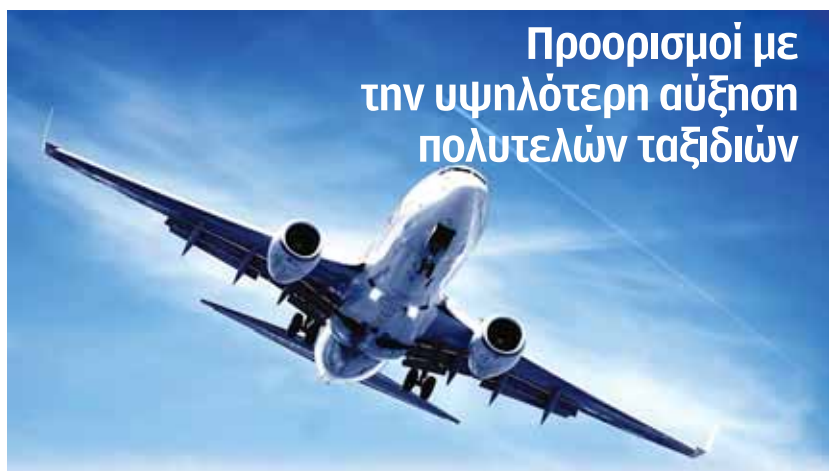
Κατά 57% αυξήθηκε η ζήτηση για πολυτελή ταξίδια στην Ελλάδα

Ο ελληνικός προορισμός στη δεκάδα με τους πιο δημοφιλείς για το υπόλοιπο του έτους

Του **ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Μεταξύ των δέκα προορισμών με την υψηλότερη αύξηση της ζήτησης για πολυτελή ταξίδια σε παγκόσμιο επίπεδο περιέλαβε την Ελλάδα ο Virtuoso, ένας εκ των κορυφαίων τουριστικών οργανισμών στον κόσμο που εξειδικεύεται στον πολυτελή τουρισμό.

Τα σχετικά στοιχεία των πολυτελών προορισμών και ξενοδοχείων ανακοίνωσε ο αμερικανικός Οργανισμός σε ειδική τελετή που πραγματοποιήθηκε στο Λας Βέγκας. Παράλληλα, ο ελλη-

ΠΗΓΗ: Virtuoso

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η αύξηση των πολυτελών ταξιδιών στις ευρωπαϊκές χώρες έφθασε σε ποσοστό 23%

νικός προορισμός περιλήφθηκε και στη δεκάδα με τους πιο δημοφιλείς προορισμούς πολυτελείας για το υπόλοιπο του έτους.

Ειδικότερα, στη λίστα με τις υψηλότερες αυξήσεις για πολυτελή ταξίδια η Ελλάδα κατέλαβε την ένατη θέση με αύξηση 57%. Την πρώτη θέση κατέλαβε η Νέα Ζηλανδία με αύξηση 196% και ακολούθησαν η Χιλή με 103%, η Ινδονησία με 103%, η Ουγγαρία με 86%, το Χονγκ Κονγκ με 72% και η Κροατία με 68%. Γενικότερα, η αύξηση των πολυτελών ταξιδιών στις ευρωπαϊκές χώρες έφθασε σε ποσοστό 23%.

Στην άλλη λίστα με τους πιο δημοφιλείς προορισμούς πολυτελείας -εκτός των ΗΠΑ- η Ελλάδα κατέλαβε τη δέκατη θέση. Την πρώτη θέση κατέλαβε η Ιταλία και ακολούθησαν το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γαλλία, ο Καναδάς, η Ισπανία, η Γερμανία, το Μεξικό, η Νότια Αφρική και η Ολλανδία. Μεταξύ των παραπάνω προορισμών τη μεγαλύτερη ανάπτυξη για φέτος παρουσιάζει η Ελλάδα.

Την υψηλή ζήτηση για διακοπές σε πολυτελείς τουριστικούς προορισμούς της χώρας επιβεβαιώνουν σε πρόσφατα

ρεπορτάζ τους και διεθνή Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης όπως ο Guardian, η Observer και το BBC.

Για παράδειγμα σε ρεπορτάζ της η Guardian χαρακτηρίζει τη Μύκονο ως τον μεγάλο νικητή του καλοκαιριού στη Μεσόγειο, επισημαίνοντας ότι η επιστροφή των διασημοτήτων στο

Νησί των Ανέμων επαναφέρει την αίσθησή του.

Στο μεταξύ, τους δέκα δημοφιλέστερους προορισμούς των Ελλήνων για ταξίδια του μέλιτος έως και τον Σεπτέμβριο δημοσιοποίησε η μηχανή αναζήτησης και σύγκρισης ξενοδοχειακών τιμών της Trivago. Την πρώτη

θέση στη σχετική λίστα η οποία δημιουργήθηκε με βάση τις αναζητήσεις κατέλαβε η Κρήτη με ποσοστό 38,3%. Ακολούθησαν η Σαντορίνη με ποσοστό 31,8%, η Ρόδος με 16%, η Πάφος με 4,2%, οι Μαλδίβες με 2,4% και με χαμηλότερα ποσοστά, το Λας Βέγκας, η Σμύρνη, το νησί Μπόρα Μπόρα στη Γαλλική Πολυνησία, η Πλαγιά Μπαβάρο στη Δομινικανή Δημοκρατία και το Σουράτ Θανί στην Ταϊλάνδη. Σε ό,τι αφορά τις αναζητήσεις για χαμηλά ταξίδια ανά συγκεκριμένη περιοχή, στην πρώτη δεκάδα με αύξουσα θέση στη σειρά κατάταξης βρίσκονται η Αγία Μαρίνα και ο Πλατανιάς στα Χανιά, η Οία στη Σαντορίνη, η Ιξιά στη Ρόδο, το Ημεροβίγλι, το Ακρωτήρι και ο Περίβολος στη Σαντορίνη, η Καλλιθέα στη Ρόδο, η Ελούντα στην Κρήτη και η Πάφος στην Κύπρο. Παράλληλα, η Trivago δημιούργησε μία λίστα είκοσι προορισμών με την αναλογία ξενοδοχείων κατάλληλων για νεόνυμφους σε σχέση με το σύνολο των μονάδων.

Στην κορυφή της σχετικής λίστας κατατάσσεται το νησί Μπόρα Μπόρα με το 60% των τουριστικών του καταλυμάτων να περιλαμβάνονται στις παροχές τους υπηρεσίες κατάλληλες για νεόνυμφους. Σε ό,τι αφορά τους ελληνικούς προορισμούς στην τέταρτη θέση με ποσοστό 47% βρίσκεται το Καλαμάκι στα Χανιά, στην έβδομη το Ακρωτήρι στη Σαντορίνη με 41,7%, στη δέκατη η Καλλιθέα στη Ρόδο με 33% και στην ενδέκατη η Οία στη Σαντορίνη με 32%. Επίσης, από τη δέκατη τρίτη έως την εικοστή θέση με ποσοστό από 30% έως 18% βρίσκονται η Αγία Μαρίνα, ο Πλατανιάς, το Μαρμάρι η Σπεία, το Ημεροβίγλι, ο Περίβολος, η Ιξιά και η Ελούντα.

Τα στοιχεία της έρευνας βασίζονται σε αναζητήσεις Ελλήνων στη Trivago με βάση την ενότητα «Κατάλληλα για Νεόνυμφους» από την 1η Απριλίου έως 13 Αυγούστου για την περίοδο Ιουνίου - Σεπτεμβρίου και διάρκεια διαμονής μεγαλύτερη των 7 ημερών σε τουριστικά καταλύματα.

Η κρίση ανέπτυξε στερεότυπα για τους Έλληνες

Το ξέσπασμα και η όξυνση της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα αποτέλεσαν γόνιμο έδαφος για στερεοτυπικές αναλύσεις και αρνητικές αναφορές στα μέσα ενημέρωσης. Τόσο στην Ελλάδα όσο και στη Γερμανία διατυπώθηκαν απόψεις που υπογράμμισαν τις διαφορές και επιδόθηκαν σε σειρά αναζητήσεων ενόχων, δίνοντας έτοιμη τροφή για εντάσεις και παρεξηγήσεις μεταξύ των δύο πλευρών τόσο στο πολιτικό όσο και στο κοινωνικό πεδίο.

Εξι φοιτητές του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Πανεπιστημίου της Ερφούρτης βγήκαν προς άγναν στερεοτύπων για την Ελλάδα της κρίσης στα γερμανικά μίντια. Κεντρικό ερώτημα του ερευνητικού τους πρότζεκτ, που διήρκεσε ένα χρόνο και παρουσιάστηκε τον Ιούλιο, ήταν να διαπιστωθεί σε ποιο βαθμό αντανακλάται στους δέκτες η εικόνα της Ελλάδας που μεταφέρουν τα γερμανικά μέσα ενημέρωσης.

Την επιστημονική εποπτεία της έρευνας είχε ο κ. Κάι Χάφεζ, καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης και ΜΜΕ στο Πανεπιστήμιο της Ερφούρτης. Όπως επισημάνει στη DW, από την έρευνα διαπιστώθηκε ότι «τα γερμανικά μέσα ενημέρωσης τείνουν συχνά να παρουσιάζουν την Ελλάδα και ιδίως τους Έλληνες με έναν ιδιαίτερα στερεοτυπικό τρόπο. Έγινε λόγος για «χρεοκοπημένους Έλληνες», για «τεμπέληδες Έλληνες», «φοροφυγάδες» που απομυζούν την Ε.Ε. και άλλα παρόμοια - και αυτό όχι μόνο σε λαϊκά μέσα, όπως η εφημερίδα Bild, αλλά εν μέρει ακόμη και σε σοβαρές εφημερίδες, αν και σε μικρότερο βαθμό».

Στο μικροσκοπικό της έρευνας, την οποία στήριξε το πολιτικό ίδρυμα Κόνραντ Αντενάουερ στην Αθήνα, βρέθηκαν οι εφημερίδες Bild και Frankfurter Allgemeine Zeitung. Αμφότερες κατέχουν εξεχούσα θέση στο γερμανικό μιντιακό τοπίο, υιοθετούν ωστόσο σαφώς διαφορετικές προσεγγίσεις, κάτι που διαφάνηκε και στο πλαίσιο της έρευνας. Η λαϊκή Bild επιβεβαίωσε τη ροπή της προς υπερπαλουστειτικές, συναισθηματικά φορτισμένες και ενίοτε προκλητικές απόψεις. Αντίθετα, η έγκριτη συντηρητική εφημερίδα της Φρανκφούρτης επέδειξε μετριοπαθέστερο πνεύμα, επικριώντας πιο ουδέτερες και αποστασιοποιημένες αναλύσεις. Ωστόσο, αν και εμφάνισε τον μισό αριθμό στερεοτύπων συγκριτικά με την Bild στα δημοσιεύματα που εξετάστηκαν, δεν απέφυγε τη συναισθηματικά φορτισμένη φρασολογία ή και απλοϊκές εξηγήσεις που, για παράδειγμα, αποδίδουν ορισμένα κακώς κείμενα στην Ελλάδα στη συλλογική «παρορμητικότητα» ή την «έξορκεφαλία» των Ελλήνων.

Τόσο αρνητικά όσο και θετικά στερεότυπα φάνηκε να υιοθετούν και τα άτομα που απάντησαν τηλεφωνικά σε σειρά ερωτήσεων βάσει ενός οδηγού συνέντευξης. Ακολούθως πραγματοποιήθηκε ποιοτική ανάλυση των απαντήσεων. Όπως δήλωσε στη DW η Ave Αρμπρεχτ, μέλος της ερευνητικής ομάδας, «κάναμε κάποιες συνεντεύξεις, στις οποίες -παρότι ήταν λίγες- κάθε συμμετέχων μας ανέφερε στερεότυπα που είχαμε εντοπίσει προηγουμένως σε δημοσιεύματα των εφημερίδων, χωρίς να τον φέρουμε άμεσα αντιμέτωπο με αυτά. Αυτό σημαίνει ότι υπήρχε ήδη ένας βαθμός ταύτισης».

Παρά το γεγονός ότι τα στερεότυπα των ΜΜΕ ανιχνεύθηκαν σε μεγάλο βαθμό και στους ερωτηθέντες, δεν μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι τα γερμανικά μίντια μεταφέρουν στερεότυπα, επισημαίνουν οι συντάκτες της έρευνας, η οποία δεν εστίασε στην προέλευση των στερεοτύπων. Όπως εξηγεί η Ave Αρμπρεχτ, «υπάρχει ένα πλήθος μεμονωμένων παραγόντων που τροφοδοτούν τις αντιλήψεις μας για τον κόσμο. Τα ΜΜΕ είναι μόνο ένας από αυτούς. Και αυτά, όμως, "εμπνεύσονται" από κάπου τις αντιλήψεις τους».

Ο κ. Χάφεζ τονίζει, ωστόσο, ότι τα μέσα ενημέρωσης φέρουν σημαντική ευθύνη και καλούνται να ενημερώνουν με «καθαρό και ακριβή τρόπο», καθώς «η Ελλάδα έχει αναμφισβήτητα σοβαρά προβλήματα, τα οποία όμως δεν πρέπει να αποδίδονται οπωσδήποτε στη νοοτροπία των ανθρώπων. Σε αυτήν την περίπτωση πρόκειται για εσφαλμένους οικονομικούς χειρισμούς, όχι για συγκεκριμένη ιδιότητα ή χαρακτηριστικό των Ελλήνων. Καιρούς κρίσης βίωσαν όλες οι χώρες και όλα τα έθνη - το ίδιο ισχύει και για την Ελλάδα».

Οι 11 συνεντευξιαζόμενοι επιλέχθηκαν με βάση ορισμένα κοινωνικά-δημογραφικά χαρακτηριστικά (ηλικία, φύλο, μορφωτικό επίπεδο, περιοχή) και χωρίστηκαν σε τρεις ηλικιακές κατηγορίες (18-34, 35-49 και 50-65). Μία παράμετρος που λήφθηκε υπόψη ήταν και η επαφή των ερωτηθέντων με Έλληνες. Η Ave Αρμπρεχτ διευκρινίζει ότι «όποιος έχει επαφή με Έλληνες ρέπει προς μία πιο ισορροπημένη, πιο ρεαλιστική άποψη. Καταλαβαίνει ότι δεν πρόκειται για μια ομοιογενή μάζα, αλλά για ξεχωριστές, ατομικές περιπτώσεις. Έτσι αντιλαμβάνεται ότι δεν μπορεί ο κάθε μεμονωμένος Έλληνας να θεωρηθεί υπεύθυνος για την κρίση».

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η υιοθέτηση στερεοτυπικών απόψεων δεν έδειξε να επηρεάζεται ούτε από την ηλικία ούτε από το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων. Κοινή τους διαπίστωση ήταν πάντως ότι οι Έλληνες έζησαν τα προηγούμενα χρόνια πάνω στις δυνατότητές τους. Πάντως, τα ΜΜΕ έδειξαν να προχωρούν ένα βήμα παραπέρα, επιρρίπτοντας σε κάποιες περιπτώσεις -σε αντίθεση με τους ερωτηθέντες- «πανουργία» και «δόλο» στους Έλληνες.

Οι ελληνικές τράπεζες αποχωρούν πλέον από τη Νοτιοανατολική Ευρώπη

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Στην επώδυνη διαδικασία αποχώρησης από την περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης βρίσκονται οι εγχώριες τράπεζες, «χάνοντας» το μεγαλύτερο μέρος από τις κτήσεις που απέκτησαν τη χρυσή δεκαετία του 2000.

Πρόσφατα η Eurobank ανακοίνωσε την πώληση της θυ-

Οι τέσσερις συστημικές τράπεζες πωλούν θυγατρικές και περιορίζουν την παρουσία τους σε αγορές όπου διείσδυσαν κατά τη χρυσή δεκαετία του 2000.

γατρικής της στην Ουκρανία, PJSC Universal Bank, στον ουκρανικό όμιλο Delta Bank, έναντι 95 εκατ. ευρώ.

Η κίνηση αυτή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης που έχει συμφωνήσει η Eurobank με τη Διεύθυνση Ανταγωνισμού των Κομισιόν. Είχε προηγηθεί η αποχώρηση της Eurobank από τις αγορές της Πολωνίας και της Τουρκίας. Σημειώνεται ότι από την πώληση της ουκρανικής τράπεζας ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας επηρεάζεται οριακά αρνητικά, κατά 5 μονάδες βάσης.

Ανάλογες κινήσεις έχουν συμφωνήσει και οι άλλες συ-

ΟΜΙΛΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

	Ρουμανία	Βουλγαρία	Αλβανία	Ουκρανία	Σερβία	Αίγυπτος	Κύπρος
Ενεργητικό	1.762	1.749	741	191	496	967	1.168
Εργαζόμενοι	1.685	919	476	672	546	1.301	321
Καταστήματα	140	83	53	37	42	39	14

ΟΜΙΛΟΣ ALPHA BANK

	Βουλγαρία	Σερβία	Αλβανία	Σκόπια	Κύπρος	Ρουμανία
Δάνεια	617	760	370	68	5.131	2.874
Καταθέσεις	426	450	484	84	2.216	1.467
Καταστήματα	86	101	42	18	33	149
Εργαζόμενοι	768	1.287	390	242	966	2.023

ΟΜΙΛΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

	Τουρκία	ΝΑ Ευρώπη*
Καταθέσεις	13.936	5.400
Δάνεια	17.490	6.200

ΟΜΙΛΟΣ EUROBANK

	Ρουμανία	Βουλγαρία	Σερβία	Κύπρος
Ενεργητικό	3.716	2.976	1.542	3.021
Δάνεια	2.659	2.630	997	1.112
Καταθέσεις	1.804	2.387	822	2.570
Καταστήματα	196	187	103	7

*Περιλαμβάνει Βουλγαρία, Ρουμανία, Σκόπια και Σερβία. Ισχυρότερη παρουσία σε Ρουμανία και Σκόπια

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η παρουσία των ελληνικών τραπεζών στο εξωτερικό

Ποσά σε εκατ. ευρώ

στημικές τράπεζες με την Κομισιόν. Η Εθνική Τράπεζα συμμετείχε να διατηρήσει το 60% της Finansbank αλλά να περιορίσει δραστηριότητα την παρουσία της στις χώρες των Βαλκανίων. Η Alpha Bank (που επίσης αποχώρησε από την αγορά της Ουκρανίας) συμφώνησε να δώσει έμφαση στις αγορές της Ρουμανίας και Κύπρου και να περιορίσει τις υπόλοιπες θέσεις της.

Σημειώνεται ότι οι δραστηριότητες εξωτερικού αποτελούν το 15% του ομίλου Alpha Bank, ενώ οι αγορές της Ρουμανίας και της Κύπρου αποτελούν το 80% των διεθνών δραστηριοτήτων.

Τέλος, η Τράπεζα Πειραιώς έχει συμφωνήσει να διατηρήσει την παρουσία της στην Κύπρο και να μειώσει το ενεργητικό της στις υπόλοιπες χώρες όπου δραστηριοποιείται.

Σύμφωνα με στελέχη τραπεζών, η συμφωνία με την Κομισιόν προβλέπει οι πωλήσεις θυγατρικών να πραγματοποιηθούν το 2015 υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα επηρεάζονται αρνητικά ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας. Ωστόσο το 2016 θα πρέπει να προχωρήσουν σε πωλήσεις θυγατρικών ακόμα και αν οι πωλήσεις επηρεάζουν αρνητικά την κεφαλαιακή επάρκεια. Ορισμένα

Πήραν φωτιά οι τιμές στην ευρωπαϊκή αγορά

Αυξάνεται η τιμή του φυσικού αερίου στις ευρωπαϊκές αγορές εξαιτίας της ανησυχίας ότι η διαμάχη μεταξύ Ουκρανίας και Ρωσίας θα μπορούσε να οδηγήσει σε διακοπές στην τροφοδοσία της Ευρώπης. Ως άμεση συνέπεια, η τιμή του φυσικού αερίου για παράδοση τον επόμενο μήνα αυξήθηκε κατά 18% στην αγγλική αγορά στη διάρκεια των προηγούμενων έξι εβδομάδων καθώς η ουκρανική κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι εξετάζει το ενδεχόμενο να απαγορεύσει στη ρωσική Gazprom, τον μεγαλύτερο προμηθευτή της Ευρώπης, να προμηθεύει τις ευρωπαϊκές αγορές μέσω των αγωγών που διασχίζουν την Ουκρανία.

Η Gazprom, η οποία καλύπτει το 15% της ευρωπαϊκής ζήτησης για φυσικό αέριο μέσω αγωγών που διασχίζουν την Ουκρανία, διέκοψε την παράδοση φυσικού αερίου στην Ουκρανία στις 16 Ιουνίου εξαιτίας οικονομικών διαφορών. Τα αποθέματα φυσικού αερίου στην Ουκρανία έχουν πέσει κάτω από το μισό και η κυβέρνηση άρχισε να περιορίζει την οικιακή χρήση ώστε να εξοικονομήσει καύσιμα.

Τα αποθέματα φυσικού αερίου στην Ουκρανία έχουν πέσει κάτω από το μισό και η κυβέρνηση άρχισε να περιορίζει την οικιακή χρήση.

Οι τιμές στη Βρετανία, οι οποίες αποτελούν τον δείκτη για ολόκληρη την Ευρώπη, μειώθηκαν τον Ιούλιο στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2010 χάρη στον ήπιον χειμώνα που είχε ως συνέπεια τα αποθέματα φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση να ανέλθουν στο υψηλότερο επίπεδο τους γι' αυτήν την εποχή του χρόνου από το 2008. Ωστόσο, σύμφωνα με πρόβλεψη της Societe Generale, η τιμή χονδρικής του φυσικού αερίου αναμένεται το επόμενο τρίμηνο να είναι κατά 11% υψηλότερη σε σχέση με σήμερα. «Ο συνεχής κίνδυνος για ύπαρξη διακοπών στην προμήθεια αυξάνει τις τιμές», λέει στο Bloomberg ο κ. Νικ Ιγκλ, διευθυντής πωλήσεων και συναλλαγών στην Clean Energy Trading Ltd στο Λονδίνο.

«Ενώ κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι τα αποθέματα βρίσκονται σε πολύ καλό επίπεδο γι' αυτήν την εποχή του χρόνου, θα εκπληρωθεί έντονη ανησυχία αν προκύψει οιαδήποτε διακοπή στην προμήθεια φυσικού αερίου στη διάρκεια της χειμερινής περιόδου», προσθέτει ο κ. Ιγκλ. Πάντως, κατά τον κ. Ντάρα Μακ Ντάουελ, υψηλόβαθμο αναλυτή στην εταιρεία συμβούλων διαχειρίσις κινδύνων Marlescroft στο Μπασθ της Αγγλίας, η ροή φυσικού αερίου προς την Ευρώπη πιθανότατα δεν θα διακοπεί, διότι τα έσοδα της Gazprom εξαρτώνται από τις πωλήσεις στην Ευρώπη και η Ουκρανία δεν θα υπεξαιρέσει το ευρωπαϊκό φυσικό αέριο που διασχίζει την επικράτεια της διότι επιθυμεί σύσφιξη των σχέσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση. «Η Gazprom εξακολουθεί να έχει ανάγκη τις πωλήσεις στην Ευρώπη και η Ουκρανία έχει ανάγκη να βρίσκεται στο πλευρό της», είπε ο κ. Μακ Ντάουελ στο Bloomberg.

Τα αποθέματα φυσικού αερίου στην Ουκρανία έχουν πέσει κάτω από το μισό και η κυβέρνηση άρχισε να περιορίζει την οικιακή χρήση.

Αν και η Ευρώπη πιθανότατα είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες της σε φυσικό αέριο στη διάρκεια ενός συνθησιμένου χειμώνα χρησιμοποιώντας τα αποθέματα της και εισάγοντας μεγαλύτερη ποσότητα από τη Νορβηγία, κάτι τέτοιο θα περιορίζει το ύψος των αποθεμάτων της στο 21%, όπως έγινε στη διάρκεια του 2013, προειδοποίησε στις 11 Αυγούστου η Citigroup. Ένας άλλος τρόπος να μετριαστούν οι επιπτώσεις ενδεχόμενων διακοπών στην προμήθεια φυσικού αερίου είναι η εκτροπή του μέσω του αγωγού Γιαρμιάκ, που συνδέει τη Ρωσία με την Πολωνία μέσω Λευκορωσίας και μέσω του Nord Stream που συνδέει τη Ρωσία με τη Γερμανία.

Μεγάλο κοίτασμα πετρελαίου βορειοδυτικά της Αυστραλίας

Σύμφωνα με την εταιρεία εξόρυξης Apache μπορεί να αποφέρει ως και 300 εκ. βαρέλια

Οι έρευνες της Apache στη βορειοδυτική ακτή της Αυστραλίας εστίαζαν στο φυσικό αέριο. Όμως, τα γεωτρήματα της αμερικανικής εταιρείας «πτύπησαν» ένα από τα μεγαλύτερα κοιτάσματα πετρελαίου των τελευταίων ετών στην περιοχή, που μπορεί να προσφέρει στην Αυστραλία μια ακόμα ενεργειακή περιφέρεια.

Οι έρευνες της αμερικανικής εταιρείας εξόρυξης Apache στη βορειοδυτική ακτή της Αυστραλίας δεν στόχευαν στην εξεύρεση κοιτασμάτων πετρελαίου, αλλά

Οι γεωτρήσεις δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί, αλλά βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο. Ωστόσο οι ειδήμονες της αμερικανικής εταιρείας κάνουν λόγο για δυνατότητα άντλησης έως και 300 εκατ. βαρελιών.

φυσικού αερίου. Όμως η Apache από την πετρελαιοπηγή Phoenix South-1 επιβεβαίωσε την ύπαρξη, ίσως, των μεγαλύτερων κοιτασμάτων πετρελαίου στην Αυστραλία του διάστημα της τελευταίας 30ετίας.

Οι γεωτρήσεις δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί, αλλά βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο. Ωστόσο οι ειδήμονες της αμερικανικής εταιρείας κάνουν λόγο για δυνατότητα άντλησης έως και 300 εκατ. βαρελιών πετρελαίου. Ανεξάρτητοι οικονομικοί αναλυτές αντιμετωπίζουν την εκτίμηση αυτή με επιφυλακτικότητα, κάνοντας λόγο για 60 εκατ. βαρέλια. Σε κάθε περίπτωση, είναι μια λίαν θετική

Οι έρευνες της αμερικανικής εταιρείας εξόρυξης Apache στη βορειοδυτική ακτή της Αυστραλίας δεν στόχευαν στην εξεύρεση πετρελαίου, αλλά φυσικού αερίου.

εξέλιξη για την αυστραλιανή οικονομία που ήδη παρουσιάζει ετήσια παραγωγή 126 εκατ. βαρέλια.

Ο γενικός διευθυντής του τομέα διεθνών δραστηριοτήτων της Apache, Τόμας Βόιτονικ, δήλωσε πως τα αποτελέσματα από τις υφιστάμενες γεωτρήσεις αποτελούν «μια εμπορική ανακάλυψη», τονίζοντας, ωστόσο, ότι οι εργασίες βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο. «Εάν τα αρχικά αποτελέσματα επιβεβαιωθούν από τις επόμενες γεωτρήσεις, τότε η πετρελαιοπηγή Phoenix South μπορεί να εκπροσωπεί μια νέα ενεργειακή περιφέρεια για την Αυστραλία», επεσήμανε ο κ. Βόιτονικ. Η Apache ανακοίνωσε πως προ-

τιθεται να εγκαταστήσει δεύτερη πετρελαιοπηγή μέχρι το 2015 για την οποία έχει ήδη αποκτήσει άδεια εξόρυξης. Παράλληλα εξετάζεται η δυνατότητα για την άσκηση δικαιωμάτων έως και 40% σε δύο ακόμη διαθέσιμες άδειες στην ευρύτερη περιοχή.

Μία από τις εταιρείες που συνεργάζονται με την Apache με ποσοστό 20% στην πετρελαιοπηγή Phoenix South-1, η αυστραλιανή Carnarvon Petroleum, ανακοίνωσε διά στόματος του γενικού διευθυντού της, Αντριαν Κουκ, πως είναι «μια από τις πιο σημαντικές εξελίξεις στον ενεργειακό κλάδο της Αυστραλίας, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τα τελευταία

χρόνια». «Είμαστε όλοι ενθουσιασμένοι, αλλά έχουμε ακόμη πολύ δρόμο να διανύσουμε. Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί. Είναι πολύ εύκολο να παρασυρθεί κανείς από υψηλές προσδοκίες που μπορεί να ξεπεράσουν τα πραγματικά γεγονότα», δήλωσε ο ίδιος. Ωστόσο, όπως σχολιάζει σε δημοσίευμα της Sydney Morning Herald, οι πρώτες ενδείξεις προσφέρουν γόνιμο έδαφος για υψηλές προσδοκίες. Καταρχήν είναι θετικό ότι βρέθηκαν κοιτάσματα πετρελαίου αντί φυσικού αερίου. Πρόκειται δε για ελαφρύ πετρέλαιο υψηλής περιεκτικότητας (high grade) που καθιστά εκτελεστέα την παραγωγή του και εξασφαλίζει υψηλότερο αντίτιμο, όπως επισημαίνουν οικονομικοί αναλυτές.

Τα περισσότερα κοιτάσματα πετρελαίου που έχουν ανακαλυφθεί στην Αυστραλία περιέχουν δυνατότητα παραγωγής έως και 30 εκατ. βαρελιών. Οπότε ακόμη και μια «συντηρητική εκτίμηση» των 60 εκατ. βαρελιών που έχει διατυπωθεί από ανεξάρτητους οικονομικούς αναλυτές, είναι αρκετά αισιόδοξη. Βέβαια, εν κατακλείδι, «είναι μια σταγόνα στον ωκεανό» εάν ληφθεί υπόψη πως η Αυστραλία καλύπτει περίπου το 60% όλων των αναγκών της σε ορυκτά μέσω εισαγωγών, τονίζει ο Πίτερ Στράχαν της εταιρείας οικονομικών ερευνών StockAnalysis. «Η Αυστραλία είναι καθαρώς εξαγωγέας υδρογονοποιημένου φυσικού αερίου, χάλυβα και ουρανίου, αλλά το πετρέλαιο είναι η πιο πολύτιμη πηγή ενέργειας», προσθέτει ο ίδιος. Συνεταιίροι της Apache, η οποία κατέχει μερίδιο 40% στα δικαιώματα εξόρυξης της πετρελαιοπηγής Phoenix South-1, εκτός της Carnarvon Petroleum είναι η ιαπωνική JX Nippon και η μη εισηγμένη αυστραλιανή Finder Exploration.

Μεγάλη η εξάρτηση της Ελλάδας από το ρωσικό αέριο

Η εξάρτηση της Ελλάδας από το ρωσικό φυσικό αέριο είναι μεγάλη και το υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ανησυχεί ότι εάν υπάρξουν προβλήματα στην τροφοδοσία μέσω Ουκρανίας, οι τιμές του LNG θα εκτιναχθούν λόγω της αυξημένης ζήτησης στην Ασία, αλλά και πιθανών κερδοσκοπικών κινήσεων από ευρωπαϊκές εταιρείες που διακινούν ποσότητες υδρογονοποιημένου φυσικού αερίου. Γενικώς, δεν έχουν όλες οι ευρωπαϊκές χώρες την ίδια ευαισθησία σε ένα ενδεχόμενο διακοπής της ροής φυσικού αερίου μέσω Ουκρανίας. Αναλυτικά:

1. Η Ευρώπη εισάγει το 35%-40% των αναγκών της σε φυσικό αέριο από τη Ρωσία μέσω διαφόρων αγωγών, ενώ σε μερικές περιπτώσεις κράτη-μέλη, όπως η Βουλγαρία για παράδειγμα, εξαρτώνται κατά 100% από το ρωσικό φυσικό αέριο. Στην Ελλάδα, το 60% του φυσικού αερίου που διακινεί η ΔΕΠΑ έρχεται μέσω της Ουκρανίας, ενώ εκτός από την Ελλάδα μέσω Ουκρανίας τροφοδοτείται με φυσικό αέριο σχεδόν η μισή Ευρώπη: Αυστρία, Ουγγαρία, Τσεχία, Βουλγαρία, Σλοβενία, καθώς και Μαυροβούνιο, Βοσνία, Σερβία, Μολδαβία. Αντίθετα, η Ισπανία, η Γαλλία, η Ιταλία, η Πορτογαλία, το Ηνωμένο Βασίλειο θα έχουν από μετρίες έως μηδενικές επιπτώσεις στο ενεργειακό τους ισοζύγιο από την έλλειψη του ρωσικού φυσικού αερίου.

2. Ένα σημαντικό πρόβλημα που υπάρ-

Τροφοδοσία της Ευρώπης με φυσικό αέριο

χει για την προμήθεια του LNG στην Ε.Ε. γενικότερα, είναι οι μεγάλες ποσότητες τις οποίες καταναλώνουν οι χώρες της Ασίας, ιδιαίτερα της Απω Ανατολής, με προεξάρχουσα την Ιαπωνία. Οι ανάγκες των χωρών αυτών έχουν οδηγήσει τις τιμές του LNG σε επίπεδα πολύ υψηλότερα εκείνων του φυσικού αερίου σε ΗΠΑ και

Ε.Ε. Αυτό ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα ποσότητες LNG που θα μπορούσαν να είναι διαθέσιμες για την Ε.Ε. (και φυσικά την περιοχή της Ελλάδας) σε περίπτωση διακοπής του ρωσικού αερίου, αντί να οδεύσουν προς τις αγορές της Ε.Ε., να οδεύσουν τελικά προς τις αγορές της Ασίας. Σημειώνεται ότι οι υφιστάμενες

τιμές του LNG στη spot αγορά, στην οποία θα στραφούν τα περισσότερα κράτη-μέλη για να αναζητήσουν φορτία, είναι ήδη υψηλές. Υπάρχει λοιπόν ενδεχόμενο να παρατηρηθούν και περιπτώσεις στις οποίες κράτη-μέλη θα βρεθούν σε πλήρες αδιέξοδο ενεργειακά από την έλλειψη ρωσικού φυσικού αερίου, σε ένα ενδεχόμενο μακράς διακοπής των παραδόσεων μέσω Ουκρανίας και ταυτόχρονα ευρωπαϊκά φορτία LNG από άλλες χώρες, κράτη-μέλη, ευρισκόμενα σε περίσσεια στο ενεργειακό τους ισοζύγιο να πωλούνται στην Ασία σε καλές τιμές. Ένα άλλο ενδεχόμενο είναι να πωλούν ευρωπαϊκές εταιρείες LNG στην Ελλάδα και σε άλλα κράτη-μέλη με υψηλές τιμές. Αυτά τα προβλήματα προσαβεί να αντιμετωπίσει με την πρότασή του ο υπουργός ΠΕΚΑ κ. Γ. Μανιάτης.

ΔΕΠΑ

Η ΔΕΠΑ έχει «φουλάρει» τις δεξαμενές της Ρεβυθούσας με 130.000 κ.μ. υδρογονοποιημένου αερίου, ποσότητα που μπορεί να καλύψει πλήρως τη ζήτηση για ένα δεκαήμερο. Έχει παράλληλα υπό παραγωγή δύο έκτακτα φορτία LNG τα οποία μπορούν να τροφοδοτήσουν την αγορά για ένα ακόμη 20ήμερο. Από εκεί και μετά η τροφοδοσία θα εξαρτάται από το κατά πόσο θα μπορεί να βρίσκει φορτία έγκαιρα LNG στη spot αγορά για να γεμίζουν οι δεξαμενές της Ρεβυθούσας.

Το plan B της Gazprom και η διέλευση του South Stream από την Ελλάδα

Η ρωσική Gazprom έχει έτοιμο εναλλακτικό σχέδιο για τον αγωγό φυσικού αερίου South Stream, στην περίπτωση που δεν περάσει μέσα από τη Βουλγαρία. Σύμφωνα με αυτό, ο αγωγός θα μπορούσε να φτάσει στον τελικό προορισμό του, την Ιταλία και την Αυστρία, μέσω Ελλάδας και Τουρκίας, αναφέρει η ρωσική εφημερίδα Vzglyad.

Υπενθυμίζεται ότι η βουλγαρική κυβέρνηση που ανέλαβε στις 6 Αυγούστου πάγωσε τις εργασίες κατασκευής του South Stream, ύστερα από προειδοποίηση της Κομισιόν ότι θα επέβαλλε πρόστιμα στη Βουλγαρία σε περίπτωση που η κυβέρνηση της χώρας δεν επαναδιαπρα-

ματευόταν τη διμερή συμφωνία με τη Μόσχα για την κατασκευή του, η οποία παραβιάζει το κοινοτικό δίκαιο.

Σύμφωνα με το άρθρο της Vzglyad, ο Ρώσος πρόεδρος Βλαντιμίρ Πούτιν, σε συνάντησή του με δημοσιογράφους στις 23 Μαΐου, άφησε να εννοηθεί ότι υπάρχει εναλλακτικό σχέδιο για τον αγωγό.

Το άρθρο επικαλείται δήλωση του Τούρκου υπουργού Ενέργειας, Τανέρ Γιλντιζ, σύμφωνα με την οποία η Αγκυρα θα επιθυμούσε να φθάσει ο South Stream στην Τουρκία, αντί για τη Βουλγαρία, όπως ήταν ο αρχικός σχεδιασμός, περνώντας κάτω από τη Μαύρη Θά-

Η βουλγαρική κυβέρνηση πάγωσε τις εργασίες κατασκευής του South Stream, ύστερα από προειδοποίηση της Κομισιόν.

λασσα. Ο Έλληνας υπουργός Ενέργειας, Γιάννης Μανιάτης, έχει απευθύνει έμμεση πρόσκληση στην Gazprom να εξετάσει το ενδεχόμενο διέλευσης του South Stream από την Ελλάδα, σε επαφές που είχαν σε ενεργειακό συνέδριο στην Αθή-

να. Ωστόσο, πηγές της ρωσικής εφημερίδας αναφέρουν ότι η διαδρομή μέσω Τουρκίας δεν είναι προτιμότερη από τη Μόσχα καθώς είναι μακρύτερη και δεν δίνει τη δυνατότητα διέλευσης μέσα από τη Σερβία και την Ουγγαρία.

Στο μεταξύ η Βουλγαρία αποφάσισε να παγώσει το έργο του αγωγού φυσικού αερίου South Stream έως ότου αυτό ευθυγραμμιστεί με τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, κίνηση την οποία καίριεσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Ε.Ε. είναι έτοιμη να συζητήσει με τις βουλγαρικές αρχές για το θέμα, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι το έργο βρίσκεται σε πλήρη

συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Επειτα από σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η εταιρεία του έργου South Stream Bulgaria αναστέλλει την ανάθεση και υπογραφή των συμφωνιών σε σχέση με την κατασκευή του τμήματος του αγωγού φυσικού αερίου που θα διατρέχει το βουλγαρικό έδαφος, αναφέρεται σε ανακοίνωση της εταιρείας.

Στην ίδια ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τονίζεται ότι η εταιρεία διενεργούσε προπαρασκευαστικές δραστηριότητες για το έργο, σε συμμόρφωση με την εθνική και την ευρωπαϊκή νομοθε-

σία. Σε ανακοίνωση της Bulgarian Energy Holding αναφέρεται ότι η εταιρεία έχει ενημερώσει την Gazprom και τους εκτελεστικούς διευθυντές της South Stream Bulgaria για την αναστολή των δραστηριοτήτων του έργου μέχρι την τελική διεκρίνιση όλων των θεμάτων που αφορούν τη διαδικασία για την ανάθεση της σύμβασης για τον σχεδιασμό έργων, προμηθειών και κατασκευών, καθώς και συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Διευκρινίζεται ότι το 50% της South Stream Bulgaria ανήκει στην Bulgarian Energy Holding και το υπόλοιπο στη ρωσική εταιρεία Gazprom.

Ο Ζακ Ζορζ Μπαντζάνγκς (φωτ.) ήθελε να αποδείξει ότι μπορεί να τα καταφέρει στην πατρίδα του, το Καμερούν. Και τα κατάφερε.

Στήριξη αφρικανικών εταιρειών μέσω crowdfunding

Ο Ζακ Ζορζ Μπαντζάνγκς ποτέ δεν ήθελε να μεταναστεύσει στην Ευρώπη. Από τα φοιτητικά του χρόνια έλεγε ότι ήθελε να αποδείξει πως μπορεί να πετύχει και στην πατρίδα του, το Καμερούν. Διέκοψε τις σπουδές του στην ιστορία για να ανοίξει τη δική του επιχείρηση και επειδή στην περιοχή υπήρχαν ήδη πολλοί μελισσοκόμοι, αποφάσισε να ασχοληθεί με την παραγωγή μελιού. Όπως λέει ο ίδιος «όλα άρχισαν στην κουζίνα της μαμάς. Εκεί έπλενα τα δοχεία, εκεί έκανα και τη συσκευασία για το μέλι».

Η ατομική επιχείρηση έχει εξελιχθεί σε εταιρεία περιωπής με την επωνυμία «Les Mieleries» και έδρα το λιμάνι Ντουάλα του Καμερούν. Σχεδόν 200 μελισσοκόμοι από όλη τη χώρα δίνουν το μέλι τους στην εταιρεία του Ζακ Ζορζ Μπαντζάνγκς, η οποία το φιλτράρει και το συσκευάζει κατάλληλα. Για να επεκτείνει την επιχείρησή του χρειάστηκε πολλά χρήματα, τα οποία δεν του έδιναν οι τράπεζες, καθώς δεν μπορούσε να τους προσφέρει εγγυήσεις. Η λύση ήρθε από τη γαλλική ιστοσελίδα bluebees.fr με τη μέθοδο του crowdfunding και ο Ζακ Ζορζ Μπαντζάνγκς κατάφερε να συγκεντρώσει 20.000 ευρώ. «Αυτά τα 20.000 ευρώ μας βοήθησαν πολύ. Επειτα από έξι μήνες τα επιστρέψαμε. Και η τράπεζα που τότε δεν ήθελε ούτε να μας ακούσει, δείχνει πλέον μεγαλύτερη κατανόηση για τη δουλειά μας».

Και στην Αφρική το crowdfunding λειτουργεί όπως αλλού: ο ενδιαφερόμενος παρουσιάζει την ιδέα του στο κοινό μέσω μιας εξειδικευμένης ιστοσελίδας και οι χρήστες αποφασίζουν εάν θέλουν να προσφέρουν χρήματα. Αντί για τόκους εισπράττουν συνήθως κάποια δώρα ή αναμνηστικά. Η ιστοσελίδα bluebees.fr ειδικεύεται στις αναπτυσσόμενες χώρες και προσπαθεί να φέρει σε επαφή επίδοξους επιχειρηματίες από τις χώρες αυτές με πιθανούς επενδυτές στην Ευρώπη. Όπως λέει η επικεφαλής της ιστοσελίδας Εμανουέλ Πεγιά, «ο Ζακ Ζορζ είναι φερέγγυος επιχειρηματίας και προφανώς μας χρειάζεται γιατί δεν έχει πρόσβαση στο τραπεζικό σύστημα. Στο Καμερούν του ζητούν εγγυήσεις που δεν μπορεί να προσφέρει. Αν και η εταιρεία του συμπληρώνει δέκα χρόνια δραστηριότητας, οι τόκοι παραμένουν πολύ υψηλοί και οι εγγυήσεις εξακολουθούν αν είναι απαγορευτικές».

Στη συγκεκριμένη περίπτωση πάντως, ο Ζακ Ζορζ Μπαντζάνγκς πλήρωσε τόκους, που έφταναν μάλιστα το 10%.

Ενα επιπλέον 1% πήγε ως προμήθεια στην bluebees. Στο μεταξύ η ιστοσελίδα έχει επεκταθεί.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Η απόσχιση της Σκωτίας θα επηρεάσει τις τράπεζες

Η αβεβαιότητα σχετικά με το νόμισμα της Σκωτίας σε μια πιθανή ανεξαρτητοποίηση της περιοχής από τη Μεγάλη Βρετανία θα μπορούσε να ωθήσει στη φυγή κεφαλαίων από τη χώρα, αφήνοντας το χρηματοπιστωτικό της σύστημα σε μια «κρίσιμη κατάσταση», ανέφερε ο Ντάγκλας Φλιντ, πρόεδρος της HSBC Holdings Plc, σε άρθρο του που δημοσιεύτηκε στη βρετανική εφημερίδα Telegraph. Ο Φλιντ ανέφερε ότι η νομισματική ένωση με τη στερλίνα ήταν η άγκυρα στην οποία στηρίχτηκε η οικονομική επιτυχία και σταθερότητα της Σκωτίας. Ο Φλιντ, που είναι πρόεδρος της μεγαλύτερης τράπεζας της Ευρώπης, δήλωσε ότι η απόφαση των τριών μεγάλων πολιτικών κομμάτων να αποκλείσουν μια νομισματική ένωση με μια ανεξάρτητη Σκωτία είναι κίνηση «απολύτως συνεπής με τις ενέργειες που έχουν ληφθεί στον απόηχο της χρηματοοικονομικής κρίσης» και «με τη γνώση που αποκτήθηκε από τα πρόσφατα γεγονότα στην Ευρωζώνη». Το ζήτημα του κατά πόσον η Σκωτία θα μπορούσε να κρατήσει το βρετανικό νόμισμα αν τελικώς επικρατήσει το «ναι» στην ανεξαρτησία στο δημοψήφισμα στις 18 Σεπτεμβρίου, έχει παρεμποδίσει την εκστρατεία ανεξαρτησίας.

Αύξηση κερδών για τη Henkel

Βελτιωμένα μεγέθη εμφανίσε στο β' τρίμηνο της τρέχουσας χρήσης η εταιρεία Henkel, η οποία είδε τις οργανικές της πωλήσεις να σημειώνουν αύξηση κατά 3,3%, κυρίως λόγω της σημαντικής απόδοσης που εμφάνισαν στις αναδυόμενες αγορές, και τα καθαρά κέρδη της να αυξάνονται κατά 3,2% στα 446 εκατ. ευρώ. «Η Henkel συνέχισε να καταγράφει καλά αποτελέσματα κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2014. Παρά το υφιστάμενο δύσκολο περιβάλλον της αγοράς, όλοι οι επιχειρηματικοί τομείς μας αύξησαν σημαντικά τις οργανικές πωλήσεις και βελτίωσαν περαιτέρω την κερδοφορία», δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος της Henkel, Kasper Rorsted.

Η τιμή του πετρελαίου... αδιαφορεί για τις γεωπολιτικές εντάσεις

Η αναταραχή σε Ουκρανία, Ιράκ, Λιβύη δεν έχει αυξήσει την αξία του βαρελιού

Οι ειδήσεις για ένοπλες συγκρούσεις στην Ουκρανία, το Ιράκ και τη Λιβύη δεν δείχνουν να έχουν επιπτώσεις στην τιμή του πετρελαίου. Ακόμα και όταν στα τέλη Ιουλίου στην Τρίπολη της Λιβύης αντιστασιακές οργανώσεις προκάλεσαν πυρκαγιά σε τεράστιες δεξαμενές πετρελαίου, η διεθνής τιμή του πετρελαίου επηρεάστηκε μόνο για μικρό χρονικό διάστημα. «Τα παροδικά προβλήματα τροφοδοσίας με πετρέλαιο από τη Λιβύη αντιμετωπίστηκαν με την αύξηση της παραγωγής από τη Σαουδική Αραβία», λέει ο Κλάους-Γιούργκεν Γκερν από το Ινστιτούτο της Παγκόσμιας Οικονομίας του Κιέλου (IfW), προσθέτοντας ότι ταυτόχρονα έχει αυξηθεί η παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου χάρη στη μέθοδο «φράκνινγκ».

Η διαφιλονικούμενη στην Ευρώπη εξόρυξη πετρελαιοφόρου αργιλικού σχιστολίθου με χρήση χημικών και πεπιεσμένου νερού, που έχει καθιερωθεί στις ΗΠΑ, έδωσε για πρώτη φορά ύστερα από 40 χρόνια τη δυνατότητα στους Αμερικανούς να εξάγουν αργό πετρέλαιο, γράφει η Wall Street Journal. Παράλληλα και η Διεθνής Υπηρεσία Ενέργειας IEA συμπεραίνει στην τελευταία της έκθεση ότι η αγορά πετρελαίου είναι σε θέση «να καλύψει πολύ καλύτερα τις ανάγκες της από ό,τι αναμενόταν».

Περιορισμένη ζήτηση

Η μεγάλη προσφορά σε πετρέλαιο συναντά, σύμφωνα με τη Διεθνή Υπηρεσία Ενέργειας IEA, πολύ χαμηλή ζήτηση, γεγονός που οφείλεται στην αναμικτή οικονομική ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας. Στα τέλη Ιουλίου το ΔΝΤ διόρθωσε προς τα κάτω τις προβλέψεις για την ανάπτυξη από το 3,7% στο 3,4%, επικαλούμενο τους

Οι ένοπλες συγκρούσεις στην Ουκρανία, στο Ιράκ και στη Λιβύη δεν επηρεάζουν τις τιμές του πετρελαίου. Ακόμα και όταν στα τέλη Ιουλίου στην Τρίπολη της Λιβύης αντιστασιακές οργανώσεις προκάλεσαν πυρκαγιά σε τεράστιες δεξαμενές πετρελαίου, η διεθνής τιμή του πετρελαίου επηρεάστηκε μόνο για μικρό χρονικό διάστημα. Αιτία, σύμφωνα με τους αναλυτές, η ανισορροπία που υπάρχει μεταξύ προσφοράς και ζήτησης.

Λόγω μεγάλης προσφοράς και χαμηλής ζήτησης οι αγορές αντιδρούν με χαλαρότητα σε ειδήσεις από τις εστίες κρίσεων, με αποτέλεσμα ενός νέου ράλι της τιμής.

γεωπολιτικούς κινδύνους σε Ουκρανία και Εγγύς Ανατολή. Και η Ευρώπη απέχει ακόμα από την επιστροφή στην οικονομική ανάπτυξη.

Τα πρόσφατα στοιχεία της Eurostat δείχνουν στασιμότητα στην Ευρώπη, ενώ στην Ιταλία και στη Γαλλία συρρίκνωση. Συνεπώς, όταν η οικονομία των βιομηχανικά ανεπτυγμένων χωρών παραμένει στάσιμη, η ζήτηση για πετρέλαιο κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα.

Ψυχραιμες αγορές

Λόγω μεγάλης προσφοράς και χαμηλής ζήτησης οι αγορές αντιδρούν με χαλαρότητα σε ειδήσεις από τις εστίες κρίσεων. Ακόμα και η προέλαση της οργάνωσης «Ισλαμικό Κράτος» στο Ιράκ, παρά τις ανησυχίες που προκάλεσε για την τροφοδοσία με πετρέλαιο, ανέβασε ελάχιστα την τιμή του. Όταν μάλιστα οι ΗΠΑ ανακοίνωσαν ότι

θα πλήξουν θέσεις των τζιχαντιστών, οι τιμές υποχώρησαν. Ακόμα και η κρίση στην Ουκρανία δεν δείχνει να ανησυχεί τις αγορές, λέει ο οικονομολόγος Κλάους-Γιούργκεν Γκερν: «Οι αγορές θεωρούν δεδομένο ότι η Ρωσία δεν έχουν κανένα συμφέρον να περιορίσουν τις εξαγωγές σε αέριο και πετρέλαιο, διότι στηρίζονται στα έσοδα από τις πωλήσεις».

Η κατάσταση ωστόσο ενδέχεται να αλλάξει ανά πάσα στιγμή, εκτιμά ο Γερμανός οικονομολόγος. Γεγονός που θα εκτόξευε την τιμή του πετρελαίου. «Ο κίνδυνος είναι υπαρκτός σε κάθε περίπτωση», πιστεύει ο Κλάους-Γιούργκεν Γκερν από το Ινστιτούτο της Παγκόσμιας Οικονομίας του Κιέλου (IfW).

Συνεχίζεται η διένεξη Αργεντινής - ΗΠΑ

Παράνομο έκρινε αμερικανικό δικαστήριο το σχέδιο της Αργεντινής να ανταλλάξει ομόλογά της σε δολάρια, τα οποία υπόκεινται στο αμερικανικό δίκαιο, με άλλα νέα χαμηλότερης αξίας, που υπόκεινται στο δίκαιο της Αργεντινής. Με τον ελιγμό αυτό το Μπουένος Αίρες επιδιώκει να παρακάμψει την απαγόρευση εξυπηρέτησής τους, που επέβαλε στη χώρα δικαστήριο των ΗΠΑ. Η απαγόρευση αφορά ομολογούχους, οι οποίοι δέχθηκαν την αναδιάρθρωση («κούρεμα») των τίτλων τους. Ο δικαστής της Νέας Υόρκης, Τόμας Γκρίεσα, ασχολείται με τη διένεξη Αργεντινής και hedge funds (επενδυτικά κεφάλαια αντιστάθμισης κινδύνου), που έχουν μη «κουρεμένα» ομόλογα της χώρας. Αποκάλεσε το τωρινό σχέδιο «παράνομο», χωρίς, ωστόσο, να κατηγορήσει το Μπουένος Αίρες για προβολή του δικαστηρίου.

Αρχικά, όταν ξεκίνησε η διεκδίκηση τον Ιούλιο, είχε αποφανθεί ότι πρώτα πρέπει να εξοφληθούν τα hedge fund, που διατηρούν ομόλογα σε εκκρεμότητα μετά την πτώχευση της χώρας το 2001. Το οφειλόμενο ποσό ανέρχεται σε 1,3 δισ.

Η πρόεδρος της Αργεντινής, Κριστίνα Φερνάντες Κίρκνερ, εμμένει στη θέση της ότι δεν μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της, χαρακτηρίζοντας τα επενδυτικά κεφάλαια «αρπακτικά», δεδομένου ότι δεν συναινούν στην ανταλλαγή των ομολόγων τους με τα νεότερα χαμηλότερης αξίας.

δολάρια. Η πρόεδρος της Αργεντινής, Κριστίνα Φερνάντες Κίρκνερ, εμμένει στη θέση της ότι δεν μπορεί να καλύψει την υποχρέωσή της αυτή, χαρακτηρίζοντας τα επενδυτικά κεφάλαια «αρπακτικά», δεδομένου ότι δεν συναινούν στην ανταλλαγή των ομολόγων τους με τα νεότερα χαμηλότερης αξίας. Κατά τον δικαστή Τόμας Γκρίεσα, η Αργεντινή μοιάζει με τον άνθρωπο, ο οποίος θέλει να ολοκληρώσει την αγορά ενός σπιτιού 100.000 δολαρίων για την οικογένειά του, καταβάλλοντας μόνον 80.000 δολάρια. «Η Αργεντινή εμμένει ότι τα 80.000 δολάρια είναι πολλά χρήματα και από τις δύο πλευρές να επιδείξουν πνεύμα συνεργασίας και να έλθουν σε συμβιβασμό. Τον Ιούλιο ο υπουργός Οικονομικών της Αργεντινής Αλεξ Κισλόφ μετέβη στη Νέα Υόρκη για να επιδιώξει τη διευθέτηση της υπόθεσης με τα hedge fund. Οι διαπραγματεύσεις ναυάγησαν και η Αργεντινή οδοντόπληξη για δεύτερη φορά σε 13 χρόνια στο να χρεοκοπήσει.

REUTERS, A.P.

Το LSE θα αποκομίσει από τους μετόχους του 938 εκατ. στερλίνες (1,55 δισ. δολάρια), ώστε να καλύψει το κόστος των 1,6 δισ. στερλινών για την απόκτηση του οίκου Frank Russell Company.

Νέες μετοχές εκδίδει το Χρηματιστήριο του Λονδίνου

Σε έκδοση μετοχών για τη χρηματοδότηση της τελευταίας εξαγοράς του προχωρεί το Χρηματιστήριο του Λονδίνου (LSE). Συγκεκριμένα, θα αποκομίσει από τους μετόχους του 938 εκατ. στερλίνες (1,55 δισ. δολάρια), ώστε να καλύψει το κόστος των 1,6 δισ. στερλινών για την απόκτηση του οίκου Frank Russell Company. Ο τελευταίος κατατρίτζε χρηματοπιστωτικός δείκτης και αναλαμβάνει τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Η κάθε νέα μετοχή του LSE θα αποτιμάται στις 12,95 λίρες εν συγκρίσει με την

τιμή κλεισίματος της Πέμπτης στις 20,05 λίρες. Υπό το πρίσμα αυτό, το Χρηματιστήριο του Λονδίνου αποτιμάται συνολικά στα 5,46 δισ. στερλίνες. Όταν έγινε γνωστή η εξαγορά στο Λονδίνο, η τιμή της μετοχής του LSE εξασηθένησε 1% στις 19,86 στερλίνες.

Αξίζει να αναφερθεί πως η απόκτηση της Frank Russell Company συνιστά τη μεγαλύτερη εξαγορά του LSE, προσφέροντάς του τη δυνατότητα να θέσει υπό τον έλεγχό του τον δείκτη των αμερικανικών επιχειρήσεων μικρής κεφαλαιοποι-

σης Russell 2000. Συν τοις άλλοις, το Χρηματιστήριο του Λονδίνου θα αναδειχθεί στον τρίτο μεγαλύτερο παίκτη διεθνώς στην αγορά των διαπραγματευσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων ETF. Από την πλευρά του, ο διευθύνων σύμβουλος του LSE, Σαβιέ Ρολέτ, διευκρίνισε πως η νέα επιχειρηματική του κίνηση θα συμβάλει, ώστε να ενισχυθεί το διεθνές αποτύπωμα του Χρηματιστηρίου ειδικά στο αμερικανικό έδαφος. «Πρόκειται για μία μείζονος σημασίας στρατηγική κίνηση, η οποία θα επιταχύνει την ανάπτυξη

μας σε ένα από τα δυνατά πεδία, την πνευματική ιδιοκτησία, και θα μας προσφέρει σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης», υπογράμμισε ο επικεφαλής του LSE. Στις 10 Σεπτεμβρίου οι μετοχές του θα πρέπει στη γενική συνέλευση να εγκρίνουν την εξαγορά. «Παρατηρείται μια αναζωογόνηση στις αρχικές δημόσιες εγγραφές για δημόσια διάθεση μετοχών, καθώς αυξάνονται και οι εταιρείες που τις κάνουν, αλλά και το ποσό που συγκεντρώνεται», τόνισε, εν κατακλείδι, ο κ. Ρολέτ.

REUTERS, A.P.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2014

ΣΥΝΤΟΜΑ

Ο σημαντικότερος παράγοντας που επηρεάζει θετικά την αγορά κατοικίας είναι τα στεγαστικά δάνεια και δεύτερος σημαντικότερος παράγοντας το ύψος των επιτοκίων δανεισμού.

Τα στεγαστικά δάνεια επηρεάζουν τις τιμές των ελληνικών ακινήτων

Αν θέλει κάποιος να προβλέψει πώς θα εξελιχθούν οι τιμές των ακινήτων στην Ελλάδα, το καλύτερο που έχει να κάνει είναι να παρακολουθήσει με τι ρυθμό χορηγούν οι τράπεζες στεγαστικά δάνεια, σύμφωνα με μελέτη του κ. Θεόδωρου Παναγιωτίδη, καθηγητή Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και του κ. Παναγιώτη Πρίντζη, πολιτικού μηχανικού. Η μελέτη δημοσιεύτηκε στον ιστότοπο του Ελληνικού Παρατηρητηρίου στο London School of Economics και περιλαμβάνει εμπειρική ανάλυση της ελληνικής αγοράς κατοικίας βασισμένη στα μηνιαία στοιχεία από τις αρχές του 1994 μέχρι το τέλος του 2012. Ενδογενείς παράγοντες θεωρούνται οι δείκτες τιμών κατοικιών, το επιτόκιο των στεγαστικών δανείων, ο πληθωρισμός, ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής και τα στεγαστικά δάνεια. Αντιθέτως εξωγενείς παράγοντες θεωρούνται ο δείκτης προσφοράς χρήματος (M1) και το ποσοστό ανεργίας.

Το βασικό συμπέρασμα των δύο ερευνητών είναι ότι μακροπρόθεσμα ο σημαντικότερος παράγοντας που επηρεάζει θετικά την αγορά κατοικίας είναι τα στεγαστικά δάνεια και δεύτερος σημαντικότερος παράγοντας το ύψος των επιτοκίων δανεισμού. Η δυναμική ανάλυση των Παναγιωτίδη και Πρίντζη αποκαλύπτει ότι ο δείκτης τιμών κατοικιών ανταποκρίνεται σε σοκ που οφείλονται στο κατά πόσο οι τράπεζες χορηγούν στεγαστικά δάνεια και σε σοκ που οφείλονται στις μεταβολές των επιτοκίων δανεισμού. Αντιθέτως οι υπόλοιποι παράγοντες δεν επηρεάζουν σημαντικά τον δείκτη τιμών κατοικιών. Η Ελλάδα έχει από τα υψηλότερα ποσοστά ιδιοκατοίκησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αρκετά υψηλό παγκοσμίως. Παράλληλα ένα ακίνητο συνήθως αποτελεί το σημαντικότερο περιουσιακό στοιχείο ενός νοικοκυριού. Διάφοροι ερευνητές έχουν υποστηρίξει ότι υπάρχει θετική επίδραση μεταξύ του πλούτου των νοικοκυριών και της καταναλωσης, ενώ βραχυπρόθεσμα υποστηρίζεται ότι υπάρχει ισχυρή σχέση μεταξύ της αγοράς κατοικίας και του ΑΕΠ.

Κίνδυνος ελλείψεων στα φωτοβολταϊκά

Επειτα από δύο χρόνια με πληθώρα προσφορές, η διεθνής αγορά φωτοβολταϊκών έρχεται τώρα αντιμέτωπη με την προοπτική ελλείψεων, που δίνει ώθηση στις τιμές. Η υπερπροσφορά είχε πιέσει τις τιμές στα «τάριχαρα», προκαλώντας έντονο ανταγωνισμό στην αγορά, εταιρικές χρεοκοπίες και αύξηση στη ζήτηση. Τώρα που οι εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών πινακίων αναμένεται να αυξηθούν 29% φέτος, οι παράγοντες του κλάδου ετοιμάζονται για τις πρώτες ελλείψεις στην προσφορά από το 2006. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Bloomberg New Energy Finance, η διεθνής βιομηχανία προβλέπεται να εγκαταστήσει έως 52 γιγαβάτ σε πίνακες συλλογής ηλιακής ενέργειας φέτος και 61 γιγαβάτ το 2015.

Αισιόδοξοι εμφανίζονται οι κατασκευαστές στις ΗΠΑ

Ο δείκτης επιχειρηματικού κλίματος στον οικοδομικό κλάδο της αμερικανικής οικονομίας βελτιώθηκε αισθητά τον Αύγουστο και ανήλθε στα υψηλότερα επίπεδα επτά μηνών. Σύμφωνα με τα στοιχεία που καταρτίζει η ένωση κτηματομεσιτών National Association of Home Builders, σε συνεργασία με τη Wells Fargo, ο δείκτης οικοδομικής δραστηριότητας αυξήθηκε δύο μονάδες, στις 55. Κάθε κίνηση άνω των 50 μονάδων υποδεικνύει ότι οι κατασκευαστές είναι αισιόδοξοι για τις προοπτικές των πωλήσεων.

Νέες επενδύσεις στην ελληνική ξενοδοχειακή βιομηχανία

Κατασκευαστικά έργα άνω των €100 εκ. για την ανέγερση 16 ξενοδοχείων

Του **ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Με διαδοχικές αποφάσεις που υπέγραψε πρόσφατα ο υφυπουργός Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Νότης Μητράκης, εγκρίθηκε η υπαγωγή στις διατάξεις του επενδυτικού νόμου σειράς επιχειρηματικών σχεδίων για την κατασκευή 16 ξενοδοχείων σε Μύκονο, Σαντορίνη, Κρήτη, Κεφαλονιά, Ιο και Πύλο. Πρόκειται για νέες ξενοδοχειακές μονάδες, το συνολικό και επιλέξιμο εν-

Σε Μύκονο, Σαντορίνη, Κρήτη, Κεφαλονιά, Ίο και Πύλο θα πραγματοποιηθούν οι ξενοδοχειακές επενδύσεις.

ισχυόμενο κόστος των οποίων υπερβαίνει τα 100 εκατ. ευρώ. Ειδικότερα, εγκρίθηκε η υπαγωγή επενδυτικού σχεδίου της εταιρείας Μυκονος S.A. που αφορά τη δημιουργία 4 ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας 4 αστέρων και δυναμικότητας 127 κλινών στον Άγιο Στέφανο Μυκόνου. Το συνολικό και επιλέξιμο ενισχυόμενο κόστος ανέρχεται σε 12,5 εκατ. ευρώ, ενώ η ενίσχυση με τη μορφή επιχορήγησης σε 4,37 εκατ. ευρώ. Επίσης, εγκρίθηκε η υπαγωγή επενδυτικού σχεδίου της εταιρείας Ακτές Κυκλάδων Α.Ε. που αφορά τη δημιουργία 4 ξενοδοχειακών

Νέα ξενοδοχεία που θα ενισχυθούν από τον Επενδυτικό Νόμο

Εταιρεία	Κρήτη	ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ
Ξενία Εξπερ Α.Ε.	Κρήτη	41,3
Ακτές Κυκλάδων Α.Ε. (4 ξενοδοχεία)	Μύκονος	15,5
Καράτζη Βιομηχανικές και Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Α.Ε.	Κρήτη	14,3
Μυκονος SA (4 ξενοδοχεία)	Μύκονος	12,5
Σαντορίνη Ξενοδ. και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε. (3 ξενοδοχεία)	Σαντορίνη	8,1
Koron Villas Α.Ε.	Πύλος	5,9
Lucas Α.Ε.	Ιος	5,23
Φωκάς Α.Ε.	Κεφαλονιά	3,9

κρίθηκε η υπαγωγή σχεδίου της επιχειρήσεως Ξενία Εξπερ Α.Ε. για τη δημιουργία ξενοδοχειακής μονάδας 5 αστέρων και δυναμικότητας 285 δωμάτων στον Πλατανιά Κρήτης. Το συνολικό επιλέξιμο και ενισχυόμενο κόστος ανέρχεται σε 41,35 εκατ. ευρώ και η ενίσχυση με τη μορφή επιχορήγησης σε 12,4 εκατ. ευρώ.

Για τη δημιουργία ξενοδοχείου επιπλωμένων διαμερισμάτων 4 αστέρων και δυναμικότητας 55 κλινών στην Κεφαλονιά εγκρίθηκε η υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου της εταιρείας Φωκάς Α.Ε.

Το συνολικό επιλέξιμο και ενισχυόμενο κόστος ανέρχεται σε 3,93 εκατ. ευρώ και η ενίσχυση με τη μορφή επιχορήγησης σε 1,97 εκατ. ευρώ. Για τη δημιουργία ξενοδοχειακής μονάδας επιπλωμένων διαμερισμάτων 5 αστέρων και δυναμικότητας 62 κλινών στην Ιο εγκρίθηκε η υπαγωγή του επιχειρηματικού σχεδίου της εταιρείας Lucas Α.Ε. Το συνολικό επιλέξιμο και ενισχυόμενο κόστος ανέρχεται σε 5,23 εκατ. ευρώ και η ενίσχυση με τη μορφή επιχορήγησης σε 1,83 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, εγκρίθηκε η υπαγωγή σχεδίου της επιχειρήσεως Koron Villas Α.Ε. για τη δημιουργία ξενοδοχείου 5 αστέρων και δυναμικότητας 57 κλινών στην Πύλο. Το συνολικό επιλέξιμο και ενισχυόμενο κόστος ανέρχεται σε 5,9 εκατ. ευρώ και η ενίσχυση με τη μορφή επιχορήγησης σε 2,96 εκατ. ευρώ.

Συνεχίζεται η μείωση τιμών στην κινεζική αγορά κατοικίας

Η πτώση των τιμών των ακινήτων στην Κίνα για τρίτο συνεχόμενο μήνα τον Ιούλιο σε συνδυασμό με τον περιορισμό των επενδύσεων στον τομέα, οδηγούν πολλούς αναλυτές να προβλέπουν αύξηση των χρεοκοπιών και επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης στη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία του πλανήτη για το β' εξάμηνο.

Οι τιμές των κατοικιών μειώθηκαν τον Ιούλιο στις 64 από τις 70 πόλεις που περιλαμβάνονται στις μετρήσεις της κινεζικής στατιστικής υπηρεσίας, γεγονός που συνιστά την ευρύτερη υποχώρηση τιμών των κατοικιών από τότε που ξεκίνησε η συλλογή των σχετικών στατιστικών στοιχείων το 2005. Κατά μέσο όρο η πτώση στην τιμή των κατοικιών ήταν 0,9% σε μηνιαία βάση, η μεγαλύτερη που καταγράφεται τους τελευταίους τρεις μήνες. Οι τιμές στο Πεκίνο υποχώρησαν τον Ιούλιο σε σχέση με τον Ιούνιο κατά 1%, υποχώρηση που είναι η μεγαλύτερη από τον Απρίλιο του 2012. «Δεν υπάρχει σημάδι βελτίωσης».

Η τάση της κινεζικής αγοράς ακινήτων παραμένει πτωτική, σχολίασε στο πρακτορείο Bloomberg ο κ. Σεν Γιάνγκ Γκουάνγκ, επικεφαλής οικονομολόγος της Mizuho Securities Asia για την περιοχή της Ασίας με έδρα το Χονγκ Κονγκ.

«Κεφαλαιώδες ζήτημα είναι τα στεγαστικά δάνεια, παρά τους διαφόρους τύπους διευκολύνσεων που κάνουν οι τοπικές κυβερνήσεις. Το υψηλό επιτόκιο επιδεινώνει το κλίμα μεταξύ των ιδιοκτητών», συμπληρώνει.

Η αγορά ακινήτων έχει αρχίσει να γίνεται βαρύτερη για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, αναγκάζοντας παράλληλα τοπικές κυβερνήσεις και πωλητές να προσφέρουν καλύτερους όρους αγοράς ώστε να προσελκύσουν νέους αγοραστές.

Ωστόσο ορισμένοι αναλυτές θεωρούν ότι στο μέλλον θα επιδεινωθεί η κατάσταση στον τομέα των κινεζικών ακινήτων. Σύμφωνα με έκθεση του οικονομολόγου Λαν Σεν της Standard Chartered, οι εργο-

νομόνων κατηγορίας 4 αστέρων και δυναμικότητας 157 κλινών, επίσης, στον Άγιο Στέφανο Μυκόνου. Το συνολικό επιλέξιμο και ενισχυόμενο κόστος ανέρχεται σε 15,5 εκατ. ευρώ, ενώ η ενίσχυση με τη μορφή επιχορήγησης σε 5,4 εκατ. ευρώ.

Για τη δημιουργία 3 ξενοδοχείων τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων 3 αστέρων στη Μεσσαριά Σαντορίνης εγκρίθηκε η υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου της εταιρείας Σαντορίνη Ξενοδοχειακές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε. Το συνολικό επιλέξιμο και

ενισχυόμενο κόστος ανέρχεται σε 8,1 εκατ. ευρώ, ενώ η ενίσχυση με τη μορφή επιχορήγησης σε 1,2 εκατ. ευρώ.

Νέα ξενοδοχειακή μονάδα 5 αστέρων θα κατασκευαστεί στη Χερσόνησο Ηρακλείου η επιχείρηση Καράτζη Βιομηχανικές και Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις Α.Ε. Σύμφωνα με τη σχετική απόφαση υπαγωγής του σχεδίου στις διατάξεις του επενδυτικού νόμου, το συνολικό επιλέξιμο και ενισχυόμενο κόστος ανέρχεται σε 14,3 εκατ. ευρώ, ενώ η ενίσχυση με τη μορφή επιχορήγησης σε 4,28 εκατ. ευρώ. Παράλληλα, εγ-

Οι τιμές των κατοικιών μειώθηκαν τον Ιούλιο στις 64 από τις 70 πόλεις που περιλαμβάνονται στις μετρήσεις της κινεζικής στατιστικής υπηρεσίας.

Λόγω της επιδείνωσης της κατάστασης στην αγορά ακινήτων θ' αυξηθούν τους επόμενους μήνες οι χρεοκοπίες εταιρειών που έχουν επενδύσει σε αυτή την αγορά.

λάβοι προσφέρουν «περιορισμένες εκπτώσεις», ενώ οι αγοραστές εξακολουθούν να είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικοί ασχέτως του πόσο οι εργολάβοι μειώνουν τις τιμές. «Είναι σχεδόν αδύνατο ν' αυξηθούν οι τιμές το β' εξάμηνο», δήλωσε στο Χονγκ Κονγκ ο κ. Ταν Χουαγιέ, γραμματέας του διοικητικού συμβουλίου της China Vanke Co, της μεγαλύτερης εταιρείας κατασκευής ακινήτων της Κίνας, επικαλούμενος την πληθώρα προσφερόμενων οικιών. Η επιδείνωση της κατάστασης

στην αγορά ακινήτων οδηγεί ορισμένους οικονομικούς αναλυτές στο συμπέρασμα ότι τους επόμενους μήνες θ' αυξηθούν οι χρεοκοπίες εταιρειών που έχουν επενδύσει στην αγορά ακινήτων καθώς και μικρότερους εργολάβους. Μια δεύτερη, σημαντικότερη, ανησυχία αφορά στο πώς θα επηρεάσει η πτώση της αγοράς ακινήτων το κινεζικό ΑΕΠ. Η κινεζική οικονομία αναπτύχθηκε με ρυθμό 7,5% του ΑΕΠ το β' τρίμηνο από 7,4% το α' τρίμηνο και πολλοί αναλυτές αναρωτιούνται πώς θα μπορούσε να επιταχυνθεί η ανάπτυξη όταν πέφτει η αγορά ακινήτων.

Η απάντηση είναι, κάρη στην παρέμβαση της κυβέρνησης, για την ακρίβεια της κινεζικής κεντρικής τράπεζας. Πολλοί παρατηρητές της αγοράς ελπίζουν ότι στη διάρκεια του β' εξαμήνου θα παρέμβει η κινεζική κεντρική τράπεζα, μειώνοντας το επιτόκιο των στεγαστικών δανείων και το ποσοστό των καταθέσεων που είναι υποχρεωμένες οι εμπορικές τράπεζες να διατηρούν στην κεντρική τράπεζα.

Εκτός πλειστηριασμών δεσμευμένα ελληνικά ακίνητα

«Μπλόκο» στους πλειστηριασμούς ακινήτων που έχουν δεσμευτεί εξαιτίας υποθέσεων που αφορούν «μαύρο χρήμα» βάζει το υπουργείο Οικονομικών. Με απόφαση της γενικής γραμματέως Δημοσίων Εσόδων, κ. Κατερίνας Σαββαΐδου, ορίζεται πως η Αρχή Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες οφείλει να ενημερώσει μέσα σε δύο ημέρες τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ) για τις περιπτώσεις δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων που προέρχονται από φορολογικά αδικήματα, τελωνειακά αδικήματα ή αδικήματα μη καταβολής χρέων προς το Δημόσιο, αποστέλλοντας τις σχετικές αποφάσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, αν η Αρχή έχει μπλοκάρει τη μεταβίβαση ενός ακινήτου και η εφορία δεν θα μπορεί να προχωρήσει σε πλειστηριασμό του ακινήτου εάν ο ιδιοκτήτης του έχει ληξιπρόθεσμα χρέη. Όπως αναφέρεται στην απόφαση, η απαγόρευση εκποίησης ακινήτων περιουσίας που επιβλήθηκε με διάταξη του προέδρου της Αρχής εμποδίζει την επίτευξη προγράμματος πλειστηριασμού του ακινήτου αυτού εκ μέρους του Δημοσίου λόγω ανεξόφλητων οφειλών προς το Δημόσιο μέχρι την ολοκλήρωση της ποινικής διαδικασίας, δηλαδή την έκδοση αμετακλήτου αποφάσεως του αρμοδίου ποινικού δικαστηρίου ή την για οποιονδήποτε λόγο ανάκληση της διάταξης, με την οποία επιβλήθηκε η δέσμευση.

Παράλληλα, με την απόφαση της κ. Σαββαΐδου ζητείται να εφαρμοστούν οι διατάξεις που υποχρεώνουν εφορίες και ελεγκτικά κέντρα να ενημερώνουν την Αρχή για περιπτώσεις φοροδιαφυγής, η οποία με τη σειρά της θα μπορεί να δώσει εντολή για «πάγωμα» λογαριασμών, θυρίδων, όπως και της μεταβίβασης κάθε περιουσιακού στοιχείου των υπόπτων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι εν λόγω διατάξεις που προβλέπουν τα παραπάνω έχουν ψηφιστεί από το 2008 και δημιουργεί ερωτήματα το γεγονός ότι το υπουργείο έρχεται να δώσει εντολή για εφαρμογή τους έξι χρόνια αργότερα. Πάντως, σύμφωνα με την εγκύκλιο, η διαδικασία εφαρμόζεται στις περιπτώσεις φοροδιαφυγής (από κρυφή εισοδήματα, μη απόδοση ΦΠΑ, εικονικά ή πλαστά τιμολόγια), λαθρεμπορίου αλλά και οφειλών του Δημοσίου. Το «πάγωμα» ενεργείται από την Αρχή εφόσον υπάρχει διαδικασία ανάκρισης και αφορά την απαγόρευση της κίνησης λογαριασμών, τίτλων και χρηματοπιστωτικών προϊόντων, καθώς και την ανώριμης θυρίδων και της μεταβίβασης ή εκποίησης οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2014

Η επόμενη μέρα

Πολλοί είναι οι φανατικοί της τεχνολογίας που παρακολουθούν διαρκώς τις εξελίξεις και αναμένουν τον τρόπο που αυτές θα επιδράσουν στην ανάπτυξη και τη διαμόρφωση της τηλεόρασης σε μερικά χρόνια από σήμερα. Κάθε χρόνος που περνά επιφέρει ταχείες τεχνολογικές εξελίξεις στο τηλεοπτικό πεδίο, αποδεικνύοντας ότι η επένδυση στην τηλεόραση μπορεί να αποφέρει, από τη μία οικονομικά οφέλη για τις εταιρείες που θα προσφέρουν τις καινοτόμες υπηρεσίες, και από την άλλη αισθητικά βελτίωση, καινούργιες δυνατότητες και ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών για τους καταναλωτές. Μερικές από τις διαφαινόμενες αλλαγές και δυνατότητες που θα προκύψουν σε λιγότερο από μία δεκαετία από σήμερα δημιουργούν τεράστιες ελπίδες για καλύτερη ποιότητα ζωής για τους τηλεθεατές. Καταρχάς, η ευκρίνεια της εικόνας υπολογίζεται ότι θα κυμαίνεται μεταξύ 10 και 12K, δηλαδή 10 έως 12 φορές μεγαλύτερη από την υψηλή ευκρίνεια (HD), ενώ ενδεχομένως να αποκτήσουμε τη δυνατότητα να παρακολουθούμε τρισδιάστατα προγράμματα από συσκευές παραγωγής ολογραμμάτων.

Παράλληλα, καινοτομία εκτιμάται ότι θα αποτελέσει και η στόχευση του τηλεοπτικού περιεχομένου, μιας και οι εξελιγμένες συσκευές που θα δημιουργηθούν θα είναι σε θέση να προτείνουν στους τηλεθεατές το κανάλι ή το πρόγραμμα που θα ήθελαν οι ίδιοι να παρακολουθήσουν, βάσει των δικών τους αναγκών και ενδιαφερόντων. Ακόμα και οι διαφημίσεις που θα παρακολουθεί ο κάθε τηλεθεατής ξεχωριστά θα είναι στοχευμένες, καθώς θα προβάλλονται στην οθόνη του προϊόντα προς πώληση, που εμπνέουν αποκλειστικά και μόνο στους τομείς ενδιαφέροντος του.

Οι εξελίξεις σε μία εκπομπή ή σε μία σειρά θα μπορούν να γίνονται αντικείμενο σχολιασμού σε ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης με τον πιο άμεσο τρόπο. Αρκετές φορές οι τηλεθεατές θα έχουν την ευκαιρία να παρέμβουν στη ροή μιας ζωντανής εκπομπής απευθύνοντας σε χρόνο μηδέν μέσω διαδικτύου ερωτήσεις σε κα-

Καινοτομία εκτιμάται ότι θα αποτελέσει και η στόχευση του τηλεοπτικού περιεχομένου, μιας και οι εξελιγμένες συσκευές που θα δημιουργηθούν θα είναι σε θέση να προτείνουν στους τηλεθεατές το κανάλι ή το πρόγραμμα που θα ήθελαν οι ίδιοι να παρακολουθήσουν.

λεσμένου, ενώ θα μπορούν μέχρι και να καθορίσουν τις εξελίξεις στην αγαπημένη τους σειρά, μέσω ειδικών ψηφοφοριών που θα τρέχουν εκείνη την ώρα και θα διαμορφώνουν την κατάληξη μιας σκηνής, η οποία βέβαια θα έχει γυριστεί προηγουμένως, με βάση τις επιθυμίες τους. Αρκετές από τις πολυαναμενόμενες υπηρεσίες βρίσκονται σε φάση υλοποίησης, σε διεθνές πάντα επίπεδο, ενώ άλλες συγκαταλέγονται στους σχεδιασμούς, αλλά βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο. Παρόλο που για την Κύπρο προβλέπεται η απουσία τους κάποιες υπηρεσίες, αλλά κάποια καθυστέρηση στην υιοθέτηση τέτοιων υπηρεσιών, εξαιτίας του υψηλού κόστους και της έλλειψης υποδομής, ωστόσο η προσαρμογή στις διεθνείς τάσεις που θα δημιουργηθούν καθιστάται αναπόφευκτη, καθώς οι ανάγκες των καταναλωτών αυξάνονται όσο η τεχνολογία εξελίσσεται, την ώρα που οι υπόλοιπες συσκευές θα συνυποθούν να πραγματοποιούν τηλεόραση, αλληλοσυμπληρώνοντάς την.

Παράλληλα με το διαδίκτυο
Ενώ, λοιπόν, αρκετοί πίστευαν ότι η ραγδαία διάχυση του διαδικτύου και των διαφόρων έξυπνων συσκευών (smartphone ή tablet) θα επέφερε καίριο πλήγμα στη μικρή οθόνη, εντούτοις η τηλεόραση, με τη συμβολή της απαιτούμενης υποδομής, δείχνει να έχει προσαρμοστεί στη νέα τάξη πραγμάτων και να αποδίδει τα βέλτιστα. Οι έξυπνες τηλεοράσεις, οι οποίες προσφέρουν τη δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο, όπως επίσης και οι OTT αποδεικνύουν ότι τόσο το διαδίκτυο όσο και η τηλεόραση μπορούν να λειτουργήσουν ταυτόχρονα. Επιπρόσθετα, οι έξυπνες τηλεοράσεις δίνουν πρόσβαση σε ευρεία γκάμα εφαρμογών (applications), που κύριο στόχο έχουν να κρατήσουν αμείωτο το ενδιαφέρον του τηλεθεατή. Ωστόσο, το διαδίκτυο φανερώνει ότι είναι αυτό που συγκλίνει προς την τηλεόραση και όχι το αντίθετο, καθώς η μικρή οθόνη, ενισχύεται και εμπλουτίζεται τις υπηρεσίες της χρησιμοποιώντας το ίντερνετ, διατηρώντας παράλληλα τη βασική της μορφή. Από την άλλη, δίδονται οι απόψεις για το ποια θα έπρεπε να είναι η απάντηση στα διλήμματα «υπολογιστής ή τηλεόραση», «έξυπνο κινητό ή τηλεόραση», «ταμπλέτα ή τηλεόραση». Εντούτοις, επειδή η συνάρτηση της οικογένειας γίνεται κυρίως στο σαλόνι, το οποίο θα παραμείνει και μελλοντικά χώρος συνάντησης και συζήτησης, η τηλεόραση θα συνεχίσει να κρατά συντροφιά σε όλους τους κατοίκους ενός σπιτιού. Η ποιότητα της εικόνας και του ήχου της τηλεόρασης, τα ζωντανά προγράμματα και το μέγεθος της οθόνης, συντείνουν στη δημιουργία οικογενειακού δεσμού, ο οποίος δεν πρόκειται να διασπαστεί εύκολα, όπως και αν είναι οι τεχνολογίες που θα δημιουργηθούν. Βέβαια, υπολογισμός αντίπαλος θεωρούνται τόσο ο ηλεκτρονικός υπολογιστής όσο και οι διάφορες έξυπνες συσκευές, οι οποίες, όμως, απλώς θα λειτουργούν υποστηρικτικά στην εμπειρία παρακολούθησης των τηλεοπτικών προγραμμάτων. Ηδη εν λόγω συσκευές μπορούν να συνδεθούν μέσω διαδικτύου ή μέσω καλωδίου HDMI με την τηλεόραση, έτσι ώστε η προβολή των περιεχομένων και η πλοήγηση σε ιστοσελίδες να γίνεται σε μεγαλύτερη οθόνη αντί στη μικρή οθόνη ενός smartphone ή ενός tablet.

Οι διαδραστικές υπηρεσίες δεν θα περιορίζονται μόνο στην παρακολούθηση ενός προγράμματος, αλλά και στην πραγματοποίηση ηλεκτρονικών αγορών, ενημέρωση και όχι μόνο.

Απεριόριστες οι δυνατότητες της τηλεόρασης του μέλλοντος

Εξελίσσεται διαρκώς, αποδίδει καλύτερα και θα συνυπάρξει παράλληλα με τις υπόλοιπες έξυπνες συσκευές

Του ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Υπηρεσίες πέραν κάθε προσδοκίας αναμένεται να προσφέρει μελλοντικά η τηλεόραση, η οποία εξελίσσεται με ταχύτατους ρυθμούς. Οι τεχνολογίες, οι οποίες εφαρμόζονται σταδιακά στους τηλεοπτικούς δέκτες, σε συνδυασμό με τις καινοτόμες λύσεις και την ευρηματικότητα που καλούνται να αναπτύξουν τεχνικοί, προγραμματιστές και στελέχη επιχειρήσεων του κλάδου, πρόκειται να προσφέρουν, σε μερικά χρόνια από σήμερα, μια αναβαθμισμένη τηλεοπτική εμπειρία, χρήσιμες υπηρεσίες και απεριόριστες δυνατότητες στους τηλεθεατές. Ήδη, τα μέχρι στιγμής δείγματα καταδεικνύουν ότι η εξέλιξη της τηλεόρασης είναι ραγδαία σε σύγκριση με την προηγούμενη δεκαετία. Τηλεοράσεις plasma, LED, υψηλής ευκρίνειας (HD), τετραπλάσιας ευκρίνειας από την τεχνολογία HD (4K) με δυνατότητα περαιτέρω επέκτασης της ανάλυσης, οθόνες τριών διαστάσεων (3D) και έξυπνες τηλεοράσεις, οι οποίες συνδέονται απευθείας με το διαδίκτυο, είναι μόνο μερικές από τις ανακαλύψεις της τεχνολογίας. Καινοτόμα τεχνολογία θεωρείται επίσης η εισαγωγή πλατφόρμας over the top (OTT) που μέσω διαδικτύου παρέχουν πρόσβαση σε περιεχόμενο (π.χ. ταινίες, τηλεοπτικές σειρές ή θεματικά κανάλια), είτε με συνδρομή είτε ανά παρακολούθηση (pay per view). Είτε νόμιμες, όπως η Netflix, η Hulu και η NowTV, είτε παράνομες, όπως η XBMC, οι

Είτε νόμιμες, όπως η Netflix, η Hulu και η NowTV, είτε παράνομες, όπως η XBMC, οι πλατφόρμες over the top (OTT) έχουν αποκτήσει ευρεία υποστήριξη μεταξύ των καταναλωτών ανά τον κόσμο.

OTT έχουν αποκτήσει ευρεία υποστήριξη ανάμεσα στους καταναλωτές ανά τον κόσμο. Εξάλλου, η χρήση των υπηρεσιών με νόμιμο τρόπο, μέσω πρόσβασης σε διαδίκτυο οποιοδήποτε παρόχου ή έστω αποκλειστικά μιας εταιρείας, θα μπορούσε να ενισχύσει σημαντικά τα κέρδη των συνδρομητικών πλατφόρμων της κυπριακής αγοράς. Διευκολύνσεις στους καταναλωτές προσφέρει και η υπηρεσία προβολής περιεχομένου σε πολλαπλές οθόνες (multi screen), η οποία παρέχει τη δυνατότητα παρακολούθησης προγραμμάτων εκτός από την τηλεόραση και σε άλλες συσκευές, όπως στο έξυπνο κινητό, στην ταμπλέτα ή στον φορητό υπολογιστή. Αξιόλογα βήματα έχουν γίνει παγκο-

σμίως και όσον αφορά τον χρόνο προβολής των προγραμμάτων, καθώς ορισμένοι συνδρομητικοί πάροχοι δίνουν την ευκαιρία στους χρήστες να παρακολουθήσουν το περιεχόμενο της επιθυμίας τους είτε μέσω επιστροφής και μετακίνησης σε προηγούμενο πρόγραμμα (catch up services) είτε μέσω εγγραφής προγράμματος σε εσωτερικό ή εξωτερικό σκληρό δίσκο. Οι catch up υπηρεσίες διατίθενται και στην Κύπρο από τις συνδρομητικές πλατφόρμες Cytavision και Primetel, ενώ έξυπνη και χρήσιμη τεχνολογία θεωρείται και η παρακολούθηση προγραμμάτων μετά από αίτημα των συνδρομητών (video on demand), την οποία προσφέρει η Cablenet.

Ατζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

24.8-30.8.14

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
art@kathimerini.com.cy

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Η γιορτή του κρασιού

Το δημοφιλέστερο φεστιβάλ της Κύπρου επανέρχεται ανανεωμένο φέτος

με πλήθος εκδηλώσεων στην πόλη της Λεμεσού. Το φεστιβάλ που είναι αφιερωμένο στο κρασί προβάλλει και σπριζίζει την κυπριακή οινοβιομηχανία. Φέτος η Γιορτή του Κρασιού στην Λεμεσό θα διοργανωθεί από τις 28 Αυγούστου μέχρι τις 7 Σεπτεμβρίου στον Δημοτικό Κήπο Λεμεσού. Πληρ. 25344402.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Κότσιρας και Μικρούτσικος επί σκηνής

Μαζί επί σκηνής, ενώνουν τις καρδιές και το ταμπεραμέντο τους, τις εμπειρίες και την αγωνίες τους και αφιερώνονται τις πιο δυνατές στιγμές της σύγχρονης ελληνικής τραγουδοποιίας. Γιάννης Κότσιρας, Θάνος Μικρούτσικος και Ρίτα Αντωνοπούλου τραγουδούν για τη Θεραπευτική Κοινότητα Αγία Σκέπη με όλα τα έσοδα να διατεθούν σε αυτή. Πλαισιώνονται από εξαμελή ορχήστρα. Με όχημα την κοινή τους αισθητική, ανατρέχουν σε σημαντικά τραγούδια και δημιουργούς και παρουσιάζουν ανανεωμένο το προσωπικό τους ρεπερτόριο. Τετάρτη 27 Αυγούστου, Δημοτικό Κηποθέατρο Λεμεσού και Πέμπτη 28 Αυγούστου, Σκαλί Αγλαντζιάς, Λευκωσία στις 9:00 μ.μ. Πληρ. 25343341.

Οι τρεις τους υπενθυμίζουν το επίκαιρο πολιτικό τραγούδι, ανατρέχουν στους μεγάλους ποιητές και ζωντανεύουν με σεβασμό το γνήσιο λαϊκό τραγούδι.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

www.eif.co.uk

«Edinburgh Festival & Fringe». Όπως κάθε χρόνο, το Διεθνές Φεστιβάλ του Εδιμβούργου και το παράλληλο εναλλακτικό Fringe περιλαμβάνουν και φέτος στο πρόγραμμά τους πολλές καλλιτεχνικές εκδηλώσεις που εστιάζουν σε κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα του καιρού μας και επιχειρούν να αγγίξουν καυτές περιοχές της σύγχρονης εμπειρίας. Ανάμεσα στις παραστάσεις που ξεχώρισαν είναι το έργο «Bloom», από τον νέο θεατρικό θίασο Vocal Point, εμπνευσμένο από τις ιστορίες που άκουσαν δύο μέλη του θίασου, όταν δούλευαν ως εθελοντές σε κέντρο υποδοχής αστέγων της Γλασκώβης. Σε πολύ διαφορετικό σκηνικό, το έργο «The Collector», γραμμένο και σκηνοθετημένο από τον Χένρι Τέιλορ, αφηγείται τη δραματική ιστορία ενός νεαρού ζευγαριού Ιρακινών. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχε και η παρουσία του δημοφιλούς Ιρλανδού κωμικού Αντρίου Μάξουελ (φωτ.), ο οποίος αφιέρωσε τον μονόλογό του στο θέμα της ανεξαρτησίας της Σκωτίας και τολμήσε να πάρει θέση εναντίον της απόσχισης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

ΕΚΘΕΣΗ

Istanbul Modern

www.istanbulmodern.org

«Plurivocality: Εικαστικές τέχνες και μουσική στην Τουρκία». Η έκθεση, η οποία διοργανώθηκε στο πλαίσιο του εορτασμού της 10ης επετείου της ίδρυσης του μουσείου, εξερευνά τη σύνδεση μεταξύ ακουστικών και εικαστικών τεχνών στο σύγχρονο καλλιτεχνικό τοπίο της Τουρκίας. Παρουσιάζονται έργα σύγχρονων καλλιτεχνών στα οποία το ακουστικό και το οπτικό αντιμετωπίζονται όχι ως ξεχωριστοί τρόποι έκφρασης αλλά ως δύο πεδία που αλληλοεπηρεάζονται. Στα έργα ζωγραφικής, τις φωτογραφίες, τα γλυπτά, τα αντικείμενα, τις εγκαταστάσεις και τα βίντεο που εκτίθενται, ο ήχος και η μουσική είναι το κεντρικό θέμα, άλλοτε με εικαστική κυρίως προσέγγιση και άλλοτε με την ενσωμάτωση στο έργο ηχητικών στοιχείων. Στόχος της έκθεσης είναι να συμβάλει στην κατανόηση του πολιτιστικού και κοινωνικοπολιτικού ρόλου που έχει παίξει η μουσική στην Τουρκία και του πώς οι διαφορετικές μουσικές τάσεις έχουν επηρεάσει τις εικαστικές τέχνες. Εως τις 27 Νοεμβρίου.

ΛΟΝΔΙΝΟ

ΘΕΑΤΡΟ

Shakespeare's Globe

www.shakespearesglobe.com

«Holy Warriors». Το νέο έργο του Ντέιβιντ Ελντριτζ «Ιεροί πολεμιστές» καταπνέεται με τα περίπλοκα αίτια ενός μακροχρόνιου προβλήματος που παραμένει άλυτο, σημειώνοντας μάλιστα μια θλιβερή παράδοση τα τελευταία χρόνια. Από τις μεσαιωνικές σταυροφορίες μέχρι τις αιματηρές συγκρούσεις της δικής μας εποχής, το έργο «σρωώνει» φαντασμαγορικά την ιστορική διαδρομή που έχει οδηγήσει στο σημερινό τοπίο φρίκης στη Μέση Ανατολή. Ξεκινώντας ως ιστορικό δράμα με πρωταγωνιστές τον Ριχάρδο τον Λεοντόκαρδο (Τζον Χόκινς) και τον Σαλάνιν (Άλεξάντερ Σίντινγκ), διατρέχει αιώνες, πολιτισμούς και ηπείρους, με αναφορές σε πλήθος πρόσωπα που «ενδιαφέρθηκαν» για τη Μέση Ανατολή, από τον Ναπολέοντα μέχρι τον Τόνι Μπλερ. Η παράσταση, που σκηνοθέτησε ο Ρόμπερτ Ντακρ, κέρδισε ευνοϊκά σχόλια από την κριτική, η οποία ωστόσο υπογραμμίζει τον υπερβολικά φιλόδοξο χαρακτήρα του έργου.

Στη συναυλία ο Στέφανος Κορκολής θα συνοδεύεται από μία νέα φωνή, αυτή της ταλαντούχας ερμηνεύτριας Σοφίας Μανουσάκη.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο Στέφανος Κορκολής στη Λεμεσό

Με μία δυναμική επιστροφή, ο Έλληνας συνθέτης, εξαιρετος πιανίστας και ερμηνευτής Στέφανος Κορκολής θα πραγματοποιήσει μία και μόνο συναυλία στην Κύπρο. Στη συναυλία θα συνοδεύεται από μία νέα φωνή, αυτή της ταλαντούχας ερμηνεύτριας Σοφίας Μανουσάκη, η οποία θα ερμηνεύσει τόσο δικά του τραγούδια, που αγαπήθηκαν πολύ από το κοινό, αλλά και γνωστές συνθέσεις που διασκεύασε ο καλλιτέχνης, όπως μόνο εκείνος μπορεί. Θα ακουστούν τραγούδια που ερμήνευσαν σπουδαίες φωνές του σύγχρονου ελληνικού πεναγράμμου όπως Αλκίσιος Πρωτοψάλτης, Δημήτρης Μητροπάνος, Δήμητρα Γαλάνη, Αντώνης Ρέμος και άλλοι. Δευτέρα 25 Αυγούστου στο Δημοτικό Κηποθέατρο Λεμεσού στις 9:00 μ.μ. Πληρ. 7777040.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Στου ύδατος τα μονοπάτια

Η Δάφνη Γεωργιάδη, αρχιτέκτονας και πολυεξέλιξη, θα πραγματοποιήσει την πρώτη της έκθεση, ένα απόσπασμα των ταξιδιών της που αποφάσισε να μοιραστεί με όσους έλκονται στη δημιουργία. Παρουσιάζει συναισθήματα, εμπειρίες, στιγμές και εικόνες, μαζί με προβληματισμούς και ερωτήματα. «Στου ύδατος τα μονοπάτια», είναι ο δροσιστικός, γεμάτος ομορφιά, χρώματα και φύση, τίτλος της έκθεσης. Εγκαινία Τρίτη 26 Αυγούστου στις 7:00 μ.μ. στο ισόγειο της εφημερίδας «Πολίτης». Η έκθεση θα παραμείνει ανοικτή μέχρι τις 28 Αυγούστου. Πληρ. 99944310.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Καλοκαιρινό πάρτι με τους Locomondo

Ένα από τα πιο αγαπημένα ελληνικά συγκροτήματα θα βρεθεί αυτή την εβδομάδα στο νησί σε ένα ξεχωριστό καλοκαιρινό πάρτι. Τους Locomondo θα πλαισιώσουν και άλλα μουσικά συγκροτήματα και σχήματα που είναι οι: On Tour, Magoula Kinnousa και Black Out. Οι Locomondo υπόσχονται να μας διασκεδάσουν με τις μουσικές τους λίγο πριν από το τέλος του καλοκαιριού. Παρασκευή 29 Αυγούστου στην παραλία Μακέντζι στη Λάρνακα στις 9:00 μ.μ. Πληρ. 70000408.

ΕΠΙΣΗΣ | Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

«Αστεροειδής απειλεί να διαλύσει τη Γη...»

Τίτλος «κράτητος». Στο κείμενο η ημερομηνία, μετά από 865,5 χρόνια! «Στις 16 Μαρτίου 2880 ο αστεροειδής "1950 DA" με διάμετρο 1 χιλιόμετρο έχει 1 στις 300 πιθανότητες να χτυπήσει στη Γη, διαλύοντας τον πλανήτη. Η πρόσκρουση με ταχύτητα μεγαλύτερη των 61.000 χλμ./ώρα θα προκαλούσε έκρηξη ίση με 44.800 μεγατόνους TNT, αλλάζοντας το κλίμα στη Γη και εξαφανίζοντας την ανθρώπινη ζωή». Για σύγκριση, οι βόμβες που έριξαν σε Χιροσίμα και Ναγκασάκι ήταν 0,015 και 0,021 μεγατόνων αντιστοίχως.

Τουλάχιστον, έχουν ακόμη 43 γενιές οι άνθρωποι για να βρουν τρόπο να την γλυτώσουν, ενώ παράλληλα, μέχρι τότε, θα αλληλοσφάζονται και θα ξεσκίζουν τον πλανήτη. Άλλωστε, υπάρχει κι άλλος, χρονικά πιο «κοντινός»: Στις 5 Φεβρουαρίου του 2040, ο αστεροειδής «2011 AG5» πλάτους 160 μέτρων, έχει 1 στις 625 πιθανότητες να χτυπήσει τη Γη. Εάν συμβεί, τότε εισερχόμενος στην ατμόσφαιρα θα σπάσει σε κομμάτια, τα οποία θα κατα-

στρέψουν ολόκληρες περιοχές με ισχύ 1,8 μεγατόνων. Εάν...

Είναι κι αυτός ένας από τους 1.305 που έχουν ανακαλυφθεί και έχουν χαρακτηριστεί ως πιθανά επικίνδυνοι, είναι μεγαλύτεροι από 150 μέτρα και διέρχονται μέχρι 0,05 αστρονομικές μονάδες απόσταση από την τροχιά της Γης (7,5 εκατομμύρια χιλιόμετρα). Βέβαια, όλοι οι τίτλοι των σχετικών «ειδήσεων» έχουν το ίδιο κοινό χαρακτηριστικό: «ξυστά από τη Γη». Ίδου και τα δείγματα από τις πιο πρόσφατες επισκέψεις τους στη διαστημική γειτονία μας:

15/02/2013: Ο αστεροειδής «2012 DA14» θα περάσει σήμερα ξυστά από τον πλανήτη μας, σε απόσταση μόλις 27.000 χιλιομέτρων, πιο κοντά κι από τους δορυφόρους της Γης. Εάν συγκρούταν με τη Γη η έκρηξη θα ήταν ίση με 2,5 μεγατόνων TNT.

31/05/2013 Αστεροειδής ονόματι «1998qe2» περνά ξυστά από τη Γη. Με διάμετρο 2,7 χιλιομέτρων θα περάσει σε απόσταση 5,8 εκατομμυρίων χιλιο-

μέτρων. (Εάν έπεφτε στην Γη θα γινόταν «της δεινοσαυρίνας»!).

05/03/2014: Αστεροειδής περνά ξυστά από τη Γη. Ο «2014 DX110» με διάμετρο 100 μέτρων και 53.000 χλμ/ώρα αναμένεται να περάσει σήμερα σε απόσταση αναπνοής (350.000 χιλιομέτρων) από τη Γη. Ο αστεροειδής παρατηρήθηκε για πρώτη φορά στις 28 Φεβρουαρίου.

07/06/2014: Ο αστεροειδής «Κτήνος» περνά ξυστά από τη Γη. Ο «2014 HQ124» είναι 350 μέτρα, μεγαλύτερος από ένα γηπεδο, ταξιδεύει με ταχύτητα 50.000 χλμ/ώρα και θα περάσει σε απόσταση 1,15 εκατ. χιλιομέτρων, δηλαδή σχεδόν τρεις φορές όσο η απόσταση Γης-Σελήνης. Ανακαλύφθηκε τον Απρίλιο από το υπέρυθρο διαστημικό τηλεσκόπιο WISE της NASA.

Πέρα από τις υπερβολές των «συντακτών» και την τόσο σχετικότητα του «ξυστά», υπάρχει κάτι που προκαλεί οπωσδήποτε ανησυχία: Στη μία περίπτωση ο «2014 DX110» ανακαλύφθηκε 5 μέρες πριν μας πλησιάσει και στη δεύ-

τερη το «Κτήνος» ανακαλύφθηκε μόλις δύο μήνες προτού διαβεί... Υπολογίζεται ότι υπάρχουν γύρω στους 15.000, διαμέτρου περίπου 140 μέτρων, που γυροφέρνουν τη Γη κατά καιρούς και από αυτούς μόνο το 30% έχει βρεθεί. Όσον αφορά τους ακόμη μικρότερους, με διάμετρο κάτω των 30 μέτρων, υπάρχουν πάνω από ένα εκατομμύριο που πλησιάζουν τον πλανήτη μας και από αυτούς ούτε το 1% δεν έχει ανιχνευτεί. Δηλαδή, δεν ξέρουμε από πού μπορεί, ξαφνικά, να μας έρθει ο ουρανός στο κεφάλι...

Υ.Γ. Τα τελευταία νέα, 14/08/2014: Ο ΟΗΕ ανακοίνωσε τη δημιουργία του Διεθνούς Δικτύου Ανάλυσης και Προειδοποίησης (IAWN), το οποίο θα συγκεντρώνει όλα τα δεδομένα που συλλέγονται καθημερινά για τους αστεροειδείς και τους κομήτες που αποτελούν πιθανή απειλή για τη Γη... Τώρα μάλιστα, σύμφωνα... Πάω να θαυμάσω τ' αστέρια χωρίς κράνος... Άλλωστε πιο πιθανό είναι να δώ να πέφτουν τίχναστρες με αλεξίπτωτα και χατζάρες...

Ρέμπραντ με post-it στο Rijksmuseum!

«Αυτοκόλλητες» σημειώσεις βοηθούν τους επισκέπτες του μεγαλύτερου ολλανδικού μουσείου να θαυμάσουν αριστουργήματα

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΚΑΖΑΚΟΥ**

Όταν στα εγκαίνια του ανανεωμένου Rijksmuseum τον Απρίλιο του 2013 ο διευθυντής του μουσείου, Wim Pijbes, ρώτησε τον Αλέν ντε Μποτόν (Alain de Botton) με τι ασχολούνταν εκείνη την περίοδο, δεν είχε υποψιαστεί την έκπληξη που τον περίμενε: «Προσπαθώ να γράψω ένα βιβλίο που να εξηγήει για ποιους λόγους αυτό που κάνετε όλοι εσείς οι επικεφαλής των μουσείων είναι λάθος», του απάντησε. Αυτό του διηγείται ο Tim Zeedijk, υπεύθυνος των εκθέσεων του μεγαλύτερου κρατικού μουσείου, που φιλοξενεί τα αριστουργήματα της ολλανδικής τέχνης.

Ο ελβετικός καταγωγής «ποπ φιλόσοφος», όπως ευρέως χαρακτηρίζεται ο Αλέν ντε Μποτόν, έχει τις αντιρρήσεις του για τον τρόπο με τον οποίο τα μεγάλα μουσεία του κόσμου παρουσιάζουν την τέχνη. «Θεομοθετούν την αταραξία», υποστηρίζει, «αντί να ενθαρρύνουν την προσωπική επαφή με τα έργα τέχνης». Στο στόχαστρό του βρίσκονται οι συνοδευτικές επιγραφές των έργων και η «ακαδημαϊκή» λογική που θεωρεί ότι τις διαπνέει: «Δεν χρειαζόμαστε μαθήματα ιστορίας τέχνης, αλλά να αλλάξουμε τη διάθεσή μας προς το καλύτερο». Σε τελική ανάλυση, «η τέχνη είναι θεραπεία», διακηρύσσει μαζί με τον φιλόσοφο και ιστορικό τέχνης John Armstrong, παραφράζοντας τον τίτλο του βιβλίου τους. Η ομώνυμη επιγραφή νέον στη μεγαλύτερη πρόσοψη του Rijksmuseum προκαλεί το κοινό να το διαπιστώσει σε μία έκθεση-παρέμβαση που προκαλεί ποικίλες αντιδράσεις.

Με έκπληξη αντίκρισα τα μεγάλα κίτρινα χαρτιά που φιλοξενούν τις σκέψεις και τα σχόλια των δύο στοχαστών, κολλημένα σε διάφορα σημεία του μουσείου χωρίς συγκεκριμένο μοτίβο, σαν αφίσες περασμένης καμπάνιας. Χρειαζόσουν λίγο χρόνο για να αποκοδιμοποιήσεις αυτή την ασυνήθιστη συνύπαρξη της street αισθητικής με τα αριστουργήματα

Τα υπερμεγέθη post-it μας υπενθυμίζουν να εκφράζουμε τις σκέψεις μας, να βλέπουμε την πραγματικότητα με φρέσκια ματιά.

“**Η «Κ» παρακολούθησε την έκθεση, κατέγραψε τις ποικίλες αντιδράσεις του κοινού και συνομίλησε με τον Tim Zeedijk, υπεύθυνο των εκθέσεων.**

της ολλανδικής τέχνης, σε ένα χώρο κλασικής κομψότητας όπως το Rijksmuseum.

Αλλά τα κίτρινα χαρτιά δεν μιμούνται μόνο την υφή και τις διαστάσεις που έχουν οι αφίσες στους δρόμους, προσδίδοντας στα κείμενα του De Botton και του Armstrong τον προπαγανδιστικό χαρακτήρα που επιθυμούσαν – «φιλοσοφικά γκραφίτι» τα αποκαλεί ο De Botton. Μιμούνται επίσης τα post-it, τα μικρά αυτοκόλλητα χαρτιά που κολλάμε στον υπολογιστή ή στο ψυγείο για να

θυμηθούμε κάτι, μια φευγαλέα σκέψη, μια απαραίτητη αγορά από το σούπερ μάρκετ ή μια κοινωνική υποχρέωση.

Αυτή είναι η πιο σημαντική λειτουργία που επιτελούν τα υπερμεγέθη post-it, πρόταση της Ολλανδής γραφίστριας Irma Boom, η οποία χαιρέτισε με ενθουσιασμό από τους διοργανωτές της έκθεσης. Να μας υπενθυμίσουν να εκφράζουμε τις σκέψεις μας, να βλέπουμε την πραγματικότητα με φρέσκια ματιά, να προκαλούμε τον εαυτό μας να βελτιωθεί. «Η τέχνη μάς βοηθάει να θυμόμαστε», λέει ο Alain de Botton. «Είναι ένα όχημα για να ξαναβρούμε την ελπίδα, να απαλύνουμε τον πόνο, να κατανοήσουμε τους άλλους, να γελάσουμε, να αναρωτηθούμε, να νιώσουμε κομμάτι ενός συνόλου, να ανακτήσουμε μια αίσθηση δικαιοσύνης και πολιτικού ιδεαλισμού». Είναι μέσα από αυτή τη διαδικασία που πιστεύει ότι η τέχνη λειτουργεί θεραπευτικά, όχι απαραίτητα «κάνοντάς μας πιο χαρούμενους, αλλά συναισθηματικά ωριμότερους».

Τα έργα που σχολιάζουν ο Alain de

Botton και ο John Armstrong δεν ξεπερνούν τα 150. Σε αυτά προστίθενται οι εικονογραφίες που επέλεξαν από το πλούσιο αρχείο του μουσείου με βάση τέσσερις θεματικές: «μοίρα», «σεξ», «κρίματα» και «πολιτικά», ενώ υπό τον τίτλο «μνήμη» σχολιάζουν τη μικρή αλλά άκρως εντυπωσιακή συλλογή δαγκεροτυπιών. Κάθε post-it περιλαμβάνει τη διάγνωση μιας «ασθένειας», ενώ ένα μεγαλύτερο κείμενο αναλαμβάνει να εξηγήσει πώς το σχολιαζόμενο έργο τέχνης μπορεί να συμβάλει στη θεραπεία της. «Θέλω να χωρίσω. Δεν είμαι πια ερωτευμένος», είναι η «ασθένεια» που διαγιγνώσκουν οι δύο φιλόσοφοι με αφορμή τον πίνακα του Adriaen Coorte με τις φρέσκιες, καλοσχηματισμένες φράουλες. Ως θεραπεία μάς συστήνουν να επανεκτιμήσουμε τα πρόσωπα και τα πράγματα που θεωρούμε δεδομένα στη ζωή μας, ακολουθώντας το παράδειγμα του ζωγράφου.

Τα αποφθεγματικά σχόλια, τα πικρά ερωτήματα και οι συχνά βαρύνουσες δηλώσεις του De Botton και του Arm-

strong μου προκαλούν αντιφατικές σκέψεις και αρχίζω να αντιλαμβάνομαι καλύτερα την ουσία του χειρισμού τους. «Δεν αντέχω τους θορυβώδεις χώρους – Μακάρι αυτή η αίθουσα να είχε λιγότερο κόσμο», διαβάζω στο post-it δίπλα στη «Νυκτερινή Περιπολία» του Ρέμπραντ και διανοήματα να διαφωνήσω. Προσπαθώντας να φτάσω μπροστά του, ρίχνω μια ματιά στους επισκέπτες που προσπερνάω. Ένα ζωρό ενδιαφέρον διαγράφεται στα πρόσωπά τους, καθώς το βλέμμα τους διατρέχει τον μεγάλο πίνακα. Ίσως τελικά έχουμε περισσότερα κοινά απ' όσα νόμιζα, σκέφτομαι, και τείνω να συμφωνήσω με τον De Botton και τον Armstrong: «Η συντροπιά είναι τόσο πιο σημαντική από την ευκολία και την άνεση».

Αντίθετα με ορισμένες κριτικές, σύμφωνα με τις οποίες οι δύο φιλόσοφοι δεν κάνουν καμία προσπάθεια να στρέψουν τα βλέμματα των επισκεπτών στα έργα, δεν είναι λίγα αυτά που τραβούν την προσοχή χάρη στα post-it της έκθεσης. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του πίνακα που ζωγράφισε ο Johannes Vermeer το 1658, «Αποψη σπιτιών στο Ντελφτ» – πιο γνωστού ως «Ο μικρός δρόμος». Με τις μικρές διαστάσεις του και την ήρεμη καθημερινότητα που απεικονίζει, δεν είναι καθόλου απίθανο να περάσει απαρατήρητος. Ομως, η «ασθένεια» στο κίτρινο post-it δίπλα του θα τραβήξει σίγουρα την προσοχή και των πιο βιαστικών ή αφηρημένων επισκεπτών: «Η ζωή είναι αλλού. Εχω μια παραπεταμένη λαχτάρα για μεγαλεία», λέει, ενώ ακόμη και αν διαφωνεί κανείς με τη «διάγνωση», δύσκολα θα αντισταθεί στην καταπραϊντική επίδραση της προτεινόμενης ερμηνείας: «Αυτός ο πίνακας λέει ότι το να φροντίζει κάποιος ένα απλό αλλά όμορφο σπίτι, να καθαρίζει την αυλή, να προσέχει τα παιδιά, να μπαλάνει τα ρούχα – και το να κάνει αυτά τα πράγματα με αφοσίωση και πίστη – είναι το πραγματικό καθήκον της ζωής».

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

must

ΤΕΥΧΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ
www.sppmedia.com

Στα περίπτερα και στο iTunes AppStore - must magazine

LIKE FOLLOW WATCH

ΚΡΙΤΙΚΗ / Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΧΙΝΑ

Η τραγικωμωδία της ύπαρξης

ΓΚΡΑΧΑΜ ΓΚΡΙΝ
Οι θεατρίνοι

μτφρ.: Κλαίρη Παπαμικαήλ
εκδ. Πόλις, σελ. 398

« Η καμένη η Αϊτή δεν αποτελεί αποκύμα της φαντασίας μου, ούτε η διακυβέρνηση του δόκτορος Ντιβαλιέ, τον οποίο δεν χρειάστηκε να κλιδωθεί για να δημιουργήσει τον εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Αδύνατον να γίνει πιο σκοτεινή εκείνη η νύχτα». Η φράση αυτή, αποσπασμένη από την αφιερωματική στον εκδότη του επιστολή με την οποία ανοίγει το βιβλίο του ο Γκράχαμ Γκριν, δίνει λακωνικά το πλαίσιο, τον τόπο και τον χρόνο όπου θα εκτυλιχθεί η συναρπαστική του αφήγηση. Είναι η Αϊτή της δεκαετίας του '60, βυθισμένη στην απόλυτη φτώχεια και το ακριότερο χάος, έρμαιο των αιμοσταγών διαθέσεων του δικτάτορα Φρανσουά Ντιβαλιέ, του σωπλού «Παπα-Ντοκ», ενός μοχθηρού μάγου της φυλής που κυβερνά τον δεισιδαιμόνα λαό του με το μαστήρι. Σ' αυτό το τοπίο της απόλυτης ερήμωσης, της βαρβαρότητας και της διαφθοράς, κινούνται σαν υπνοβάτες οι ήρωες του Γκριν: ένας γοητευτικός τυχοδιώκτης χωρίς ρίζες και χωρίς προσδοκίες, μια ασταθής ερωμένη, ένας συμπαικτικός απατεώνας που θα πλανάσει τη ρευστότητα της προσωπικότητάς του με τη ζωή του, ένα ζεύγος ηλικιωμένων Αμερικανών με αταλάντευτες ιδεολογικές εμμονές και βαθιά πίστη στον ανθρωπισμό, ένας μαρξιστής Αϊτινός γιατρός-πρότυπο πηκτής ακεραιότητας, πλαισιωμένοι από τις σκοτεινές μορφές των Τοντόν Μακουίτ, των ανδρών της προσωπικής φρουράς του Ντιβαλιέ, καθεστωτικών

φοβίτρων με μαύρα γυαλιά και όπλα που οι κάννες τους πάντα καπνίζουν.

Όμως το μυθιστόρημα του Γκριν (το οποίο ο Έλληνας αναγνώστης θα απολαύσει σε εξαιρετική μετάφραση) δεν είναι αμιγώς πολιτικό - ο συγγραφέας εκμεταλλεύεται τη ζοφερή ατμόσφαιρα της «βουντού απολυταρχίας», όπως προσφυώς ονομάστηκε η δικτατορία του Παπα-Ντοκ, για να υπογραμμίσει ακόμη περισσότερο τη μοναξιά, το διφορούμενο, το αδιερεύνητο, το παράλογο της ανθρώπινης ύπαρξης. Οι ήρωές του είναι παγιδευμένοι σ' έναν γκροτέσκο τόπο, όπως είναι παγιδευμένοι σε εαυτούς ακατάληπτους και για τους ίδιους, οριζόμενους από το τυχαίο. Χωρίς αρχές, χωρίς στόχους, φτηνοί, άκροστοι, άνθρωποι χωρίς ιδιότητες, μπλοφάρουν, πουλάνε το σαρκίο τους σε τιμή ευκαιρίας, υποδύονται αισθήματα για να τα ακυρώσουν την επόμενη στιγμή, επαναλαμβάνουν αδιάκοπα την παντομίμα του έρωτα, της πολιτικής στρατεύσης, της φιλίας, όπως να μείνουν μετέωροι και άφωνοι στη σκηνή, σαν θεατρίνοι που ξέχασαν τα λόγια τους, άδειοι από λέξεις, άδειοι από δυνατότητες, μόνοι.

Μια σπουδή στην ψευδαισθηση, λοιπόν, είναι το βιβλίο του Γκράχαμ Γκριν,

στην ψευδαισθηση, όπως την χρησιμοποιεί ο Ντιβαλιέ, για να καθυποτάξει ως άλλος Βαρώνος Σαρντι (ένα είδος εγκώριου Χάροντα, το πνεύμα των νεκροταφείων, σύμφωνα με τη θρησκεία βουντού, που απεικονίζεται με φράκο, μπιμπλο καπέλο και μαύρα γυαλιά, ίδιος ο δικτάτορας) τους απλοϊκούς Αϊτινούς, ή όπως της παραδίδονται (εν πλήρη επιγνώσει;) οι ήρωες των «Θεατρίνων», πασχίζοντας να εορκίσουν τη διάφευση ή την αποτυχία. Αλλά η ψευδαισθηση, υπαινίσσεται ο Γκριν, είναι όπως η κοινή λογική: λίγη διαύγεια μας απομακρύνει απ' αυτήν, πολλή διαύγεια μας επαναφέρει. Ο κατ' εξοχήν κίβδηλος ήρωας του βιβλίου, ο κατά τα άλλα

αξιαγάπητος κύριος Τζόουνς θα θελήσει, στο τέλος, να δικαιώσει την πλάστη του ταυτότητα αναδεχόμενος τον θάνατο ως αναπόφευκτη συνέπεια της βασιμότητας στο ψεύδος βιοτικής του ακουμπά στο πλάι του, με ταβαινώντας από τη μελαγχολία στο σκόμμο και από την ειρωνεία στο έλεος, διαμελιζόμενος την τραγωδία της μοίρας και μεταφέροντας τον συνεπαρμένο αναγνώστη εκείθεν του γέλιου και των δακρύων.

500 ΛΕΞΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟ ΚΑΣΔΑΓΛΗ

Το τελευταίο βιβλίο του Χριστόφορου Κάσδαγλη είναι το «Ημερολόγιο ενός ανέρου - 155+1 αληθινές ιστορίες» (εκδ. Καστανιώτη), με μαρτυρίες από πρώτο χέρι. Αλλά έργα του: «Απολύομαι και τρελαίνομαι» (1987), «Η Αριστερά και ο κακός ο λύκος» (2009), «Το γαμώτο ενός παναθηναϊκού» (2010), «Ανώνυμοι χρεοκοπημένοι» (2012) κ.ά. Αρθρογραφεί στο <http://thepressproject.gr/> \n blankthepressproject.gr.

βιβλίο που σε έκανε να θυμώσεις; Είλικρινά δεν θυμάμαι. Μάλλον διαθέτω μηχανισμούς αυτοπροστασίας. Εκτός αν μιλήσουμε για μερικά από τα σχολικά βιβλία του γιου μου. Και το τελευταίο που σε συγκίνησε; Οι δύο αυτοβιογραφικοί τόμοι του (τομπίστου) Γιάννη Ζουγανέλη, με τον γενικό τίτλο «Ο ήχος της σάλπιγγας», τους οποίους δανείστηκα πέρυσι το καλοκαίρι - δυστυχώς δεν υπάρχουν στα βιβλιοπωλεία.

Ποια βιβλία έχεις αυτόν τον καιρό πλάι στο κρεβάτι σου; Μια χαοτική ετερόκλητη ποικιλία ή ένα φιλόδοξο αναγνωστικό πρότζεκτ - όπως το πάρε κανείς: «Έλα να πούμε ψέματα» της Μάρως Δούκα, «Βαλίτσα παρά πόδα» της Ιωάννας Τόμπρα, «Εγκλημα στα Μανιάτικα» του Γιώργη Μασσαβέτα, «Τίτλοι τέλους» του Πέτρου Μάρκαρη, «Η επιστροφή της Κοκκίνοσκουφίτσας» του Αντάνη Λιάκου, «Μια μετριοπαθής πρόταση για την επίλυση της κρίσης του ευρώ» των Βαρουφάκη, Γκαλμπρέιθ, Χόλαντ, «Ο ηγεμόνας» του Μακιαβέλι.

Ποιο είναι ένα κλασικό βιβλίο που δεν έχεις διαβάσει και ντρέπεσαι γι' αυτό; Όταν ήμουν μικρός δεν με άφηναν να διαβάσω «Κλασικά εικονογραφημένα», και μου 'μεινε απωθημένο. Εντάξει, πλάκα κάνω (αλλά όχι τελείως). Η αλήθεια είναι πως τα κενά μου είναι τεράστια. Ενδεικτικά αναφέρω το «Πόλεμος και ειρήνη». Αλλά δεν αντιμετωπίζω το φαινόμενο από την αρνητική του πλευρά, γερνώντας θα έχω κάβα άπειρα κλασικά βιβλία να διαβάσω. Το πιο παρήγορο είναι η ελπίδα ότι τα μεγαλύτερα κλασικά βιβλία δεν έχουν γραφτεί ακόμα.

Και ποια είναι τα αγαπημένα σου βιβλία όλων των εποχών; Χμμμ, τώρα μου βάζεις δύσκολα. «Ο μεγάλος αποκαιριτισμός» του Ρέιμοντ Τσάντλερ, «Το τέλος της μικρής μας πόλης» του Δημήτρη Χατζή, «Μια στεκιά στο μάτι του Μοντεζούμα» του Νίκου Νικολαΐδη, ο «Αλέξης Ζορμπά» του Νίκου Καζαντζάκη, «Ο δρόμος με τις φάμπρικες» του Τζον Στάνιμπεκ, «Φθινοπωρινή ζέση» του Γκόρντον ΝτεΜάρκο, «Ο χεμίνος στη Λισαβώνα» του Αντόνιο Μουνιόθ Μολίνα, «Το μούρο τραγούδι της Μασσαλίας» του Ζαν Κλοντ Ιζό, «Ο ναυτικός χάρτης» του Αρτούρου Περέρ-Ρεβέρτε.

Πότε κατάλαβες ότι θέλεις να γίνεις συγγραφέας και πώς; Πρώτα... έγινα και μετά το κατάλαβα. Ήταν μόλις τελείωσα το τρίτο μου βιβλίο. Μόνο που αυτό συνέβη είκοσι δύο χρόνια μετά το πρώτο και δεκαοκτώ μετά το δεύτερο. Αργησα λίγο, ε; Αλλά ξεπέρασα έτσι μια μεγάλη αμφιβολία.

Με ποιο συγγραφέα θα ήθελες να διηγηθείς; Με τον πατέρα μου. Πάνε δεκάξι χρόνια από την τελευταία φορά.

Τα κοινωνικά δίκτυα έχουν μεταβάλει τον τρόπο που γράφεις; Δοκίμασα μια φορά να γράψω διήγημα για το Twitter, 140 χαρακτήρες, κάτι σαν «το πιο σύντομο ανέκδοτο», και απέτυχα παταγωδώς. Γενικά νομίζω πως παρότι είμαι χωμένος στα κοινωνικά δίκτυα, δεν έχει επηρεαστεί ο τρόπος που γράφω. Σίγουρα όμως τα κοινωνικά δίκτυα έχουν αλλάξει θεαματικά τον τρόπο διάδοσης της δουλειάς μου, η οποία κυρτάει πολλά στην εναλλακτική της με το ευρύτερο κοινό μέσα απ' αυτά.

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ / Της ΛΕΝΙΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Αθώοι

Διαβάζω το φετινό μυθιστόρημα της 39χρονης Γερμανίδας Svenja Leiber με τίτλο «Η τελευταία χώρα». Με κέντρο τη βορειογερμανική ύπαιθρο, το βιβλίο συνοδεύει τον ήρωα από την παιδικία του ηλικία πριν από τον Πρώτο Παγκόσμιο ως τα γηρατειά του, τη δεκαετία του '70. Κατά τη διάρκεια της αλματώδους αφήγησης, μπορεί κανείς να δει ποια απ' τα παιδιά των αφανών αυτών χωρικών είχαν από μια αρχής και ίσως ασυνείδητα το δυναμικό για να μεταμορφωθούν, με την πάροδο του χρόνου, από άχρηστοι βάνδαλοι έφηβοι σε σκοτεινούς πράκτορες. Έτσι, παρακολουθούμε το πιο ανεργάσιμο και ατάλαντο παιδί του χωριού, ανεπίδεκτο για τη μουσική που θέλει να του διδάξει ο πατέρας του και το κενό της ύπαρξής του, να ενστερνίζεται όλη την εθνική ταπείνωση του μεσοπολέμου, να γιγαντώνεται ως υπεργερμανός και τέλος να κάνει καριέρα ως φρεσκοψυμένους ναζί στο Αμβούργο. Τον ξαναβρίσκουμε ως ισχυρό άνδρα της Gestapo, σ' ένα πολυτελές γραφείο, περιστοιχισμένο από μια λαμπρή επίπλωση παρμένη από λεπτατημένα σπίατα Εβραίων κι αντιφρονούντων.

Ευρώπη που όμως συνεχίζει να παίζει το αγαπημένο της παγκόσμιο σκάκι διατηρώντας την αίσθηση του επί Γης δικαιότερου και πολιτισμικά υπέρτερου. Το παρακάτω παράδειγμα ίσως να μην έπρεπε να βρίσκεται ακριβώς κάτω απ' το προηγούμενο, συνεχίζω όμως τον συλλογισμό μου τηρουμένων των αναλογιών: Είχε εκ των προτέρων εκμηδύνει ο Κινέζος καλλιτέχνης Ai Weiwei την απήκηση που θα είχε στη Δύση ο κατ' οίκον περιορισμός του και η διαμαρτυρόμενη τέχνη του; Είχε με την κριτική του κατά του κινεζικού κράτους εξαρχώς στόχο την κατάκτηση της Tate του Λονδίνου και του Martin Gropius Bau του Βερολίνου; Ή μήπως είναι τυχαία η τόση επιτυχία του, μόνο και μόνο επειδή στη Δύση αρέσει αυτόν τον καιρό πάνω απ' όλα να δείχνει τον το δάκτυλο το έλλειμμα δημοκρατίας και ελευθερίας στον υπόλοιπο κόσμο; Τι κάνω; Εξισώνω τα γουρούνια της Ιστορίας με τους πολιτικούς καλλιτέχνες; Ή είμαι κατά των ηρώων; Τίποτε απ' τα δύο - σκέφτομαι μόνο μια παράξενη αλληγορία:

Εξω απ' το κλειστό κάστρο της Θεάς Τύχης κτυπούν πολλοί τις πύλες πρώτοι απ' όλους, τα γνήσια τέκνα του κάστρου πλησιάζουν ήρεμα, παραδίδουν μια carte de visite και γίνονται δεκτοί με όλους τους κανόνες. Δεύτεροι, οι κέτες της Τύχης γίνονται κάποτε δεκτοί κι αυτοί, ύστερα από χρόνια πολιορκίας. Τρίτοι: Όσοι κτυπούν για να κάνουν φασαρία, για να ενοχλήσουν και να διαμαρτυρηθούν. Ίσως και ν' αγνοούν ότι πίσω από την πύλη βρίσκεται η θεά

Τύχη αδιάφορη για το αν κρούει κάποιος για να εισέλθει και άλλος για να ενοχλήσει. Τα κρούονται ανοιγόμενα. Ενα χέρι προβαίνει απ' τη οξισμή της πόρτας κι αρπάζει αδιακρίτως όποιον βρεθεί στο άνοιγμα. Ο άδικος ή δίκαιος της οργής γλιστράει αθόρυβα μέσα απ' τους δαιδαλώδεις διαδρόμους του συστήματος ίσια στην αίθουσα του θρόνου. Εκεί ξεντώνεται τη δίκαια οργή, την ακουμπά στο πλάι του, κι αν τον ρωτήσουν πώς εισήλθε, τη καίθευει αναπολώντας τους αγώνες του.

Κανείς δεν θα ποτέψει σοβαρά στην αθωότητα των μικρών ή μεγάλων ανθρώπων του Τρίτου Ράικ. Οχι περισσότερο απ' όσο πίστεψε σ' αυτήν ο Χέρμαν Μπροχ στο μυθιστόρημά του με τον μικρό τίτλο «Οι αθώοι». Ίσως όμως χρειάζεται να πιστέψουμε στην αθωότητα των stars της πολιτικής τέχνης; Κι αν είναι μόνο και μόνο για να συρρέει το μαζικό κοινό του απολιτικού star system μαζικά στην Tate Modern. Αν είναι μόνο και μόνο για να υπάρχει ένα δεύτερο, που σκεπτόμενο star system. Κι αν ελπίζουμε ότι η καλοπιστία μας δεν κάνει το κοινό του δυτικού κόσμου να αισθάνεται ακόμη πιο δίκαιο, ανώτερο, αυταρκες και πεφωτισμένο. Αν σημειωθεί ότι, τη στιγμή που στην πνακοθήκη της Στουτγκάρδης μπορείς να πληροφορηθείς ακριβώς από Ασιάτισσες καλλιτέχνιδες τι πάει στραβά στις ισλαμικές τους χώρες, οι «Αθώοι» του Μπροχ απουσιάζουν απ' τη γιγάντιο βιβλιοπωλείο της πόλης και χρειάζεται να τους παραγγείλεις.

Πρώτα σε πωλήσεις

ΜΕΛΕΤΕΣ, ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ, ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

- 1 Ο δρόμος της πνευματικότητας του Χόρχε Μπουκάι (opera).
- 2 Hot Doc τεύχος 58 (εκδ. Κώστα Βαξεβάνη).
- 3 Η ελληνικότητα ως ποιότητα και ως ντροπή του Χρήστου Γιανναρά (Ιανός).
- 4 Η χρησιμότητα του άχρηστου του Νούτσιο Ορντινε (Αγρρα).
- 5 Φραντς Κάφκα - 99 μαθήματα αυτογνωσίας του Άλλαν Πέρου (Πατάκης).

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

- 1 Τα πέντε κλειδιά της Λένας Μαντά (Ψυχογιός).
- 2 Το κελάρι της ντροπής της Χρυσίδας Δημουλίδου (Ψυχογιός).
- 3 Ο ήχος των πραγμάτων όταν πέφτουν του Χουάν Γκαμπριέλ Βάσκες (Καρός).
- 4 Σκηνές από τον βίο του Ματίας Αλμοσίνο του Ισίδωρου Ζουργού (Πατάκης).
- 5 Τίτλοι τέλους - Ο επιλογος του Πέτρου Μάρκαρη (Γαβριηλίδης).

* Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από τα βιβλιοπωλεία «Ιανός» (Αθήνα, Θεσσαλονίκη).

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΡΑΣΟ ΙΓΝΑΣΙΟ ΤΑΙΒΟ ΙΙ
Περσαστικός μετ.

Κρίτων Ηλιόπουλος
εκδ. Αγρρα, σελ. 176 -

Ο Σεμπάστιαν Σαν Βινσέντε πέρασε από το Μεξικό το 1921. Επί τρία χρόνια ήταν επικεφαλής των χωρικών που έκαναν εφόδους σε πλούσια αγροκτήματα φωνάζοντας «Ζήτω ο Λένιν!». Εσώσε πόρνες, συμμετείχε σε τσίρκο, έπαιξε σονάτες του Σοπέν σε ένα εγκαταλειμμένο πιάνο, καθοδήγησε απεργίες, υπέφερε από εφιάλτες και κήρυξε την τελευταία ουτοπία. Ο Πάκο Ιγνασίο Ταίμπο ΙΙ ακολουθεί την πορεία αυτού του στρατευμένου επαναστάτη μέσα από επιστολές, αναφορές της συνομίας, άρθρα σε εφημερίδες και μαρτυρίες.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΙΟΛΚΑΣ
Μπαρακούντα

μετ. Άννα Παπασταύρου
εκδ. Ωκεανίδα, σελ. 592

Αυτό που θέλει ο Ντάνι Κέλι πιο πολύ στη ζωή του είναι ένα ολυμπιακό μετάλλιο. Ο, τι κι αν κάνει -κάθε σκέψη, κάθε πράξη, κάθε όνειρο- τον φέρνει πιο κοντά στη στιγμή της δικαίωσης. Χάρη στις επιδόσεις του κερδίζει μια υποτροφία στο πιο φημισμένο σχολείο. Ο Ντάνι όμως σκαίναται το μέρος και τους συμμαθητές του που τον κοροϊδεύουν. Στην περιφρόνηση επιλέγει να απαντήσει με τη βία και γίνεται ο Μπαρακούντα, ο ψυχάκιος. Και όταν φτάσει η στιγμή της αποτυχίας κάνει τα πάντα και γίνεται αυτό που φοβόταν πάνω απ' όλα: ένα τίποτα.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
JUSSI ADLER-OLSEN
Ματωμένο μήνυμα

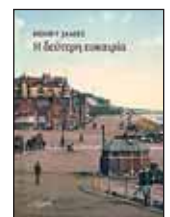
μετ. Χρήστος Καψάλης
εκδ. Ωκεανίδα, σελ. 576

Ο επιθεωρητής του τμήματος ανεξιχνίαστων υποθέσεων Καρλ Μερκ κρατάει στα χέρια του ένα μπουκάλι που έχει μέσα του ένα παλιό και αλλοιωμένο μήνυμα γραμμένο με αίμα. Πρόκειται για κραυγή βοήθειας από δύο αδέρφια που κρατούνται δέσμοι σε ένα λεμβοστάσιο δίπλα στη θάλασσα. Οι έρευνες του Μερκ θα τον οδηγήσουν στα ίχνη μιας γυναικίας που είναι εγκλωβισμένη σε έναν αδιέξοδο γάμο. Ο άντρας της αρνείται να της πει πού πηγαίνει όταν εξαφανίζεται. Όσοπο αποφασίζει να το ανακαλύψει μόνη της.

ΚΛΑΣΙΚΟΙ
ΧΕΝΡΙ ΤΖΕΪΜΣ
Η δεύτερη ευκαιρία

μετ. Καρολίνα Μέρμηγκα
εκδ. Μελάρι, σελ. 96

«Για να είναι πραγματικά μεγάλο ένα έργο», έγραψε ο Χένρι Τζέιμς σε μια από τις πρώτες κριτικές του, «πρέπει να ανατερνώ την καρδιά». Αυτός ήταν ο στόχος του σε όλα του γραπτά και αυτά είναι και η αγωνία του πρωταγωνιστή της νουβέλας του, του μυθιστοριογράφου Ντένκομπ. Οι προβληματισμοί του Ντένκομπ αντανακλούν σε μεγάλο βαθμό τις αγωνίες του Χένρι Τζέιμς. Το πάραμο του χρόνου, η αγωνία για το έργο του και η απελπισία του ότι δεν έχει ακόμη καταφέρει να δημιουργήσει το αριστοργήμα του.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΑΓΓΕΛΑ ΚΑΣΤΡΙΝΑΚΗ
Και βέβαια αλλάζει!

Αφήγημα για τη μεταπολίτευση
εκδ. Κίχλη, σελ. 258

Μεταπολίτευση 1974. Μετάβαση στη δημοκρατία. Εκρηξη των προσδοκιών. Πολιτικοποίηση. Ενα κορίτσι μεγαλώνει στην Αθήνα. Εντάσσεται σε μαθητική παράταξη και κομματική οργάνωση. Μαθαίνει ότι «ο σοσιαλισμός ή θα είναι δημοκρατικός ή δεν θα υπάρξει καθόλου». Η ιστορία εμπλουτίζεται με αφηγήσεις άλλων προσώπων που προσφέρουν στοιχεία από διαφορετικούς χώρους εμπειρίας. Το αφήγημα κινείται μεταξύ αυτοβιογραφίας, μαρτυρίας και μυθολογίας, πλάθοντας τελικά ένα μυθιστόρημα μαθητείας.

«Ρεμπέτικο unplugged» διά χειρός Νταλάρα

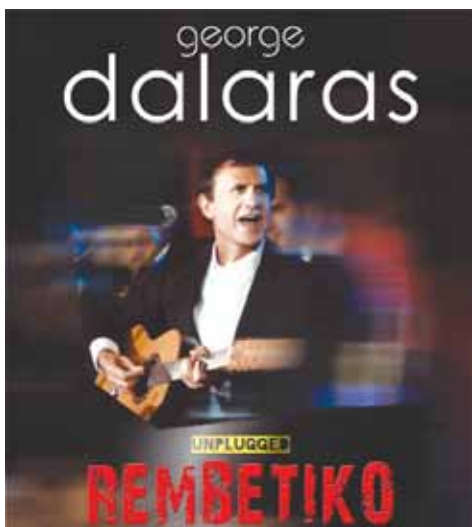
Μία περιοδεία με αγαπημένα ρεμπέτικα, που άρχισε τον Απρίλιο από τη Σουηδία και καταλήγει τον Σεπτέμβριο στην Κύπρο

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ύστερα από μία ευρωπαϊκή περιοδεία που άρχισε τον Απρίλιο από τη Σουηδία ο Γιώργος Νταλάρας φέρνει το «Ρεμπέτικο unplugged» -με αγαπημένα ρεμπέτικα παιγμένα unplugged- στην Κύπρο και συγκεκριμένα στο Αρχαίο Θέατρο του Κουρίου και στο Αμφιθέατρο της Σχολής Τυφλών στη Σχολή Τυφλών στις 17 και 18 Σεπτεμβρίου αντίστοιχα.

Δεν είναι η πρώτη φορά που ο κ. Νταλάρας ασχολείται με το ρεμπέτικο τραγούδι τόσο σε συναυλίες όσο και στη δισκογραφική του πορεία. Τραγούδια του Μάρκου Βαμβακάρη και του Βασίλη Τσιτσάνη, αλλά και μεγάλων Σμυρνίων συνθετών, όπως ο Βαγγέλης Παπάζογλου ή συνθετών, όπως ο Απόστολος Καλδάρας, ο Απόστολος Χατζηχρήστος, αποτελούν μέρος της ελληνικής λαϊκής μουσικής παράδοσης.

Ο Γιώργος Νταλάρας μιλώντας στην

«Πρέπει να θυμόμαστε πως ό,τι πρωτοποριακό ή πρωτότυπο ή αυθεντικό εμφανίζεται στην μουσική και στο τραγούδι στη διάρκεια της ιστορίας, έχει τις ρίζες του και τις επιρροές του στην εθνική καταγωγή της μουσικής του».

«Καθημερινή» για το παρελθόν, αλλά και το μέλλον της μουσικής, καθώς και για τις παγκόσμιες επιρροές, καθιστά σαφές πως «ό,τι αξίζει να διασωθεί, θα διασωθεί». Τονίζει δε πως «πρέπει να θυμόμαστε πως ό,τι πρωτοποριακό ή πρωτότυπο ή αυθεντικό εμφανίζεται στην μουσική και στο τραγούδι στη διάρκεια της ιστορίας, έχει τις ρίζες του και τις επιρροές του στην εθνική καταγωγή της μουσικής του».

Για τον κ. Νταλάρα είναι ουσιαστικό να ανατρέξουμε στις ρίζες του ρεμπέτικου για πολλαπλούς λόγους. «Η λαϊκή ελληνική μουσική και οι μεγάλοι συνθέτες στηρίχθηκαν στο παραδοσιακό, στο ρεμπέτικο, στο σμυρναϊκό, στην κρητική παράδοση». Τα πρώτα ρεμπέτικα ακούσματα άρχισαν να σημειώνονται στην Αθήνα στις φυλακές του Μεντρεσέ το 1834 τα λεγόμενα «μουρμούρικα». Τα νέα παιδιά σημειώνει ο κ. Νταλάρας δεν προλαβαίνουν να αρουγκραστούν αυτό το ταξίδι στον χρόνο. Ωστόσο, ο ίδιος δηλώνει πίστη στη νέα γενιά καλλιτεχνών, σημειώνοντας πως «υπάρχουν πάρα πολλοί μουσικοί, εξαιρετικοί σολίστες», οι οποίοι δεν πρέπει να αποθαρρυνθούν, «σε αυτούς ανήκει το μέλλον, αυτοί θα διαμορφώσουν την ελληνική πραγματικότητα όσο και αν μικρές εναπομείνουσες παλιές πρακτικές και συνήθειες αντιδρούν με κάποια δυσπιστία στους νέους». Όμως, «χωρίς συνέχεια και χωρίς ταυτότητα» η μουσική δεν προχωράει, καταλήγει ο κ. Νταλάρας.

Οι συντελεστές

Ο Γιώργος Νταλάρας στη σκηνή τραγουδιστής και μουσικός (κιθάρα, μπουζούκι, ούτι) με μια εξαιρετική ορχήστρα και δύο πολύ καλές τραγουδίστριες. Την Ασπασία Στρατηγού συνεργάτη του τα τελευταία χρόνια και τη σχεδόν πρωτοεμφανιζόμενη Αθηνά Λαμπίρη, η οποία έχει εντυπώσει στο ρεμπέτικο όχι μόνο ως ερμηνεύτρια, αλλά και ως μουσικός, ερμηνεύοντας αυτά τα τραγούδια με έναν πολύ γοητευτικό δικό

Σήμερα υπάρχουν πάρα πολλοί μουσικοί, εξαιρετικοί σολίστες, οι οποίοι δεν πρέπει να αποθαρρυνθούν, σε αυτούς ανήκει το μέλλον, αυτοί θα διαμορφώσουν την ελληνική πραγματικότητα όσο και αν μικρές εναπομείνουσες παλιές πρακτικές και συνήθειες αντιδρούν με κάποια δυσπιστία στους νέους, τονίζει στην «Κ» ο Γιώργος Νταλάρας.

“

Η λαϊκή ελληνική μουσική και οι μεγάλοι συνθέτες στηρίχθηκαν στο παραδοσιακό, στο ρεμπέτικο, στο σμυρναϊκό, στην κρητική παράδοση.

της τρόπο. Μαζί τους τραγουδιστές μουσικούς και ο Βασίλης Κορακάκης, γιος του σπουδαίου λαϊκού συνθέτη Βαγγέλη Κορακάκη.

Η μουσική επιμέλεια είναι του Γιώργου Νταλάρα και οι ενορχηστρώσεις έγιναν σε συνεργασία με τον Γιώργο Παπαχριστούδη. Μαζί τους στη σκηνή θα βρίσκονται οκτώ εξαιρετικοί σολίστες μουσικοί που «ντύνουν» τα τραγούδια με τη δεξιοτεχνία και το μεράκι τους. Είναι οι: Γιώργος Παπαχριστούδης (πάνο), Θανάσης Σοφράς (μπάσο), Χρήστος Ζέρβας (κιθάρα), Ανδρέας Κατσιγιάννης (σαντούρι), Ντάσσο Κούρτη (ακορντεόν). Μπουζούκι παίζουν οι: Γιώργος Μάτσικας και Κωνσταντίνος Γεδίκης. Μπουζούκι-τραγούδι: Βασίλης Κορακάκης. Σχεδιασμός ήχου-Ηχοληψία: Παντελής Γιατζιτζόγλου, Αντώνης Ζαχόπουλος Σχεδιασμός φωτισμού: Γιάννης Μανιατάκος

info

Η συναυλία γίνεται στο πλαίσιο των εορτασμών για τα 23 χρόνια από την ίδρυση του ραδιοφωνικού σταθμού «Καναλι Έξι». Ήδη έχει αρχίσει η προώθηση των ειστηρίων. www.tickethour.com.cy τηλ: 77777040 / Καταστήματα ACS Courier / Ταμείο στην «Οδό Ειρήνης 158» τηλ. 25878744 / Ταμείο Κηποθεάτρου Λεμεσού 16:00 - 19:00. Χορηγός της εκδήλωσης ΟΠΑΠ. Τα καθαρά έσοδα θα δοθούν στο ίδρυμα Θεοτόκος.

LEON & PARTNERS

132 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΜΟΝΟ ΜΕ ΝΕΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ
ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
29 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΣΤΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ
ΜΟΝΟ €1,90

© DISNEY

froo yoo
Frozen Yogurt

natural milk product

! yum yum!

absolut frozen delight

produced in the U.K.

fat free

build your dream

100% σπιγλωμένο!

Locations:
Nicosia
Ledras str. 228
Protaras
In front of Sunrise Hotel
Limassol
Saripolou area

Μια εξαιρετική Μπλανς Ντιμπούα

Εντυπωσιακή η Γκίλιαν Αντερσον στο «Λεωφορείον ο Πόθος» που ανέβηκε στο Λονδίνο

της SUSANNAH CLAPP

Εισβάλλει επί σκηνής σέρνοντας μια επιβλητική, απαστράπτουσα μπεζ βαλίτσα με ρόδες. Φοράει γυαλιά πλίου και πολύ ψηλά τακούνια. Κομψή και αεράτη. Τα τακούνια είναι μια από τις έξυπνες πινελιές στην εξαιρετικά εντυπωσιακή ερμηνεία της Γκίλιαν Αντερσον ως Μπλανς Ντιμπούα, στη νέα παραγωγή του «Λεωφορείον ο Πόθος», που ανέβηκε στο Young Vic, στο Λονδίνο. Η πλεγμένη, εύθραυστη ηρωίδα του Τενεσί Ουίλιαμς, δεν θα μπορούσε να κυκλοφορεί ποτέ μ' ένα ζευγάρι σαντάλια Birkenstock. Ισορροπεί πάνω σε τσόκαρα με τακούνι-σταλέτο, παράτολμη και απελπισμένα αποφασισμένη. Είναι σαν αρπακτικό πουλί που μόλις προσγειώθηκε πάνω στη λεία του.

Το «Λεωφορείον ο Πόθος» είναι ένα από τα πιο ερεθιστικά θεατρικά έργα που έχουν ποτέ γραφτεί. Μια ένδειξη της δύναμής του αποτελούν οι εκδοχές που έχει εμπνεύσει. Η ταινία του Ελία Καζάν, του 1951, ήταν αξέχαστα σαγηνευτική. Ο Μάρλον Μπράντο σιγκαίει υπέροχα, ενώ το πρόσωπο της Βιβιαν Λι είναι αραχνούφρανο σαν τις δαντέλες του φουστανιού της. Η πρόσφατη εκδοχή της ιστορίας από τον Γούντι Άλεν στη «Θλιμμένη Τζασμίν» έδωσε την έμπνευση στην Κέιτ Μπλάνσετ για νέα επιτεύγματα απεγνωσμένων ωρότητας. Το να αντιπαραθέτεις την εκλέπτυνση στη σεξουαλική ορμή, το πάθος στην επιτήδευση, φλερτάροντας συνεχώς με το μελόδραμα, δεν είναι καθόλου εύκολο όταν σκηνοθετείς για το θέατρο, όταν μάλιστα η σύγκρουση κορυφώνεται με ένα βιασμό. Ωστόσο, στην εκδοχή που σκηνοθέτησε ο Μπένεντικτ Αντριους, ατμοί πόνου, σαγήνης και πάθους αναδίδονται από τη σκηνή και γεμίζουν την αίθουσα.

Στη σημερινή εποχή

Ο Αντριους εισέβαλε στη σκηνή του Young Vic πριν από δύο χρόνια με μια εμπρηστική εκδοχή των «Τριών αδελφών» του Τσέχοφ, όπου περιέλαβε το Smells Like Teen Spirit των Nirvana και δικαίωσε αυτήν την επιλογή. Η νέα του διασκευή στο δράμα του Ουίλιαμς, που το μεταφέρει από το 1947 στη σημερινή εποχή, διαθέτει επίσης εντυπωσιακό σάουντρακ, με την υπογραφή του σπουδαίου Πολ Αντρίτι. Συνθέσεις τζαζ του Αλεξ Μπαρνανόφκι παίρνουν

Η Γκίλιαν Αντερσον ως Μπλανς Ντιμπούα, στη νέα παραγωγή του «Λεωφορείον ο Πόθος», που ανέβηκε στο Young Vic, στο Λονδίνο.

“**Στην εκδοχή που σκηνοθέτησε ο Μπένεντικτ Αντριους στο Young Vic, ατμοί πόνου, σαγήνης και πάθους αναδίδονται από τη σκηνή και γεμίζουν την αίθουσα.**”

θέση δίπλα σε κομμάτια της Πάτι Κλάν και της Πι Τζέι Χάρβεϊ. Ωστόσο, οι κύριες παρεμβάσεις του Αντριους εδώ είναι οπτικές, οδηγώντας στον πυρήνα του έργου. Ο σκηνοθέτης αποτρέπει φόρο τιμής στον Τενεσί Ουίλιαμς μη αφήνοντας τον θεατή να πάρει εύκολα το μέρος κανενός. Είναι αναμφίβολη η ταύτιση του Ουίλιαμς με την ηρωίδα του. Και ωστόσο, δεν υπάρχει απόλυτη συμπαθία γι' αυτήν. Και κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί την έλξη που ασκεί στον δραματούργο ο βάνουος Στάνλεϊ Κοβάλσκι. Όπως παρατήρησε ο Γκορ Βιντάλ, «άλλαξε την αντίληψη για το σεξ στην Αμερική. Πριν από εκείνον, κανένα αρσενικό δεν θεωρούνταν ερωτικό».

Το σκηνικό που δημιούργησε η Μάγκντα Γουίλις καθιστά σαφές ότι κανένας

δεν έχει το μονοπώλιο της αλήθειας. Η συνεχώς περιστρεφόμενη σκηνή εμφανίζεται αρχικά σαν ένα εκνευριστικό τρικ και πάντα έχει κάποιους περιορισμούς: κάποιες διαχωριστικές γραμμές μπερδεύονται, κάποιες εκφράσεις στα πρόσωπα κρύβονται εν μέρει. Όμως τα κέρδη είναι μεγαλύτερα από τις ζημιές. Έχουμε εδώ μια παράξενη αρένα, όπου δεν μπορείς να μετρήσεις το σκορ. Είναι επίσης ένα μέρος όπου όσο πιο πολλά λένε οι ήρωες τόσο περισσότερα κρύβουν. Ο τετράγωνος χώρος -ένα διαμέρισμα χωρίς τοίχους- φαίνεται ανοικτός, αλλά στην ουσία είναι κλεισμένος από κρυφές πόρτες. Το κοινό κρυφακούει τους ήρωες, που κι αυτοί με τη σειρά τους κρυφακούνε.

Αποτελεί μέρος της γοητείας του έργου το γεγονός ότι ενώ όλοι προσπαθούν

να ξεφύγουν από την αλήθεια, ο καθένας τους αποκαλύπτει κάποια αλήθεια. Ο τίτλος φαίνεται αυτονόητος τώρα, αποπνέοντας λαχτάρα και προσημονία. Αγγίζει τον συναισθηματικό χάρτη και την αλληγορική χροιά του έργου. Ο τόπος όπου η Μπλανς εκπλήσσεται δυσάρεστα βλέποντας την αδελφή της ζευγαρωμένη με τον άξεστο Κοβάλσκι ονομάζεται Ηλύσια Πεδιά. Ωστόσο, ο Ουίλιαμς είχε δώσει στο έργο αρχικά τον τίτλο «Μια νύχτα πόκερ». Τον άλλαξε όταν ένας ατζέντης φοβήθηκε ότι θα περνούσαν το έργο για ταινία γουέστερν. Κι όμως, εκείνος ο τίτλος είχε συλλάβει κάτι από το έργο. Παρ' όλη την ξέχειλη εκφραστικότητα του, είναι μυστηριώδες: τα χαρτιά ποτέ δεν ανοίγουν στο τραπέζι. Ο Στάνλεϊ του Μπεν Φόστερ είναι ένας τρομερός τύπος με μπράτσα παλαιστή και τατουάζ, που μουγκρίζει σαν ερεθισμένος ταύρος. Είναι ταυτόχρονα νταής -«Εγώ είμαι ο βασιλιάς εδώ πέρα»- και σαγηνευτικός. Στον ρόλο της Στέλλας, η Βανέσα Κίρμπι είναι υπέροχα συγκεντρωμένη, αιχμάλωτη του πόθου για τον άντρα της και τυφλή απέναντι στην κτηνωδία του. Ο Κόρβι Τζόνσον δίνει στον ρόλο του Μιτς, του υποψήφιου γαμπρού που για μια στιγμή φαίνεται να προσφέρει στην Μπλανς ελπίδα, ακριβώς το σωστό μείγμα από υπολαθάνουσα γοητεία και ττοπαθή δειλία.

Η βραδιά της ανήκει

Ωστόσο, η βραδιά ανήκει στην Γκίλιαν Αντερσον, η οποία κάνει δική της κάθε φάση της αποσάθρωσης της Μπλανς Ντιμπούα. Δεν καταφθάνει με απρόκαλητα σημάδια διαταραχής, αλλά κάνει την απόγνωση της διακριτικά και βαθμιαία φανερά. Τα δάκρυά της αγγίζουν αντικείμενα γύρω της, προσπαθώντας με απαλές κινήσεις να τα υποτάξουν, να πάρουν τον έλεγχο των πραγμάτων. Η κατάρρευση της είναι θεαματική: ένας σίφοντας πασαλειμμένου κραγιόν και ιπτάμενων κομμινγεζόν. Η αποχώρησή της είναι ένα μάθημα για το πώς να κάνεις το κοινό να κλάψει. Κατεβαίνει από τη σκηνή και προχωράει ανάμεσα στους θεατές. Παιρνει αγκαζέ τον γαμπρό που πρόκειται να την κλείσει σε ψυχιατρικό άσυλο, βαδίζοντας νακαλικά, όλο κάρη, κοιτάζοντας γύρω της σαν να έβγαινε να σεργιανήσει σε μια πανέμορφη παραλία. Μέχρι το τέλος, εξακολουθεί να ελπίζει και να ψευδείται.

THE OBSERVER

PIK1

THΛ.: 22862000

21.05 Titanic blood and steel

08.00 Στο γαλαξία της Ελληνικής μουσικής Συναυλία.

10.00 Στην άκρη του παράδεισου (Ε) Κυπριακή σειρά.

11.10 Τρεις κι ο κόκος Κυπριακή κωμική σειρά.

12.20 Μανώλης και Κατίνα (Ε) Κυπριακή κωμική σειρά.

13.20 Κύπρος ένα ταξίδι (Ε) Μια περιδιάβαση στην Κύπρο του χθες και του σήμερα.

14.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

14.15 Σάββατο κι απόβραδο (Ε)

15.45 Το πηκιάβλιν του Θεραπεί Κυπριώτικο σκετς.

16.30 Τετ-Α-Τετ (Ε)

18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

18.15 Χωρίς αποσκευές (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή.

18.50 Αν εν ο γείτοσ σκουντροσ σου (Ε) Κυπριώτικο σκετς.

20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

21.05 Titanic blood and steel

Μίνι σειρά εποχής, με τους Κέβιν Ζέγκερς, Αλεσάντρα Μαστρονάντι.

23.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

23.15 Συνέχεια της σειράς

23.30 Επικίνδυν ζώνη (Ε)

00.00 Χωρίς αποσκευές (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή.

01.00 Τρεις κι ο κόκος (Ε)

02.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Ε)

03.30 Στην άκρη του παράδεισου (Ε) Κυπριακή σειρά.

PIK2

THΛ.: 22862000

21.00 Η Ελληνίδα Μαρία Κάλλια

07.00 MAD Music

09.00 Παιδική ζώνη

α. Το κόκκινο λεωφορείο β. Τόμας το τρενάκι γ. Ποκόγιο δ. Μπομπ ο μάστορας ε. Μπάρνι στ. Κλίφφοντ ζ. The big cartoonie show η. Τα τρέλα Καρτούνς θ. Στη χώρα του γιατί - Γιατί TV - (Ε) ι. Το κόκκινο λεωφορείο ταξιδεύει - (Ε)

13.50 Παιδική ζώνη (Ε)

16.25 Μεραμπελιώτικη σουμμάδα Ντοκιμαντέρ.

17.00 Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Κολύμβησης Σε απευθείας μετάδοση από το Βερολίνο.

18.20 Συρράκο, μια Ελλάδα που δεν γίνεται Ντοκιμαντέρ.

19.10 MAD Music

Μουσικές ειδήσεις, showbiz, charts, νέες κυκλοφορίες.

20.40 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (στην αγγλική)

20.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (στην τουρκική)

21.00 Η Ελληνίδα Μαρία Κάλλια Ντοκιμαντέρ.

22.35 Ο κόσμος ανάποδα Τηλεμαγκαζίνο.

23.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Ε)

MEGA

THΛ.: 22477777

18.40 You'Ve Got Mail

06.50 Πρωινό μου (Ε)

09.00 Τα ψάρια (Ε)

10.00 Μποουάκι και συκώριο (Ε) Εκπομπή μαγειρικής με τον Ηλία Μαμαλάκη.

11.00 Dr. Cook (Ε) Εκπομπή μαγειρικής με τον Γιάννη Λουκάκο.

11.50 Σαββατογεννημένες (Ε) Ελληνική σειρά.

12.40 Οι αταίριαστοι (Ε) Ελληνική σειρά.

13.40 Που σου νέγκω special (Ε) Τηλεπαιχνίδι.

14.50 Η νταντά (Ε) Ελληνική σειρά.

15.20 Η ώρα η καλή (Ε) Ελληνική σειρά με τους Πάνο Μιχαλόπουλο, Μπέου Μάλφα, κ.ά.

16.00 Επτά θανάσιμες πεθερές (Ε) Ελληνική σειρά.

18.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

18.40 You'Ve Got Mail

Ρομαντική κωμωδία με τους Τομ Χανκς, Μελγκ Ράιαν, κ.ά.

20.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

21.10 Μουσικό κουτί Special (Ε) Μουσικό τηλεπαιχνίδι, με τον Γιώργο Ρούσο.

23.10 Πρόσωπα (Ε) Ντοκιμαντέρ.

00.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

00.20 A Perfect Murder

Θρίλερ με τους Μάικλ Ντάγκλας, Γκούνιθ Πάτρουο, κ.ά.

02.00 Έχουμε και λέμε (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.

04.00 Για σένα (Ε)

ANT1

THΛ.: 22200200

00.30 Grey's Anatomy

07.00 Τα φιλαράκια (Ε) Ελληνική σειρά.

08.00 Οι Μεν και οι Δεν (Ε) Ελληνική σειρά.

08.30 Max Magliuca

09.00 Άκρωσ οικογενειακών (Ε) Ελληνική σειρά.

10.30 Καλές δουλειές (Ε) Ελληνική σειρά.

11.20 Santa Γιολάντα (Ε) Κυπριακή σειρά.

12.10 Extreme makeover - Home Edition

13.00 Wipeout USA, II (Ε)

14.00 Εκείνες κι εγώ (Ε) Ελληνική σειρά

14.50 Η νταντά (Ε) Ελληνική σειρά με τον Γιάννη Μπέζο.

14.50 The Voice - Battles (Ε)

17.40 Τύχη βουνό (Ε) Ελληνική σειρά.

18.00 Τα νέα του ANT1 σε 10'

18.10 Συνέχεια της σειράς

18.40 Κωνσταντίνου και Ελένης (Ε) Κωμική σειρά.

19.30 Την πάτσα (Ε) Κυπριακή σειρά με τις Χριστίνα Αρτεμίου, Δώρα Κακουράτου, κ.ά.

20.20 Τα νέα του ANT1

21.20 Γελών λαβέ (Ε) Θεατρικό έργο με τον Μάρκο Σεφερλή.

00.25 Τίλοι ειδήσεων

00.30 Grey's Anatomy, VI

Ξένη ιατρική σειρά.

01.20 Γιάννης ο άμορφος (Ε) Ελληνική σειρά.

02.10 Οι δρόμοι της πόλης (Ε)

03.20 Τα νέα του ANT1 (Ε)

04.00 Οι κωφαίτες (Ε)

ΣΙΓΜΑ

THΛ.: 22580100

22.00 Οι θαλασσιές οι χάντρες

07.25 Ζωή ποδόλατο (Ε)

08.50 Όταν μεγαλώσω - (Ε)

09.25 Jurassic Cubs (Ε) Παιδικό πρόγραμμα.

10.00 Robbin Hood (Ε) Παιδικό πρόγραμμα.

10.50 Μπάρμπι. Σχολείο για ηγικήσιες

Παιδική ταινία κινουμένων σχεδίων.

12.00 Βουράτε γείτονι (Ε)

13.20 Αλλού ξημερωμένοι (Ε)

14.35 Joker (Ε)

15.25 Οικογενειακές ιστορίες (Ε) Real life πρόγραμμα.

16.20 Μην αρχίζεις τη μουρμούρα (Ε) Ελληνική κωμική σειρά.

17.35 Θα σε δω στο πλοίο (Ε) Ελληνική σειρά με τους Γιώργο Παρτσάλακη, Τάσο Χαλκιά, κ.ά.

18.30 Γεγονότα σε συντομία

18.40 Πάμε πακέτο (Ε) Εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.

20.20 Τομές στα γεγονότα

21.20 Άκου τι είπαν! (Ε) Τηλεπαιχνίδι με τον Χρήστο Φερντινίνο.

22.00 Οι θαλασσιές οι χάντρες

Ελληνική μουσική ταινία με τους Ζωή Λάσκαρη, Φαίδων Γεωργιάση, κ.ά.

23.40 Rules of engagement, I

Ξένη σειρά, με τους Πάτρικ Γουάρπερτον, Όλιβερ Χάντσον, κ.ά.

00.15 Γεγονότα σε τίτλους

00.20 Οι ιστορίες του αστυνόμου Μπέκα - (Ε)

Ελληνική σειρά.

01.15 Μες στην καλή χαρά (Ε)

MAD

THΛ.: 22472472

17.30 Fashion Music Project

06.00 Wake Up... Hits

08.00 Breakfast

11.00 Greeks Only Mixer

12.00 MAD Greek Top 10

13.00 Greeks Only Mixer

14.00 Breaking MAD

15.00 Zone M

17.00 Mixer

17.30 Fashion Music Project

18.00 Λάικ στα Ελληνικά

19.00 Hits Non Stop

21.00 Λάικ στα Ελληνικά

22.00 EUROSONG

CAPITAL

THΛ.: 25577577

23.05 Jane Doe

07.00 Τα κοπέλια (Ε)

07.30 Ούνα ράτσα (Ε)

08.00 7 μέρες ψέματα

Ελληνική ταινία.

09.30 Παιδική ζώνη

12.15 Τηλεαγορά

14.00 Η Λουίζα και η παρέα της (Ε)

14.30 Τηλεαγορά

16.35 Soraya

Δράμα.

20.10 Εσμεράλδα (Ε)

21.00 Falling in love

Ρομαντική ταινία.

23.05 Jane Doe

Θρίλερ.

TV PLUS

THΛ.: 22600600

22.00 Magnum force

07.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Από το Star)

08.05 Παιδική ζώνη

14.00 Φ+M Live (Best of)

14.30 Επικαιρα (Ε)

16.00 Τηλεαγορά

17.00 Μεταξύ μας

18.00 Μίλα (Best of)

18.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

19.00 Εξελιξίς στη showbiz

19.30 The fresh prince of Bel Air

20.30 Ο θείος μου ο Νιντζα

Και «απαγωγές» PC από χάκερ

Οι επιθέσεις με κακόβουλο λογισμικό με σκοπό τα «λύτρα» αυξήθηκαν κατά 500% το 2013

Του ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Ομπροί, απαγωγές, λύτρα. Λέξεις που, εκτός από τα διεθνή ρεπορτάζ για τη δράση των πειρατών στη Σομαλία, ολοένα και περισσότερο κάνουν την εμφάνισή τους σε άρθρα τεχνολογίας, τα οποία περιγράφουν τις μαζικές «απαγωγές» υπολογιστών από κυβερνοεγκληματίες, οι οποίοι κρατούν «ομήρους» τα αποθηκευμένα δεδομένα και εκβιάζουν για «λύτρα» τους κατόχους τους για να τα απελευθερώσουν. Ο λόγος είναι πως τον τελευταίο καιρό ολοένα περισσότεροι χάκερ αναπτύσσουν κακόβουλο λογισμικό, τα οποία μπλοκάρουν τα μηχανήματα που «μολύνουν», ζητώντας ένα αντίτιμο από τον χρήστη για να τα αποδεσμεύσουν.

Τα malware αυτού του τύπου ονομάζονται ransomware και έχουν γίνει μία από τις πιο σημαντικές κυβερνοαπειλές τόσο για μεμονωμένους χρήστες όσο και για επιχειρήσεις. Έτσι, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της εταιρείας Symantec για τις απειλές στο Διαδίκτυο («Internet Security Threat Report»), οι παραλλαγές κακόβουλου λογισμικού που στοχεύουν σε «λύτρα» αυξήθηκαν κατά 500% το 2013, συγκριτικά με το 2012, έχοντας προσβάλει μέσα σε ένα μόλις μήνα (Νοέμβριος 2013) 861.000 μηχανήματα σε όλο τον κόσμο.

Όπως είναι φυσικό, τέτοια malware κατά καιρούς εμφανίζονται και στη χώρα μας: πιο πρόσφατη περίπτωση το CTB-Locker, για το οποίο εξέδωσε ανακοίνωση η Διεύθυνση Διωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος στα τέλη Ιουλίου, προειδοποιώντας τους Έλληνες χρήστες. Αλλάστε, αν η ιστορία των ransomware ξεκινά από το 2009, χρειάστηκαν τρία μόλις χρόνια για να παρουσιασθεί και στην Ελλάδα ο πρώτος ευρύτατα διαδεδομένος «εκπρόσωπος» του είδους. Γνωστός με το παρωτσούκλι «iός της αστυνομίας», ο iός αυτός μπλόκαρε τον υπολογιστή, υποτίθεται από τις αστυνομικές αρχές που είχαν εντοπίσει στο μηχάνημα υλικό παιδικής πορνογραφίας και mail με τρομοκρατικό περιεχόμενο, ζητώντας την καταβολή «προστίμου» 100 ευρώ για να το ξεκλειδώσει.

Πλέον πάντως, η πλειονότητα των κυβερνοεγκληματιών δεν «υποδύεται» την αστυνομία και, αντί για μια προειδοποίηση των διοικητικών αρχών, στην οθόνη εμφανίζεται ένα μήνυμα που αναφέρει χωρίς περιστροφές τον σκοπό της «μόλυνσης». Μια αιτία είναι πως τα σημερινά ransom-

Ολοένα περισσότεροι χάκερ αναπτύσσουν λογισμικά, τα οποία μπλοκάρουν τα μηχανήματα που «μολύνουν», ζητώντας ένα αντίτιμο από τον χρήστη για να τα αποδεσμεύσουν.

Τι συμβουλεύουν οι ειδικοί

Ολες ανεξαιρέτως οι εταιρείες κυβερνοασφάλειας, όπως και οι δικτυακές αρχές, συμβουλεύουν τους χρήστες να μην πληρώσουν τα «λύτρα», αν οι συσκευές τους πέσουν θύματα ψηφιακής... «ομηρείας». Κι αυτό, για τον απλό λόγο πως τίποτε δεν τους διασφαλίζει πως οι κυβερνοεγκληματίες θα ξεμπλοκάρουν όντως τον υπολογιστή τους. Αντίθετα, συμβουλεύουν να κρατά κανείς εφεδρικά αντίγραφα των αρχείων του σε κάποιο εξωτερικό αποθηκευτικό μέσο ή μια online υπηρεσία, τα οποία θα ανανεώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να περιορίσει τη ζημιά σε περίπτωση που «απαχθεί» το μηχάνημα. Και, σε μια τέτοια περίπτωση, να απευθύνεται σε κάποιον ειδικό, που πιθανότατα θα μολύσει τουλάχιστον να «ξεμπλοκάρει» τη συσκευή. Επίσης, όπως και τα υπόλοιπα είδη κακόβουλου λογισμικού, τα ransomware διαδίδονται συχνά μέσω mail τα οποία περιλαμβάνουν «μολυσμένα» αρ-

χεία ή link που οδηγούν σε σάιτ τα οποία, αξιοποιώντας «τρύπα» σημεία στο λειτουργικό σύστημα ή το πρόγραμμα περιήγησης, καταφέρνουν να εγκαταστήσουν το malware. Επομένως, οι χρήστες όχι μόνο θα πρέπει να μην ανοίγουν όσα mail έχουν άγνωστο αποστολέα, αλλά και να φροντίζουν ώστε οι ευπάθειες στη συσκευή τους να είναι οι λιγότερες δυνατός. Γι' αυτό είναι απαραίτητο να ενημερώνουν το λειτουργικό και τον browser με τις τελευταίες διαθέσιμες αναβαθμίσεις, οι οποίες είναι πολύ πιθανόν πως θα εντοπίσει τον υποψήφιο «εισβολέα» και θα αποτρέψει την εγκατάστασή του. Τέλος, θα πρέπει κανείς να είναι προσεκτικός στα προγράμματα που «κατεβάζει» στη συσκευή του, φροντίζοντας αυτά να προέρχονται από κάποια πηγή που εμπιστεύεται.

ware είναι πολύ πιο εξελιγμένα από τον «iό της αστυνομίας», ο οποίος μπορούσε να αφαιρεθεί σχετικά εύκολα. Η κυριότερη είναι όμως πως αρκετά από αυτά τα κα-

κόβουλο λογισμικά κρυπτογραφούν τα αποθηκευμένα δεδομένα, με συνέπεια να είναι συνθήως αδύνατον να ανακτηθούν χωρίς τη «συνδρομή» των χάκερ.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι χάκερ κρυπτογραφούν τα δεδομένα χρησιμοποιώντας δύο «κλειδιά», ένα δημόσιο το οποίο παραχωρούν στον χρήστη και ένα ιδιωτικό, που κρύβουν σε κάποιον σέρβερ και για το οποίο απαιτούν ουσιαστικά τα «λύτρα». Παράλληλα, συχνά ζητούν το ποσό να καταβληθεί σε bitcoin, ώστε η συναλλαγή να αφήνει όσο το δυνατόν λιγότερα ίχνη, τα οποία θα μπορούσαν να οδηγήσουν στον εντοπισμό τους.

Πέρα από τα τεχνικά πλεονεκτήματα που έχει αυτή η μέθοδος, ίσως ακόμη μεγαλύτερο ατού είναι η λογική που κρύβεται πίσω από τα ransomware, δηλαδή η απόσπαση λίγων σχετικά χρημάτων από πολλά θύματα, καθώς τα χρήματα που απαιτούνται για την «απελευθέρωση» κάθε υπολογιστή κυμαίνονται από 60 έως 200 δολάρια – ένα ποσό που ένας χρήστης ενδεχομένως να μπει στον πειρασμό να πληρώσει.

Εύκολο κέρδος

Η λογική αυτή φαίνεται πως αποδίδει: σύμφωνα με το FBI, το CryptoLocker, ένα από τα πιο διάσημα malware του είδους, είχε αποφέρει στους δημιουργούς του 27 εκατ. δολάρια μέσα σε δύο μήνες. Έτσι, μόνο παράξενο δεν είναι που, μετά τη διεθνή αστυνομική επιχείρηση του Ιουνίου που οδήγησε στην απενεργοποίησή του, παρουσιάστηκαν ήδη καινούργιες και πιο εξελιγμένες παραλλαγές του, όπως το CTB-Locker και το CryptoWall. Οσον αφορά πάντως το CryptoLocker, έχει δημιουργηθεί ένα σάιτ (Decrypt CryptoLocker) για το ξεκλείδωμα των μολυσμένων PC χωρίς την καταβολή χρημάτων.

Προς το παρόν, τα περισσότερα κρούσματα αφορούν υπολογιστές με Windows, επειδή το λειτουργικό τους είναι πολύ διαδεδομένο και επομένως μεγαλύτερη «δεξαμενή» υποψήφιων θυμάτων. Στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, ωστόσο, το περασμένο καλοκαίρι εμφανίστηκε ένα ransomware για Mac. Παράλληλα, με τη διάδοση των «ξυπνων» συσκευών, οι κυβερνοεγκληματίες αρχίζουν να στρέφονται στα smartphones και τα tablet. Μάλιστα, η εταιρεία κυβερνοασφάλειας ESET εντόπισε πριν από μερικές εβδομάδες το πρώτο ransomware για Android, το οποίο είναι μεταμφιεσμένο σε εφαρμογή για την αναπαραγωγή βίντεο και μπορεί να κρυπτογραφεί τα αρχεία που βρίσκονται στην κάρτα microSD. Τον περασμένο Μάιο αναφέρθηκαν επίσης «απαγωγές» iPhone και iPad, κυρίως στην Αυστραλία.

GADGETS

ΑΠΟ ΤΗΝ NVIDIA

Μια ταμπλέτα για βιντεοπαιχνίδια

«Κομμένη και ραμμένη» στις απαιτήσεις των βιντεοπαιχνιδιών είναι η νέα ταμπλέτα Nvidia Shield Tablet που παρουσίασε πρόσφατα η Nvidia, αφού στο εσωτερικό της βρίσκεται ο παλιός κερδοφόρος επεξεργαστής Tegra K1 και μνήμη RAM 2 GB. Το tablet έχει οθόνη 8" Full HD, εσωτερικό αποθηκευτικό χώρο 32 GB και στερεοφωνικά ηχεία υψηλής απόδοσης, ενώ σε αυτό βρίσκεται προεγκατεστημένη η τελευταία έκδοση του λειτουργικού της Google (Android KitKat). Είναι συμβατό με το ασύρματο χειριστήριο Shield και, μεταξύ άλλων, μπορεί να συνδεθεί στην τηλεόραση, μεταφέροντας έτσι τη δράση σε μεγαλύτερη οθόνη.

BRAVIA S90

«Αγκαλιάζουν» το βλέμμα του θεατή

Συνδυάζοντας το κυρτό προφίλ με την υπερυψηλή ευκρίνεια, οι νέες τηλεοράσεις BRAVIA S90 της Sony αποδοκάζουν μια ανεπανάληπτη τηλεοπτική εμπειρία που «αγκαλιάζει» το βλέμμα του θεατή, μεταφέροντας τον έτσι στο κέντρο της δράσης. Η σειρά αποτελείται από δύο μοντέλα 75 και 65 ιντσών, τα οποία χάρις στην τεχνολογία 4K X-Reality PRO της ιαπωνικής εταιρείας μπορούν να αναβαθμίζουν οποιοδήποτε βίντεο σε Ultra HD, αποδίδοντας το έτσι σε τετραπλάσια ανάλυση από το Full HD. Επίσης, με το σύστημα ηχείων Multi-angle Live Speaker 4.2 καναλιών της ιαπωνικής εταιρείας, αποδίδουν ήχο surround 360 μοιρών, που «πλημμυρίζει» τον θεατή από κάθε κατεύθυνση.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ γυναικείο διαμέρισμα 2 υπν., 6 ετών, με σαλτραπεζαρία, κουζίνα με όλα τα χρεώδη, wc, μπάνιο, έξτρα wc και ντους στο 1 υπν., γύρω βεράντες, a/c παντού, πάρκινγκ, αποθήκη. Μικρή νέα οικοδομή, κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, περιοχή Κοιμητήριο Κωνσταντίνου και Ελένης. Ενοίκιο €370 και κοινόχρηστα, κατάλληλο και για φοιτητές. Τηλ. 99623267, Λευκωσία.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ μεγάλο μονόρι, πλήρως επιπλωμένο με όλες τις ηλεκτρικές συσκευές και κλιματιστικά σε μικρή μοντέρνα πολυκατοικία κοντά στην Πανεπιστημιούπολη. Ιδανικό για φοιτητές. Τηλ. 99585045 Τάσος Νικολάου.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ διαμερίσματα 2 & 3 υπν. στον Λυκαβηττό, επιπλωμένα ή μη, εντοιχισμένη κουζίνα, θέρμανση, κλιματισμός, ηλιακός χώρος στάθμευσης, κλειστό σύστημα παρακολούθησης. Τηλ. 99682782.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ή πωλείται μοντέρνο διαμέρισμα, υπερσύγχρονο, ανεξάρτητο, 170τ.μ., στον τρίτο όροφο, συγκρότημα Laxia Boutique, με κοινόχρηστη πισίνα. Μεγάλο μέτωπο, βεράντα 32τ.μ., κυρίως υποδωμάτιο με γκαρνταρόμπα και χώρο υγείας walk-through, υπονοδωμάτιο en-suite, με πλήρη ποιστικό εξοπλισμό και φωτιστικά σώματα. Για φωτογραφικό υλικό και άλλες πληροφορίες: info@grandad.com.cy ή τηλέφωνο 99621380.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα 2 υπν. 105 τ.μ. στην περιοχή Παλουριώτισσας, έναντι Πύλης Αμμοχώστου, σε άριστη κατάσταση. Εντοιχισμένη κουζίνα, 2WC, Storage Heaters, επιπλωμένο, Air Conditions σε όλους τους χώρους, ηλιακός, αποθήκη και στεγασμένο χώρο στάθμευσης. Τιμή €400. Για περισσότερες πληροφορίες στα τηλ. 99490942, 99566540.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα 1 υπν. (54 τ.μ.) στη Μακεδονίτσα, πίσω από τον Τύμβο. Βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή κοντά στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και διαθέτει χώρο στάθμευσης και μικρή αποθήκη. Ενοίκιο €400. Τηλέφωνο επικοινωνίας 99693859.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα 2 υπν. στην Ακρόπολη (Ιφιγενείας, δίπλα από Δημοτικό σχολείο) σε άριστη κατάσταση. Πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα (πλυντήριο ρούχων και πιάτων, στεγνωτήριο ρούχων, κουζίνα, φούρνος, ψυγείο). Μερικά έπιπλα, με κεντρική θέρμανση και 2 air conditions. Τιμή €430. Για περισσότερες πληροφορίες στο 99582156.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ στην Έγκωμη απέναντι από τα φώτα του Hilton Park χώρος 2200τ.μ. από τα οποία τα 1000τ.μ. είναι στεγασμένα. Ιδανικός χώρος για οποιαδήποτε εργασία. Τηλ. 22673403, 99908143.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ μοντέρνο διαμέρισμα στην Έγκωμη 80τμ, 2 υποδωμάτια, 2ος όροφος, κατασκευή 2009, Πλήρως επιπλωμένο, Κεντρική Θέρμανση, Κλιματισμός, Αποθήκη, Στεγασμένος Χώρος Στάθμευσης, Δίπλα από Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Τιμή: 750€. 99689498.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ οροφιοδιαμέρισμα στο Κάιμακλί. Αποτελείται από τρία υποδωμάτια en suite και κοινόχρηστη κουζίνα, τραπεζαρία και σαλόνι. Με πλήρη επίπλωση ή χωρίς έπιπλα. Τηλέφωνο 99327245.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα 2 υποδωματιών, 80 τ.μ., με 2 βεράντες και ιδιωτικό χώρο στάθμευσης σε ολοκαίνουργια πολυκατοικία, στη περιοχή Αγαπήνηγρος στην Κάτω Πάφο. Τιμή ευκαιρίας. Περισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα 99632077, 99328326.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ρετιρέ 180τ.μ. με απρόσκοπτη θέα, στην Αγγλιτζιά, παρά το ΚΕΜΑ. Διαθέτει 3 υποδωμάτια, 2 αποχωρητήρια, αποθήκη, κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, φούρνο και κεραμική εστία, ψυγείο και πλυντήριο ρούχων. Τιμή: 650 ευρώ (συζήτηση). Ιακώβος 99-606-586.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ αποθήκη με εμβαδό 350 τ.μ. εις Βιομ. περιοχή Αραδίππου. Διαθέτει γραφείο - κουζίνα - και 2 αποχωρητήρια. Διαθέτει πόρτα ασφαλείας και εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. Τηλ. 99634136. Λάρνακα.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ανεξάρτητη μονοκατοικία στην περιοχή Ζακιάκι. Είναι 150 τετραγωνικά μέτρα με 3 υποδωμάτια. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99552063.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικιστικό τεμάχιο, 724 τ.μ., στην Αλάμπρα, μεταξύ Παλαίου και Νέου δρόμου Λ/σίας - Λεμεσού. Τιμή: € 150.000 τηλ.99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ εξαγρετικό οικόπεδο 661 τ.μ. στην περιοχή Coloumbia-Γερμασόγεια. Εφάπτεται πεζόδρομο και μεγάλου διαμορφωμένου χώρου πρασίνου. Με τίτλο κι όλες τις παροχές. ΣΔ 100%. Μέχρι τρεις ορόφους. Τιμή 370.000 ευρώ (συζήτηση). Τηλ 97742121.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στην περιοχή της Αγίας Φύλας, 776τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% ΣΔ, 3 ορόφοι. Τιμή 290.000 ευρώ. Τηλ 99787862. Email: e.zoidou@gmail.com

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στο χωριό Ποταμί, 580 τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% Συντελεστή Δόμησης, σε εξαιρετική περιοχή με νέες κατοικίες. Τιμή 130.000 ευρώ. Τηλ. 99574611.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ ΚΑΤΑΜΗΛΟ ΓΙΑ ΕΠΙΕΝΔΥΣΗ. Το οικιστικό τεμάχιο βρίσκεται στην περιοχή Φοινικαριά. Ολικό εμβαδό 5,686 με ΣΔ 20%. Τηλ.: 96885030 ιδιοκτήτης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ σε νεώκτιστη περιοχή οικόπεδο 533 τ.μ. στην περιοχή Αγ. Κων/νου και Ελένης, Ηλιούπολη στο Δάλι Λευκωσίας. Το οικόπεδο εφάπτεται με πεζόδρομο και έχει τίτλο ιδιοκτησίας. Για πληροφορίες τηλ. 99458745

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ καινούργια, 2όροφη κατοικία, 4 υπν., 214

τ. μ. σε 600 τ.μ. οικιστικό τεμάχιο, στην Αλάμπρα, πάνω στον παλιό δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσού. Τιμή: € 265.000 τηλ. 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υποδωματιών με A/C κοινή πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράντα με κήπο στην περιοχή Τάφοι των Βασιλίων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάφο. Τιμή: 130.000 Τηλ. 99425558

ΠΩΛΕΙΤΑΙ διαμέρισμα 2 υποδωματιών στο Κολόσσι επιπλωμένο, με κλιματισμό σε όλους τους χώρους. Διαθέτει αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης σε πολύ καλή τιμή. Πληροφορίες 99009501

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ OPEL VECTRA 180CC, registration DAF, 1993, manual, airbags, air-condition, car radio, silver color, special price: 800 euro only! Call 22101858.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Golf IV Tdi Van 110 hp χρώματος ασήμι 3.500 ευρώ. Τηλ. 99997147.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Toyota Starlet Glanza 134r turbo, χρώματος ασήμι, γραμμένο και επιθεωρημένο, 4.500 ευρώ. Τιμή συζήτησης! 96766150 Λεμεσός.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Mercedes e 220 CDI μοντέλο 2001 silver, MOT 5/2014, πρόσφατο γενικό service, full extra, 5.500 ευρώ, λόγω αναχώρησης στο εξωτερικό. Για περισσότερες πληροφορίες 99177507.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ αμάξι Renault Megan Cabrio, έτος 2006 16 αλόγα, αρ. εγγραφής KJY, περασμένο MOT, σύστημα τρίτονης, leather, με αρκέτα extra. Τιμή 5.800 ευρώ. Τηλ. 99850944 Λεμεσός.

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ περίπτερο money gram dvd club. Πωλείται επιχειρηθείς επιχείρηση στον ίδιο χώρο λειτουργεί υπηρεσία money gram, υπάρχει ενοικιασμένο dvd club και τεράστιο περίπτερο. Επίσης στον ίδιο χώρο λειτουργεί και κατάστημα αθλητικών παπουτσιών. Πλούσιο stock. Πωλείται λόγω άλλων ασχολιών των ιδιοκτητών. Τηλ. 99843498.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ επιχειρηθείς επιχείρηση (Πάρκο Καφε-στατόριο) με τον εξοπλισμό, λόγω άλλων ασχολιών του ιδιοκτήτη. Παιχνίδια παιχνιδιούπολη και κλειστή αίθουσα παιχνιδιών. Κατάλληλο για διοργανώσεις

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται επιπλωμένο ρετιρέ στην Ακρόπολη 126 τ.μ., με πολύ μεγάλες βεράντες. Το διαμέρισμα είναι 2 υποδωματιών, με 2 μπάνια και μεγάλους κοινόχρηστους χώρους. Διαθέτει πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα, τζάκι, ανεξάρτητη κεντρική θέρμανση, a/c σε όλους τους χώρους, barbeque στη βεράντα και μεγάλη αποθήκη. Για περισσότερες πληροφορίες στο τηλ. 99615657.

εξοπλισμών (γύμνα, βαρπίσεων κ.α). Τηλ: 99843498.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ φρουσικά κάστρα σε διάφορα μεγάλα για εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους για διάφορες εκδηλώσεις! Τηλ.: 99484639

ΠΩΛΕΙΤΑΙ σκούτερ Piaggio μοντέλο Beverly - Anniversary Edition, κυβισμός 500 κ.ε. χρώματος μολύβι, έτους 2012, παρα πολύ καλή κατάσταση, με εγγύηση αντιπροσωπείας 2 χρόνια με χιλιόμετρα 2400, ένας ιδιοκτήτης. Για πληροφορίες: Τηλ. 99-634-136, ή 97-686-236. Λάρνακα.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ εργοστασιακό ενυδρείο, 100 x 30 κ. εκ. μαζί με όλα τα απαραίτητα για χρήση του και με επίσημο χρολό. 60 ευρώ. Τηλ. 99-634136.

Πωλούνται

Πωλούνται 2 διπλάνα καταστήματα στη Λαϊκή Γειτονιά, παραλλήλα Ονασαγόρου. Επίσης μεγάλο διαμέρισμα πάνω από τα καταστήματα με πισινή αυλή. Πληροφορίες στο τηλ. 96809113

Πωλείται

Πωλείται μεγάλο διαμέρισμα 260 τ.μ. στο Λυκαβηττό, 1ος όροφος, 4όροφος κυρίου, μεγάλη σαλτραπεζαρία με ξύλινη επένδυση και bar, hall με βιβλιοθήκη ξύλινη, 3 μεγάλα υποδωμάτια, τζαμαρία, αποθηκούλα, ανεξάρτητη κεντρική θέρμανση και κλιματιστικά. Πληροφορίες στο τηλ. 96809113

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ 2 ηλεκτρονικήντρες HONDA μοντέλο GX390 - απόδοσης 7 KW, ελαφρώς μεταχειρισμένες, κατάλληλες για τουριστικά νερού ή άλλη ασχολία. Τιμή έκαστη: ευρώ 1.200. Για ραντεβού: 99634136 Λάρνακα.

Πωλείται βάρκα με όλο τον εξοπλισμό, με λίγες ώρες λειτουργίας και όλες τις άδειες. Τηλ.99422134

Πωλείται μια βιβλιοθήκη χρώματος άσπρου διαστάσεων 2.5x2.5 με χώρο για τηλεόραση στο κέντρο. Πολύ καλή κατασκευή, σε πολύ λογική τιμή. Επίσης δύο θερμάστρες σχεδόν καινούργιες και πολύ αποδοτικές και οικονομικές σε κατανάλωση ενέργειας. Τηλ. 99316392.

ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αν θέλετε έξτρα εισόδημα για οικονομική ανεξαρτησία, καλώ να σας προτείνω να εργαστείτε για εμάς. Είστε διαθέσιμοι; Ευρώ 1.200. Για ραντεβού: 99634136 Λάρνακα.

Αναλαμβάνονται οικοδομικές εργασίες, με πείρα 30 χρόνια στον τομέα αυτό. Τηλ. 99471852.

Παραδίδονται μαθήματα μαθηματικών σε μαθητές δημοτικού-γυμνασίου-Λυκείου. (περιοχή Τρόβολος). Τηλ. 99216635.

Δασκάλα Ειδικής Εκπαίδευσης Λογοθεραπεύτρια ειδική παιδαγωγός παραδίδει μαθήματα στη περιοχή Αγγλιτζιάς. Τηλ: 99185706.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ
Ιπποκράτους 63, 106 80 Αθήνα

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Η Εθνική Εταιρεία των Ελλήνων Λογοτεχνών προκηρύσσει διαγωνισμό ανέκδοτου διηγήματος για νέους μέχρι 35 ετών με ελεύθερο θέμα έως 2.500 λέξεις. Τα έργα πρέπει να είναι δακτυλογραφημένα με ψευδώνυμο και σε κλειστό φάκελο τα στοιχεία του συγγραφέα. Αντίτυπα 3
Προθεσμία υποβολής από 1ης Σεπτεμβρίου 2014 έως 30 Οκτωβρίου 2014.
Διεύθυνση αποστολής: Εθνική Εταιρεία των Ελλήνων Λογοτεχνών Ιπποκράτους 63, 106 80 Αθήνα.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ή ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ

Υπερσύγχρονο, ανεξάρτητο διαμέρισμα 170τ.μ. στον τρίτο όροφο, συγκρότημα Laxia Boutique, με κοινόχρηστη πισίνα. Μεγάλο μέτωπο, βεράντα 32τ.μ., κυρίως υποδωμάτιο με γκαρνταρόμπα και χώρο υγείας walk-through, υποδωμάτιο en-suite, με πλήρη ποιστικό εξοπλισμό και φωτιστικά σώματα.

Για φωτογραφικό υλικό και άλλες πληροφορίες: info@grandad.com.cy ή τηλέφωνο 99 621 380.

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΡΛ ΜΠΑΡΚΣ. ΔΕΝ ΤΙΣ ΑΦΗΝΕΙΣ ΜΕ ΤΙΠΟΤΑ!

**Ο 10^{ΟΣ} ΤΟΜΟΣ
«Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΛΙΘΟΣ»
κυκλοφορεί
την Κυριακή
31 Αυγούστου**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Κυριακή 22 Σεπτεμβρίου 2014 • Έτος 97 • Αρ. φύλλου 208
Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα
www.kathimerini.com.cy €1.50 (συνημμένο) €2.50 (μοναδικό) €1.90 (δωρεάν)